

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್)

ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ವಿಸ್ತರಣೆಗೊಳಿಸುವುದರ ಪ್ರದೇಶದ್ವಾರತಕ್ಕಂಥ ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಅಂತ ಜನು ಇದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಉಚಿತವಾಗಿ ಸ್ಕೆಟ್ಟು; ಪುಸ್ತಕ, ಬಳಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದರಿಗೆ ಅಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯವಾಗಿ ಇನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೊದಲಾದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಚುರ್‌ ಟೇಷನ್ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಮಾಡುವುದು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಆದರೆ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ನೀವು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ದಾರಿ ದೀಪ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಉರ್ದು ತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಳಕು ತೋರಿಸಿ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಮನುಷ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗಂಡಸರಾಗಲಿ ಹೆಂಗಸರಾಗಲಿ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Either they should be given Compulsary scholarships or they should be given Hostel facilities. ಮತ್ತು ಈ ಪೋಪ್‌ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗೆ ಏನು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದರ ದರವನ್ನು ಡಬ್ಬಲ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತ ಈಗ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ, ಈಗ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ರೇಟು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕಡಿಮೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಏತಕ್ಕಿಂತ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಎಜುಕೇಷನ್ ಪರ್‌ಸೆಂಟೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ “ಜಿರೋ” ಇರುತ್ತದೆ. ಈ ಪುಟ್ಟು ಅವರು ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಇಂಟೆಕ್ಯೂಪ್‌ ನಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಸಿದ್‌ನಿಯರ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು. In addition to General Education you must give them Craft Training, Embroidery, Tailoring Music etc, ಅಲ್ಲಿ ನಾನಾ 200 ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಬೇಕು ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಬೆಲ್ಟಿಂಗ್ ಕಟ್ಟಿ ಸರಿಯಾದ ವಸ್ತ್ರ ಸೌಕರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ವಿದ್ಯಾಂತರಾದರೆ ಇಡೀ ನಂಸಾರವೇ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಆದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಗಂಡು ಮಗ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದರೆ ಒಬ್ಬ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿನಂತೆ ಏಡೆಡ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫೆಬ್ರೂರಿ ಕ್ಯಾಸ್‌ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಎಂದು ಕರೆದ 75 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಶೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ನವರಿಗೆ, 25 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಸಿಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ 25 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಫೆಬ್ರೂರಿ ಕ್ಯಾಸ್‌ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ತತ್ವವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಮಾಣವೇ ಇದೆ ಅದನ್ನು 90 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಫೆಬ್ರೂರಿ ಕ್ಯಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಮತ್ತು 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಎಂದು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ 75 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಮತ್ತು 26 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಫೆಬ್ರೂರಿ ಕ್ಯಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಸಿಟುನಿಗಿಂತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಡ್ ಮಕ್ಕಳು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದು, ಏನಾದರೂ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇತರರು ಹೊಡೆದಾಟಕ್ಕೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಬಂದ ನಿರ್ದರ್ಶನವಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಪಡ್ಯೂರ್ ಕ್ಯಾಸ್ಪಿನವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸೀಟು ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಗಳು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಇವೆ. ಯಾವ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಮುಂದೆ ಜಾತಿಯ ನಾಮಫಲಕಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕಡೆಯೂ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರ ಜನರಲ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಬೋರ್ಡ್ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಪಿನವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವಂಥ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾತಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಕನ್‌ವೆಂಟ್, ಬಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿಷನ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಕೊಡತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಡ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟೈಬ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಪೈಪವನುಲು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಡೋಲೇಷನ್ ಸಹ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿಧ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ರೀತಿ ನೀತಿ ಪಾರ್‌ಪೊರ್ಟ್ ಆಫ್ ಜಾಬ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ರೀ ಒರಿಯೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿ 'ಆರ್ಸ್ ವೈರ್ ಯು ಲ್ಸ್' ಎನ್ನುವ ವೀಲ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ, ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಕ್ಕೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಇಂದು ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ "ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಫ್ರಾಡ್" ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸೆನೆಟ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ನಲ್ಲಾಗಲೀ, ನಿಮ್ನವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಈ ನಿಯಮಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಳಬಡಿಸಿ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೊಫೆಸರ್ಸ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ಸ್ ರೆಕ್ಟರ್ಸ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಕೂಡ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಕರೂಪವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರೂ ಸಹ ಕಾಲವಾನವರಿತು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗಾಗಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವ್ ಬರುತ್ತದೆ; ಅಷ್ಟಾದ ಬಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆ ರಿಸರ್ವ್ ಬರುತ್ತದೆ, ಡೆಲ್ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಪಿನವರಿಗೆ 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ವ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಟ್ರೇನಿಂಗಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಾದರೆ ಡೆಲ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸೆಟ್‌ಪ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿದೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಇದೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಸೂಪರ್‌ಟೆಂ ಸ್ಟೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಮಿಷನರ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗೂ ಒಬ್ಬ ಸೂಪರ್‌ಟೆಂ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಧಿಕಾರಿಯವರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಲೆವರ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಹೋಂ ಸೆಕ್ಟರಿಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಅಫೀಸರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕ್ಯಾಸ್ 1 ಮಾಡಿ, ಇಂಡಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಇಬ್ಬರು ಅದರ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷರಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಸ್ 2 ಅಫೀಸರ್ ಎಂದು ಕರೆದು ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೆಯೂ ಚೀಕಿಂಗ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್)

ಸವಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನ್ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಇಲ್ಲೇ ಇರುವ ಸೀನಿಯರು ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನೇ ತಕ್ಕ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದು?

ಇನ್ನು ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂನಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿಯವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು, ಇನ್ನು ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಯೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಉಂಟಾಗಿರುವ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಂದು ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಂಡರ್ ಚೇಕಿಂಗ್ ಕಂಪನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಬೋರ್ಡುಗಳಿವೆ. ಇದ್ದರೂ ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ಮೀಸಲು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಂತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹರಿಜನರು ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅನ್ವೇಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋಗಿರಾಡಿಸಲು ಪ್ರೋಪಗಾಂಡಿಸ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕವಾಗಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಚಾರ ಆಗಬೇಕು. ಇಂಟರು ಕ್ಯಾಪ್ಸುಲ್ ಮ್ಯಾಂಟ್ರೇಜುಗಳು ಹಾಗೂ ಡಿಸ್ಕರುಗಳು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತಹ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬಿಡಾರ್ಥ ಹಾಗೂ ಬೆಳಗಾಂ ಇಂತಹ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಗೊಂಡಿಸುವ ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಈ ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟೇಷನ್ ಆಗಿದೆ ಇಂಜಿನೀರ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಅನ್ವೇಷಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಪ್ರೋಲೇಸು ಸ್ಕ್ವಾಡ್‌ನೇ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೂ ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಫೆಡರಲ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಹಾಗೂ ಫೆಡರಲ್ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 16 (4) ರನ್ವಯಂತೆ ಮತ್ತು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 333 ಮತ್ತು 46ರ ಪ್ರಕಾರ ಶೇಕಡಾ 13ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿದೆ ಬೇಕು. ಹರಿಜನರ ಗೃಹವಾಸಕ್ಕೆ 333 ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ವಂದಿಸುವುದನ್ನು ಈಗ ಮುಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಖರಗಾಲದ ಜಾಗವಲ್ಲದೆ ಹರಿಜನರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸವಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ ಇಂಥೂ ಅದೇ ಪಕ್ಷಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇಂತಹ ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರೂ ಕಳೆದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೂ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಕುಷ್ಠ ಸಲಿಭುಗಳು ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಹಳ್ಳಿ ನೋಡಿದರೂ ಒಂದು ಕುಡಿಯುವ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ರೋಡು ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಕೆರೆ ಇರುವ ಕೆರೆ ರಿಪೇರಿ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳಾಗುತ್ತಿವೆಯೇ ಎಂಬ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗಿರುವುದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತಿ

ಗಳ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕಂದಾಯದ ಪೂರ್ಣ ಹಣವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದು ಸಾಲು ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಇವರು ಹಾಕಬಹುದು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸವಂಜಸವಾದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಉತ್ತಮ ಎರಡು ಲಕ್ಷ, ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಲು ಅಥವಾ ಐದು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು, ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಹಾಗೂ ಅಗತವಾದ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು, ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇವರು ಹೇಗೆ ತಾನೇ ಉತ್ತಮತೆಯನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಹಾಕಿರುವ ತೆರಿಗೆಯೇ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುವಾಗ ಇನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ ಯವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ಎಂದಿದೆ ? ಯಾವ ರೀತಿ ಇವರು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು, ಇವರಿಗೆ ಸಂತೆಯ ಸಂತೆಯ ಸುಂಕ ಒಂದೂ ಬಿಲ್ಲೇ ಬೇರೆ ಯಾವ ಬಾಬಿನಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೇಗೆದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂವೆ ತೆನಾಲಿ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಕುದುರೆ ಸಾಕಿಸಂತಾನಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಈಗ ಇರುವ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ತೋರಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜನರ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನು ಉತ್ತಮ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ರವೆನೂ ಬಾಬಿನಿಂದ ಶೇಕಡಾ ಮುಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂತೆಯ ಸುಂಕ ಇರವೆಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದ ಬರುವ ಆದಾಯ ಇಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಲದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ವರಮಾನವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಬೇರೆ ಬಾಬಿಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಎಕ್ಸೈಜು ಬಾಬಿನಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ಇಲ್ಲವೇ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುವುದು ಶೇಕಡ ತೊಂಬತ್ತು ಭಾಗ ಬೀರಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬಡ ಜನರಿಂದಲೇ ಬರುವುದು, ಇಂತಹ ವರಮಾನದ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನಾದರೂ ಪಂಚಾಯತಿ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಶೇಕಡಾ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಭಾಗದಷ್ಟಾದರೂ ಒದಗಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ಜಿಮ್ಮ ಸುರಿಸಿದ ಹಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 20 ರಿಂದ 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಕ್ಸೈಜು ಬಾಬಿನಿಂದ ಬರುವ ಹಣವೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗವನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

4-00 P. M.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಪೋಸ್ಟ್ ಅಂಡ್ ಟೆಲಿಗ್ರಾಫ್ ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂಡ್ ಅಬ್ಲೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷ, ಎರಡು ವರ್ಷ ಅದಮೇಲೆ ಸ್ಟೇಟ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಬಂದು ಅಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಮಗೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬರೆದು ಕೋಗುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಅಂಡ್ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲೆ ವಾರಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬಿ.ಡಿ.ಬಿ.ಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀಪನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಒಡಾಡಲು ಕೊಟ್ಟು ಟಿ.ಬಿ.ಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಬ್ಲೆಕ್ಷನ್ ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಬ್ಲೆಕ್ಷನ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿನ ಕ್ರಮದಿಂದ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರೀ ಅಂಡ್ ಸಮಾನ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಈ ಪದ್ಧತಿ ಈಗ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಬಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ)

ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗುವುದೂ ಸಹ ಇಲ್ಲವೆಂದು. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅವ್ಯವಹಾರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸಲು ಪ್ರೀ ಆಡಳಿತ ಸಿಸ್ಟಮನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಮೊದಮೊದಲು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಇಂದಿಗೂ ಸಹ ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಬ್ಲಾಕ್‌ಗೂ 20-30 ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇವಾರೆ. ಇವರಿಗಿರಾಸ್ತು ಸಂಬಳಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಹಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಿರುವುದು 10 ರಿಂದ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೈಕಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರ್ ಎಂದು ವರು ಸಹ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 20 ದಿನವ ಬರಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಬರಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನು ಇದೆಯಂತೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್ಸೆಸ್‌ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಮೂರು ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರ ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸುಳ್ಳು ಡೈರಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಎಂದರೆ ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಯ ಅಂಗವಾಗಿ ಮೊದಲು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಕಟ್ಟಿನ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮತ್ತು ಮೈನ್-ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಫೀಲ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮೈನ್-ಫೀಲ್ಡ್‌ಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸಿ ಬರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇ ಒಂದೆಂದು ಕಡೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇಂದು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರವರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ರಜಾ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಆದರೂ ಸಹ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿವೆ ಎಂದರೆ ಇವರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಕೆಲಸ ಹೇಳಿದರು, ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಬಿ. ಡಿ. ಒ. ಕೇಳಿದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಇತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ವಿವೇಕ ಇಲ್ಲದ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ತಪ್ಪು ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಹಿತೋಷಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಇಲ್ಲವೇ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ನೀರು ಕುಡಿದಿದ್ದಾರೆ ನಂತರ ಅದರ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಜನರು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಕಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮಾಡಿಸಲು ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯವರಿಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಬಾರ್ಡ್ ಕಟ್ಟಲು ಸಹ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಒಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಇಷ್ಟೇ ಬೇರೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನಾದರೂ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಯೂ ಏನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳು ಕಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾದ ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ತೀರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು 500-600 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವ ಕೆರೆ 5000-6000 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅಂತಹ ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ಗೆ ರಿಫರ್ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ನವರು ಕೂಡಲೆ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದವರೆಗೆ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಕಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈಗ ಫೈನಲ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಯಾವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬಂದು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಿದ್ದಾನೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಮೇಲೆ ನೂಕು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲಂಚ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೊದ್ದು ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇವರುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದವರು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್‌ನವರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಅವರೇ ಅರ್ಧವಾಗಿರುವ ಬಾವಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಬ್ಬ ಕಳೆದರ್ಜೆ ನೌಕರ 5 ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮನೆಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರನ್ನು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ಹೆಗರೆ (ಚಿಕ್ಕೋಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಪ್ಪತ್ತಿನಿಂದವನ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ 21, 25 ಮತ್ತು 27ನೇ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲೆಡೆಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರು, ಬಡವರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಎಂಬ ಬೇಧಭಾವ ಇದೆ, ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಜನತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಿತ್ರವಾದಂಥ ಸಮಾಜವಿದೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ಸ್ ಮತ್ತು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ, ಆ ಕ್ಯಾಸ್‌ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕುಂದುಗಳಿವೆ. ಈ ಮೂರು ಕುಂದುಗಳು ಎಂದರೆ, ಬಡತನ ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನ್ಯತ್ವತೆ ಈ ಮೂರು ಕುಂದುಗಳು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಿಕ ವಿಷಮತೆಗಳೆರಡೂ ಸಹ ಕೂಡಿಯೇ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಷಮತೆಯು ಅರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಹೋಗಿಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇದುವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆರ್ಥಿಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದಂತಹ ಹಣ ಆ ಜನತೆಗೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕು. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಸಮಾಜದ ಸರಿಪಡಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಸಹಾಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದಿಂದ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದು ಕೂಡ ಈ ಜನರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಆತಂಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ 45 ಜನಗಳ ಪ್ರತಿ 3 ಜನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ ಕೊಟ್ಟು, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ ಒಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಂದು ನನಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಏತಕ್ಕೆ ಆ ರೀತಿ ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಅನ್ನು ಬಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಅರ್ಜಿಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅರ್ಜಿಗಳು ತಪ್ಪಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬರೆದು ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಜಿ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ನಗರ)

ಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ ವಂದೂಕರು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅರ್ಜಿಗಳ ತಪ್ಪಾಗಿ ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಅವರ ಭಾವನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಾರ್ಯಾರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಾಜದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕಾರವೇ ಆಗಿದೆ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಾಜದ ಕರ್ಯಾಣವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥಾ ತಳಮೇಳ ಇರಬೇಕು. ನವಜನ ಕರ್ಯಾಣ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಸಮಾಜದ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವಂಥಾ ತಳಮೇಳ ಇರಬೇಕು. ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಗಳಿಗೆ ಪೇಟ್ರೋಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಡೆ ಪೇಟ್ರೋಲ್ ಟ್ಯಾಯಬ್ಸ್ ಅವರನ್ನೇ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಾಕಾರರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅಂಥಾ ಜನರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ. ಯಾವುದೇ ಮನುಷ್ಯ ರಾಗಲೀ ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅಸ್ತಿತ್ವವೇ, ಸಂಪತ್ತು ಬೇಕು, ಈ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ, ಹೀಗಾದರೆ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಬದುಕಬೇಕು ? ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಆ ಜನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕೆಲ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಾಜದ ಉದ್ಧಾರ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಸಮಾಜದವರು ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ದುಡಿಸು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಸ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ದುಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲ. ನೌಕರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲ, ವಿಧ್ಯೆ ಇಲ್ಲ. ಈ ಜನಾಂಗದ ಉದ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೊನೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭೂಮಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅವರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಒಳ್ಳೆ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಹೊಟ್ಟೆ ಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉಪಜೀವನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಜನ ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿನ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಒರುವವರೆಗೂ ಈ ಜನರ ಕರ್ಯಾಣ ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೀ ಪೋಸ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಬರಬೇಕು. ಅವರು ಈ ಜನಾಂಗದವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲ್ನುಟ್ಟದ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಅವರು ಬರಬೇಕು. ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜನ ಆ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನೇ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೊಡತಕ್ಕ 30-40-50 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಡಬಲ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸ್ವಂತ ಅಸ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಬರ್ಚು ಹಾಕಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಗಾಜಿಯೇರ್ಷಿ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದು ದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಹ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಬರ್ಚು ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿ ನಲ್ಲಿಯೂ 100 ಜನ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಗೌಜಾಯಿಟ್ಸ್ ಆದರೆ ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ

ಗಿರಿಜನರಲ್ಲಿಯ ಬುದ್ಧಿವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಪುಟ್ಟ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಇಷ್ಟು ಪರ್ಸಂಟ್ ಎಂದು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ 18 ಪರ್ಸಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಂಥಾಕಡೆ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತುಂಬಬೇಕು. ಬಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ 18 ಪರ್ಸಂಟ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯ ವಿಸ್ತರಣಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವರಿಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಫೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರು ಇವತ್ತು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವರ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಅಫೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸಮಾಜಗಳ ಕಷ್ಟ-ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಲು ಸಮರ್ಥವಾಗುವದರ ಸಲುವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ವಾಹನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲು ಸಹ ಒಂದು ನೂತನ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಾನಸಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಪಂಚಾಯತನಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅಸ್ವಸ್ಥರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇಶ ಇದೆ. ಆದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಾವಿ, ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವಂತಹ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವಪ್ರಗತಿಯನ್ನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅದೇ ರೀತಿ 18 ಪರ್ಸಂಟ್ ಹಣವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿ, ನೂತನವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ಮಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಪೋಸ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯವರು ಕೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿನಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕಾರ್ಲ ವಾಕ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ತತ್ವವನ್ನು ನೀವು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಏನು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನೇರವಾಗಿ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂತುಖ ಬರುತ್ತದೆ ಹಿಂದಿನ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿ. ಆ ಸರ್ಕಾರ ಸೋಲಿತಿಯಲಸಂ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರೂ ಇಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಇವರಿಗೆ ಚ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವಂತಹ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಅಂದರೆ, ಮಧ್ಯದಲ್ಲ ಏನೊಂದು ವರ್ಗ ಇದೆ ಅದುವೇ ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲ ಕಾರಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವರ್ಗವೇ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಿಟೇಶನ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಎರ್ರಾ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವರು ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಧ್ಯದಲ್ಲಯೇ ಕಸಿದುಕೊಂಡು ಬಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಏನ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲವರಿಗೂ ನಾವು ಒಂದು ಸ್ಕಂಟಿಫಿಕ್ ಸೋಲಿಯಲಸಂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವರಿಗೆ ಈ ಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಫ್ಯುಚರ್ ಆನ್‌ಸ್ಟ್ ಇಂಟೆಡ್‌ಶನ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್)

ವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಂಗ್ಲಾರ್ ಗ್ರಾಮ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರ 5 ಮೈಲಿನ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಟೈಬರ್ ಏರಿಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕೂಲಿದ ಬೇಲಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಗ್ರಾಮದ ಶ್ರೀಮಂತರು ಅದಕ್ಕೆ ಪರ್ವಿಶನೇ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಇಂಪೊಜ್‌ನಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನನಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಟಿಕೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತ ಜನರು ಯಾವ ತರಹ ಬಸ ಜನರ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಗೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಹರಿಜನವಾಡಿಗೆ ಲೈಟ್, ಮತ್ತು ಲೈಟ್ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಸೌಕರ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ತಮ್ಮಂತೆ ಅವರು ಸಹ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೂತುಕೊಂಡು ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಇನ್‌ಸೂಲ್ ಎಂದು ಇವರು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾಟರ್ನು ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಒಂದು ರಿಸೋಲ್ಯೂಶನ್ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಲೈಟ್ ಕಂಬಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಜಿಲ್ಲಾ ಡೆಪುಟಿ ಮೇಜರ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಡಿಸನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ; ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಯವರ ಜೊತೆ ಸಹ ಡಿಸನ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವತ್ತು ಬರೇ ಡಿಸನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರಪೂತಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವು ಕಮ್ಮಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಯಾವಾಗ ತುಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಾವು ಬರೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇವತ್ತು ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ವೆಲ್‌ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಏಕೆ ಸಕ್ಸಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ? ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತೂ ನಿಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಮೆಟಿನರಿ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ಸ್ಟ್ರಿಕ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಫೈತ್ ಇಲ್ಲವೋ ಅವರನ್ನು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಾರದು. ಅಂಥ ಜನರಿಂದ ಈ ಡೆನ್ ಟ್ರಾಡನ್ ಜನರೇನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ಕಾಲಿಗೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆದರೆ, ಬುಕಿ ಜನರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಂಡರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಹೋ, ಏನು ಚಪ್ಪಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಜನರು ಈಗಲೂ ಅನೇಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಜಾತೀಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಾತೀಯತೆ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲ. ಬಂದಾಗ ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಚೆಂಡು ಹಾರಿದ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಓದ್ದು ಹಾರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕಾರ್ನರಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾದರೂ ಏನು? ನಾವು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಜನರ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಫಂಡೇಶನನ್ನು ಭದ್ರಗೊಳಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಈ ಜನರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇವತ್ತು ನೀವು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಸ್ಪೀಡಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಫೈತ್ ಇಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋತಿಯಲಿಸಂ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬೆರಬೇಕು, ಕಾನ್ಸಿಸಂ ವ್ಯಾನಿಶ್ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 50-100 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಜನರು ಸಹ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿ ಸಹ ಇವತ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೂಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಜಾತಿವಾದ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು. ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಅದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕತ್ತಲೆಯೇ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರೇಡ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎಚ್.ಎಂ.ಟಿ. ಮತ್ತು ಬಿ.ಇ.ಎಲ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪಾಯಿಂಟ್ ಟಿಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಷಿಂಗ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಜಂ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಹರಿಜನವಾಗಿರುವವರು ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಮುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮ್ಯುನಿಟಿಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸೆನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸಿಜಂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ

ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಂಗಮ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮುಂತಾದ ಕಮ್ಯುನಿಟಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಕ್ಯಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ರಾಪ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಮಿಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಹೋರಾಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಖಾತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿಟ್ಟ ರಚನೆ ದುಡ್ಡು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದಾಮಾಪಾಪುಕಾರ ಆ ಫಂಡ್‌ನ ಬಳಸುವ ಹಾಗೆ ಭಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬೇಕು, ಏನು ಆಗಬೇಕು, ಎಂತಹ ಅಡ್ಡಿನಿಶ್ಚೇಷನ್ ಸಹಪ್ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪೂರ್ಣವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹರಿಜನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಖಾತೆ ಎಂಬುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಚಾರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಬೆಗ್ಗರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಮಿಸಿರೆನಿಯಸ್ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹರಿಜನ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಆ ಒಂದು ಆಳತೆ ಗೋಳಿನಿಂದ ನೋಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ನಹ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬಗ್ಗೆ ಫಂಡ್‌ನು ಬೇರೆ ಇಡಬೇಕು, ಬೆಗ್ಗರಿ, ಪ್ರೊಹೆಬಿಷನ್, ಪ್ಯಾಸಿಟಿಟಿಷನ್, ವಿದೋನ್, ವ್ಯಾರೇಡ್, ಡೆಸ್ಪಿಟಿಟಿಟಿ ಹೋಮ್ಸ್ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 106 ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ. ಹರಿಜನ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಸೇರಿಸಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಬೇರ್ಪಡಿಸಬೇಕು. ಕೊಡುವುದೇ ಕಡಿಮೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದು ಡಾಕ್ಟಿ. ಕ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ವೆಲ್‌ಫೇರ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಇವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದೇ ಕಡಿಮೆ. How efficiently funds are being spent and things are being administered ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೂ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದನ್ನು ನಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈ ಸೋಷಿಯಲ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನಿಡಬೇಕೆಂದು ಅದನ್ನು it should be treated as a department. Each Minister should be entrusted certain amount of responsibility to design the work of his own department for the best advantage of the Scheduled caste welfare. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೋಷಿಲ್ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಲರ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಡಿಮೇಲೆ ಮಿಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಡೆಪುಟಿ ಮಿಟಿಂಗ್ ಕಾನ್ಸಿರ್ ಮಿಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೀರಿಯಾಡಿಕಲ್ ಸೂಪರಿವೈಸರಿ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಲೇಸು, ಈ ಇರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಪೀಮ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಟೈಪರ್ ಇನ್‌ಟೆನ್ಸಿಟಿಟಿ, ಕಾಯರ್ ಮ್ಯಾಟ್ ಮೇಕಿಂಗ್ ಸ್ಪೀಮ್‌ಗಳು ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ಯೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸ್ಪೀಮ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರು. ಅದರಿಂದೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಕನಾಮಿಕ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಪೀಮ್‌ಗಳು

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಕೋಪ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಗತ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕಂಪೌರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇರಬೇಕು. ವಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಕನಾಮಿಕ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಪೊಷ್ಟಿಯರ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೋಳಿ, ಕುರಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವು ಬಹು ಜಾಗೃತವಾಗಿ ನಾಶಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಫೈನಾನ್ಸಿಯರ್ ಕಾಂಪೋರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಶುಭ ವಲೂಕ ಇವರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಟ್ಟುದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ರೀಡ್ ಮುಟ್ಟುದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಸೆಂಟರ್ ಎಂಬ ದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಒಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರ, ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ನೂಲಿಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದು. ಅದರಿಂದ ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಗತಿಯೋಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕು. ಬೀರಪ್ಪ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ರೋಕರ್ ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಈ ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾನ್ಸೆಲವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಪಾಯಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ನಿಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ಯಾನ್ಸಿಲೇಷನ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ನಾನ್‌ಅಪ್‌ಲಿಬಿಲಿ ಆಫ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ನಿಗದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರದು ಎಷ್ಟು ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಇದೆಯೆಂದು ನೋಡಿದರೆ ಈ 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಇರಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗದೇ ಇರುವಂಥ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲವಾರು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಇವರೂ ಸಹ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ಬರುವ ವರೆಗೂ ಇವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ರೋಕರ್ ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿ. ಹಾಗೆ ಕೊಡದೆ ಇದನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಆರ್ಡರ್ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಆರ್ಡರ್ ಜೊತೆಗೆ ಕಾಂಪೋರೇಷನ್ 10-16 ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಬೇರೆ ಇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರ್‌ಫಾರ್ಮೆನ್ಸ್ ನಿಗಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೂ ಪ್ರೊಪೋರ್ಷನ್‌ನೀಡಾಗಿ ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನಿಗುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿ, ಇವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೇ ಶೇಕಡಾ 20ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖಾಸರಾಗಿರುವಂಥ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮವಾಗಲಿಕ್ಕು ಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ರೆಡರ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿ ಎಂದು ಒಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲೈಸೆಡ್ ಬಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ರಾಗಾಜುಯೇಟಿವ್‌ಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆಡ್ವೆ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಾಗಿ ಎನ್ನೋಲಾಗಿ ಎನ್ನಾಬ್ಲಿಷ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕಂಪೌರಿ 5-6 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. ಅಷ್ಟಾದರೆ ಇವರಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಡಾಕ್ಟರು ಮತ್ತು ಲಾಯರಾಗತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಮೊದಲು ಅವರು ಎಸ್ಕಾಬ್ಲಿಷ್ ಆಗುವವರೆಗೂ ಅವರಿಗೊಂದು ಎಯಿಡ್ ಬೇಕೇ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ನಿಗುವಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಮುಗಿಸಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಅವಧಿ ಆಯಿತು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇನ್ನು ಬ್ಯಾಕವರ್ ಕಮೀಷನ್ ಎಂದು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆ ಕಮಿಷಿಯವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಯಾವಾಗ್ಲೂ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಾದರೂ ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಇಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಲೋಪದೋಷಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆಕ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಇರುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Your time is up.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್. ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. member will please learn to use a little more sober language. Whether he has to speak or not is a matter left to him. I have to accommodate so many members. When I tell him that his time is over, he is continuing. Courtesy requires he should close ; I have to accommodate so many other hon. members.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಫಾರಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೆಲವು ಭೂಮಿಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಈಗೂ ಇವರ ಹೆಸರಿಗಿಟ್ಟು ವರ್ಗಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಇವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಕೂಡಲೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ದಲ್ಲರತ್ತಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬಗ್ಗೆ, ಸಣ್ಣ ಭೂರಹಿತರ ಬಗ್ಗೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೂಲಿಗಾರರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನಿಗೆ ಮುಜ್ರಾಯಿ ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಮುಜ್ರಾಯಿ ದೇವಾಲಯಗಳ ಕಮಾಟಿಗೆ ಹುಂಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಆ ಕಮಾಟಿಗಳಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಹಾಕುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† Sri C.M. ARUMUGHAM (K.G.F.)—I rise to speak on the demand which touches more than 35 lakhs of population of the State. This House is interested to know the grievances of 35 lakhs of people who have been all along treated as slaves. Therefore, I hope the Chair will permit me to speak for more time than the time allotted in the beginning.

There are several provisions in the Constitution relating to the welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes. Art. 338 provides for appointing a Special Officer to investigate the progress made in regard to the welfare of Scheduled Castes and Scheduled Tribes. Several other articles are there in the Constitution which deal with the welfare of Scheduled Castes and Tribes. I have gone through these provisions and sometimes I get the feeling to tear it because the provisions are not implemented properly. The Government only talks but not implements what are stated in several articles of the Constitutions. But owing to the great regard I have for Dr. Ambedkar who drafted this Constitution, I am prevented from doing what I feel. But in Madras it has actually happened. The other day one of the hon. members was saying that everything is provided for in the Constitution and why should we want reservation. That is the way of dealing with the Scheduled Castes and Tribes. I have collected certain figures which I want to tell the House. I am constrained to state that several provisions contained in the Constitution are to be implemented by people who are actually acting against the interests of scheduled castes

(SRI C. M. ARUMUGAM)

and scheduled tribes. They are jealous at the safeguards provided for these people in the Constitution. There is provision for giving representation to these people in the matter of promotions and recruitment. When it is stated as recruitment, it is initial recruitment and when it is stated as post, it means promotions. What is the progress you have made after 23 years of the Constitution coming into force. I have collected figures, But now I have figures to tell where we stand even after 25 years of independence. Some people talk without looking into figures. Some gentlemen say that constitutional provision is there and why should there be reservation for allotment of sites? In fact such people are there in power. What they say merely reflects the caste-ridden outlook they have. By merely giving representation in the services to these people would not be sufficient. I would have even torn the constitution into pieces, but for my reverence to my leader Mr. Ambedkar I am not touching it. This Constitution has never been implemented properly. Take for instance the educational bodies. At no time a scheduled caste person has been appointed as Vice-Chancellor. Take the Professors. There are 30 Professors in Bangalore University, out of which only 4 belong to scheduled caste; in Mysore University out of 40 Professors there is only one belonging to scheduled caste; in Karnatak University out of 25 Professors there is not even one scheduled caste; I want to burn this University including the Vice-Chancellor if I am permitted. Then in Agricultural University there are 30 Professors but no scheduled caste representation.

Then I come to Readers posts. In Bangalore University there are 70 Readers; in Mysore University 70 Readers; in Karnataka University 50 Readers, and in Agricultural University there are 50 Readers. But in no University there is a single Reader belonging to scheduled caste. In case of Lecturers in Bangalore University out of 200 lecturers there only two belonging to scheduled caste; in Mysore University out of 200 there is not even one person belonging to scheduled caste; in Karnataka University out of 120 there is not even one scheduled caste; in Agricultural University there are 100 lecturers but not a single lecturer from scheduled caste. Sir, all these figures show that in these Universities which have been created recently by politicians to help their men and their communities have not provided or appointed scheduled caste people in various posts. I therefore demand the Hon. Chief Minister to furnish a list, caste-wise, of all appointments made in various departments of Government. There are about 30 Departments in the State of Mysore. I want him to furnish a list of appointments right from the day when Mr. Nijalingappa took-over as Chief Minister till to-date. If there is anybody here who could say that he does not belong to any caste I will treat him as God and I will worship him. If the Hon. Chief Minister

were to hide this information that would only show that he has become a toy in the hands of caste-ridden officers.

Then there are four Divisional Commissioners but not even one belong to scheduled caste ; there are over 24 super-time IAS Officers but none belonging to scheduled caste ; IAS senior scale there are only five ; MAS senior scale there are 50 posts but only four persons belong to scheduled caste.

Then coming to Police Department I would like to say that the Social Welfare officer should be attached to the Home Department. He should also be made *ex-officio* Additional Secretary to Home Department so that he could have direct control over the police. Most of the police officials are caste-ridden. Scheduled caste people are afraid of going to police stations. The Social Welfare officer's post must be upgraded and he must be made additional Secretary for Home so that he may have control over the police department. Many persons say that the Chief Minister is sympathetic towards scheduled caste people. But how far he is sympathetic in practice is not known. I know so many Avatars came here and spoke about these people and went away; so many mahatmas have born and have given new names to this community and went away ; but no improvement has taken place in this community. Sir, in the police officers cadres there are 3 IGPS but none from scheduled caste ; there are 10 DIGs but none from scheduled caste ; there are 37 selection grade Police Superintendents but there is none from scheduled caste; there are 83 Dy. Superintendents and Assistant Superintendent of Police but there are only 3 from Scheduled caste. So even in this Police Department the representation to the Scheduled Caste after 23 years of implementation of the Constitution is quite inadequate. It is a shame for the Government. The Government has no face to tell the people that they have done anything to the Scheduled Caste and to the poor people.

Then coming to Forest Department there are 3 Chief Conservators of Forest but none from scheduled caste ; there are 10 Conservators of Forests but none from scheduled caste; there are 80 District Forest Officers but only one from scheduled caste. Sir, even in this Forest where Sri Rama had gone and lived for 14 years these people have not been given representation. After all we are the people who could live in jungles and fight with the tigers. Even this Forest Department has no sympathy for us.

Mr. Deputy Speaker, I now come to the Department of Public Works headed by our deputy leader Sri H. M. Channabasappa. Though there are 10 Chief Engineers, still there is not a single person belonging to scheduled caste. There are 53 Superintending Engineers, but there is no Superintending Engineer belonging to scheduled caste. I say that this is wilfully done with an ulterior motive. This department is more communal. It is unbearable. As Rajaji put it, the P.W.D. may be called enemy Number One to the poor and scheduled caste people

There are 200 Executive Engineers. but there are only 12 belonging to scheduled caste, and out of 1000 Assistant Engineers only 20 Assistant Engineers belong to scheduled caste. Can this be tolerated? The upper class people when they talk about their caste, they call it nationalisation. All the Secretaries in the Secretariat talk about nationalisation, and they say that they do not belong to any caste. But, when we say that we want representation, they say it is communalism.

5-00 P.M.

In the Agriculture Department, there is one Director and 8 Joint Directors, and out of 8 Joint Directors, only one person belongs to Scheduled caste. Though there are 80 Deputy Directors in this department, there is not a single Deputy Director belonging to scheduled caste.

In the Animal Husbandry department, there is one Director and 4 Joint Directors and one Joint Director belongs to scheduled caste. In this department though there are 13 Deputy Directors, not a single Deputy Director belongs to scheduled caste. It is the scheduled caste people who clean the animals and take away the cow-dung. Even here, proper representation is not given to scheduled caste people.

I will now pass on to the Department of Public Health, the Department of my hon. friend Sri H. Siddaveerappa, Minister for Health. There is one Director—of course, he belongs to some other community. But, out of 6 Joint Directors, only one person belongs to Scheduled caste. Though there are 10 Deans and Deputy Directors, there is no person belonging to scheduled castes; there are 50 posts of District Health Officers in the State, but not a single D.H.O. belongs to scheduled caste. Sir, this Indira Congress Government could have straight away appointed 10 or 15 people to these posts.

Sir, in the Department of Education, though there are 3 Directors no representation is given to scheduled caste. There are 8 Joint Directors posts, yet there is only one person belonging to scheduled caste, and though there are 30 Deputy Directors of Public Instruction, there is no representation for scheduled caste. Even in this Department, the door is closed for scheduled caste people.

In the Judicial Department, they may say that one requires a background to come to position. A man who practises become a High Court Judge or a Supreme Court Judge. Sometimes they say that these appointments are made on merit; sometimes they call it a political appointment. In the Mysore High Court, including the Chief Justice there are 17 Judges out of which only one person belongs to scheduled caste. There are 52 posts of District Judges, but here also there is only person who belongs to scheduled caste. My friends from Chikkodi will have to pardon me if I say a word about Chikkodi.

Chikkodi is known for pigs and pleaders ; in every house there is a pleader and in every street there are plenty of pigs. Most of these pleaders belong to scheduled caste. But there is no proper representation for these people. Though there are 50 posts of Civil Judges, there is only one Civil Judge belonging to scheduled caste.

In the Department of Co-operation, out of one Registrar and 15 Joint Registrars, only one person belongs to scheduled castes, and though there are 50 Deputy Registrars, still there is not a single person who belongs to scheduled caste.

Sir, only one class of people are ruling the Commercial Taxes Department. Here also though there are 12 posts of Deputy Commissioners and 8 posts of Assistant Commissioners, representation is given for only one person belonging to scheduled caste in each category.

In the Horticulture department, though there are 3 Joint Directors and 25 Deputy Directors, there is no representation for scheduled caste. I do not know why. Sir, the Director of Horticulture got extension thrice because he is looking after the gardens in the residences of the Ministers and the flower garden in Vidhan Soudha. In the villages, there is darkness both in the day and in the night ; nobody cares for these people.

In the Department of College Education, out of 60 professors only one person belongs to scheduled caste, and out of 180 Readers only one person belongs to scheduled caste, and as against 480 lecturers, only 20 lecturers belong to scheduled castes.

Sir, this is the fate of the people belonging to scheduled caste in every department. I submit that the Government have flouted the Constitution ; they have not followed it. So, I condemn this Government for they have not been able to implement the constitutional provisions even after 23 long years. Constitution came into force in 1950. Article 17 of the Constitution says that untouchability should be abolished, and to this effect there is also a law in force since 1955. But the offences are on the increase. There is no protection for the scheduled caste people. To quote an instance, in Kolar taluk there is a village by name Chinnapur, where a scheduled caste person has not been able to get into the village even after several representations. What we need today is, we have to find out whether the constitutional safeguards provided to the Scheduled castes and scheduled Tribes people have been benefited by the concerned people. In order to find out this, it is necessary that the Government should come forward with a proposal to appoint a Commission to probe into this matter. Several crores of rupees were provided in the Fifth Five Year Plans. The Commission should find out whether the amount provided for the amelioration of the backward classes has actually reached them. So many commissions have been appointed in the past for Education and Agriculture. There

(SRI C. M. ARUMUGAM)

are 35 lakhs of Scheduled Castes and Tribes people in Mysore State. I request the Government to appoint a Commission and direct it to submit a report to this House whether any improvements have been made in the living conditions of these people. The Commission should also find out what were the conditions of these people before independence and what their conditions are after 23 years of independence.

With these few words, I conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಂಗಿ (ಜಮಖಂಡಿ).— ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಮಿನಿಸ್ಟೀರಿಯಸ್ ಡಿವ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದರಿಗೆ 27 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮೂರು ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಆ ಕಣದಿಂದ ಬರುವ ಪರಿಹಾರ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಎಷ್ಟು ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಎಳೆಪ್ಪು ಲಕ್ಷವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಹೆಂಗಸರು, ಮಕ್ಕಳು ಮಡಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಕಾದಿರುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಣ ಪ್ರಸಂಗವಾಗಿದೆ. ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತಾಯಿಗೆ 7 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರು, 6 ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 7ನೇ ಮಗ ಮುಂಬೈನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ದರಿಂದ ಅವನು ಪಟ್ಟಿನದ್ದಾನೆ, ಆಮೆನು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇದು ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಬೇರೆಬೇರೆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಆ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾರು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಇಲ್ಲವೆಂಬರಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಬೋರ್ಡು ಆಗಲೇ ಇತ್ತು ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ತಿಂಗಳು ಆದರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನು ಫರ್ಸ್ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಬಲ್ಟಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಲ್ಟಿಂಗ್ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೊಸ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಆ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಮನೆಯ ಎರಡೂ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 10 ಅಡಿ ಮತ್ತು 15 ಅಡಿ ಫುಲ್ ಜಾಗ ಬಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಕಟ್ಟುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮನೆಗಳು ಬಿದ್ದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 2 ಪಾರ್ಶ್ವಗಳು ಇದ್ದು ಇದರ ದುರ್ದೈವ ರಾಧ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಪಾರ್ಶ್ವವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಹೂಡುತ್ತಾರೆ, ಈ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಆದಳತ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಕ್ಲರ್ಕ್ ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಆಡ್ಡಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಆದಳತ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಯ ಆದಳತವೂ ಕೂಡ ಶುದ್ಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಆಡ್ಡಾಡಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಕಾಳು ಕಡ್ಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಹರಿಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಒಪ್ಪನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಎಂದು ಅನಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪದರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಲೆಡರ್ಸ್ ಏನು

ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗೌರವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಂಡಿರೂ ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾ ವಂತರಗಳಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವತ್ತಿಗೂ ಕೂಡ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಮೇದುದಾರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಉಮೇದುದಾರರು ದೊರಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗು ತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಆದಳತ ಜನತೆಗೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಕಾರಖಾನರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಿಸಿ, ಅಂಬಾನಿಡರ್ ಕಾರ್ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಆಡ್ಡಾದವ ಪ್ರಸಂಗ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯ: ಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭಂಗಿಯವರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. There are so many qualified candidates available in Mysore State without jobs. There are 25 M.B.B.S. passed, 3,000 S.S.L.C. Passed and 353 graduates who are wandering in the streets of Bangalore without jobs. This being so, I request him to correct his impression.

Sri H. S. SIDDAPPA.—May I know how many posts have been filled by Sri Azeez Sait in the M.S.R.T.C. ?

MR. DEPUTY SPEAKER.—I cannot correct any hon. member.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಂಗಿ.—ಮಾನ್ಯ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ರವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರೊಫೆಸರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜಾಹಿರಾತು ಕೊಡುತ್ತಾಗ್ಯೂ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇತರ ಜನಾಂಗದ ಜನಗಳನ್ನು ಆರಿಸುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿದೆ. 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜಾಗಗಳನ್ನು ತುಂಬುವವರೆಗೆ ಯಾವತ್ತು ಪೆಡುಲಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಜನಗಳಿಗೆ ತುಂಬಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಮ್ಯೂನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಯಾವ ಜಾಗಗಳು ಕಾಲ ಬೇಳುತ್ತವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ತುಂಬುವವರೆಗೆ ಹರಿಜನರಿಗೇ ಗಿರಿಜನರಿಗೇ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬೇಡಿಕೆ ಏನು ಇದೆ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಚ್ಚು ಕಾಲ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು? ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರನ್ನು ಕೋರಬೇಕು ಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಅವರು ಶಾಸಕ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂವೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನ್ನು ಅಪಾಯಂಟ್ ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದೂಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಇದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ, ವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ, ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾರಣಕರ್ತನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ನುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಒತ್ತಡದಿಂದ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಆಯಿತು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕಗ್ಗೊಲೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೋರಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಐಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆ ತಿಂಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಸಡೆನುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂದೂಡಿದರು. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇತ್ತೀಚೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಡ್ಡಿನಿರ್ದೇಶವನ್ನು ಹಾಕುವುದಾಗಿ, ಅಥವಾ ಅಡ್ಡಿನಿರ್ದೇಶ ಬಾಡುಗಳನ್ನು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾದುದಾಗಿ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ, ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಐಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ಇರಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ 100ಕ್ಕೆ 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಆ ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ದುಡಿಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾರ್ಯದ ವಿವರಣೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ 1952ರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು, 1952ರಿಂದ 1972ರ ಒಳಗೆ 20 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಘೋಷಣೆಮವರು ನಗರೀಕರಣ ಎಂಬ ಹೇಳಿದರು. ಅಂದರೆ ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸವಲತ್ತುಗಳು ಏನು ಇವೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಸಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನೊಂದ ಹೃದಯದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದಲೂ ನನಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರ್ ಆಗಿ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಸೇಳೆ ಈ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದರೂ ಹಿಂತಿರುಗಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈವೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ನಡೆಯತಕ್ಕಂಥಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಹಿಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳೇ. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಇರಬಹುದು. ಈವೊತ್ತು ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್‌ರವರು 6-7 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಅದೇ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಏನಂದಾವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಅವರು ಎದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮ್ಯ ಮಾಡಿ ಜಾನ ಕಟ್ಟಿರಬಹುದು, ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಜ್ಞಾನ ಕೃತಿಗೆ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕೂ ನಿಜಕ್ಕೂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಹೋಮ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತು ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್‌ಗೆ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಂತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ಈವೊತ್ತು ದಿವಸ್ ಪಾಲೈಫಾರಂ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರಂತೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ಈವೊತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸಲಕರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಂಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮಾಡಿಸಿ, ಮತ್ತು ಈ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಗೃಹಿಣಿಯರಿಗಾಗಲಿ ಯಾವ ಹೆಂಗಸರಿಗಾಗಲಿ ಯಾವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ದೊರಕಬೇಕೋ, ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಲಾಭ ದೊರಕಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಸಿ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಇದರಿಂದ

ಕೆವಲ ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ದೋಷ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂತುಕೊಂಡು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಅನುಕಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅದು ಮುಂದೆ ಕೂತುಕೊಂಡು ಒಂದು ದಿನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ ಅವೆಲ್ಲ ವನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಊಟ ಹಾಕಿ ಸರ್ಚಿಫಿ ಕೇಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೋದರೆ ನಮಗೂ ಊಟ ಹಾಕಿ ನಮ್ಮಿಂದ ಸರ್ಚಿಫಿ ಕೇಟ್ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನ್ ಟೋಟೋ ಫೈಲೂಸ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನೀವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇದು ಸಕ್ಸಸ್‌ಫುಲ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಪದಾರ್ಥಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು — ಅದು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ತಾವು ಹೊಸಬರು. ಸರಿಯಾದ ವಿಚಾರ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಪಾಲಿ ಫಾರಂ ಆಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಆಗಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಾಗೋಡು ಅವರು ಪ್ರಸಾರ ಈಗ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇನ್‌ಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಕೂತು ಕೊಂಡು ಆ ಕೋಳಿ ಎಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ, ಈ ಕೋಳಿ ಎಷ್ಟು ಮೊಟ್ಟೆ ಇಡುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಧೋರಣೆ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಈ ಇಂಪ್ರಾಕ್ಟಿಬಲ್ ಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಇದ ರಿಂದ ಹಣ ಪೋಲು ಆಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ರಾಶಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಇವೆ.

ಇನ್ನು ಫಿಫರ್ಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ರಾಶಿ ಬರು ವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹಣ್ಣು ಬೆಳೆಸುವುದು, ಕಿಚನ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಮಾಡುವುದು ಇವೆಲ್ಲಾ ಬೇರೆ ಹೆರಾಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಂಜುಪ್ಪ. — ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪಾಲಿ ಫಾರಂ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ನಿಮಗೆ ಏನಾದರೂ ಕೋಳಿ ಮೊಟ್ಟೆ ತಿನ್ನುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ಕೋಳಿ ಇರುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲೇ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಾಪ್ ಫ್ಯೂಗ್ರಾಂ ಏನಿದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶ ದಾರ್ಡ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಕೆಂಪನ್ನು ದೊರಕಿಸುವುದ ಕಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಆಳತೆಯಲ್ಲ ಆದಷ್ಟು ಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲರ ಜನತೆಗೆ, ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಜನತೆಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಸದಾಬದ್ಧತೆಯಿಂದ ತಂತ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಇಂತಹ ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭ ದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-30 P.M.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುವಂತೆ ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ. 259.31 ಲಕ್ಷ ಮ್ಯಾನ್ ಡೇಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾದರಿ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ತಿಪ್ಪೇಯ್ಯಯ್ಯನವರು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಪಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ, ಇನ್ನೂ ಪಿಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಮೀನಿನಲ್ಲೆಲ್ಲ ಆಕ್ರಮಣಿಸತಕ್ಕಾಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು, ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೆಲ್ಲ ನೈಜವಾದ ಚಿತ್ರವಲ್ಲ. ಕೆವಲ ಕಾಲ್ಕುಸಕ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಫಲ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವದಿಂದ ಮುಂದೆ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹಣ ಪೋರಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಜೀವನ ಸುಗಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನ್ಯಾಷನಲ್ ರೂರಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಸ್ಕೀಂ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕರೆಂಟ್ ಚಾರ್ಜನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ, ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂನಲ್ಲಿ ಏನು ಭಾಗವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪವರ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕಟ್ ಆಫ್ ಮಾಡಿ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸುರಿದು, ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಹಣ ಕಟ್ಟಲಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಯೋಜನೆ ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್ಕುಗಂ ಅವರು ಕೆಲವು ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪದೇ ಪದೇ ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸು ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮೋಷನ್ ತಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ಆ ಹೊಕ್ಕು ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಬರೆ. ಯಾವ ಜಾತಿಗೇ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯನ್ನು ಆಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಲವೊಂದು ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಜಾತಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸವಲತ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಯಾವುದು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡೋಣ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಯೋಗವನ್ನು ಕೂಡ ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಬೇಕಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀವತಿ ರೇಣಕಾ ರಾಜೇಂದ್ರನ್ (ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ).—ಮಾನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟುಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪುನರ್ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೊರದ ಸಾರಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಬಾರಿಯು ಪುನಃ ಹೇಳು ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಪುನರ್ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ನಿರ್ಧಾರನುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಕೆಲವಾರು ಸಂಹೇಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತೇನೆ.

ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಆಡಳಿತವರ್ಗವೇನಿದೆ, ಆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆಯೇ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಡಿವಿಷನ್‌ಲೆವೆಲ್ ಮಟ್ಟದ ರನ್ವಾಗಿ ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಎಕ್ಸಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಫಿನ್ಯಾನ್ಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗವನ್ನು ಪಡೆದು ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಚಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದಾರೆ, ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವವರಷ್ಟು ಜನ, ವ್ಯವಸಾಯಿಗಾರರಷ್ಟು ಜನ, ಸಣ್ಣ

ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ವೃತ್ತಿಯನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕುಟುಂಬಗಳನ್ನು ಈ ತರಹ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಈಗ ನಿಶ್ಚಿತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿರುವ ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರಬೇಕೆಂದಿಷ್ಟೆ ಆಗಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪಾಸಾಗುವವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪದವೀಧರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಕೆಪ್ಟಿಕ್ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಟ್ಟುಂಡಿ ವರ್ಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೆರಿಟ್ ಸ್ಟಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೂ ನಿಗದಿತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 250 ಜೊನಿಯರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಿಂದ ಬರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಾವಕಾಶ ಇರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಕಾರದ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳವರಿಗೆ ಮೀಸಲು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಸರಕಾರದ ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಏನೂ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಂಡ ವಿಧಿಸುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ವರು ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗಿನಿಂದ ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇದೇ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಡಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಶ್ರೀ ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ಕಳುಹಿಸಿದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅನಿಸ್ಟೆಂಟು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಬಡತಿಯಿಂದ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಬಡತಿಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇಂತಹ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದೇ ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಮಾನ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗಾಗಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಬಂದ ವಂತಿಗೆಯನ್ನು ಅಡಜಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಟಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಗ್ರಾಂಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಷ್ಟು ಮಾತಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ (ಬಳ್ಳಾರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. 43 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮನವಿ ವಿನವಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಂದು ಸೆಂಟೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

Mr DEPUTY SPEAKER.—I was also present when the Speaker had just spoken about this. What she said at that time was that you may be given a chance after the demand is over. Earlier it was agreed that not only discussion should be over, but the reply of the Minister also should be over to day and the Demands should be put to vote.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇಂದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತರಿಸಿ ತಾಪು ನೋಡಬಹುದು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is up to the presiding officer to interpret also.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—It need not require any interpretation at all. You may refer to the proceedings.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Mr. Thimmappa, I think you can understand that we cannot throw to the winds the List of Business. Do you agree? Let us have a very benevolent interpretation of what she said.

Sri H. S. SIDDAPPA.—Sir, this is a very big Demand. I may be given some time. Even the Minister will not be unwilling to extend the discussion on this Demand.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—For you and for me, every Demand is big and it is very important. But it has been agreed with all the parties concerned, that discussion should be over now. For your information at 3.45, I wanted to accommodate Sri J. L. Kabadi who was throwing hints that he may be given some time. With due consideration, I tried to accommodate him. Let us respect the decisions and agreements which have been arrived at. We must see that the Demands are pushed through. I personally would not object, if one demand is taken for the whole period. You can discuss this with the Leader of the Opposition.

I should also say that even if the Minister agrees, we cannot extend the time. It is for the Presiding Officer to regulate the business once there is agreement on the items of business.

Sri H. S. SIDDAPPA.—Sir, you said you want to show some consideration to Mr. J. L. Kabadi. Why not have the same consideration towards me? I want to submit to the Leaders on both sides to extend this discussion to tomorrow so that we can all speak.

ಶ್ರೀ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ನಾಗರಾಜ್.—ನನಗೆ ಇಂದು ಸಾಯಂಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಪ್ಪಿದ್ದರು ಮತ್ತು ನಾನು ಈ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let us have some sense of proportion. That is why I told you it will not be possible to accommodate you so far as this Demand is concerned, because the Leaders of the various parties have agreed that we must stop discussion by 5.45. That is why I just wanted to accommodate Mr. J. L. Kabadi for five minutes as a special consideration. I have called upon him. Why do you rake up past things?

ಶ್ರೀ ಕೋಣ್ಣನೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿರಬಹುದು ಡಿಮಾಂಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If some member has not spoken on a certain demand, I cannot do anything. It is not within my powers. I do not want to use my discretion in a wild way. I will use it in a reasonable way.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈ ಡಿಮಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾಂತರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನು ಸಹ ಕರುಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಮಾತನಾಡಲು ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದು ಯಾವ ಸಮಾಜವಾದ ಯಾವ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ; ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ತಂತ್ರಿಯಿಂದ ಇರುವುದೇ ನಮ್ಮ ಏಕೈಕ ನೆರೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. Member Sri Lingappa is still young and I have my goodwill for him. I request the hon. Member to refrain from using ferocious language again and again. If he looks at yesterday's proceedings he will know how much time has been allotted to his party. He will also come to know that it was the leader of his party who initiated the discussion. He must have patience and restraint which are the essence of democracy. I have to give opportunities to all. Let him not make a charge which is unfounded.

Sri KONANDUR LINGAPPA.—I am not disobedient. The Chair said that I am using strong language. If the Chair itself says that, who is there to protect us?

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕಬಾಡಿಯವರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಂ. ಕಬಾಡಿ (ಬಳ್ಳಾರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ತಮಗೆ ಮಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ವೇಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಡಿಮಾಂಡ್‌ನ ಮಂಡನೆ ಏನಿದೆ, ಇದು ಕೇವಲ ಕಚ್ಚೋರೆನುವ ಡಿಮಾಂಡ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 46ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಸೋಷಿಯಲಿ ಮತ್ತು ಎಕನಾಮಿಕಲಿ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹರಿಜನ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮಾಜು ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆ ಯಾವುದೇ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಸಹ, ಅದನ್ನು ಫಾರ್ಮಲ್ ಆಫ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಿಸಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ತರಹದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಫಾರ್ಮಲ್ ಆಫ್ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳಿವೆ. ಅವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿವೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಪಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಸಾಕಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಈ ಖಾಸಗಿ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅಮೃತವೇ ಇದೆ; ಅದಕ್ಕಾರಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಾಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ)

ಇನ್ನು ಮನೆ ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಮನೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಕೆಚ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ 300 ಸ್ಕೆಚ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಏಕಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅದರೂ ಸ್ಕೆಚ್‌ಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹರಿಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಕೊಂಡಂಥ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಿಷಾದಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಐದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 9 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪೋಗ್ರಾಮ್‌ನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಈ ಜನರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಟೈಪಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆರಿಕರ್ ಪೋಸ್ಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ ಪೋಗ್ರಾಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ನಿಗದಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇಂದು ಗಂಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 25 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ನಿಂದ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಸಹ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹರಿಜನ-ಗಿರಿಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಿತಿಯ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಟೂರ್ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಸೀಟ್‌ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರೀ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ರಾಂಗ್‌ಗೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳ ರಾಂಗ್‌ಗೆಲ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜನರಲ್ಲಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೆ ತಕ್ಕಂಥ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿಲುವು ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಅನ್ವೇಷಣೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಐ. ಎ. ಎಲ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಗಿರಿಜವರು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಇದ್ದರೂ ಸಹ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾತ್ರ ಜಿಲ್ಲಾ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು? ಇವರುಗಳನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಫೇರ್ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದೇ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಹುದುಗರನ್ನು ದೆಹಲಿಗಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.—ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

6-00 P. M.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Discussion on these demands is over.

The Minister will reply tomorrow. We will go to the next item.— Calling Attention to Matters of Urgent Public Importance. The first one is in the name of B. Sathyanarana Singh. He has intimated me and it will be taken up tomorrow. Next one is in the name of Sri H. S. Siddappa.

Calling Attention to a Matter of Urgent Public Importance.

- (i) *re : petition against the alleged misbehavior of Police Sub-Inspector of Indiranagar.*

Sri H. S. SIDDAPPA (Arsikere).— I call the attention of the Chief Minister to the petitions from the public against the alleged misbehaviour of police sub-inspector of Indiranagar.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).— Sir I state as :—

It is reported that no petition has been received from the public of Indiranagar against the Police Sub-Inspector, Law & Order, Indiranagar listing out 11 charges.

Apart from an anonymous petition received by the Commissioner of Police alleging that the Police Sub-Inspector of Indiranagar are supporting one Pailwan Fiaz who is indulging in Matka gambling, there have been no petitions or complaints about the misdeeds and highhandedness or harassment by the officers of Indiranagar Police Station. Even the anonymous petition was enquired into by the Assistant Commissioner of Police, Ulsoor Division and the enquiry disclosed that the Indiranagar Police had in fact launched 7 cases against Pailwan Fiaz after seizing in all Rs. 876. These cases are pending trial and as a result of this stern action by the local Police, the said Pailwan Fiaz has stopped his nefarious activities in the limits of Indiranagar Police Station. Specific instances of misdeeds or highhandedness or harassment if brought to notice, necessary enquiries will be instituted and due action taken thereon.

Sri H. S. SIDDAPPA.—This relates to law and order of the State. I know the responsibility of the Government also. All the 11 points that I have stated in my Motion are of serious nature and I feel that it may not be fair on my part to speak about them. I present a copy of these complaints to the Chief Minister. A petition has been presented some time about three months ago with copies to the Inspector General of Police, Commissioner of Police. I send this petition to the Chief Minister through the Chair and I request him to take suitable action in the interest of public in Indiranagar.

(The petition was handed over to the Speaker)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We will go to the next item. Half-an-hour discussion.

Half an Hour discussion arising out of replies to Starred Question No. 576

re : Enadequate representaion to Backward Class people

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಸಂತೆಮಾರನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ಹಿಂತೆ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಂಬರ್ 341 (576)ಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ 2-3 ಕ್ಲಾಸರಿಫಿಕೇಷನ್ ಅನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ 16 (4) ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಅವರಿಗೆ ಅನುಸೂಚಿತ ಅಧಿವಶಾತಿ ಹಾಗೂ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಏನು ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೋ ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಆ ಜನಾಂಗವನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ರಾಜ್ಯದ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲವನ್ನು ವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆ ಆದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ನೀಡಿದೆ ಎಂದು ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಯೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನುಸೂಚಿತ ಪಾತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಸೂಚಿತ ಅದಿವಶಾತಿ ಬಾತಿಯವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕೃತವರದಿಯನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆ ಏನಿದೆ ಅವನ್ನು ನ್ಯಾಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವನ್ನು 2000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 1200 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನು ಎಂಬುದೇ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಶುವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇದೇ ಅಂಥವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡಾವಾರು ರಿಜರ್ವೇಶನ್ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1961ನೇ ಇಸವಿಯ ಸೆನ್‌ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 15ರಷ್ಟು ಬಾಲಿ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 3ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 3ರಷ್ಟು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಅರ್ರಿಟ್ರಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ತಾರ್ಕಿಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ ಹಾಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಪ್ಪು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು 1200 ರೂಪಾಯಿ ವರ ಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದಂತಹ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರ್ಡ್ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಏನಿದೆ ಅದು ನಿಜಾಂಶದ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ತಹಶೀಲ್ದಾರರನ್ನು ಸ್ವಾಟಿಸ್‌ಫೈ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಅನ್ನು ತರಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಮೆಟೀರಿಯಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಡ ಅರ್ರಿಟ್ರಿ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರು ಮೋಸಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರು

ತೃದೇ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸೋಲೀಷನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ವರಮಾನವನ್ನು ಇಳಿಸಿರುವುದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಿಂದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

(ಇಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸದನದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ನಿಂತುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ಮನೆಯ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—It is highly unfair that hon. Members should be standing and speaking to others in the House. I uphold your point of order.

Sri D. DEVARAJ URS.—Sir I would humbly suggest that anybody moving about in the House when the Assembly is going on should also be discouraged.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The hon. Members who want to go out should move without disturbing other hon. Members.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂತಹ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಹುಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಗತಕ್ಕಂತಹ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದು ಬೆಳೆಯದಂತೆ ಖಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರಿಗೆ ಈ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಸಮಂಜಸವಾದ ಉತ್ತರ ಬಾರದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಬರತಕ್ಕಂತಹ ಉತ್ತರಗಳು ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯದ ಹಾಗೆ ಇವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಮಾಮೂಲು ಉತ್ತರ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇರೆ ನಡೆದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ ಸದ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೆಂ ಇದ ರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿರಾಷ್ಟ್ರ ಕಮಿಟಿಯವರು ತಮ್ಮ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಒಂದೊಂದು ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕು ಈ ದೋಷ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿರುವ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಕ್ಲಾಸ್ 1, 2, 3, ಮತ್ತು 4ನೇ ದರ್ಜೆಯ ಹುದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದವರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಾರದೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಜನರಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಆತೆ ಏನಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೋಗುವವರೆಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನರನ್ನು ಯಾವ ಹುದ್ದೆಗೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೋಷವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಅರ್ಧಗಂಟೆ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ತಂಪಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇದನ್ನು ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಇತರಕ್ಕೆ 16ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳೀಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ಸೆ)

ಸಹಾಯವಾಗಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣ ದಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಅವರು ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಆಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟೈಟ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಫೌನಿಡ್ಸ್ ಸಂವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಏನೆಂಬುದನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪರ್ಫಾಂಟೇಜ್ ಎಪ್ಪಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಉತ್ತರರೂಪದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್, 1, 2, 3, 4, ರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಿನಾಂಕ 1-1-1971ರವರೆಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ತಪ್ಪುಗರಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು—822ನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ 227 3ನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ—13737, 4ನೇ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ—7124. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವೇನು ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ಎಲ್ಲದಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ವರ್ಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಬೇಗ ತಲುಪ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಕಳಕಳಿ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಯಲ್ಲದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹಿಂದೆ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಲೋಪ ಅಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದ್ದು ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಶೇಕಡಾ 18ರಷ್ಟು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಪ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟೈಟ್ಸ್‌ನವರಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಪರಿಪಾಲಿಸುವುದರಲಿ ತಾವೇನೂ ಅನುಮಾನಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈಗಲೇ ಬರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಅಪಾಯ ಎಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪರ್ಫಾಂಟೇಜ್ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಜ್ಞೆ ಇರುವುದು ತಮಗೇ ಜಾಗರಕವಿದೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಏನಿವೆಯೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಸಂವಿಧಾನದ ರೀತ್ಯಾ ದೊರಕಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಆರೋಗ್ಯವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ಜಾಗ ರೂಪಕತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸಭೆ ಕಮಿಟಿ ಇದೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೈನಾರಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಮೈನಾರಿಟಿಯವರ ಒಂದು ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವುದನ್ನೂ ಸಹ ತಿಳಿವಳಾಗಿ ನೋಡುವ ವಿರ್ತನೆಯಾಗುವುದು ಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನ ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆಯೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವರದಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಡಾ : ನಾಗ ಗೌಡ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ, ಇನ್ನೊಂದು, ಬೀರಪ್ಪ ಸಮಿತಿ ಹೊರಡಿಸಿ. ಈ ಎರಡು ವರದಿಗಳ ಮೇರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಾವು ಏನು ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಅವು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಆಜ್ಞೆ ನ್ಯಾಯಾಲ ಯಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತವೋ ಅದರಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಎಷ್ಟೇ ಅತುರವಿದ್ದರೂ; ನೀತಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕಾದರೂ, ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸಂವಿಧಾನದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂತೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದು ನಾವಲ್ಲ, ಅವು ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಲ ಯದಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು. ಆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿಯೇ ನಾವು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಈಗ ನಾವು ಏನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೆರ್ರಾವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ ಬಗ್ಗೆ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ

ದೈವೋ ಅವು ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಾರೇಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈಗ ನಾವು 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ವರಮಾನ ಮಿತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅಂತಹ ವರನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಪೀಸರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಸಂಭಾವನಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ವಿರೋಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

“Having regard to the prevailing economic conditions we have no hesitation in holding that an annual income of Rs. 1,200/ of the parent or guardian of the applicant for employment under the state is low enough to establish that the applicant belongs to a socially and educationally backward class taken along with the nature of the occupation specified in the notification. As parents alone ordinarily meet the needs of children the reference to parent's income is logical or realistic. It does not cease to be so for reason only of the fact that certain other members of the family or even the applicant has acquired some earning capacity.

The next attack on the said notification is that the Government do not appear to have applied their mind to the question of what may be regarded as adequate representation and determined that the socially and educationally backward classes are not adequately represented in the service of the State. The criticism is that the Government notification merely states that it is an accepted fact that the representation of these classes in the services is well below the proportion to the population of the State. It appears to us that in the context the expression ‘accepted fact’ merely means fact which is so obvious that anybody who looks at it will accept it as correct. If regard to be had to the fact that the backward classes identified by the criteria mentioned in the notification are so poor as to be unable to secure the minimum educational qualification for recruitment into Government service, it does not require much argument or demonstration to prove that their representation in the Government service is inadequate. Further as the Government may be expected to have full and clear information about its own employees, one need not doubt their statement that these backward classes are not adequately represented in services. It does not, therefore, merit Mr. Rama Jois's criticism that this is a mere assertion incapable of verification even an *prima facie* material.

The challenge made, therefore, against the validity of the Government Notification No. GAD 177 SSR 62 dated 16th September 1963 fails and is rejected. What I wanted to submit to the House is this: the present notification of Government has stood the test of law; but the hon. members have a feeling that the representation of the Backward classes, even according to this criteria, in the Government services are inadequate.

Sri K. SIDDIAH.—Government has already admitted that fact.

Sri D. DEVARAJ URS.—There is no report to that effect, You cannot judge things overnight. It is impossible to say that the backward classes are inadequately represented unless I conduct a survey of the people in the Government Service whose income is only less than Rs. 1,200 and their parents' income is less than Rs. 1,200 as a result of which they have become Government servants. These things cannot be said off-hand.

Sri K. SIDDIAH.—In respect of the employment of backward class people, the Government must have come to an opinion that this class of people are not adequately represented in the Government services, they must have certain facts and figures on which basis they could be able to tell us that the reservation made under Article 16 (4) are adequate or not. To my question (b), the Government itself has admitted that there is no adequate representation to backward classes. In the absence of such a report, how can we imagine that the backward classes have been fully employed as per article 16 (4) of the Constitution ?

Sri D. DEVARAJ URS.—Simply because the Government does not have all those statistics, that does not mean that we should not make provision or the Government is not in a position to help the backward classes. If that is the logical trend of his argument, I am afraid, it does not carry us anywhere. It is true that Government has not got that information which I have already stated in my statement. Merely because a person's income is less than Rs. 1,200 per annum, he is entitled to get Government job. In order to get a Government job, one must fulfill certain conditions viz., he must have acquired a minimum qualification or he should have acquired certain minimum marks. No doubt preference would be given to the backward class candidates but they must fulfill the above conditions. If 100 jobs are to be given ; certain percentage of jobs will be reserved to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes. There is no need to find out who are all the backward class people ; go on enumerating them and then start giving them jobs. Even if you enumerate them, there are lakhs of people who are unemployed. How is it possible for us to give jobs to all of them ? That is the way to look at things. We have made enough provision for employment of backward class people and that is also supported by a court order . . . The percentage of jobs to be reserved has been decided by law courts. They have (courts) have stated that in any event if you want to work within the framework of the constitution, you cannot give more than 50 per cent ; if you give more, it offends the constitution. That is the decision given by the Supreme Court. I fully appreciate the anxiety of the hon. member who is trying to champion the cause of the backward classes and he would be very happy if Government were to pass an order that hereafter all jobs should be given to the backward classes only. I quite appreciate his stand, but the world does not accept his contention and the courts do not accept his stand. That is my difficulty.

As the hon. members are aware that we have constituted a Backward Classes Commission to find out the further possibilities of helping the backward classes in the State. Let us have the patience till its report is received in this regard. After the receipt of the report, let us examine collectively and find out to what further extent it is possible for the Government to give more jobs to them. I once again repeat that we must keep in view the decision of the Supreme Court and the constitutional provisions, and then take a decision.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Half-an Hour discussion is over.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರಾ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಮೋಷನರ್ ವೇತನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರಿಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇಡಬೇಕೆಂದು ನುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಇದನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅಲ್ಲಿ ಡೈರಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಒದಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ಗೈಡ್ ರೈನ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಕೊಡಬೇಕೇ, ಬಿಡಬೇಕೇ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಅಷ್ಟೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ, ಉಂಟು ಎಂದೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House stands adjourned to meet tomorrow at 12 Noon.

The House adjourned at Forty-two Minutes past Six of the Clock to meet again at Twelve of the Clock on Thursday 12th April 1973.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, 12th April, 1973/ Chaitra 22, 1895 S.E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Twelve of the Clock.

MADAM SPEAKER [SRIMATI. K. S. NAGARATHNAMMA] in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which Oral Answers were given)

Compensation for Land Acquired for Straightening Sankey Road

434. KAGODU THIMMAPPA (Sagar).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) whether it has come to the notice of the Government that the Bangalore City Corporation has decided to acquire dry land near Bangalore Palace belonging to Ex-Maharaja of Mysore ;

(b) the extent of land to be so acquired and amount decided to be paid therefor ;

(c) the reasons for the Bangalore City Corporation deciding to acquire this land belonging to Ex-Maharaja of Mysore, and the action taken by the Government in this behalf ?

SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(a) Yes.

(b) 10,168 sq. yards and the compensation is about Rs. 10,97,347-52.

(c) The said land was acquired by the Bangalore City Corporation in order to construct straight and broad road near the railway under bridge on Sankey road. Permission of the Government has been obtained in this behalf.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.— ಈ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇದು ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಬಾಳುವುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹೌದು, ಮಾಡಿದೆ. ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಚದರಗಜಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೆರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲೇ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ರಸ್ತೆ ನೇರ ಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಈಗ ಅವಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆಗಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದು ಖಾಸಗಿ ಜಮೀನು. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಜಮೀನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ದಲ್ಲೇ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ಬೋರ್ಡ್ ಜಮೀನು ಹರಾಜಾಗಿದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಚದರ ಗಜದ ಬೆರೆ 200-300 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದರ ಬೆರೆ ಚದರ ಗಜಕ್ಕೆ 100 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ರಾಜ ಭವನದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಚದರಗಜಕ್ಕೆ 125 ರೂಪಾಯಿ ನಂತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸದಾಶಿವನಗರದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಬೆರೆಯಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಕೇವಲ ಮಾಜಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಕೊರತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವರೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇದು ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ನೋಡಬಹುದು, ರೈಲ್ವೆ ಅಂಡರ್‌ಬ್ರಿಡ್ಜ್ ಹತ್ತಿರ ನೇರವಾಗಿ ರಸ್ತೆಮಾಡಬೇಕಾಯ್ತು. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಯಾರ ಜಮೀನು ಎಂದೂ ನೋಡದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಬೆರೆ ಸಾಲದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟು ಬಾಳಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಬೆರೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೀಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಅಂಕ ಡೊಂಕು ರಸ್ತೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನೇರ ಮಾಡಲು ಭೂಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಸಂದರ್ಭ ನೋಡಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದಾಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Applications Received for old-age pension in Mysore District

528. Sri R. RACHE GOWDA (Hanur).--

Will the Minister for Finance be pleased to state :—

(a) the number of applications received in Mysore District during the last one year for old age pension ;

(b) the number of them sanctioned ;

(c) the number of applications received in Kollegal taluk for old-age pension and number of them sanctioned (The names of the persons who have been sanctioned old-age pension and their villages may be furnished) ?

†Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—

(a) In all 2,565 applications have been received.

(b) In all 538 persons have been sanctioned with old-age pension.

(c) In all 979 applications have received since the old age pension scheme came into force. Out of them old-age pension have been sanctioned for 15 persons.

(Their names and Villages are furnished in the Statement placed on the Table of the House) *

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಜೇಗೌಡ.—ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೆ ಉಳಿದಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳವರಿಗೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕು ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಮೊದಲು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆತ್ತು. ತಡ ಅಗಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ತಡಮಾಡದೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ರಾಜೇಗೌಡ.—ಬಂದ ಅರ್ಜಿಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿರುವುದೆಷ್ಟು ? ಎಷ್ಟು ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನನ್ನ ಕಡೆ ಇರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ 31-3-1973ರ ವರೆಗೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 28 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ನಮಗೆ ಬಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 15 ಸಾವಿರ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2750 ಅರ್ಜಿ ಬಂದು 1620 ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ, 950 ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ, 180 ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟು 6 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಎರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈಗ 28 ಸಾವಿರ ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದು 15 ಸಾವಿರ ಮಂಜೂರಾಗಿವೆ, 6 ಸಾವಿರ ರಿಜೆಕ್ಟ್ ಆಗಿವೆ. ಕಾರಣ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇರುವುದು 6 ಸಾವಿರ. 28 ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ 6 ಸಾವಿರ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ ಎಂದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು. ಹಾಗಾಗಿದ್ದರೆ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ನಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೇ ? ಅವರಿಗೆ ಗೈಡ್ ಲೈನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗುವುದು ತಡವಾಗುವುದು. ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೇಗ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈಗಿರುವ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಾದನಂತರ ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು ತಡವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—The same power can be exercised by the Tahasildar.

Sri M. Y. GHORPADE.—After all within two days the Deputy Commissioner will sanction it. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವೆರಿಫೈ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ತಹಾಸೀಲ್ದಾರರ ಕಡೆ ಇದೆ. ಪಾರ್ಮರ್ ಸ್ಯಾಂ ನಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಹಾಸೀಲ್ದಾರರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನಿಯಮಗಳು ಯಾವುವು; ಯಾವ ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿದರೆ ಪೆನ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಪಾತ್ರೆಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 65 ವರ್ಷಗಳಾಗಿರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ 70 ವರ್ಷ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ 65 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ದೆಸ್ತಿಟ್ಯೂಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ, ಕೈಕಾಲು ಇಲ್ಲ, ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ 60 ವರ್ಷ ಇದ್ದರೂ ಸಾಕು, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇರೆ ವರಪಾನ ಇರಕೂಡದು. ಅವರು ಮೂರು ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವರಾಗಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಮಗ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಅಪ್ಪರು ಇರಬಾರದು. ಅವರು ಇದ್ದರೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹಂಪಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಜಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಈಡೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಗುಮಾಸ್ತರ ಕೈವಾಡ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ, ಅವರು 6-8 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಕಾಲ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ, ಇಷ್ಟು ದಿನದಲ್ಲಿ ಪೆನ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಜಿರಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಹಾಗೆ ತದ ಮಾದಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಅಲ್ಲ, ಜನತಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿರುವ ಪಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಅವರು ತಹಾಸೀಲ್ದಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಇದೆ, ಬೇಗ ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಗುಮಾಸ್ತರ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ವಿವರ ನನ್ನ ಕಡೆ ಇದೆ. ಆ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 152 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಪೆನ್ಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ದರೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

Fish Rearing in Hassan District

563. **Sri K. H. HANUME GOWDA (Hassan).**—

Will the Minister of State for Fisheries be pleased to state :—

(a) the extent of land in Major and Minor tank beds of Hassan district wherein fish can be reared and the number of fingerlings (fish) required per annum for this purpose (Talukwise figures may be furnished);

(b) the number of fingerlings supplied by the concerned department per annum during the last 3 years (Talukwise information may be furnished);

(c) the number of fingerlings produced per annum in Gorur Regional fish farm during the last 3 years;

(d) the total estimated expenditure incurred so far towards this farm ;

(e) the number of years within which the scheme is to be completed ?

Sri K. T. RATHOD (Minister of State for Fisheries).—

(a) the extent of land in Major and Minor tank beds of Hassan District wherein fish can be reared and the number of fingerlings required per annum in this behalf is as follows :—

Sl. No.	Taluk	Major Tank Bed (Estimated)	Minor Tank Bed (Estimated)	Number of fingerlings required (Estimated)
		Acres	Acres	Lakhs
1	Hassan	4,000	3,800	19.5
2	Arasikere	9,000	1,000	17.5
3	Sakaleshpur	150	5,000	12.8
4	Belur	2,000	5,000	17.5
5	Holenarasipur	1,500	5,000	16.2
6	Arkalagudu	1,500	5,000	16.2
7	Channarayapatna	10,000	4,000	35.0
8	Alur	4,000	3,000	17.5
Total		29,150	31,800	152.2

(b) The Taluk supply of fingerlings is as follows :—

Hassan	Arasikere	Channarayapatna	Holenarasipur	Arkalgud	Sakalespur	Alur	Belur
Year 1969-70							
7,68,000	2,74,000	2,74,000	3,50,000	...	50,000	...	50,000
Year 1970-71							
4,78,000	1,00,000	85,000	1,00,000	50,000	50,000	50,000	1,09,000
Year 1971-72							
5,45,000	1,50,000	4,30,000	4,00,000	50,000	50,000	...	1,50,000

(SRI K. T. RATHOD)

(c) No fingerlings have been produced in Gorur Regional Fish Farm so far.

(d) So far no amount has been spent by the Government towards farm.

(e) This scheme is expected to be completed within 3 years viz., by the end of 1976-77.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಗೋರೂರು ಫಿಷ್ ಫಾರಂ ಯೋಜನೆಗೆ ಮುಂಜೂರಾತಿ ಯಾಗಿದೆಯೇ ? ಇದರ ಅಂದಾಜು ಮೊಬಲಗು ಎಷ್ಟು, ಯಾವಾಗ ಶುರು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಗೋರೂರು ಫಿಷ್ ಫಾರಂ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ಮುಂಜೂರಾತಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರ ಅಂದಾಜು ಎರ್ರಾ ತಯಾರಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 20 ಲಕ್ಷ ರಾಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜು ತಯಾರು ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎರ್ರಾ ಮೇಜರ್ ವೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಮೊನುಗಳನ್ನು ಸಾಕಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದೊಂದೆ ಕೋಟಿ ಮೊನಿನ ಮರಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ 15-17 ಲಕ್ಷ ಮೊನಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ಣ ಪೂಜಾಣದಲ್ಲಿ ಮೊನಿನ ಮರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ರಾಥೋಡ್.—ಮಾನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಲಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 15 ಕೋಟಿ ಮೊನಿನ ಮರಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಈಗ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ 50 ಲಕ್ಷ ಮೊನಿನ ಮರಿಗಳು ಬೇಕು. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ಅನ್ನು ನಾವು ಪರಿಯಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ ಮೊನಿನ ಮರಿಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆ ಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನು 3-4 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮೊನನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಮೊನನ್ನು ಸಾಕುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಇರಾಖೆಗೆ ವಂತಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಇರಾಖೆಯವರ ಲೈಸೆನ್ಸಿಸ್‌ಮೇರೆ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ರಾಥೋಡ್.—ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಮೊನುಗಾರಿಕೆ ಇರಾಖೆಯಿಂದ ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವು ಹೇಳಿದಂಥ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡುತ್ತೇವೆ.

Maternity Hospital at Koppa

811. Sri A. D. BILIGOWDA(Maddur).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(a) the reason for delay in starting a maternity hospital at Koppa in Maddur Taluk ;

(b) whether the sum of Rs. 40,000 donated by one gentleman of Koppa has been credited to the Government funds by the Taluk Development Board, Maddur ;

(c) whether the Government would take prompt action to open a maternity hospital at Koppa ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—

(a) As per the sanction accorded in Government Order No. HMA 234 PHC 70 dated 18-11-71, the Taluk Development Board, Maddur has not credited so far the amount of its contribution of Rs. 50,000 also the donation of Rs. 40,000 paid by Sri T. Kadaiah of T. Belakere to the Public Works Department head of account. Hence the delay.

(b) No.

(c) If the required amounts as shown in clause (a) above are credited by the Taluk Development Board, Maddur, Government will consider further action to construct the maternity hospital building at Koppa and to establish the hospital.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಬಿಳಿಗೌಡ.—40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ದಾನಿಗಳು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20ವೈಲ ಸುತ್ತಳತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅತಿ ಜರೂರಾಗಿ ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರು ಮೊದಲು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. This is a rich district. If they want to make up their mind they can do it. 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಚೆಕ್ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇರಾಬೆಗೆ ಜಮಾ ಆಗಿಲ್ಲ. ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ರೆಕರಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ ಅನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು ಇಲ್ಲ. ನಾನ್ ರೆಕರಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಡಿಚರ್ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಅನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಬಿಳಿಗೌಡ.—ಮಂಡ್ಯಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ, ಬಿಜಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕ್ಲಾಮಕ್ಕೆ ಜನ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದಾರೆ. 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ದೊಡ್ಡ ಮೊಬಲಗು, ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಆ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಅವಶ್ಯಕವಿರುವುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಬೇಗ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ನೀವು ವಾಗ್ಧಾನ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜಮಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ದಾನಿಗಳು ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ದಾಖಲೆ ಇದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪಿತೃತ್ವಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅದರ ಹಣ ಭರ್ತಿಮಾಡಿದರೆ ಅಗರೇ ಅರಿಕಮಾಡಿಕೊಂಡಹಾಗೆ ಈ ವರ್ಷವೇ ಮೆಟರ್ನಿಟಿ ಹಾಸ್ಪಿಟಲ್ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಬಿಳಿಗೌಡ.—ಹಣತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಜಮಾ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಆ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಉಳಿದ 50 ಸಾವಿರ ರೂ. ಒಟ್ಟು 90 ಸಾವಿರ ರೂ. ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನಾವು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

Unauthorised Cultivation of Gomal and other Lands

834 Sri K. M. DORASWAMY NAIDU (Bethamangala).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that the management of Gomal and Thopu lands in rural areas has been handed over to the Village Panchayats ;

(b) whether the maintenance of such lands vests with the Village Panchayat or with the Government ;

(c) if such lands are unauthorisedly cultivated or otherwise taken over by the ryots who is the authority to institute proceedings against them ;

(d) whether the steps to be taken will be intimated by the Government ?

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(a) In accordance with Government Notification No. DRL 30 VAD 61, dated 27th December 1961 common lands assigned for public purposes such as grazing lands ; including gomal, play-grounds, gundu thopu, burial grounds and village forests vest with the Village Panchayat subject to the condition that they are not alienated or used for any purpose without sanction of Government.

(b) The Village Panchayats should maintain the properties which vest with them.

(c) The Village Panchayat will have to institute proceedings to evict unauthorised occupations of such lands.

(d) The Village Panchayat can institute proceedings for eviction of the squatterers either in the civil courts or in the revenue courts. The inclusion of the Village Panchayats and Taluk Boards under the purview of the Local Bodies, as defined in the Mysore Public Premises (Eviction of Unauthorised Occupants Act is under consideration of Government. When once this is done, the Village Panchayats and the Taluk Boards can approach the competitive Officer to evict unauthorised persons cultivating land which vest with them.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ನಾಯ್ಡು.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳಗಳು, ತೋಪು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಅದನ್ನು ಆಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಟ್ರಬ್ಯೂನರ್‌ನವರು ಮತ್ತು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಜುರ್ಮಾನೆ ವಗೈರೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪಂಚಾಯತಿಯವರು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಆಕ್ರಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳದಂತೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಿಂದ ಆಜ್ಞೆ ಬಂದಿದೆ. ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ನೇರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ 2-3 ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ

ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಗುಂಡುಕೋಪು ಗೋವಾಳಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರ್ಯಾಯೋಚಿತೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದುರಾಪಯೋಗ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದು ಅಂತಹ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಆರೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಗೋವಾಳ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅತಿಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ತಹಸೀದಾರರ ಟಿ.ಟಿ. ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಟಿ.ಟಿ. ಯನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟಲ್ಲ ತಹಸೀದಾರರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ. ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಆ ರೀತಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಜಾನುವಾರು ಜಾಸ್ತಿ ಗೋವಾಳ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಂಗೈಯ ಗಲ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ನೂರು ರಾಸುಗಳಿಗೆ 25 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಾಗು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರಿಗೆ ಅದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಏನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆಗೂ ಇದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಚೇರ್ಮನ್‌ರೇ ಉಳುವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ? ಅಕ್ರಮ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇಂಥ ಕೆಲವು ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರ ಸ್ವಾಧೀನದಿಂದಿರುವುದು ಇಲಾಖೆಯವರು ಅವನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ, ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಘನ ಉದ್ದಿಷ್ಟದಿಂದ ಗೋವಾಳ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದರು ಆ ಉದ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಪಂಚಾಯಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳು ಅವರವರೇ ಜಮೀನನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಜಮೀನು ಉತ್ತುಕೊಂಡು ಉಳುವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನರಿಯಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ, ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ವಹಿಸಿರುವುದನ್ನು ಯಾವ ಉಲ್ಲೇಖಕ್ಕೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಡಿವಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿ ಜಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ನಾಯ್ಡು.—ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಫಿಗರ್ ಬದಲಾಯಿಸಿರುವುದನ್ನು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅಯ್ಯೋ ಸಂದರ್ಭವೇನೋಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಯ್ಯೋ ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಸಂದರ್ಭ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡುವುದು ಒಂದು ವಿಧಾನ. ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎರಡನೇ ವಿಧಾನ. ಯಾವಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಗೋಮಾಳಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅನೇಕ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಗೋಮಾಳಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ಗೋಮಾಳಗಳನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಮಾರಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ದರ್ಶನಗಳು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿವೆ. ಅಂಗೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಚೇರ್‌ಮನ್ ಸೇರಿಕೊಂಡು 2-3 ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹೆಚ್. ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ದೊರೆಸ್ವಾಮಿ ನಾಯ್ಡು.—ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಮೀನನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡವರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಸಿವಿಲ್ ನ್ಯಾಯಾಲಯದತ್ತಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಕಂದಾಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಬಹುದಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸದೇಕಾದರೆ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಅಥವಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಯವರು ಜರುಗಿಸಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹೆಚ್. ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪಂಚಾಯಿತಿಯವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಆಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಯವರು ನಮಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಎವಿಕ್ಷನ್ ಆಫ್ ಎಸ್‌ಪೋಸೆಡ್ ಆಕ್ಟು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು, ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡುಗಳು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ.

Misappropriation of Amount Sanctioned for construction of Farm House in Tarikere Taluk

873. Sri HANJI SHIVANNA (Tarikere).—

Will the Minister for Community Development and Social Welfare be pleased to state:—

(a) whether it has come to the notice of the Government that the President of Tarikere Taluk Board has misappropriated the sum obtained as free grant for construction of farm house ;

(b) whether the Government has received any representations in this behalf ; if so, whether an enquiry has been conducted by the concerned officers ;

(c) the steps taken by Government;

(d) whether Government is aware that timber was granted freely to the Harijans of Bankanakatte, Shivane Hobli in Tarikere Taluk for construction of houses;

(e) whether it is a fact that the said timber was misused by the Vice-President of that group panchayat ;

(f) the action taken by the Government in this behalf ?

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY (Minister for Community Development and Social Welfare).—

(a) No grant has been sanctioned for the construction of farm house to the President of Tarikere Taluk Board.

(b) and (c) Do not arise in view of reply to clause (a) of the question.

(d) Yes.

(e) An enquiry in this behalf is being conducted by the Assistant Commissioner, Tarikere.

(f) Does not arise in view of reply to clause (e) of the question.

ಶ್ರೀ ಹಂಚಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಕೋಕುಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಫೀ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿದೆ, ಅವರಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟು ಬಂದಿರಬಹುದು. ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಹಂಚಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಬ್ಲಾಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫೀಸರ್ ಮೇಲೆ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಏನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರು ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸಬ್‌ಸಿಡಿ 200 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರು ಎಂದು ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆಬ್ದುಲ್ ಖದ್ದೂಸ್ ಅನ್ವರ್.—ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪ್ರಸಿಡೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಗೌರವ ಮೆಂಟ್ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಫೈನಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಯಾವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಆಬ್ದುಲ್ ಖದ್ದೂಸ್ ಅನ್ವರ್.—ಇದು ಎರಡೂವರೆ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ, ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

12-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಬಡವರಿಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಿಸ್‌ಯೂಸ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ನೆಪದ ಮೇಲೆ ಬೋನಾಫೈಡಿ ವರ್ಕರ್ಸ್‌ಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರು ದುಡ್ಡು ತಿಂದುಬಿಟ್ಟು ನಿಮಗೆ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಆರೀತಿ ಮಾಡಿರುವವರು ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಆಶಿಸಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿರ್ದೇಶ್.—ಆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರು ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರು ಅನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಹಂಪಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಕೊಟ್ಟಂಥ ನಾಟಾವನ್ನು ಕೆಲವು ಬದಿ ಮರು ಸೇರಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಯಾರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥಾವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ನಾಟಾ ದುರುಪಯೋಗ ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್‌ರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಈ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸೇವು ಏನು ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅವನ್ನು ಮನೆ ಕಟ್ಟುವ ಮುನ್ನ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ, ಮನೆ ಕಟ್ಟುವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬಿ.ಡಿ.ಒ. ಇದ್ದಾರೆ, ನೂಪರ್ ವೈಸರ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಗ್ರಾಮಸೇವಕರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ವೆಟರ್ನರಿ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸರ್ಜನ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡುತಿ ದ್ದೇವೆ.

Supply Fertilisers to Nanjangud Taluk

676 Sri N. S. GURUSIDDAPPA (Biligere).—

Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state:—

- (a) the numbers of wet lands in Nanjangud Taluk ;
- (b) the quantity of fertiliser supplied to the Taluk :
- (c) the steps taken to avoid the scarcity of fertilisers in future ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—

(a) 32,018 acres.

(b) 602 tonnes.

(c) Government have been in constant touch with Government of India and domestic manufacturers, in order to ensure supply of sufficient fertilisers to the State. The provisions of the Essential Commodities Act are also invoked against domestic manufacturers, whenever necessary, to see that they adhere to the supply plans. Government have appointed a Liaison Officer to arrange for expeditious despatches of Pool fertilisers to this State from the Madras Port.

Supply of fertilisers in the District, is entrusted to the District Level Fertiliser allotment Committee of which the Deputy Commissioner is the Chairman.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, (ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 32,018 ಎಕರೆಗಳು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಮತ್ತು ಅದೇ (ಆ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 602 ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. 602 ಟನ್ ಗೊಬ್ಬರ ಅಂದರೆ 60 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಗೊಬ್ಬರ ಅದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಈಗ ನಮಗೆ 80 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಅಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ 20 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಅಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಕೊರತೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಬೆಳೆಗಾರರೂ ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—20 ಸಾವಿರ ಕೆ.ಜಿ. ಗೊಬ್ಬರ ನಿಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ನೈಟ್ರಜನ್ ಮತ್ತು ಯೂರಿಯಾ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್‌ನ್ನು ಏನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ 602 ಟನ್ ಅಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅದಕ್ಕೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೇಟ್ ಇದೆ, ಅದರಂತೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈಗ ಈ ಯೂರಿಯಾ ಮತ್ತು ನೈಟ್ರಜನ್ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಯಾವ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮೂಲಕ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಒಂದು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್, ಎರಡನೇದು ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಫೆಡರೇಷನ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಸಪ್ಲೈ ಆಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅವೋನಿಯಾ ಮತ್ತು ಯೂರಿಯಾ ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ರೇಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾರು ಯಾರು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಲೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಕಟ್ಟಲೆ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಯವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರುವ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ವಿತರಣಾ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ? ಆದರೆ ಇದನ್ನೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಏರುಪೇರುಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಆ ರೀತಿ ಬಂದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಬರೆದು ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ, ಆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ರೇಟ್ ಜಾರ್ಜಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಾಗಲಿ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಈ ಎರಡು ಏಜೆನ್ಸಿಯವರು ಏನು ಗೊಬ್ಬರ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದಾಗುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಒಂದನೇದು ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏರಡು ಎಚ್ಚೆನ್ನು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರು ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಪರಾಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಪಧಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಗ್ರವಾದ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಗೊಬ್ಬರದ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾರಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಸೊಸೈಟಿ ಯವರೇ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಎರಡನ್ನೂ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಇದನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ನಿಕೃಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ವರ್ತನೆ ಮಾಡುವವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಆ ರೀತಿ ಯಾರಾದರೂ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ. — ಈ ವರ್ಷ 602 ಟನ್ ಗೊಬ್ಬರ ಏನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷವಾದರೂ ಇದರ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಜಾಸ್ತಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗಿರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Aid to Villagers Affected by Floods

678. SRI N. S. GURUSIDDAPPA (Biligere).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) the number of paddy fields in Hedathale, Hemmaragala, Singaripura, damaged by the flood during the month of December;

(b) the aid given to the flood affected villagers by the Government?

SRI N. HUTCHAMSTHY GOWDA (Minister of Revenue).—

(a) (1) Hedathale village (including Singaripura which is a hamlet of Hedathale)—58.

(2) Hemmaragala village—No damage to paddy fields is reported.

(b) The question is under consideration.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಡಿಶಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾದ ಹೆಡತಾಲೆ ಹಮ್ಮುರಗಾಲ ಹಾಗೂ ಸಿಂಗಾರಿಪುರದಲ್ಲಿನ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ 58 ಎಕರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅಲ್ಲಿ 5—6 ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳಿರಬಹುದಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರ್, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಮತ್ತು ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ರವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ನಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹೆಚ್. ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಗೌರ್ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟವಾದವರಿಗೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಮತ್ತು ಬೇರೆಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವವರಿಗೂ ಕೂಡ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪ.—ಸ್ಯಾಮಿ, (ಅ) ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವು ಪರದೀನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು (ಆ) ಅನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹೆಚ್. ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಬತ್ತದ ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬಗ್ಗೆ 2—3 ಗ್ರಾಮಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗದ್ದೆಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಿ, ಮಾಡದೇ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಡೆಪೂಟಿ ಕಮೀಷನರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

Matka Gambling in Shorapura Town

787. Sri RAJA PID NAIK (Shorapur).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(a) whether it is a fact that Matka Gambling is run in Shorapur Town, Gulbarga District ;

(b) if so, the number of Matka Companies that are operating in the town ;

(c) the action the Government have taken to control it ?

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister) —

(a) Matka gambling exists to some extent in Shorapur Town.

(b) There are no known companies which are operating Matka gambling in Shorapur Town.

(c) Frequent raids by police are organised and prosecutions are launched to eradicate Matka gambling.

Sri RAJA PID NAIK.—May I know how many prosecutions have been filed so far and how many cases ended in conviction ?

† Sri D. DEVARAJ URS —I am giving you the details in the entire Gulbarga District. In the year 1971—72 there were 10 cases and in the year 1972—73 there were 15 cases. All of them have ended in conviction.

Sri RAJA PID NAIK.—Is the Government aware that steps taken by the Police to avert this gambling are extremely inadequate and this has demoralising effect on the School-going children? Will the Government take effective steps to arrest this evil tendency?

Sri D. DEVARAJ URS.—Yes. We have taken steps to arrest this evil tendency. I request the Hon. Member to assist the Police by giving information about this gambling, so that the Police could take immediate action and see the concerned people participating in the gambling are booked. The Government's intention is certainly to arrest this evil tendency not only in this City but also elsewhere in the Gulbarga District. About 140 cases have been booked in this District, out of which 90 per cent of them had been booked in Gulbarga City itself and all of them are ended in conviction.

MADAM SPEAKER.—Now short notice question.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Fire Accident in Bharapur Tanda

S. Sri RAJA PID NAIK (Shorapur).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state:—

(a) whether it has come to the notice of the Government that accidental fire broke out in Bailapur Tauda in Shorapur Taluk, Gulbarga District on 31st January 1973 at 10 P. M.;

(b) if so, the number of huts burnt and the extent of damages caused to the people residing in those huts;

(c) whether any request from the victims of fire accidents has been received for grant of relief;

(d) if so, the action taken thereon and the extent of relief given?

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(a) It has been reported that accidental fire broke out in Bharapur Tauda (not Bailapur Tauda) in Shorapur, on 1st February 1973 at about 10-00 P.M.

(b) 3 huts. The loss of foodgrains, clothes utensils and etc., is estimated to be Rs. 10,000.

(c) Yes.

(d) The Tahsildar after visiting the spot and after completing the enquiry has sent proposals to the Assistant Commissioner, Yadgir for grant of relief, as per Rules. Action is being taken to provide immediate relief to the victims of the fire accident.

Sri RAJA PID NAIK.—Will the Government clarify what is the exact amount of relief that is proposed to be given to the victims in fire accident?

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಆರ್ಡರ್ ಪ್ರಕಾರ 200 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಪೂರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು, 200 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒಳಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಸೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಹಾಸಿ, ನಷ್ಟವಾಗಿರುವವರಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಸಾಮಾನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ.

Sri RAJA PID NAIK.—Is it not a fact that compared to the damages caused the valuation done by the authorities is too low and will the Government arrange to have the revaluation made so that a substantial amount may be given to the victims?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ದೊರಕತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri RAJA PID NAIK.—Will the Government give direction to the concerned Officer to grant relief to the victims immediately?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಬಹಳ ಬೇಗ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಯಂಕಟಪ್ಪ.—ಮನೆ ಸುಟ್ಟುಹೋದವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮನೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಇನ್ನೂ ಮನೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಸಜ್ಜನ್.—ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯ, ಬಟ್ಟೆ, ಪಾತ್ರೆ ಇವುಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾದ ನಷ್ಟವೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಚೀಲ ಅಹಾರಧಾನ್ಯ ನಷ್ಟವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅಷ್ಟು ಪೂರ್ಣ ವಿವರವಿಲ್ಲ.

MADAM SPEAKER.—Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Prices of Agricultural Implements and Manure, etc.

395. **Sri H. G. CHANNAPPA (Magadi).**—

Will the Minister for Agriculture and Forests be pleased to state :—

(a) whether it has come to the notice of the Government that the price of articles required for agriculture, i.e., agricultural implements, manure, etc., has been doubled in the State;

(SRI H. G. CHANNAPPA)

(b) if so, whether the Government intend to increase the price of levy paddy which is Rs. 52 per quintal in view of the rise in prices of above articles ;

(c) if not, whether the Government would take steps to control the prices of Agricultural implements and other articles used in Agriculture ?

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—

(a) Yes. There has been some rise in the prices of these articles recently.

(b) The levy applies only to a part of the grains produced by the ryots. The ryots can sell the remaining part of the produce in the open market and thereby make up the loss due to low price in levy paddy.

(c) There is no provision for either the manufacturer or the sellers for increasing the prices of agricultural implements and the medicines required for plant protection as they like. They are required to obtain the recognition from the Stores Purchase Department of the State Government compulsorily before selling any such of the implements or articles. The S.T.D. decides the fixed price in respect of each articles. The prices of the tractors are decided by the Government of India. So, Government have enough control over the prices of these articles. The Government would take suitable steps against those persons if anybody sells these articles at higher price than the fixed one.

The Government have complete control over the prices of the fertilizers also. In this connection, the Central Government has issued an order called the Fertilizer (Control) Order, 1957 on 15 5-1957. Accordingly, the Central Government decides the ceiling price for certain nitrogenous fertilizer. The manufacturer or the seller of manure should sell the same at the rates so fixed. The manure cannot be sold at higher rate. If anybody sells at higher rates the Government would take suitable steps against them. As regards the agricultural implements its demands are mostly met by the Government Implements Factory, Hassan and Mandya Taluk Agriculture Produce Co-operative Marketing Society, Mandya. Thus these implements are mostly sold through Agro Centres and Co-operative Societies. Therefore the prices of these are generally within the reasonable limits.

Compensation for Land Acquired for Straightening Sankey Road

581. Sri K. PUTTASWAMY (Chamundeswari).—

Will the Minister for Revenue be pleased to state :—

(a) the extent of land acquired at the Bangalore Palace for the purpose of straightening the Sankey Road ;

- (b) the amount of compensation paid for the lands acquired ;
- (c) to whom the compensation was paid ;
- (d) the basis adopted for determining the compensation ;
- (e) whether title to the property to be acquired was examined before payment of the compensation ?

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—

(a) 10,168 Sq. yards of land was acquired under the Land Acquisition Act.

(b) Rs. 10,97,347-52 P.

(c) The compensation was paid to the Former Maharaja of Mysore.

(d) As per the prevailing market value.

(e) Yes.

Memoranda Submitted to Sixth Finance Commission

449. Sri G. PUTTASWAMY (Mudigere).—

Will the Minister for Finance be pleased to state :—

(a) the details of the memoranda submitted to the Sixth Finance Commission by the Government of Karnataka ;

(b) whether the additional D.A., Pay and Allowances required to their servants is taken into consideration in submitting the memoranda ;

(c) whether separate amount has been asked for, for the works required to be taken up for the development of the areas in the State which are subjected to famine conditions ;

(d) whether any separate amount has been asked for, for the development of Malnad which is a backward area ;

(e) the amount asked for, for the welfare of S.C. and S.Ts. ;

(f) the reaction of the Commission in this behalf ?

Sri M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—

(a) The Honourable Member have already been supplied with the printed copies of the Memoranda containing the details.

(b) The amount required for the parity of D.A. with the Central Government Employees is included in the estimate.

(c) The additional amount for famine relief has been included in the estimate.

(SRI M. Y. GHORPADE)

(d) No.

(e) Rs. 23.19 crores (Five year period). This sum relates to the agreed expenditure. The expenditure for developmental works is included in the Fifth Plan.

(f) The recommendations of the Commission have to be awaited.

Sugarcane Cess Roads in Mandya District

801. Smt. DAMAYANTHI BORE GOWDA (Srirangapatna).—

Will the Minister for Finance be pleased to state :—

whether Government will allot more funds to the sugarcane cess roads since the Government gets nearly one crore of rupees as the purchase tax on sugarcane in Mandya District ?

SRI M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—

There is no category of 'sugarcane cess roads'. Funds are being, and will be allotted in accordance with the priorities in the State Plan.

Drinking water scarcity in Deodurg Taluk

849. Sri A. SHARANAPPA (Deodurg).—

Will the Minister for Community Development and Social Welfare be pleased to state :—

(a) whether the Government is aware of the scarcity of drinking water in the several villages in Deodurg Taluk ;

(b) the number and names of villages where there is acute scarcity of drinking water ;

(c) the measures taken by the Government to supply and provide drinking water to such villages ;

(d) if not, the reasons for delay ?

SRI M. MALLIKARJUNASWAMY (Minister for Development and Social Welfare).—

(a) Yes.

(b) 35. Names of villages are furnished in the Statement appended.

- (c) (i) Bore-wells have been provided.
- (ii) Drinking water wells have been deepened.
- (iii) Arrangements are made for supply of water through tankers.
- (d) Does not arise.

STATEMENT

Names of Villages where there is acute scarcity drinking water in Deodurg Taluk (Raichur District).

1 Syalkapur	19 Jagatkal
2 Herur	20 Shankernagar (Camp)
3 Chikbudur	21 Akalkumpi
4 Hirebudur	22 Ramdurg
5 Masihal	23 Deodurg
6 Gopandevahalli	24 Matpalli
7 Nagerhal	25 Ingaldahal
8 Hanchahal	26 Huligud
9 Budinal	27 Katmalli
10 Amrapur	28 Dondambli
11 Maladkal	29 Jalahalli
12 Maseedpur	30 Horahatti
13 Ganekal	31 Mudgot
14 Neelgal	32 Itagi
15 Tippaldinni	33 Anjal
16 Markumdinni	34 Miyapur
17 Mallidevergudda	35 Bagur.
18 Agrahar	

Shifting of T. B. Hospital, Davanagere

851. Smt. C. NAGAMMA KESHAVAMURTHY (Davanagere).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(a) whether the Government is actually considering to shift the T. B. Hospital at Davanagere from the City Centre to the outskirts of the town ;

(b) if so, within what period ;

(c) whether the Government has received any representation from the public of Davanagere in this respect ?

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—

(a) The matter is under consideration.

(b) Can be done only after a separate T.B.Hospital is established in a suitable place.

(c) Oral representations are made.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(1) *re*: Not taking over of some Inam Villages in Bellary District

SRI B. SATHYANARAYANA SINGH (Hospet).—I call the attention of the Minister for Revenue to the situation that has arisen due to not taking over of some Inam Villages in Bellary District.

SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Sir I State as follows.—There were 63 Estate (Inam) villages in Bellary District as on 1-10-1953, out of which 49 villages were of the Bellary District of Composite Madras State, 11 villages of the former Sandur State and 3 were enclave villages transferred from Molakalmuru taluk of Mysore State under the Provinces and States (Absorption of Enclaves) Order 1950.

Out of the 49 Estate villages of Bellary District 38 villages were taken over by the government before 1-10-1953 under the Madras Estate (Abolition of conversion into Ryotwary) Act, 1948, and the remaining 11 villages were not taken over by the Government on account of some flaw in the above Act. Subsequently, 4 villages (out of 38 taken over villages) were restored to the land holders, on the strength of the decisions of the Estates Abolition Tribunal, Chittoor, which held them as not Inam Estates. In addition, another batch of 4 villages (out of 11 not taken over villages) covered by the Madras Estates (Reduction of Rent) Act, 1947 were also ordered to be restored to the land holders by the Government, as these villages were held as not Estates for the purpose of the Madras Estates (Reduction of Rent) Act, 1947. With the result, only 34 villages were actually taken over and 15 villages remained as not taken over villages. In respect of 34 taken over villages, survey and settlement has been completed and Ryotwari pattas have also been issued U/s 15(1) of the Madras Estates (Abolition and Conversion into Ryotwari) Act, 1948.

The details of the 15 not taken over villages are furnished below :

Names of the taken over villages restored to the landholders as per the decisions of the Estates Abolition Tribunal Chittoor.

<i>Name of the village</i>	<i>Name of the land holder</i>	<i>G.O. No. and date</i>
1. Thimma'apura	Kudli Sringeri Mutt Sringeri Mutt	{ No. EDC/76/DVS/57, dated 3-3-1958.
2. Kombhalli		
3. Nittur Basapur		{ No. RDC 60 DVS/67, dated 28-8-1957.
4. Harvi Basapur		

Names of the not taken over villages covered by the Madras Estates (Reduction of Rent) Act, 1947 which were restored to the landholders as per the orders of the Government.

1. Devasamudra	} Raghavendraswamy } } Mutti, Nanjangud } } do }	G O. No. 2997/99/565/ 55/4, dated 12.7.58. G.O.No. RD66/DHR/658, dated 2-9-58.
2. Thippanumardi		
3. 86. Immadapura		
4. Gangalapura		

Name of the 7 villages, where the Madras Estates (Abolition) and Conversion into Ryotwari) Act, 1948 was not applied.

1. Laxmipura,
2. Singadevanahalli.
3. Ittigi (Shro)
4. Krishnapur.
5. Rajapura.
6. Pothalakatta.
7. Appalapura.

The main ground on which the restored villages, were held as not "Inam Estates" under the Madras Estates (A and B) Act, 1948 or Estates under the M.E.R.R.Act 1947 was that these villages were deserved as "Hissa Shrotriums in the Inam Fair Register, and were no therefore whole Inam villages. Based on the experience of the working of the Madras Estate (Abolition and Conversion) Act, 1948 in Bellary district and based on a study of the working of the Act in Madras and Andhra Pradesh States, some amendments were proposed to the Act, to make it possible for the Government to take over these remaining 15 villages also. The matter is pending before the Scrutinising Committee.

Inam villages of Former Sandur State :

Out of the 11 Inam villages of Sandur taluk (which were part of Sandur State), 8 villages belong to Sri Karthekeyaswamy temple and 3 are Jagir villages as detailed below.

Temple villages

1. Siddapura
2. Sushilanagara
3. Hulikunti
4. Shankerapur
5. Karthekeshwara
6. Deogiri (Devagiri)
7. Ranjitpur
8. Dharmapur

Jagir villages

1. Muraripura.
2. Emmihatti.
3. Vittalanagara

(SRI N. HUTCHAMASTHY GOWDA)

Originally the then Deputy Commissioner had proposed the appointment of enquiry committee to go into the cases of these villages and suggested the repeal of the Sandur Inam Regulations 1937, to enable Government taking over of villages. Pending constitution of such a Committee no action has been taken to survey and settle these villages so far. The temple villages were taken over by the Ruler of Sandur State under the Sandur State Temple Proclamations Order 1945. On the merger of the Sandur State with the Government of India and subsequently with the Bellary District, these villages *ipso-facto* became Government villages. Subsequently it was held that there is no legal necessity of repealing the Sandur Inams Regulation of 1937 in respect of these 8 temple villages and proposals were submitted vide Deputy Commissioner's office Letter No. R.E.V. 5042/INA/70-71, on 1-9-70 for moving the Government to issue directions under sections 14 of the M.L.R. Act, 1964 for taking survey and settlement work. The matter is pending before the Scrutinising Committee.

In respect of the three Jagir villages it is necessary to repeal the Sandur Inams Regulations of 1937 and to appoint a Commission. These proposals also are pending before Scrutinising Committee.

Enclave Villages transferred from former Mysore State

The following are the enclave Jodi villages transferred from Molakalmuru taluk of former Mysore State to Madras State in January 1950 under the Provinces and States (Absorption of enclave) Order, 1950.

1. Sarvamanya Obalapura.
2. Jodi Kesenayakanahalli.
3. Jodi Bommayanahalli.

Before the Survey Operations were completed in these villages, Bellary District merged with Mysore State on 1-10-53.

As these villages were formerly in Molakalmuru taluk of Mysore State, it was proposed to extend the Mysore (Religious and Charitable) Inams Abolition Act, 1955 to the former Jodi enclave village of Sarvamanya Obalapura and the Mysore (Personal and Miscellaneous) Inams Abolition Act, 1954 to the Jodi enclave villages of Kesenayakanahalli and Jodi Bommayanahalli, as these Acts were applied to the entire State of Mysore except Bellary District. Application of the Mysore P and M Inams Abolition Act of 1954 and the Mysore (Religious and Charitable Inams) Abolition Act of 1955 in respect of Kollegal Taluk and Bellary District is under the consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಜಲಿರುವ ಹದಿನೈದು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟುಕಾಲ ಬೇಕು ಮತ್ತು ಯಾವಾಗ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈ ಅಧಿವೇಶನದೊಳಗೇ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ತರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

(ii) re : Collection of water cess arrears is Hosanagar Taluk

Sri S. M. SHEERANALI CHANDRASHEKAR.-- I beg to call the attention of the Hon. Minister for Revenue to the collection of arrears of water cess in Hosanagar Taluk, even though there is no drop of water.

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—I state as follows :

The Member has stated that a grave situation has arisen in Hosanagar Taluk due to the fact that notice has been issued for collection of water cess arrears of six to seven years, even though there is not water facility from the tank and all the ryots are depending on rain water.

Water cess referred to by the Member relates to water rate. It is reported by the Deputy Commissioner that the water rate is booked from the year 1-7-1965 as per the amended Act. Water rate demand booked is Rs. 5,99,539.

The water rate is booked on the basis of the information furnished by the Public Works Department Ryots who object to the levy on account of non-supply of water have to file applications to the Assistant Commissioner under the Law. Such applications are being enquired into and disposed of by the Assistant Commissioner, Sagar, as per instruction contained in Circular No. RD 69 EWR 70, dated 22-4-1970 reiterated in Government letter No. RD 53 EWR 72, dated 22-8-1972. There will be joint inspection by the Public Works Department and Revenue authorities as per circular instructions issued and if there is no supply of water remission of water rate will be given.

Only demand notices have been issued and objections have been received for the levy of water rate. No coercive processes have been adopted. In view of this no grave situation has arisen.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಥ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ಇಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾಂಡು ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಪದೇ ಪದೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಫುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಫುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಾವಾಗ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಕೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಫುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಂದ ಏನಾದರೂ ದೂರುಗಳು ಬಂದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ರೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಬಂದು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಲು ಫುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

(iii) re : Alleged tress pass in to University General Hostel Building
at Hassan

Sri P. P. HEGRE (Chikodi).—I beg to call the attention of the Hon Chief Minister to the tresspass into the University General Hostel building at Hassan and assault on boarders of the hostel by some rowdies.

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—I state as follows :

There is a Government College Hostel at Beeranahalli Extension in K. R. Puram, Hassan. Students of Scheduled Castes and Scheduled Tribes take food and reside in this hostel. Its capacity is 132. students and of these, only 8 students reside in the hostel premises taking their food, while others stay outside the hostel but take food in the hostel. On the night of 6-3-1973 at about 10-15 p.m. one Nanjunda, P.U.C. student of the Government College who is an inmate of the said hostel came to the Town Police Station and reported that on 5-2-1973 at about 7 p.m. six unknown persons tresspassed into the above hostel asking the whereabouts of two of the boarders namely Ramakrishna and Prabhakar both students of final B.Sc. They could not get at these two boys at that time. At that time, one Huchegowda, a neighbour of this Hostel complained to the above mentioned six persons that the boarders of the hostel throw leapes in his compound after taking food, passing urine in the corner of his compound and thus create nuisance. At this, the six persons abused the boarders who were only four at that time and assaulted them with hands. One of these six accused persons assaulted the boarder Poovappa on his right shoulder with a firewood stick. The accused then went away. A case in Crime No. 41/73 for tresspass and simple assault has been registered in this connection and is being investigated.

The same day, that is, 6-3-1973 at about 10-45 p.m. one Poovappa Second Year P. U. C. student and resident of the above mentioned Hostel, came to the Town Police Station and reported that at about 9 30 p. m. a group of about twenty persons whose names he did not know, tress passed into the Hostel and took away a wooden chair kept in the upstairs of the Hostel building and also that they abused the residents of the Hostel. In this connection also, a case in Crime No. 42/73 for tress-pass and theft has been registered and is being investigated.

The same night, on information about these two incidents, the Deputy Commissioner, the Superintendent of Police and other Police Officers, visited the spot and arranged for patrolling the area in order to prevent possible breach of peace.

On 7-3-1973 the Deputy Commissioner, Hassan and the Superintendent of Police convened a meeting of the notable citizens of the

town and the Principal of the College, and addressed the Harijan boys and advised them that every protection would be afforded to them, but that in turn, they should not do any illegal acts affecting sympathy towards them.

It is not true to state that due to fear of death all the boarders have run away from the Hostel to save their lives and that the whereabouts of these boarders are not known to the parents and guardians of these boarders. The Hostel was closed on 16-3-1973 and the eight residents of the Hostel left the hostel and are residing in private quarters and taking food elsewhere in the Town.

Prompt action has been taken to afford protection to the inmates of the hostel. The situation is calm and police vigilance is continued.

1-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ಹೆಗರೆ.—6ನೇ ತಾರೀಖು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 5ನೇ ತಾರೀಖು 6 ಜನರು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಭಾಕರ್ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದು ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಇದ್ದರೆ ಕೂಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಹೊಡೆಸಿಕೊಂಡ ಪೂವಪ್ಪ ಮತ್ತು ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಪೂವಪ್ಪ ಇಬ್ಬರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯೇ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೃಪ್ಪಪದಿನಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದೇ ಪೂವಪ್ಪ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಸ್ ಸಹ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹುಡುಗರನ್ನು ಹೊಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಕ್ಕದ ಕಾಂಪೌಂಡ್‌ನೊಳಕ್ಕೆ ಎಲೆಗಳನ್ನು ಎಸೆದರು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎವರಗಳನ್ನು ಸ್ನೇಹಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

SRI J. P. SARWESH —It is stated in the Ministers's statement that eight residents of the Hostel left the hostel and are residing in private quarters and taking food elsewhere in the town. What type of prompt action has been taken ?

SRI D. DEVARAJ URS.—The Deputy Commissioner, the Superintendent of Police and the police people have all gone there and apart from booking complaints they have gone and suitably advised. They have also arranged for patrolling. All these things are prompt action.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಈ ಪ್ರಕರಣ ನಡೆದ ಮೇರೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಡುಗರು ಪ್ರಾಣಭಯದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇನ್ನು ಕೊಂಡು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಇರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ; ಮತ್ತು ಕೇಸ್ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅರೆಸ್ಟ್ ಯಾರನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ; ಕೇಸ್‌ನ್ನು ಬುಕ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. 16ನೇ ತಾರೀಖು ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನ್ನು ಕ್ಲೋಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹುಡುಗರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಸ್ನೇಹಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ಈಗ ಹಾನ್ಸರ್ ಮುಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಹುಡುಗರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಅನರಿಗೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಯದಿಂದ ಫೇರ್ ಆಗುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಮತ್ತೆ ಹಾನ್ಸರ್‌ಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡ ಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಓದಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ರಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಕೊಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Papers Laid on the Table

Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Madam. I beg to lay on the Table :

(i) Notification No. GAD 14 SSC 73, dated 27th March, 1973.
The Mysore Public Service Commission (Consultation) (Amendment) Regulation, 1973.
under clause (3) of article 320 of the Constitution of India.

(ii) Notification No. GSR 355, dated 2nd November 1972.
The Mysore Cinemas (Regulation) (First Amendment) Rules, 1972, under Section 22 of the Mysore Cinemas (Regulation) Act, 1964.

Sri A. SHANKARA ALVA (Ministet for Co-operation).—Madam, I beg to lay on the Table—

“Order No. S. O. 2324, dated 30th November 1972. Modification to sub-section (1) of Section 16 of the Mysore Co-operative Societies Act, 1959, under Section 130 of the Mysore Co-operative Societies Act, 1959.

I also beg to lay on the Table on behalf of the Minister for Industries :

Eleventh and Twelfth Annual Reports of the Mysore Small Industries Corporation Limited for the years ended 30th June 1971 and 30th June 1972.

MADAM SPEAKER.—The notifications and the Annual Reports are laid on the Table.

Eleventh Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions—Presentation

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I present the Eleventh Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions.

Sri T. TARE GOWDA.—I beg to move :—

“That this Assembly agrees with the Eleventh Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions.”

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That this Assembly agrees with the Eleventh Report of the Committee on Private Members' Bills and Resolutions.”

The Motion was adopted

Budget Estimates for 1973-74.

Demands for Grants

Demand Nos. 21, 25 and 27 (Debate continued)

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಸ್ವಾಮಿ (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಪಂಚಾಯತ್‌ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಬೆಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಘನವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 11 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಬೆಡಿಕೆಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಒಂದು, ಎರಡು, ಹಾಗೂ ಮೂರನೇ ಬೆಡಿಕೆಗಳು ಏುವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸುಮಾರು 3 ಕೋಟಿ 65 ಲಕ್ಷ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ, ಎರಡನೇ ಬೆಡಿಕೆಗೆ 5 ಕೋಟಿ 79 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ 3ನೇ ಬೆಡಿಕೆಗೆ 11 ಕೋಟಿ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಇದರಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 6 ಕೋಟಿ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೂ, ಕಮ್ಯುನಿಟಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ 6 ಕೋಟಿ 19 ಲಕ್ಷ 66 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಹಾಗೂ ಮಿಸೆರೇನಿಯಸ್, ಸೋಷಿಯಲ್, ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ 1 ಕೋಟಿ 39 ಲಕ್ಷ 37 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿಲೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗರೆಯವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಂಗಿಯವರು ಈ ಬೆಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಳಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಈ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಮೊದಲನೆಯ 3 ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡಗಳು ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಾವು 3 ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೂ ತಲುಪಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನದ ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗೆ ಮುನ್ನುಡಿ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ ಇದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಮುನ್ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮುಖಂಡರು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಐದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತಹ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದವರಿಗೂ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ)

ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಡವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರದ 23 ಕೋಟಿ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳಿಗೂ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ 11 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಮಾತನಾಡಿದ ಹೈಕಿ ಬಹುಭಾಗದ ಜನರು ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಬಂಗಾರಪ್ಪನವರು ಕರೆಕಟ್ಟಿವೆ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಏನಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನೆರೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯ ಡೈರೆಕ್ಟರಿವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ತೀವ್ರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಪುನಃ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾದ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಇನ್ನೊಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಸರ್ಚಿಫೈಯು ಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಚೆಂಡು ಬಂದಿತೋ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ರೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅವರು ಅನೇಕ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿನಿಮಾ ವರ್ಗದ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಲೀ ಆದರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಸಿಕ್ಕುವೆಕು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ಸೌಭ್ಯದೊರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ; ಅನಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು ; ಐದನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯವರು ಸುಮಾರು 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ; ಅದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮುಂದು ಬಂದು ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮಾತನನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಸಾಕ್ಷರತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡರಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ 70 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಹಾಕ್ಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು 75 ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರು 25 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು 50 : 50 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಐ. ಎ. ಎಸ್. ಮತ್ತು ಐ. ಪಿ. ಎಸ್. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್, ಡೆಲ್ಲಿ-ಇಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬಾಕಿ ಇದ್ದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ತೀರ್ಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪದವಿಪೂರಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೆಲವರು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ-ಈ ಪಂಚಾಯತಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಖಂಡತ್ವ ಇದೆ, ಅಲ್ಲ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರೀ ಆದಿಟ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಡ್ರಿಂಕಿಂಗ್ ವಾಟರ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅವರು ಸುಮಾರು 5 ಕಡೆ ಸರಿಯಾದಂತಹ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅವನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಮತ್ತು ಆಳವಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದಲ್ಲದೆ ಟ್ಯಾಂಕ್ ಬೆಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀ ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸಹ ನೀಗಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಸೂಕ್ತವಾದ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಹೆಗ್ಗೇಯವರು ಬಡತನ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಡೆದೋಡಿಸಲು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು 18 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಹಣ ಟಿ. ಡಿ. ಬಿ. ಬಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೊಜನರಿಗೋಸ್ಕರ ಇದುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಡರ್‌ನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 18 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಹರಿಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರ್ಚ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಆಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಭಾಕರವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗದೆ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಸಾರಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಹಣ ರ್ಯಾಪ್ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು, ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು, ಹಣಕಾಸಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದವರು ಸಹ ಸಹಕರಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಇವೆಲ್ಲ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಸತ್ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾರೇ ಆಗಲೀ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಅದು ಮಾನವೀಯತೆ, ಮಾನವ ಧರ್ಮ ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ರ್ಯಾಪ್ ಆಯಿತೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್ಯಗಂ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದಂಥ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತಾ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ದೊರಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನ ಗೀಜನರಿಗೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಎದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಿಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಗದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅರ್ಹತೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಆಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ಛಾವನಾ ರವಶರಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗ ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವುದು ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಧ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ವಾಡಪ್ಪನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರಕಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಪೊಲೀಸ್‌ಮಾನ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಹರಿಜನ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ದೊರಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊರತೆ ಏನಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ತುಂಬಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೊಲೀಸ್‌ಮಾನ್ ಸಾರ್ಕಪ್ಪು ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೇವಲ 7 ಜನರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ನಿವಾರಣೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್‌ಮಾನ್‌ಗಳಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಚಾರಕರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದನ್ನು ಒಂದು ಪೈಲಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಆಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಗವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ನಹೋದೋಗಿಗಳು ಮೊದಲೊಂದು ಎಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಅಸ್ವಸ್ಥತಾ ನಿವಾರಣಾ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೂ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 20 ಜನರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ವಿಚಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪ್ರಾಪೊಗ್ಯಾಂಡಿಸ್ಟನ್ನು ಈಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅನರ ಜೊತೆಗೆ ಅಸ್ವಸ್ಥತಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಹೋಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಕಮಿಷನರ್ ಹಾಲ್ ಕೊಟ್ಟಿರೂ ಸೂಪರ್ ವೈಸಿಂಗ್ ಕೊಡಬಾರದು, ಅವರಿಗೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಹೋಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಪವರ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಸ್ವಸ್ಥತಾ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಹಾಗೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ. ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಎಂಬುದೇನಿದೆ ಅದು ಬಡತನ, ಅಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸರ್ವಶಕ್ತ ಸರ್ವಂತರ್ಯಾಯಿಯಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಎಂಬುದು ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹೋಗಲೇ ಬೇಕು. ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸ್ವಾಮಿಂಟರಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಅವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಾಜದ ಮಾರಲ್ ಅಂಡ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಕಾನ್‌ಷನ್ಸ್ ಏನಿದೆ ಅದರಂತೆ ಆ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ಅಥವಾ ಅಲ್ಟಿಮೇಟ್ ಆದರೂ ಅವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಂದ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಒರೀ ಕಾನೂನಿನಿಂದಲೇ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಜ್ಞಾನ ಇರುವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾತಿಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗುವುದು ಸಹಜ. ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರು, ಸಮಾಜ ಮುಖಂಡರು, ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು-ಇವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಶಾಸನವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಈ ಏನು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಳಂಕ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಅದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಂಗಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದರು. ಸುಮಾರು 200 ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಬಾವಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಗಡಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹರಿಜನರ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇರಬಹುದು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟೋ ಮೈತ್ರಿಗಳ ದೂರದವರೆಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇರಗೇಷನ್ ವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ನೀರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಾವಿಗಳಿಲ್ಲವೆಂದು. ನಾನು ಹೇಳಿ ಮಾರಲ್ ಅಂಡ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಕಾನ್‌ಷನ್ಸ್ ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ, ಯಾವ ಒಂದೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಸಮಾಜದ ಜನರು ಅವರು ನಮ್ಮವರು, ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಎಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ

ಬರಬೇಕು. ಆಗ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಒಂದೇ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಪಡೆಯ ಬಹುದು. ಪೋಲೀಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಮಾವ ಕಿರುಕುಳವೂ ಉಂಟಾಗರಾರದು. ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅವರು ನೀರನ್ನು ಬಾವಿಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂಬವರೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಹೋದರರು ನಮ್ಮ ದೇಶದವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಹಾತಿಯಾಪರೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿದಿಲ್ಲ. ನಾರ್ತ್ ಕೆನರಾ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ 45 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ 45 ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬಾವಿಗಳಿವೆ. ಅಷ್ಟೊಂದು ಬಾವಿಗಳು ಏಕೆ ಬೇಕೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾನು ವಿಷಯವಲ್ಲ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಈ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯೆಂಬ ಒಂದು ಜಾಡು ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಸೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ವಣೀಯರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಸೇಕಡ 20 ರಷ್ಟು ಇರುವ ಹರಿಜನರನ್ನು ಇದರಿಂದ ಮುಕ್ತ ರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅಸ್ವಸ್ಥರಲ್ಲಿ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಬರೇ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಮುಸಲ್ಮಾನರು, ಕ್ರೈಸ್ತರು, ಇತರ ಹಿಂದೂಗಳು ಮತಾಂತರ ಹೊಂದಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಭಗವಾನ್ ದಾಸ್ ಎಂಬತಕ್ಕವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಥೋ ಎಂಬುವರು ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶದವರು. ಅವರೂ ಸಹ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಎದಕ್ಕೆ ಎಂತಲೂ, ಯಾರು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಬುಗ್ಯು ಎಂತಲೂ ವಿಭಾಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಮಾನ್ಯ ಮೇಲೇದಿಧಕ್ಕದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರವರು ಕ್ರಾಪ್ ಪೊಗ್ಗೂಂ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಕೆಲವು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಡೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಈ ಎಸ್.ಎಚ್.ಡಿ.ಎ. ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಎಂ. ಮತ್ತು ಎಸ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಸ್. ಈ ಸ್ಥಳೀಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಸೇಳುತ್ತೇನೆ ಇದೀ ಭತ್ತಬಂಡವಲ್ಲೇ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇವುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ನನ್ನ ಸ್ವಭಾವ ಯಾವಾಗ್ಲೂ “ಅಹುದಾದರೂ ಹೆದ್ದೆನು ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲವೆ” ಎಂಬುದು. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೊದಲೇನು ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹ ಉತ್ತೇಜನಗಳಿದ್ದವು ಅವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ವಿಸ್ತರಣಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುದು 1952 ರಲ್ಲಿ. ಈ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆ ದಿವಂಗತ ಭಾರತರತ್ನ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರ ಗರ್ಭಾಂಬುಧಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಹುತರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದ್ದರು. ಇವೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಗವಂತರಾಯಮಹಾ ಅವರು ಕೂಡ ಫುಟ್ ಡ್ರಾಕ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ನೆನಪುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಬುನಾದಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಉತ್ಸಾಹ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಯೋಜನೆಯು ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೋ ಅದು ದಿನಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೇನು ಕಾರಣ? ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಉಪೇಕ್ಷೆಯೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಕಾರಣವೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ)

ಜನತೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೌಹಾರ್ದ ಹಾಗೂ ಪುರಸ್ಕಾರಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸದಿದ್ದರೆ, ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಜನತೆ ಒಂದು ಸಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳೂ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಲಿ ಕಡಮೆ ಆಧಾರದಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರೇ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು, ಸೆಂಟ್ ಎಂಪ್ಲಾಯ್ಡ್ ಜನರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಇವರ ವರಮಾನ ಬಹಳ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಅವರು ಅವರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿ ಕರನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥ ಕಡಮೆಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಮಿನಿಮಂ ವೇಜನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದರೂ ಇದು 'ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಅಂಡ್ ಸಪ್ಲೈ' ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ 60-70 ಪೈಸೆ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ 7-8 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೂಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಈ ಕ್ರಾಪ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಪ್ರಪಂಚಮಾಡಿ ಪೂರೈ: ದಾಂಡೇಕರ್ ಭಗವತಿ ಎನ್ನತಕ್ಕವರು ಪುರಂಧ್ರ ಮಾಡಿದರು. ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ರೈತರ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಬವಣಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು, ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ರೋಪದೋಷಗಳಿವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಎನ್.ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎಸ್. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಘೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈ ನಿರೀನ ಕೊಂದರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ 92 ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ರಾ್ಯಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಸೈನ್ ಮೆಂಟ್ ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಪರಿಶೀಲನಾರ್ಹವಾದ ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮುಚ್ಚಳಿಕೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವುಗಳು ಅದರಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣದ ಇಲಾಖೆ ಕಾರೇಜ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಇದನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ವಂತಿಕೆಯನ್ನೂ ಪಡೆದುಕೊಂಡು 62 ಕಾರೇಜ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆ 62ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ 2ನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದನ್ನು ಮೈಸೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜನರಲ್ ಕಾರೇಜ್ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರ ಸಹಕಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರಕಿದೆ. ಮುಂದೆ ಐದನೇಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕನಿಷ್ಠ ಒಂದೊಂದು ಇಂಥ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಮೊದಲನೆಯ ಕಂತಾಗಿ ಈಗ ಈ ಕಾರೇಜ್ ಹಾಸ್ಟಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇ 18 ರಷ್ಟನ್ನು ಪರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರು ಇಲಾಖೆಗಳೂ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಡುವ ಗ್ರಾಂಟು ಸಾಕಷ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಏನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದು ಸಖ್ಯಮೆಂಟರಿ ಇನ್ ನೇಷನ್. ಆದರೂ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. 1971-72ರಲ್ಲಿ 411.26 ಲಕ್ಷ, 1972-73ರಲ್ಲಿ 512.36 ಲಕ್ಷ, 1973-74ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 678 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಾವು ಪ್ಲಾನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 200 ಲಕ್ಷ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಮತ್ತು ಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಕ್ಲಾಸ್ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 1,924 ಜನರಿದ್ದರೆ ತಾರೀಖು 1-1-72ರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಿನವರು 82 ಜನರಿದ್ದರು, ಇದು ಸೇಕಡ 4.6 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಯಿತು. ಕ್ಲಾಸ್ ಟು ಅಫೀಸರಿಗಳು ಒಟ್ಟು 6,270 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತಿನವರು 302 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಕ್ಲಾಸ್ ಮೂರರ ಅಫೀಸರುಗಳು ಒಟ್ಟು 2,11,566 ಜನರಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್

ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರು 15,766 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅಂದರೆ ಸೇಕಡ 4 ರಷ್ಟಾಯ್ತು. ಕಾನ್ಸ್ ಫೋರನ್ಲ ಸುಮಾರು ಒಟ್ಟು 43,879 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರು 8,250 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 19 ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೇ ಚಿತ್ರವಿದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ಇರಾಪೆ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 70 ಭಾಗ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರೆತರೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ರಿತು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು 7,371 ಜನರು 1972ರಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಎಸ್. ಎಲ್.ಸಿ.ಗೆ ಕುಳಿತಿದ್ದರು, ಇವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರು, ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 24 ರಷ್ಟು ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು 2,478 ಜನರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 15.8 ಜನರು ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಹುಡುಗರು 234 ಜನರು ಕುಳಿತಿದ್ದು, ಸೇಕಡ 48.6 ಜನರು ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು 56 ಜನರು ಕುಳಿತಿದ್ದರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಪಾಸಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಲಿಟರರಿ ಪರ್ಫೆಂಟೇಜ್ ಈಗ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಅಂಕಿಅಂಶ ಕೊಡಲು ಕಾಲ ಜಾಸ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು [ಹಾಗೂ ಇತರ ಸದಸ್ಯರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಚುನಾವಣೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ನಿನ್ನೆ ಕೂಡ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಯಾವುದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು, ಜನರು ಕೆಲಸ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ವಲಸೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರೆ ಇರತಕ್ಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ರೈತರನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಎಂದು ಕೂಡ ಅವರು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಳು ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೇವೇಗೌಡರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷಗಳು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸರಕಾರ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಆರ್ಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ 6 ವರ್ಷ ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಆರ್ಟಿನ ನಂದರ್ಫೆಲ್ಡ್ 3 ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸಿದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವವರು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲೇಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಬಹುಶಃ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳು ಮುಂದೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಅಡ್ಡಿನಿಶ್ಚಯವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ನೂಪರ್‌ನೀಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ, ಪಕ್ಷ ಹೇಳುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಆರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರವಿರುವಂತೆ 6 ವರ್ಷ ಮುಂದುವರಿಸುವಿರಾ ಅಥವಾ ಮುಂಚೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ನೂತ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಈಗ ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ, ಬಹಿಷ್ಕಾರವು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

2-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ತಮ್ಮ ಇರಾಪೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ಚರ್ಚೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ನಡವಳಿಕೆಗೆ ಹಿತಕರವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಒರ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಕಪ್ಪು ಚುಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಆಡಳಿತ ಮಂಡಲಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಏಕತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೇಗೌಡ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ತಮ್ಮಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಂದರೆ, ಅದರ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಮತ್ತೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಇದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉತ್ತರ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಆಡ್ವರ್ಟ್ ಆಗುವುದರೊಳಗೆ ಅವರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿರ್ಣಯ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರೂಲ್ ೧೪ರ ಪ್ರಕಾರ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಇಷ್ಯೂ ಇದೆ. ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ? ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಈಗಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಈ ಎರಡು ಇಷ್ಯೂ ಮೇಲೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೃದಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಜಿಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಆಚರವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಚೈನಾದಲ್ಲಿ ಪೀಪರ್ಸ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಇದೆ. ಆ ತರಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಹೇಳುತ್ತೀರೋ, ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಾದಮೇಲೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವುದು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿರೂ ಇಲ್ಲ. ಭೂತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದುಹೋಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಅದನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಭವಿಷ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇಡ ಎಂದು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣವನ್ನು ಗರಾಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಇಷ್ಯೂ ಅನ್ನು ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು. ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆ ಎಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ನಮಗೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. As a Government what are you going to do, spell out. ಈ ಇಷ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ, ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಬಹುದು.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಜಾನಾವಣಿ ಆಗದೆ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗಬಹುದು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನು ಇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೇಗೌಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸೆಕ್ಷನ್ (3)ರ ಪ್ರಕಾರ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ಇವರು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಆರ್ಟಿನನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ನೀವು ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಸರಿ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಕಾರ್ಯನಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಾತೋಣ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧಿವೇಶನವಲ್ಲದೇ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೇಗೌಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗ ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಎಕ್ಸ್‌ಟ್ರಾಪಾರ್ಟ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಾವು ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ವಿವೇಕ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಇನ್ನೂ 20 ದಿನವೇ ನಡೆಯಬಹುದು. ಅಧಿವೇಶನ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಟಿನನ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೈಯುಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ನೋವು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಸನ ಸಸಭೆಯನ್ನು ಮುಂದೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಣ್ಣು ನೀಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಸರ್ಕಾರ ಪಕ್ಷಾಂತಿತ ವಾದಂಥಾದ್ದು. ಕಾನೂನಿನ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಈ ಅಧಿವೇಶನದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 18 ಅನ್ನು ತಾವು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಹುಕುಂ ಇದೆ. ಏತಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಬ್ಲಿಗೇಟರಿ ಡ್ಯೂಟಿಸ್ ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲನಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ವಾಲಂಟರಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬರ್ಚುಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಕಂಪೌರಿಂಗಾಗಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಹುಕುಂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಿಷ್ಕಾರದ ಉತ್ತರ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಗುಜರಾತ್ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ನಿನ್ನ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದವರೇ. ಬಹುಶಃ ಇದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬಷನ್ ಫಂಕ್ಷನ್ಸ್ ಎಂದು ಉಳಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಬ್ಲಿಗೇಟರಿ ಫಂಕ್ಷನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ, 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂ. ಎಂ. ಎ. ಗೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ನಾನ್ ಪ್ಲಾನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಂ.ಡಿ.ವಾರ್ಡ್‌ಮೆಂಟಿಗೂ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್)

ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. 5ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಲ್ಲಿ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದರೆ 180 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೀಕರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ಸ್, ಬ್ಯಾಂಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್, ಸೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್, ಸೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಬರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಕ್ಲಾರಿಫೈ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಇರಾಖೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಗ್ರಾಂಟ್, ಸಬ್ಸಿಡಿಯೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇರಾಖೆಗಳು ಬರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಸೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗತಕ್ಕ ಗತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ, ಬರಬೇಕಾದ ಬಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಬರದೆ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿದೆ, ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡ್ರೈನೇಜ್ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮೌಲ್ಯ ಪಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ವೇವೇಗೌಡ.—ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸೂಪರ್‌ಸೀಡ್ ಮಾಡಿ ಅಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಟೌನ್ ಹಾಕಿದರೆ ವಸೂಲುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಅರ್ಥ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಎಷ್ಟು ಬಾಕಿ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಾರ್ಲೋಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫೀಸ್ ಕ್ರಮ ಏನು ಇದೆ ಇದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಆಫೀಸ್ ಆಗಿದೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯ ಬೇಕಾದರೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವಹಾಗೆ ಶ್ರೀ ಆಫೀಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ? ಎರಡನೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಾಸನ್ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹರಿಜನ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಬಗ್ಗೆ ನೆಲವಳಿ ನೋಡನೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಸ್ಟಲ್ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸಾರಿ ಮನೆಗಳು ಇವೆ. ಮನೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ವಾದ ಅನೇಕ ಕಲಹಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸಂಸಾರಿ ಮನೆಗಳಿಗೆ ದೂರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾವರಿಗೂ ಅಡಚಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವಾರ್ಗಾಯನವಾದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲ್‌ರು ಕೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ವಸೂಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ ? ಇನ್ನೊಂದು ನೆರೆ ರಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಪರಿಷತ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಹಿಂದೆ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬರ್ ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಆಗಿರುವುದು ನೆನಪು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಇರತಕ್ಕ ಎರಡು ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಏನು ಇದೆ ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮಂಡಳಿಗಳು ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ, ಆಮೇಲೆ 3 ಟೈರ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇರಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ.

MADAM SPEAKER.—I will put the demands to the Vote of the House. The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 6,06,00,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 21 ‘Rural Development.’”

"That a sum not exceeding Rs. 6,19,66,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 25. 'Community Development' etc.,"

"That a sum not exceeding Rs. 14,39,37,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 27 'Miscellaneous, Social and Developmental Organisation'."

The motion was adopted and the demands were granted.

DEMAND NOS. 17 AND 37 AND 17A.

Sri A. R. BADARINARAYANA (Minister for Education).—Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 67,01,40,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in the course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 17. 'Education (excluding Youth Services)'."

Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

"That a sum not exceeding Rs. 1,98,00,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 37. 'Stationery and Printing'."

MADAM SPEAKER.—Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 67,01,40,000, inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 17. 'Education (excluding Youth Services)'."

"That a sum not exceeding Rs. 1,98,00,000 inclusive of the sum granted 'on account' be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 37. 'Stationery and Printing'."

Sri V. S. KOUJALGI (Minister of State for Youth Services):—
Madam, on the recommendation of the Governor, I beg to move :

“That a sum not exceeding Rs. 60,01,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 17-A. ‘Youth Services.’”

MADAM SPEAKER.—Motion moved :

“That a sum not exceeding Rs. 60,01,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of Demand No. 17-A. ‘Youth Services.’”

Mr. Deve Gowda will initiate the Debate.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಮನೆ ಮುಂದೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬದರಿನಾರಾಯಣ್‌ರವರು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇರಾಖೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದ್ದಲ್ಲ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹುಶಃ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರಲಿಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವಭಾವದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂತರ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇರಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಎಂದು. ಸಹ. ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲು ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇತ್ತು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಅರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ನನಗೆ ಆ ಆಸೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ 67 ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಯಾವ ಆಸೆ ಇರುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರ ಆಸೆ ಏನು ಇತ್ತು ಅದು ಪೂರೈಸಿ ಸಂತೃಪ್ತರಾಗಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅಪಾದನೆ ಏನೆಂದರೆ ಅವರ ಸಹೃದಯ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಈ ಬೃಹತ್ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಅವರ ಹಕ್ಕೋಟಿಯು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ ಇದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇರಾಖೆ ಅನ್ನುವುದು ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾದುದು. ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಆರೋಗ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಫುಫೆ ಉಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಹಾವು ಬುಸಗುಟ್ಟಿದೇಹೋದರೆ ಹುಡುಗರು ಹೊಪೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪುರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಬುಸು ಗುಟ್ಟಲೇ ಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ತಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾದರೂ ಸಹ ಕಠಿಣ ಹೃದಯ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ತಾವು 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆ ಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇಂದು ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೇವಲ 27 ರಿಂದ 28 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಲಾರದು. ಈ ರೀತಿ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ದೊರಕಿದೆ ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದ 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ಹೆಚ್ಚಿಟ್ಟು ಒತ್ತುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಈ ವರ್ಷದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಈ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಜನ ಏನು ಇವ್ವಾರೋ ಅವರು ರುಜು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಫುಡಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ 30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಅನಿಶ್ಚಿತವಿರಲಾರದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರುಜು ಹಾಕತಕ್ಕಂಥ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದವರು ಮೊದಲಿಗೊಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರವರಗೂ ಕೂಡ ಈ 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರುವ ಅವಿದ್ಯಾ

ವಂತರನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅತ್ತ ಕತೆ ಹೆಸರೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಪೂತ್ರು ತಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಪ್ರೀಪ್ರೆಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಂ ಆಗಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಕೋಡ್ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಕೂಡ ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಈಗ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ತಿಳಿಸಿ. ಈಪೂತ್ರು ದಿವಸ ಪ್ರೆಪರರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೀಪ್ರೆಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇವೆರಡೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೇಸಿಕ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಇದ್ದು ಹಾಗೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಈ ಎಜುಕೇಷನ್ ಗೆ ಇದು ಒಂದು ತಳಹದಿ ಇದ್ದು ಹಾಗೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಭದ್ರತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಚುರುಕುಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆಸೆ ಇದೆ. ಈಪೂತ್ರು ದಿವಸ ಈ ಒಂದು ಪ್ರೆಪರರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಗೆ ಕೂಡಬೇಕಾದಂಥ ಗ್ರಾಂಟ್ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಚುರುಕುಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಪೂತ್ರು ಪ್ರೆಪರರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀಪ್ರೆಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಪ್ರೀಪ್ರೆಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಗೆ ಬಂದರೆ ಅದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಪ್ರೀಪ್ರೆಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರೀಪ್ರೆಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಗೆ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿರಬಹುದು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ವಹಿಯಿಂದ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ, ಮಹಿಳಾ ಮಂಡಲಿಯಿಂದ ನಡೆಸುವುದಾಗಿ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ತೇಜನ ಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರೆಪರರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಕಾತಾರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆದೆಯೇ ಹೊರತು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಪರವಾಯಿರಲಿಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಿಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಪ್ರೆಪರರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಈಪೂತ್ರು ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ತಲೆತಗ್ಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳಾದ ಪ್ರೀಮಾನ್ ಶಂಕರೇಗೌಡರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೀಶೋಷಕರಣಗಳು, ಇನ್ನೂ ಇತರ ಉಪಕರಣಗಳು ಇಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈಪೂತ್ರು ದಿವಸ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀವು ಕೊಚ್ಚಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಈ ಪ್ರೆಪರರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇನ್ ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬಗೆಹರಿಸಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಪೂತ್ರು ತತ್ವವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಸಾಕಷ್ಟು ಮೊದಲಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ನೀವು ಈ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿ ಹಾಕಬೇಕು. ನೀವು ಈ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ 3 ಜನ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್, ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಒಬ್ಬ ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಮತ್ತು ಡಿಎಚ್ ಸಿ. ಲೆವೆಲ್ ನಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈಪೂತ್ರು ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಾಧನೀಯಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಪೂತ್ರು ಈ ಒಂದು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ತಂಡ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮಾತಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಶಾಲೆಗಳು ಮರಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು, ದೇವಸ್ಥಾನದ ಜಗುಲಿ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವುದನ್ನು, ಚಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಕೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಟ್ರೈನ್ಸ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಸಿ. ದೇವೇಗೌಡರ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ 95 ಪರ್ಸೆಂಟ್, ಟ್ರೈನ್ಸ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆಂದು 1969 ರಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 70 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೆಸೆಯಿಂದ ಈ ಹೊತ್ತು ಗೋವುಟ್ಟುವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಟರ್ಚ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಒಳಕಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಪುನಃ ನಾನು ಆ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಹಿಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸರಾಸರಿ 40 ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದೇ ಉನ್ನತ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 70 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 140 ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಜುಕೇಷನ್ ವಿಷಯ ಬೇರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದು 40 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ. ಬೇಸಿಕ್ ಫೌಂಡೇಷನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಕೆಲವು ನಿಗಿ ಬರುವ ಸರ್ವೆ ಸಾಧಾರಣ ಹುಡುಗ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವವರ ಜೊತೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಪಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಹತೆಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ಒಳಗೆ ಕಡಮೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೆರಿಟ್ ಯುಗ, ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಯುಗದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ತಾನು ತನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲಿ, ಪದವೀಧರನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲೇಜು ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಲಿ, ಯಾವುದೇ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೂ ಮೆರಿಟ್ ಎನ್ನುವುದೇ ಮೇಲೆ ಕೈಟಿರಿಯಾ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಪ್ಪಿಕ ಪಾದ ಅಹಾರ ಕೂಡ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿವೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಬಿಲೋ ಪಾವರ್ಚಿರೈನ್ ಇರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ 23 ಕೋಟಿ ಈ ಬೆಲೆತದಲಿರಬೇಕಾದರೆ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಧರ್ಮ. ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೋಧನೆಯ ಕ್ರಮ ಕೂಡ ಪದೇ ಪದೇ ಬದಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಕೂಡ ನಿಲ್ಲಬೇಕು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೊನೆಗಾಣಬೇಕು, ಕೊನೆ ಮುಟ್ಟಬೇಕು. ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತಾಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಫೋರಂನ ಜನರು, ನೀತಿ ಜನರು, ಎನ್ನುವ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಶ್ರೇತಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾದ ಶ್ರೀ ಎ. ಸಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಲಂಬಿಸಿ ಉದ್ಘಾಟನೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ದಿನನಿತ್ಯ ನೋಡಬಹುದಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಚಾಯತಿಯ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮದ ಜನ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು

ಸೂಕ್ತವೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಜೈನ್‌ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಒದಗಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟೋರೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೆಲ್ಬುಟ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳವರು ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಪಾಪ್ತಿಕ ಆಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇರ್‌ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೊಡುವ ಆಹಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಸನವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಬಗಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ನೀತಿ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಎರಡು ವರ್ಷ, ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸ್ ಎರಡು ವರ್ಷ ಇದ್ದುದು, ಪ್ರೀ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸ್ ಮೂರು ವರ್ಷ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಡುತ್ತಿರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಜನ ಪದವೀಧರರು ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ; 40-50 ಸಾವಿರ ಪ್ರೋಸ್ಟಿಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ಸ್ ಬರುತ್ತಾರೆ, 60-65 ಸಾವಿರ ಚಿಕಿತ್ಸಕ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆಯುವವರು ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಪಾಲಿಸಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಈ ಹೊತ್ತು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀವಾನ್ ಮೋಹನ್ ಧಾರಿಯಾ ಅವರು 23 ಸಾವಿರ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕಳೆದ ಸಾಕ 15 ಸಾವಿರ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿದರೂ ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷವಾದರೂ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಜಟಿಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕೂಲಾರಿ ಕಮಿಷನಿನವರು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ದಿನಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನೀತಿ ಹೋಗಬೇಕು, ಯಾವ ದಿನಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಫೋರಂ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕು, ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಏನು ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ ತೆರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ಫೋರಂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳು ಮಾಡಿರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರ್ಯಾಬರೇಟರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಎಕ್ಸ್‌ರೇಮೇಟೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಡವೇನೋ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಎರಡು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಪ್ರೆಸಂಟಿ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವೇಸ್ಟೇಜು ಹಾಗೂ ಸ್ಕ್ಯಾನ್‌ಗೇಷನ್‌ಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಮಾ ಹೇಳುವಂತೆ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸರಾಸರಿ ಖರ್ಚು 35.7 ಇಲ್ಲವೇ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು 1957-58ರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಇದರಂತೆ ಅವರೇ ಹೇಳಿರುವುದು ಮೊದಲನೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 7.52 ಲಕ್ಷ ಹುಡುಗರಿದ್ದರು, ಎರಡನೇ ವರ್ಷ ಇದು 4.81 ಲಕ್ಷ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಆನಂತರ ಮೂರನೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇದು 2.71 ಲಕ್ಷ ಹುಡುಗ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ರಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 79 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣ ಅಪವ್ಯಯವಾಯಿತು ಎಂಬ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇಂತಹ ವೇಸ್ವೆಜಿಗೆ ಸರಕಾರವೇ ಹೊಣೆ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳೆಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವು ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೇನೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೊಡುತ್ತ ಹೋದರೆ ಇದರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ವೇಸ್ವೆಜು ಆಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಫಲವಾಂಶ ನೋಡುವಾಗ ಸುಮಾರು ಶೇಕಾಡಾ 50 ರಿಂದ 80 ರವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಫೈರ್ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇಂತಹ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ತಡೆ ಹಾಕುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವುದು. ಇನ್ನು ಇದೇ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮೇಷ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪೇಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಬಹು ತಾರತಮ್ಯಗಳಿವೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಬಳ ಶ್ರೇಣಿ, ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜು ಟೀಚರ್ ಎಂದು ಇವರಿಗೇ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಸಂಬಳದ ಶ್ರೇಣಿ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯೇನು ? ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಟೀಚರಾಗಿ ಬರಲು ಅವನು ಡಿಗ್ರಿ ಪಾಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಬಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಪೇಸ್ಟೆಲಿ, ಬೇರೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಪೇ ಸ್ಟೆಲಿ ಎಂದು ಒಬ್ಬರಿಗೆ 1500ರವಾಯಿ ಸಂಬಳ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ 6000ರವಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೂ ಯಾವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದು ಸ್ವಲ್ಪವಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿರುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಸಂಬಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಯೂನಿಫಾರಂ ಪಾಲಿಸಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಭಸ್ಮದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಪಾಲಿಸಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು, ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ನಿರ್ದೋಷವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ತಾವು ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—You are making a request for evolving a National Policy. You mean imparting of Education at present is only for the purpose of getting jobs; it is just for general education and nothing else.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಪಾಲಿಸಿ ಏಕೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಇದೇನೋ ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿ ಹಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಅದರಂತೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ನೋ ಬರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಬಿದ್ಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುವ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸುಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಸರಕಾರೀ ಹುದ್ದೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆರ್ಟಿ ಕೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಇಂಥ ಸರಕಾರದ ಕಚೇರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ತನ್ನ ಕಾಲನಷ್ಟೇನೇ ತಾನೇ ಸ್ವತಃ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮಟ್ಟ ಬಹು ತಿಳುವಳಿಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಈಚೆಗೆ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇರಾಖೆಯವರೂ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಯೂನಿ

ವರ್ಷಗಳವರೂ ಸೇರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅದಲುಬದಲು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳೂ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಗಿ ಮಾಡಿ ಬಿಗಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 21 ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 800 ವಂದಿ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಲು ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಸಹಸ್ರಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಪೊಲೀಸಿನವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಟು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಪರೀಕ್ಷಕರು ಪ್ರಾಣ ತೆರಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು, ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೂರುವಾಗ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಭಯ ಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾಗಿದೆ. ಆಗ ನಾವು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಓದಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಭಯಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು, ನಮಗೆ ಆಗಿನೂ ರಕ್ಷಣೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಾಲಬದಲಾಗಿ ಕೆಲವು ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಷ್ಟರುಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—We have tightened up Supervision.

Sri H. D. DEVEGOWDA.—It is the symptom of the disease amongst Students. What is your remedy for it? ಬಿಗಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದೇ. ಈಚೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರದ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನೂರು ಹಸನ್ ರವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನೇ ತಪ್ಪುಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂಬತ್ತನೇ ವರ್ಗದ ಪರೀಕ್ಷೆಯೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮುಂದೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಬೇಡ ಎಂದು ಕಾಲಬಂದರೂ ಬರಬಹುದು. ಯಾವ ಕೊನೆಯ ಪರಿಹಾರವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕೀಳು ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬಿಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಬಿಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಲಪನಾದನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಗುರುಗಳಿಗೂ ಗುಂಡಿನ ಕಾಳಗ ಅಗಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂಜಾಗರೂಕತಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಬಿಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಾವ ಘಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಗೊಂದಲ ಇರಲಾರದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ಗೊಂದಲ ಇರಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಲ್ಲಮವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೆನ್‌ಶನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕಾತಂತ್ರವಿರುವುದು ಆದರೆ ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ನನಗೂ ಸಹ ಕೆಲವರು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವನು ನಿಮಗೆ ನಾನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಜಾಗೃತ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲು ಏನು ಗೊಂದಲ ಇದೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಡಿ. ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ರೆಪರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕಾದ ಪತ್ರಗಳು ಇಂದು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೇಟಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುವುದು ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಬಿಗಿ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಫಾರಮ್ ಆಕ್ಟ್ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಸಾಧನೆ ಎಲ್ಲಮವರೆಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದುರಂತ. ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏಕನದಸ್ತು ಆಯೋಗವನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಆಯೋಗದವರು ಯಾವಾಗ ವರದಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ವೆಂನೈದಿವನ ಆ ವರ ವರದಿ ನನ್ನ ಕೈಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಇಲಾಖೆ ಇಂದು ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದಂತೆ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಹೃದಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ಕಠಿಣ ಕೃದಯ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರುವಷ್ಟಾದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರ ಬರೆದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಆವರು ನಡೆಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಏರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವೊತ್ತು ಕೂಡ ಆದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇ ಎಡರುತೊಡರೆಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ಯರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಸಿಕ್ಕಸಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಎ. ಸಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಶ್ರೀ ಗುರುದತ್ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ಅವರು ಅನೇಕ ಎಜುಕೇಷನ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರು ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರು ನಿಜ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಯಾವ ಒತ್ತು ದಡ ಮೇಲೆ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಹತೆ ಹೊಂದಿದ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ನಾನು ಯಾವ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಬಲಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಅವರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಡಾ. ಶಿವರಾಮಕಾರಂತರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಎಡವಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಈಗ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಪ್ರೈವರಿ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಫೋರಮ್‌ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಇವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಪಾಣಿಯುತ್ಯ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಆಗಬಾರದು. ಹಿಂದೆ ಏನಾದರೂ ಆ ರೀತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಬಹುಶಃ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳೂ ಸಹ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ದೂರಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ದೂರಗಳು ಇವರೂ ಸಹ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನು ಅರ್ಪವಿದೆ ? ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸಪ್ತೆಂಡ್ ಮಾಡಿ. ಇಲಾಖಾ ತನಿಖೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ. ಆದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು, ಯಾರಾದರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ನೆರವಿಲ್ಲದೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಆತ್ಮವಂಚನೆಯ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರು ನನಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಬದರೀನಾರಾಯಣ ಅವರಿಗೂ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ರಾಜಕೀಯ ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಫುಟ್‌ಬಾಲ್‌ನಂತೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು ಬೇಡ. ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆಯ ಪಾಬ್ಬಮ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಹುಜನರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸಿಗುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಬೇಸಿಕ್ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಮಲಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಟ್ಟವರನ್ನು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರನ್ನು ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ನಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕ್‌ಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗ, ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಅದು ಅವಕಾಶ ವಿತಕ್ತ ಇರಬಾರದು ?

3-00 P. M.

ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಟ್ಟವರು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಅವರನ್ನು ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಥವಾ ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಇನ್‌ಡಿಸ ಕ್ರಿಮಿನೇಟ್ ಆಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿ. ಅವರು ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿ ನಾನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದರೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಸಹಿರ ಇದೆ. ಹೊಳಲೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೇ 9 ಸಾರಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಳವುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಬಣಜಿಗ ಲಿಂಗಾಯಿತ, ಸಾದಲಿಂಗಾಯಿತ ಎನ್ನುವ ಭೇದ ಭಾವವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಹಿಂದಿನವರು ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ಇವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಕೈಬಿಡಿ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ. ಇದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. ಕೆಲವು ಶಾಸಕರು ನೌಕರರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್, ಆಪಾಯಿಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ಇಂಥವುಗಳಿಗೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡುವುದು ಬಹು ಬೇರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದ ಸಂಗತಿ. ಆದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಇನ್‌ಸಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರು ರಾಜಕಾರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ, ಮತ್ತು ಲಲಿತಕಲಾ, ಅಕ್ಯಾಡಮಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಈ ಚರ್ಚೆಗೆ ಒಂದು ದಿವಸ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎ. ಎಸ್. ಕೌಶಿಕ್ ಎನ್ನುವವರು ಮಾಡತಕ್ಕವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಆರೋಪಣೆಗಳು ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಗಬಾರದು. ಅಂಥವರಿಗೆ ನೀವು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇಂಥಾ ಆರೋಪಣೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಗುರಿಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಲಂಚಪಟರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಕೊಡಬಾರದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಬಗ್ಗಿ ಬಗ್ಗಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎದ್ದು ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ತಿಕ್ಕಿಕೆಯಿರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಕಾಡಮಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎರಡು ಅಕ್ಕಾಡಮಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಬಹಳ ಹುಷಾರಾಗಿರಬೇಕು. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಇವರ ಪ್ರಭೋಜನ ಸಹ ತೆಗೆಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಕ್ಕಾಡಮಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಸಹ ತಡೆಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸ್ಟೇಟ್ ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕ್ಕಾಡಮಿಯ ಬಡೆಟ್ ಸಹ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರುವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾವು ಎಚ್ಚರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಲೈಬ್ರರಿಯಲ್ಲ ಸುಮಾರು 358 ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಖಾಯಂ ಗೊಳಿಸಿರುವೆವು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜನರಿಂದ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 75 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಸ್ಥರತತ್ಯಂತಹ ಲೈಬ್ರರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂತಹ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ಒಂದು ರ‍್ಯಾಕ್ಟ್ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇವರು ವಾಸ್ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಆನಾಮತ್ತೃಕವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಯಾರಿಗೋ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಡೆ ತಕ್ಕ ಮೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಶಾಮಿಲಾಗಬಾರದು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಇರುವಂತಹ ಆರೋಪವೇ ನಿಜವಾಗಿದ್ದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಗ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾಧ್ಯಮ ಎನ್‌ಕ್ಯಾಪ್ಸಲರಿ ಕಮಿಷನ್‌ಮಾಡಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬರೆದಿತ್ತು. ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷ್ಮಪ್ಪನವರು, ಎಂ. ಪಿ. ಇವರು ಅನಾಚೋರಲ್ ಸ್ಕೂಲರಿ ಎಂಬ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಆ ಮೇಲೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಧೋರಣೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಒಂದು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾಳೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜಿನವರೂ ಒಂದು ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರ ನಂತರ ಆರ್ಟ್ಸ್, ಸಯನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಾಮರ್ಸಿನವರೂ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಇಚ್ಛೆ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇವತ್ತು 9 ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್‌ಗೆ ನಡೆ ಏಕೆ ಒಂದು ಮಾಡಬಾರದು? ನಾಳೆ ಆ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ನಡೆ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ತಾವು ಮೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಷಿ ವಾಡಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಾಗಬಾರದು. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳೇ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಹಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಹ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ಗುಲರ್ಗ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ತಮ್ಯೆ ಲಿನಲಿನ್ ಒಂದೊಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಅಧಿಕಾರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದ ಮಾರೆಯೆಂದು ದಿನ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾರೂ ಕೇಳುವವರು ಇಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ನಿವೃತ್ತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲು ಜವಾನರಿಂದ ಬಟ್ಟೆ ಒಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಏ ಎ ಎಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗ ರಿಟೈರ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಬ್ಯಾಗ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ತರಕಾರಿಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಲಜನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ (ಕನಕಪುರ).--ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಯವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ 17ನೇ ನಂಬರಿನ ದಿವ್ಯಾಂಡಿಗೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣವಾದ ಒತ್ತಾಸೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ವಿರಾಡ್ಯುರೆಂಟ್ ತನ್ನ ಸ್ಕೋರಿ ಆಫ್ ಫಿರಾಸಫಿಯಲ್ಲಿ ಎಮ್.ಎನ್.ಎಲ್ ಕ್ಯಾಂಟನ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ Education does not make a man good but it makes a man clever. ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸಹವಾಗಿರುವಂತಹ ತತ್ವ ಏನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಿಸಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ ನಿರ್ದೋಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಸೇವಾ ವನೋಭಾವನೆ ಉಪ್ಪವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಎಜು ಕೇಶನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸೇವಾ ವನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಕ್ಷರಶಃ ಇದು ನಿಜವಾಗಿವೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಅನುಮಾನ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ನಾವು ಕೈತುಂಬಾ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ; ಸೆಮಿನರ್ ಮಾಡಿ ಅವರ ಜ್ಞಾನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಾಲಯಗಳನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಏನು ಬರುತ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು ಕೇವಲ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಇದ್ದವರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಿತ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಸುಮಾರು ಸೇಕಡ 70 ಅಥವಾ 80ರಷ್ಟು ಮಂದಿಯವರಿಗೆ ಈಗ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಅದು ಹೃದಯವಿವಾಧಕವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸುವ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 24 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ, ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶದಲ್ಲಿ ಅನಿಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಹೀಗೆ ಮಕ್ಕಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ, ಅಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಆರ್. ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಇದ್ದಾಗ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಂದ ಆಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಕಡಿಮೆ ಬಂದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ರೋಷವಲ್ಲ, ಅದು ಅಧ್ಯಾಪಕರ ರೋಷ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತು ಅಂತಹ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಉಪ್ಪವಾಗಿರುವುದೇ ಕಾರಣ, ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಫಲಿತಾಂಶ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೇಗೆ ಇದನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕನ್ನು ವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಅದು ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶದ ದಾಖಲೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕೇವಲ ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಸಡ್ಡೆಯಿಂದ ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಕೂಡ ಒಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೂರವಾಷವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅ ಎಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಮೇಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಏನಿವೆಯೋ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಆದರೆ ಇದು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

Education makes man, it does not make him good, but makes him clever ಇದರಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಭಾರತದೇಶ ಬಹಳ ಪುರಾತನ ಕಾಲದಿಂದ ಬೆಳೆದಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಕೀರ್ತಿಗಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಂಥ ಬೆರೆಯಿಂದ ಲೋಕ ಕಂಟಕನೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು ನಮ್ಮ ಹಿಟ್ಟು ಸಾಹೇಬ, ಅವನಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ಹೋದಾಗ, ಯಾವ ಊರು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ದೃಷ್ಟಿ ಇರತಕ್ಕ ದೇಶವೆಂಬುದು ಅವನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇಂದು ನಾವು ಅದನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಡೆಗಾಣದ್ದೇವೆ ಆದರೆ ಈ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಮೂಲಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಮಾತ್ರ ಮುಖ್ಯ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಿನ್ಸ್ ಆಫ್ ಆರ್ ಮೆರೈಟ್ ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಬೇಕು ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅಂಥೋಳ ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವರ್ಗದವರು ಅವರ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೇ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿಯವರು ಒಂದು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ಆದರೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇವೆ. ಹೇಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸ್ಟೈಪೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೇಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಹೇಗೆ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕುಂದನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹುಭಾಗದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾನ್‌ವಾಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್‌ಗೆ ಎಂದೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕೋಂದರೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ಎಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತೇವೋ ಅನ್ನುವುದೇ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ ದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ಯುವಕ ಮುಂದೇನು, ನನ್ನ ಗತಿ ಹೇಗೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. 1917ರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಲೆನಿನ್ ಎಂಬವರು ರಷ್ಯಾ ಕ್ರಾಂತಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದೊಡನೆಮೇಲೆ ಅದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಅವರ ಜೀವನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈಗ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಆಯಾ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

3-30 P.M.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕವರ್ಗದವರೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲೋ ಆ ದೇಶದ ಕಡೆಲ ಒಂದು ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂಥ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ ಅವನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾರ್‌ಬರ್ ಸಲೂನ್ ಆತನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿದ್ದಿತಂತೆ. ಆಗ ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಆಯಿತು ಆ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಕಲೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ. ಅಂದರೆ ಹುಡುಕಿರಿಗೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡಬೇಕು ಯಾವುದನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎಂಬತಕ್ಕ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕನಿಗಿರಬೇಕು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ನ್ನು ಪ್ರಥಮತಃ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಒರಿಸ್ಸಾದಲ್ಲಿ ಎಚ್ಚರ ಸಿನಿಮೇಶ ಉಂಟಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಆ ಹಳ್ಳಿ ಕಂದಾಚಾರದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಮುಂದು ವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಆ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕರಿಗೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟವೇ ನಂ

ಯತು. ಆ ಹೇಳಿ ಕಂದಾಚಾರದ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಏನು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆ ಕಲಿಸುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟು ನೂಲುವುದು, ನೇಯುವುದು, ಚರಕ ಇತ್ಯಾದಿ ಏನೇನೋ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಅವರು ಹಟ ಮಾಡಿದರು. ಇತ್ತರಾಗಿ ಬೇಸಿಕ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲೇಬೇಕೆಂಬುದು ಇವರ ಹಟ. ಆದರೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ಆ ಬೇಸಿಕ್ ಶಾಲೆಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಆಗ ಆ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಏತಕ್ಕೆ ಹುಡುಗರು ಶಾಲೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಅವರು ಕೇಳಿದಾಗ ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದನಾ ಕಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಜನರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹುಡುಗ ದನಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂದು ಹೋಗಿದ್ದು. ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಆಗ ಆ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಏನು ಹೇಳಿದರು ಗೊತ್ತೇ? ನಾಳೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಹುಡುಗನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ದನಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಡೆದು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ಆ ಹುಡುಗನು ದನಗಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಾಗ ಆ ದನಗಳನ್ನು ಶಾಲಾಬಾಲಕರಿಲ್ಲರೂ ಸರದಿ ಮೇಲೆ ಮೇಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆ ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಹುಡುಗರನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರಂತೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಶಾಲೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ನಮಗೆ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದಲೇ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೈತಿಕ ಪ್ರಭಾವ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀಳುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸಬಲ್ಲಂಥ ಆರಿತ ನುರಿತ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನಮಗೆ ಇಂದು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ವಸ್ತುತಃ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲೆಯೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ, ಬಿಡು ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನ ಕೆಲಸ ಗ್ಯಾರಂಟಿ ಸಿಕ್ಕೇನಿಕ್ಕುತ್ತೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂಬ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಏನೇ ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳಿರಲಿ, ಆತನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಏಕಿರಾಗಿ ಮಾನವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಮನೋಭಾವ ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಅರ್ಹತೆ ಮತ್ತು ಗುಣಗಳಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಲ್ಲ ವೆಂದಿಲ್ಲ, ಅಂಥವರಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ನಾವು ಆರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಲೆಜ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಕೂಡ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಮೈಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡುವುದು ಒಂದು ಹೀನಾಯವಾದದ್ದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇವು ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡಿದೆ ಅದು ಮೊದಲು ತೊಲಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಸ್ಥಿಮಾನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ದನ್ನು ಯಾರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನಾತಿರಕ್ತಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು 40-50 ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಆದರೆ ನಾವಿಲ್ಲ ಬರ್ಚಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಾದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಾಯಿದ್ದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿ ಫರ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಶಾಲಾಕಾರೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಜನರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಯಿತು. ಆಗ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಬಿದ್ದು ಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತು. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಉತ್ತಮ ಟೀಚರ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ; ಬಾಲಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ; ಮೇಲಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಎಯಿಡ್ ಕೊಡು ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯ ಧನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಲೆಜ್ ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳ ಮೈಂಟೆನೆನ್ಸ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡುವುದು ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಟೈಮಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣವನ್ನು ಫ್ರೀವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ನಿಷ್ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ ದುರ್ವಿನೋದಿಗಳಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಲಾಕಾರೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಿತಿಬೋಧಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಸಹಾ ಇಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ)

ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆ ಅವರನ್ನು ದೇಶದ ಸತ್ತ್ವಜಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆಯೇ ಅಥವಾ ಹಾನಿಯನ್ನು ತರುತ್ತವೆಯೇ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೋಧೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಹಳ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗೊಳಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಕ್ಕಳೇ ಯೋಚಿಸಬೇಕಾದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದೇ ಬೇಡವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತಂತೆ. ಹಾಗೇ ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಲೆನಿನ್ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕಮ್ಯುನಿಜಂ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆತನ ಹೆಂಡತಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪಕರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಆಕೆ ತಿಳಿಸಿದಳಂತೆ. ಹಾಗೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು, ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇರಬಹುದು. ಆದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಡಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಹಾಳಾಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಫುಣತೆ ಪಡೆದಿರುವವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳ ವಿಚಾರ ಅನೇಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿವೆ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಕೂಡ ಖಾಸಗಿಯವು ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ. ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಅವಿವೇಕಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ರೋಷದೋಷಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿ ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರಕಾರ ಹೊರಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಜನರು ರೋಷದೋಷಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರದವರು ಸಮ್ಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಸರಕಾರ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದು. ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಾಡಳಿತ ನಡೆಸಲು ಪೂಣ್ಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕೆಡುವುದು ; ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕುಂದಕ ಬರುವುದು. ಇದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ರೂಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಾಮೀಟರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಅಧಿಕಾರ ಕನಿಡುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಾಪಕರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ, ಕೀಟರೆ ಜನರು ಒಬ್ಬಬ್ಬರಿರಬಹುದು. ಸರಕಾರ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ಕಾಲೇಜು ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟೆಪ್ಸ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಕೋಡಿ ವಸವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿತು ಎಂದು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಕಾಲೇಜನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವರು. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪನ ಮಾಡುವುದು ಏನಪ್ಪ. ಅಂದರೆ ಒಳಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಕೈಹಾಕಬೇಡಿ, ಹಾಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಸರಕಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕುಂದನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು ಎಂದು. ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಕೈರಾದಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವೇಗ ಕಡಿಮೆ, ವೇಗವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇನಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದೋಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುವುದು.

ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಿ. ಎಚ್. ಡಿ. ಥೀಸಿಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸದೆ ಇರುವ ಹಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ರಿಸರ್ಚ್ ಸ್ಟಾಲರ್‌ಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷ ಥೀಸಿಸ್ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಥೀಸಿಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಐದಾರು ವರ್ಷ ವಾದರೂ ಅದನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಸಮಿತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇವತ್ತಿದ್ದ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಾಳೆ ಇಲ್ಲ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದವು. ಬದರಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಈಗಿನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡ

ಬೇಕೆಂದು ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಲ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲೂ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಇರಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಒದಿದಮೇಲೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಮತ್ತು ಅಮೇರಿಕಾಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ಹಣ ಬರುವುದು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆ ಕೂಡ ಸಹಕಾರ ನೀಡಬೇಕು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆ ಮುಂತಾದವು ಕೂಡ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಾದ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ಅಗಾಧವಾಗಿರುವ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುವ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು. ನಾವು ಈಗ ಅನಿಸಿಸುತ್ತಿರುವ ಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ, ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹೋಗಬೇಕು, ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು. ಹಣವೇ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ. ಜನರೂ ಮುಖ್ಯ. ಯಾವ ಜನರನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಾವು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸ ಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೆ ಸಾಧ್ಯ. ಈ ಕತೆ ಸರಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ನಾವು ತಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ 24 ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಕೂಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬಾರದೇಹೋದರೆ, ನಿಕ ಮಾಗಿಯೂ ಇದರಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಇನ್ನು ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪರೀಕ್ಷಾ ಫಲಿತಾಂಶದ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸರಿಯಾದ ಫಲಿತಾಂಶ ಕೊಡದೆ ಹೋದರು ಎಂದರೆ, ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಭಯದಲ್ಲಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣ ಎಲ್ಲಾ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಅವರಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸುಧಾರಿಸಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಮ್ಮಾ ಬಾದ್).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹಾಗೂ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ಸಚಿವರಾದ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಗೆ ತರುತ್ತೀರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಇದನ್ನು ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮಗಳ ಬಾಯಿಂದ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಶಬ್ದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಬಾರಿ ಮಾಡುವ ರಿಸ್‌ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮತ್ತು ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೊಸ ಪೀಳಿಗೆ ನಿಮ್ಮಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಬಿಗ್ ಸ್ಕ್ವಿಕ್ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮೂರು ಹೆಜ್ಜೆ ಹಿಂದೆ ಸರಿದಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಯಾವುದು ಈ ತರಹ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವಾಗ ಕಷ್ಟನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮಾನ್ಯನೇಟ್ ಮೆಂಟಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ಹೆದರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಅವುಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನವರು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಅನೈಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವುಗಳು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ, ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ತಾವುಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಮಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂನಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಸೋಷಿಯಲಿಸಂನ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಂದೆರಡು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹಿಂತೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿ ತಮ್ಮಗಳ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತಡ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಏಜೆಂಸಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್ ಕೆಲವು ಕೇಸ್‌ಗಳನ್ನು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹುಮ್ನಾಸ್ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಜಸ್ತಿ ಫೈಯಿಂಗ್ ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಯಾವುದು ಇದೆ ಅದನ್ನು ಸೆಟರ್ ಮಾಡದೆ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನಾದರೂ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು ; ಅಥವಾ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲುಬೇಕು. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಿಂದ, ಬೀದರ್‌ಗೆ ಬಂದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಕೇಳುವುದರೊಳಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ವಯಲೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನೀವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವುದೂ, ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನೂ ಇಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥವರಿಗೆ ಎಫ್‌ಐ‌ಸಿಎಂಟ್ ಎಂದು ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಇವರಿಗೆ ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಮಾತನಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಕೊಡದೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಬಲ್ಯವು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ಎಫ್‌ಐ‌ಸಿಎಂಟ್ ಎಂದರೆ, ಫೈಲುಗಳನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ತರ, ನಾವೂ ಮನುಷ್ಯರು ನೋಡಿ ಕಾಫಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಟೈಂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಈಗ ಅದು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಡ್ರಾಟ್ ಅಫೆಕ್ಟೆಡ್ ವಿರಿಯಾದ ಟೀಚರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಡಿಸ್‌ಕನ್‌ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಸೆಟ್ ರೆಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಆರ್ಟರ್ ಅನ್ನು ನಾನು ಟೆಸ್ಟಿಫೈ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಅಲ್ಲಿ 51 ಜನ ಟೀಚರ್ಸ್‌ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮ್ಯಾಕ್ಸಿಮಂ 12 ವರ್ಷ ಸರ್ವೀಸ್ ಅದರೂ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. 6-8 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ರಿವರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರು ಇದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಇಲ್ಲ, ಅನ್ನ ಇಲ್ಲ, ನೀರು ಇಲ್ಲ, ಕ್ಲಾಮಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ ಏನು ರಿಲೀಫ್, ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ? ರಿವರ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆರ್ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆಗಿದೆಯೇ ? 1963ರಲ್ಲಿ 3 ನಾರಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, 1965ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, 1968ರಲ್ಲಿ 50 ಜನ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ರಿವರ್ಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜೂನ್ 1972ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆಗಸ್ಟ್ 1972ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇವರಿಗೆ ರಿವರ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. 107 ಸ್ಥಾನಗಳು ಖಾಲಿ ಇದ್ದರೂ ರಿವರ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಪಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಅನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರೊಳಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನವೂ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವುದು ಎಲ್ಲಿ ? ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನ್ ಆಗಿ ಅವರು ಈ ಒಂದು ಇನ್‌ಜಸ್ಟೀಸ್ ಫೇಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ 154 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಸುತ್ತಾಡಬೇಕು. ಇದು ಅನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ ? ಇದನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ? ತಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮುಜರಾಯಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖಭವ ಎಂದು ಆಶೀರ್ವಾದ ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಿದ್ದಿ. ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಆಪೋಲಿಟ್ ಇದ್ದರೂ ಅವರು ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಜಿನಿಯನ್ ಕೇಸ್ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥ ಆಗಿವೆ.

Sri V. N. PATIL.—But the smallest problem, where there is no difficulty, has not been solved.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I think there is some practical difficulty.

Sri V. N. PATIL --There is no practical difficulty here. I think it has become a prestige issue to some officers. They are too much touchy. Why these teachers should go to M.L.As.? I don't think M.L.As. are senior to any officer. Approaching M.L.As. and going to M.L.As. is a sin. If any officers thinks that this is correct he deserves to serve as an officer. Injustice are there means it is known that people should come to the representatives of the people. ನಣ್ಣು ವಿಷವಿವತ್ತು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ರಿಪ್ರೆಸೆಂಟೇಟಿವ್‌ನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

4-00 P.M.

ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಇನಾನ್‌ಗ್ಯುರೇಷನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾರ್ಕಾಟ್ ಹೂವಿನ ಸರ ಹಾಕಿದರೆ 45 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಎರಡು ಮೂರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜಿನವರು ಪ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರು. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ದುಡ್ಡು ಈ ಪಾಪದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಅಡ್ಡಗರಾಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸದಂತೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ? ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸ್ಟಾಪ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಇಂಥ ಫೈನಾನ್ಸಿಯಲ್ ಸ್ಕ್ರಿಂಜಿನಿ ಇರುವಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಭಾಗದ ಜನ ಕ್ಷಾಮದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದು, ಸಾಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆ ಕಪೆ ಫೀಸ್ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಲೂಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರಾಶೆಯಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಟೀಚರ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೂಡೆಂಟ್ ರೇಷ್ಯೂ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಆ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಏಲ್ಲಿಂದ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮನಿ ಇಂಥ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕೈತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ತಾವು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಅವನ್ನು ಎಳೆಯಿರಿ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಜೇಬಿನೊಳಗೆ ಕೈಹಾಕಿ. ಫೈನಾನ್ಸ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಚ್‌ಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ದುಡ್ಡು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ. —67 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್. —ಅದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಏತಕ್ಕೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ? ದುಡ್ಡು ನಿಮ್ಮ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ? ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟೀಯರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಂಟಿಸೋಷಿಯಲ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್ಸ್ ಯಾರಾದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರ ಜೇಬಿಗೆ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಶಾಶ್ವತಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕನಿಕರ ಪಡುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕತೆ ಇಂಥ ಸಿಟ್ಯುಯೇಷನ್ ಇದೆ. ಹುಪ್ಳಾದಾದ್ ತಾರೋಲಿನಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಾಡು ತೆಲೆ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಆಫೀಸ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ, ಮಾವಿನ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕುಳಿತು, ಬೀದಿ ಕಟ್ಟಿ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕುಳಿತು ಕ್ಲಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಉಂಟು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೂರಿನು ತುತ್ತರೆ ಎಂದರೆ ಶಾಂತಿ ಕೇತನದಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ರೂಮು ಕಟ್ಟಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಟಿ.ಡಿ.ಬಿ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ತಮ್ಮ ವಶಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ? ಏಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ! ಬರುವ ಹೋಗುವ ಬಸ್‌ನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನೋಡಬೇಕು. ಸೈನ್ಸ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವ ರೋಡ್ ಮೇಲೆ ಕೂಡುತ್ತಾರೆ. 5 ರಿಂದ 10ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಹುಡುಗರು ಗುಲಿ ರೀತಿ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂತಾಗ 3 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಸರ್ಸ್ ಬಂದಾಗ, ಏತಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು ಎಂದರೆ indiscipline among the students ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಯುನ್ ಇಂಜರ್ ಫಿಯರ್ಸ್ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇಂಥ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮೂಲಭೂತ ಕಾರಣರು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್)

ತಾವು. ಫಿಫ್ತ್ ಸಿಸ್ಟಮ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕಾನ್ಸ್ ನಡೆಸಿ ಬಳಿಗೆ 7 ರಿಂದ 10ರವರೆಗೆ 8ನೇ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್, 10 ಗಂಟೆ ಅದಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಾನ್ಸ್ ನಡೆಸಿ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ 3 ರೂಮುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾನ್ಸ್ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಫೀನರ್ಸ್ ಏನಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಇನ್ನು ಫೋನ್ಸಿಂಗ್ ವಿಷಯ. ಬೀದರ್ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬ್ಯೂಟಿಫುಲ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ತಿನ್ನಿ ಸುವುದಕ್ಕೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲು ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಗೆ ರೂರಲ್ ಏರಿಯಕ್ಕೆ 300 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ರೇಟಾ ಫಿಕ್ಸ್ ಆಗಿತ್ತು ಎಂದು ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯ ಹೇಗೆ ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೀರಿ. ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ರಿಸರ್ಚ್ ತರುವುದು ಅವರೂ ಹೇಗೆ? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣ ಏನು ಇದೆ? ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೋದರೆ ನಾವು ಯಾವಾಗ ಅಪ್ರೋಯಿಂಟ್ ಸೊಸೈಟಿ ಆಗುವುದು? ನ್ಯಾಷನಲಿಸಂನಲ್ಲಿ ಫುಫೈರ್ಷ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇನ್‌ಜಸ್ಟೀಸ್ ಆಗಿರುವ ಜನರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಷನಲಿಸಮ್ ಹುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ತಾವು ಮಾತ್ರ ನಿರಾಶೆಗಳಿಲ್ಲವೇ. ಬೇರೆಯವರು ಇನ್ ಎಫಿಷಿಯಂಟ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಫಾದ್ಯು ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಇನ್‌ಎಫಿಷಿಯಂಟ್ ಆಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ತರುವ ಜನರಾಗಿ ತಾವು ಕೂಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಿ. ಅದನ್ನು ಮರೆತಿಲ್ಲ, ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಮಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಕ್ ಆಟಿಟ್ಯೂಡ್ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಿಡ್ ಡೇ ಮೀಲ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ತೆಗೆದಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಫಾರ್ಮೋ ಆಪ್ ಆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಹುಮ್ಮಾ ಬಾದ್ ತಾರೋಕಿನಲ್ಲಿ ನಿಲಕೇರಿ ಗ್ರಾಮದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಮೆರಿಕಾದವರು ಸೋಯಾಬೆನ್ ಆಯುರ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ಅನ್ನದ ಮೇಲೆ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಗೋಡಿಯಲ್ಲಿ ದಶಮಾರಾ ಸೀಡ್ಸ್ ಮಿಕ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಆ ಗ್ರಾಮದ ಹೆಡ್‌ಮಾನ್ಸ್‌ರು 5 ಡಬ್ಬ ಆಯುರ್ ಬಂದರೆ ಮೂರು ಡಬ್ಬಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ಮನೆಗೆ ಪಾರ್ಟಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಫಾರ್ಮೋ ಆಪ್ ಆಕ್ಷನ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಮಿಡ್ ಡೇ ಮೀಲ್ ಒಂದು ಪ್ಲೇಟ್ ತಾವು ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂದು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ? ತಾವು ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕೊಟ್ಟು ಹೋದರೆ ತಮಗೆ ತಿಂಡಿಯನ್ನು ಉಡ್‌ರಾಸ್ಟ್ ಹೋಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಕೊಡದೆ ಹೋಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಕೂತು ಅಂದು ನೋಡಬೇಕು ಅವರು ಎಂಥ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡುವ ಮಿಡ್ ಡೇ ಮೀಲ್ ಏನು ಪ್ರಿಪ್ರೇರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಪಾವತಿಪನ್ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ ಸೊ ಡೆಂಟ್ಸ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ನಾರಾಟ್ ತಂದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹೆಡ್‌ಮಾನ್ಸ್ ಮನೆ ಯಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇದು ಒಂದು ರಾಕೇಟ್ ಆಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಕೂಲಿಗೂ ಮಿಡ್ ಡೇ ಮೀಲ್ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತೆಗೆದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ? ಎಲ್ಲ ಡ್ರಾಟ್ ಸಿಟ್ಯುಯೇಷನ್ ಇದೆ ಅಲ್ಲ ಪೇರಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ತಾರೋಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್ ಹೋದರೂ 60-70 ಗ್ರಾಮಗಳು ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಆದಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಬೀದರ್ ತಾರೋಕಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಿಡ್ ಡೇ ಮೀಲ್ ತೆಗೆಯಲಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಏನು? ಅವರಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೀರಾ? The Chief Minister says there is no dearth of money but the food Minister says there is no money. So there is a contradiction.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಮಿಡ್ ಡೇ ಮೀಲ್ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಇದು ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕರ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಕುಂದು ತರುವ ಕ್ರಮ. ಅದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನು?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಭಿಕ್ಷುಕರು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಭಿಮಾನ ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ? ತಮ್ಮ ಅನ್ನವನ್ನು ಉಣ್ಣಲಕ್ಕೆ ಭಿಕ್ಷುಕರು ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವುದು. As a right we are claiming; we are the sons of the soil. ತಾವು ಒಂದು ಸುಗ್ಗೀವಾಚ್ಛೆಯ ನ್ನಾದರೂ ಹೊರಡಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲೂ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಿಡ್ಲೆ ಮೀನ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಎನ್‌ಕ್ಯಾಪ್ಚರಿ ಮಾಡಿಸಿ. Let our children learn to feed themselves.

ಇನ್ನು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಲೇಜನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮೂರ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಅವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ಊರಿನಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮೂರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಾರ್ಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳನ್ನು ಏನು ಒಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಲೇಜ್ ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಕಡೆ 3 ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳವರು ಇದು ನಮಗೆ ಬೇಡ, ನಾವು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲವೇ?

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಅಕಾಡಮಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. Of course entertainment is an essential thing for human beings. ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಈ ಕಂಚರ್ಟ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂನಾಗಿ ಹೋದಸಾರಿ 75 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಈ ವರ್ಷ 63 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಈ ಸಲ ಒಳ್ಳೆಯ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರಿವಾರ್ಡ್ ಇದೆ. ಅರಿತಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. If you had given more money for the Bangalore University where there is an able Vice-Chancellor he could have done more work. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟೀಸ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆ. Bidar district is known for its cosmopolitan and multi-lingual area having schools with Urdu, Marathi and Telugu language predominance. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಿಂದಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಗ್ವಾದ ನಿಕಟ. ಬೀದರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಲ್ಕಂಡ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ಸ್ಕೂಲ್ ಏನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ 3 ಜನ ಉರ್ದು ಟೀಚರ್ಸ್ ಇದುವರೆಗೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗದ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರಾಂಗ್ವೇಜ್ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ತರಿಸಿ ನೋಡಿ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಇರಾತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಉರ್ದು ಟೀಚರ್ಸ್ ಕೊಡಿ, ಮರಾಠಿ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಮರಾಠಿ ಟೀಚರ್ಸ್ ಕೊಡಿ, ತೆಲುಗು ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದ್ದರೆ ತೆಲುಗು ಟೀಚರ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ 3 ಜನ ಉರ್ದು ಟೀಚರ್ಸ್‌ನ್ನು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು 2 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಬಂದು ಜಾಯಿನ್ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮೆಡಿ ಕರ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ರಾಂಗ್‌ಲೇವ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅವರನ್ನು ರಿಟೈರ್ ಮಾಡಿ ಹೆನ್‌ಪನ್ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬಿಡಿ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಣ್ಣ ಘಟನೆಯನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೈಪಾಡ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೋಕಟ್ಟೆ ತಯಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಲು ಫ್ರೆಂಡ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ವರ್ಲ್ಡ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರ್, ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲ್)

ದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ 2½ ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಊರಿನ ಜನರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದಲೂ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೇ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೇನಾದರೂ ತಮ್ಮ ಅಮೃತ ಹಸ್ತದಿಂದ ಉದ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅಮಂತ್ರಣ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಬೇಗ ಪೂರೈಸುವಂತೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಸಂಘಗಳು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಮೇರಿಕಾದ ಶಾಂತಿದಳದವರು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ we are having a big programme. ಇಂತಹ ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ವಿರುದ್ಧದಲ್ಲಿ ರಕ್ತಪಾತವಾದಂತೆ ರಕ್ತಪಾತವಾಗಲು ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಫೌಡಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ಜನಸಂಘ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಿ.ಐ.ಎ. ಏಜೆಂಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಎಫಿಜಿ ಬರ್ನ್ ಮಾಡುವುದು, ಚಳವಳಿ ಮಾಡುವುದು, ಕಷ್ಟ ಬಾಪುಜಿ ಸ್ವದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದು, ಈರಿತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈರಿತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಕಷ್ಟ ಬಾಪುಜಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಎಫಿಜಿ ಬರ್ನ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಚಳವಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು ಕಡೆ ರಕ್ತಪಾತ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವಿದೇಶೀ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪೀಸ್ ಕೋರ್ಸ್, ಪಾಲಿಟೀಕ್ಸ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರಿನ ಮೇಲೆ ಪಾಠವಾದಿಗಳು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಾಂಪೌಂಡುಗಳಲ್ಲಿ, ಶಾಲಾ ಮೈದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್. ನವರು ತಮ್ಮ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ಲೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಶಾಲಾ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ, ಇಂಥ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಫೋರ್ಸಸ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಟೆಂಪರ್ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎನ್ನುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ, ಅದರಲ್ಲೊಬ್ಬ ಮೈನಾರಿಟಿ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕು. ಆರ್.ಎಸ್.ಎಸ್., ಜನಸಂಘ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮೈದಾನವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಇಂಥ ಫ್ಯಾಸಿಸ್ಟ್ ಫೋರ್ಸಸ್‌ಗೆ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪಿಕ್ಟ್‌ನೇ ಬಂದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ನಮ್ಮ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರೇ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದೆಂದರೆ 'ಗೋಕರ್ಣ ಮೇಲೆ ಮಳೆ ಸುರಿದಂತೆ' ಸರ್ವಜ್ಞ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಅದೂ ಹೋಗಲಿ, ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು, ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದೇಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ; ನಡೆಯುವುದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಏನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ, ಏನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ; ಯಾವ ತರಹ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ತರಹ ಪದ್ಧತಿ. ಹಿಂದಿನ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಈಗಲೂ ಹಾಗೆಯೇ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೆಂದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿಲ್ಲದರೆ ಅಷ್ಟೇ. ಅವಾಗ ಇದ್ದವರು ಒಬ್ಬರು, ಈವಾಗ ಇರುವವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇರುವಂಥ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬದರೀನಾರಾಯಣ ಅವರು ಈ ಫೋರ್‌ಫೋಲಿಯೋ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠೋರವಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಕಠಿಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕವರು, ಸಿಟ್ಟು ಇರತಕ್ಕವರು ಈ ಫೋರ್‌ಫೋಲಿಯೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತುಂಬ ವೇದನೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಯಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎನ್ನುವುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ದುರಂತವನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರೇ ಹೊರತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ

ಯಾದೂ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಪಾಲಿಸಿ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಹಾಗಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೀಗಲ್ಲ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಲೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಆದರೆ ಮೇಲೆ ತಾವು ಅಣಿ, ಅಷ್ಟೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಂಥ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ತಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವುದಾದರೆ ನಾವು ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿತತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ, ಯಾವ ತರಹ ? ದರಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಯಾವ ತರಹ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಾನಂತರ ಈ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೊಂದಲಪುರವಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ ಅವರು ಬರೆದ ಗೊಂದಲಪುರ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎರಡನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸತಕ್ಕ, ಸಮಗ್ರೀಕರಣಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸಮಾಜ ಒಂದು ಕಡೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒಂದು ಕಡೆ ಆಗಿ ಬುಟಪುರ ಕಾಲದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು ? ನಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಜಾಯಮಾನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಟೈ, ಕಾಲರ್, ಹ್ಯಾಟ್, ಸೆಲ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬದಲಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಳೇ ಕುರ್ಚಿ, ಹಳೇ ಮೇಜು, ಹಳೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿ, ಹಳೇ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನ ಇವರಿಬ್ಬರ ಮಧ್ಯೆ ದೊಡ್ಡ ಕಂದಕವಿದೆ. ಇವರಿಬ್ಬರನ್ನು ಕೂಡಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ.

ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ನಂತರ ನಾವು ಸ್ವತಂತ್ರರಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದು ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುವ ಮನೋಭಾವ ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗುರಾಮಗಿರಿಯ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಹಳೇ ಮಾಲ್ಮಗಿಗೆ ಹೊಸ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆ ಕೊಟ್ಟು ರೂಪಿಸತಕ್ಕ ಈ ಪದ್ಧತಿ ನಾಶವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರಹ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನೂ ಕಾಣುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನಿಭಾರ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿಚಾರಶಕ್ತಿ, ವಿಚಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಹೊತ್ತಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನವೆಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಧಿಕ ಮಾಡಿರುವುದು.

4-30 P.M.

ಇಂದು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರುವವರೇ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್ ಸಿ. ಪಾಸು ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬಂದ ಜನರು ಮತ್ತು ಅವರ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗುದಲ ಹಿಡಿದು ಅವರ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಉಳುವೆ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಪಾಸಾದ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಇವರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗೆ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್‌ಫೀರಿಯಾರಿಟಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸುಪೀರಿಯಾರಿಟಿ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುರಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ದೊಡ್ಡ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಗೊಂದಲಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ, ಇಂತಹ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಇಂದು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶಿಸ್ತು ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಟಗಳು ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಇಂದು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶಾರೆ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಗೌರವಂತೆ ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಿವೆ ಮತ್ತು ಇವೆಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲನಮೇಲೋಗರವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜೂನಿಯರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಟು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನದಿಂದ ಹೇಳಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಇದರಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಿವೆ ಎಂದರು. ಅದು ಅಪಾಯಂಟುಮೆಂಟುಗಳು, ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರುಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಮೋಷನ್‌ಗಳು ಇವು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮೂರು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳು. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅನುಕ್ರಮ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೈವೇಟು ಶಾಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರವರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತ್ರ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ತಬ್ಬಿ ಮಾತ್ರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರೈವೇಟು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹಾಗೂ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಿರಿಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ 61 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ, ಎಂಟು ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಐದು ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿವೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಕೆಲವು ಅಧ್ಯಾಪಕರು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ನೂರರಲ್ಲಿ ಎಂಬತ್ತು ಜನ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೇರವಾಗಿ ನನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ.—ನಮಗೆ ಅಂತಹ ದೂರುಗಳು ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಬಂತು? ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಸರಿಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಯಲ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಕೂಲು ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟು ಬಿಸಿನೆಸ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಇವರು ಈಗಾಗಲೇ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಬಂದು ಒಂದು ಶಾಲೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವರುಗಳು ಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಇದುವರೆಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೇ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲೇ ಇರುವ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಫೋರ್ಪಡೆಯವರ ಊರಾದ ಸಂಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಫೀಜುಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಇದೆಂತಹ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ತಿಂಗಳಿಗೆ 150 ರಿಂದ 250 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿ ದ್ದಾರೆಯೇ? ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಹೊರಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಹೇಗೆ? ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಏನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಿರಿಗೆರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಡಸುರು ಹೇಳಿದರು. ಇದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿದರೆ ವಿಚಾರಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳ ಸಂಬಂಧದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಕೀಳು ಭಾವನೆಯಿಂದ, ಕೆಟ್ಟ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳೇ ಶಾಲೆ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೆನ್‌ಸ್ ಕೆಲಸಗಳು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇತರ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕು ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಕೆಲಸಗಳೇ ರಾಜ್ಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಇವರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಅದಾದರೂ ನಾನು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳನ್ನು ಅವರ ಪಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಇತರ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸದೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಈಗ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಭಾರದ ಹೊರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಡಲು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇತರ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಯವರ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಈಗಾಗಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸ್ಟೈಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ಟೈಕ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ನಾನ್‌ಟೀಚಿಂಗ್ ಸ್ಟಾಫ್‌ನಿಂದ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳಗಳನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದವರು ಮುಷ್ಕರ ಹೂಡಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿರುವ ಒಬ್ಬರು ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಇಲ್ಲಿ ಉಪಪಾಸನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಅದೇತರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪು, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಚಳುವಳಿ ಹೂಡಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬಾರದೆನ್ನು ? ಹಿಂದೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಒಬ್ಬರಾಯನ ಕಾಲದ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು ಇಂದೂ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕವಾದ ಚಳುವಳಿಯು ದಾರಿಯನ್ನು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಿಗಾಗಲಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಅವನ್ನು ನ್ಯಾಯಪಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಹಿಂಸಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಚಳುವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಇದು ಹಿಂಸಾರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಿಸ್ತು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಜುಕೇಷನರ್ ಅಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮೈವರಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಎಜುಕೇಷನರ್ ಅಫೀಸರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗುಮಾಸ್ತರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರುಗಳು ಬರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬರು ಮೇಷ್ಟ್ರು ಅಥವಾ ಅವರ ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಡಿ. ಪಿ. ಹ. ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಎನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನೌಕರರು ಅವರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಾಗಿನಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇವರೇ ಕಾರಣಕರ್ತರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಹೆಸರಿನ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನೋಡಬಹುದು. 15-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಹೆಗ್ಗಣ ಬೆಳೆದ ಹಾಗೆ ಬೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಬಂದ ಫೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನನ್ನ ಗುರುಗಳ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿ. ಅದರ ಅದು ಇನ್ನೂ ಇತ್ತೀರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಡಿ. ಪಿ. ಹ. ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಫೈರ್ ಮೂವು ಆಗಿದೆಯೆಂದಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಅನೂಚಿತವಾಗಿ ಮುಂದುವರೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವವರೆಗೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಇವರನ್ನು ಮೊದಲು ಈ ಜಾಗದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ದಿಕ್ಕು ದೇಶಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಬಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಆದರೆ ಮೇನೇಜಿಮೆಂಟ್‌ನವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆ ಕೊಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಕಾರಣಕರ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ ಕಾರಣ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಂದ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇವರುಗಳು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಏಪ್ರಿಲ್ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿ. ಅಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಟೈಂ ಸ್ಕೇಲ್ ಕೊಡುವುದು, ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಬಾಯಂಗೊಳಿಸುವುದು ಈ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಏನೇನಿವೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಸಕ್ತಿವಹಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 3 ಸಲ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕೇವಲ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಮೀಟಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲದ ಕೊಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆಯದಿದ್ದರೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಆಪಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿದ್ದರೆ ಇವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗೌರವೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರು ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ನಮ್ಮ ತಲೆ ಕಡಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಎಸ್. ನಿರ್ದೇಶ.—ಅವರು ತಮ್ಮ ತಲೆ ಕಡಿಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ವಿವರಿಸಿದ ದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಏನಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂಬುದು ತುಂಬಿತುಳುಕುತ್ತಿದೆ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ತವರು ಮನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಎಂದು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೋ, ಅವರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೆಳಗಿನವರೆಗೆ ಈ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಎಂಬುದು ಕ್ಯಾನ್ವರ್ ರೋಗದಂತೆ ಹರಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಗೆ ಶಕ್ತಿಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು 15 ದಿವಸಗಳೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಅನಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ 3 ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೂ ಆನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತರುವುದಾಗಿ ತಾವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದರಿ. ಆ ರೀತಿ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ತಾವು ತಂದಾಗ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನರ್ಸರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂದು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡದ ನರ್ಸರಿ ಮತ್ತು ಕಾನಿವೆಂಟ್ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರೇ ಶಾಲಾಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಸಬೇಕಿದ್ದರೆ

ಅಲ್ಲಿಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಗ್ಯಾಂಟ್ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವ. ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಊರಿಗೆ ಬೆಳಕು ಕೊಡುವಂತಹ ಮನೆ ಮುರುಕುಬುದ್ಧಿ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಕಾಸಿನ ಗ್ಯಾಂಟ್ ಸಹ ಕೊಡಬಾರದು. ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕು. ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸಹ ಕಲಿಯಲಿ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಕೆಡಮಿ ವಿಷಯವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೊ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಮತ್ತು ಲಲಿತಕಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೂರು ಅಕೆಡಮಿಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಂದು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ, ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಎರಡು ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಅಕೆಡಮಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಲೂಟಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅಕೆಡಮಿಗಳಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವವರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಾಗುವವರು ಎಂತಹವರೇಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಅಕೆಡಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜನಪದ ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಅರಿತುತಹವರು, ನುರಿತಂತಹವರು ಇರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸತಕ್ಕಂಥವರು ಇರಬೇಕು.

ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ತಿರಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ನಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಹೆಸರನ್ನು ತರತಕ್ಕಂಥವರನ್ನು ತಂದು ಕೂರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವೀರರ ಬೋಳು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಕೈಯ್ಯಾಡಿಸಿ ನೇಮಕಗಳು ಆಗಿವೆ. 3 ಅಕೆಡಮಿಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಕುವೆಂಪು, ಕಾರಂತರೂ, ಬೇಂದ್ರೆ, ಶ್ರೀರಂಗರಂಥವರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಕೋಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯ ಅಂಗಿಯ ಜನ ಒಂದು ನಾಟಕ ಮಾಡಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಹೊತೆಯಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂತಹ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪನ ಸಾವಿರ ವರ್ಷದ ಸಮಾರಂಭವನ್ನು ಬನವಾಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಕವಿಗಳು, ಸಾಹಿತಿಗಳು ದೊಡ್ಡವರು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪಾಸವಾಗಿದ್ದಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಮ್ಯೂಜಿಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾಸ್ತಿ, ಯವರು, ಬೇಂದ್ರೆಯವರು, ಕುವೆಂಪು ಅವರು, ಶಿವರಾಮಕಾರಂತರು ಇವರುಗಳು ಪಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ದೇಶದ ಅಸ್ತಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪೆನ್ ಮತ್ತು ಸ್ಟೇಷನರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸುಲಭ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟಿನಲ್ಲಿ ಬಲಗಾಗಿ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಯೂತ್ ಸರ್ವೀಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಸಹರೂ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಶಾರ್ವ ಸಾಹಸಗೇಗೆ ಪರಾಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾದ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಕಲಿಸಿ ಜನಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂತ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕ್ಷಾಮವಿಧಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರಲಿ. ಅವರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಲಿಸಲಿ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಅವರು ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮೃದು ಸ್ವಭಾವದವರು ಮತ್ತು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು ಹಾಗೂ ಸಜ್ಜನರು. ಅವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠೋರವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಬಾರದು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರಷ್ಟು ಮುಂದೆ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಸರವಾಯಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ, ಮರನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಪ್ಪಲಿ ಬಿಡಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮಾಡಿಯೇ ತೀರತಾರೇ. ಆದರೆ ನೀವು ಉಗ್ರವಾಗಿ ವ್ಯಗ್ರವಾಗಿ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ನಡೆನುಡಿಯ ಮೂಲಕ ಮರನಾಡಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಅಜರಾಮರವಾಗಿ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ಕೆಳಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕಾಯಿ ಕಲ್ಪವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

5-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ (ಹಿರೇಕರೂರು).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ 67 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಮೊತ್ತದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕಂತಹ ಹಣದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಮೊತ್ತದ ಹಣವನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ನರ್ಸರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮೇಲೆ ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಸೋಲದೆ, ಲೂಟಾಗದೆ, ಸದ್ವಿನಿಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ಎಲ್ಲರ ಇಚ್ಛೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ, ಅನೇಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಏನಾ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕೋರಿಸಿ ಪಗಾರವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತು 29 ಕೋಟಿ 85 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರೂ ಸಹ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವಂತಹ 40 ಲಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ಅವಮಂಭಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು; ಇವರು ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕರಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಇಚ್ಛೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇವತ್ತು 100ಕ್ಕೆ 50 ಜನ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕಸಬಾದ ಒಕ್ಕಲಿತನಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಇತರ ವ್ಯವಹಾರದ ಕಡೆಗೋ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದರೆ, ಅಥವಾ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಒಕ್ಕಲಿತನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಆಗತಕ್ಕದ್ದು. ಇವತ್ತು ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಂ. ಸಿ. ಆದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಕ್ಕಲಿತನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುವಾಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿವಾರ ಒಕ್ಕಲಿತನದ ಮಾತಿರ ಕಸಬಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅಗತ್ಯವಾದಂತಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರೀ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರೀತರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ನಡೆಸಲಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನಡೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಸುವಂತೆ

ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಸ್ಥಳೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಗ್ರಾಮದ ಕನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಲೈಬ್ರರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು. ಇಂಥ ಲೈಬ್ರರಿಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿರುವಂತಹ ರೈತರಿಗೆ ವಿರಾಮ ದೊರೆತಾಗ ಇಂಥ ಗ್ರಂಥಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಿನಂಪ್ರತಿ ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆ ಮತ್ತು ವಾರಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವರ ಜೀವನ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಫುಡ್ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಮಿಡ್ಲೆ ಮಿಲರ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತರದ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಹೋಗಿ ಈ ಪ್ರೊಗ್ರಾಂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಎರ್ರಾ ಕಡೆಯೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಒಂದೆರಡು ಮಾಡಿ ಎರ್ರಾ ಕಡೆಯೂ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಇರುವ ಸಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಕರ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಫೋರಮ್‌ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 10 ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಇದ್ದವರನ್ನು ನಾವು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ 10 ವರ್ಷಗಿಂತಲೂ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಇವ್ವಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಫೋರಮ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 10 ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯಾರು ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ, ಅವರನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಶಿಕ್ಷಕರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕದೆ ಇದ್ದಾರೋ, ಅಂಥವರನ್ನು ಕಣಕುಪ್ಪಡು ಬೇಡ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೋ ಅಥವಾ ಒಕ್ಕಲುತನ ವನ್ನೋ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಯಾರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರ ತಪ್ಪುಗಳು ಕಂಡು ಬಂದರೆ, ಅವರನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ನೆಪ್ಪಣ್ ಟೀಡರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ; ಕೆಲವು ಕಡೆ ಟೀಡರ್‌ಸೇ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಇರುವ ಕಡೆಯಿಂದ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಹ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ವನನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣು ಗಂಡು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗಂಡನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಾಡುವುದು ಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ನೆಪವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಅವರನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ 40 ಮಾರ್ಕ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅಲ್ಲಿ 80 ಮಾರ್ಕ್ ಎಂದು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ 80 ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ 35 ಅಥವಾ 40 ಮಾರ್ಕ್ ಎಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಡಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅತಿ ನಿಷ್ಠೂರವಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಬಣಕಾರ)

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಕ್ರಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅಕ್ರಮ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಿಕ್ಕಾಬಿಟ್ಟೆ ಪುಕಾರುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿ ಇರಲಿ. ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಲಿಪ್ಪಿರುವಾಗ ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಆ ಹಣದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳದಾರದ್ದೇನು? ಇನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 9 ಜನರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದ್ದರೆ ಕೇವಲ 6 ಜಿ : ಎಮ್‌ಫಿಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಇರ ತಾರೆ. ಆರ್ಟ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಸೈನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿದ್ದರೆ ಇಬ್ಬರು ಹುಡುಗರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿದ್ದರೆ, 14 ಎಮ್‌ಫಿಗಳ ರೇಷಿಯೋ ಇರುತ್ತದೆ. ಆಯುರ್ವೇದ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕ, 3 ಜನ ಎಮ್‌ಫಿಗಳು, ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಕೇವಲ 2 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಆರ್ಟ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ 44 ಎಮ್‌ಫಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಸೈನ್ಸ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ 10 ಎಮ್‌ಫಿಗಳು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ 9 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ 14 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ರಾಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ 35 ಎಮ್‌ಫಿಗಳು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ 50 ಎಮ್‌ಫಿಗಳು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ 38 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ 10 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ 6 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ತರಗತಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯು. ಪಿ. ಸಿ. ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗಿಂತಲೂ ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹಂಚಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಕಾಯಿದೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮರಿ ವಿಶೇಷ ಪಂಚಾಯತಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಮರಿ, ಸೆಕೆಂಡರಿ, ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಸಂಶಯಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ದಕ್ಷ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಅಥವಾ ಬಿಲ್ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಲಿ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ನಾನು ನನ್ನ ಈ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಮಾತಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಿಮ್ಮ ದಿವಸ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೆ. 41 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾರ್ಕ್ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮೀಟಿಂಗ್ ನಡೆಯುತ್ತಾ, ಇದೆ. ಅದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲವನ್ನು ಬಹುಶಃ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ. ಈ ವಿಚಾರ ಒಲ್ಲೆಯೇ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಕರೆದು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I cannot permit it now. I have called upon the Hon. Member Sri Ramaswamy to speak.

SRI M. MALLAPPA.—I rise to a point of order, Sir. It is a party matter. After all, the party will decide it. How are they concerned with it?

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYANA.—I rise to a point of order, Sir. ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗಿರತಕ್ಕವರು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದು ಏನೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪುರು ಮಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪಕ್ಷಿಯು ಪುಕಾರ ಮಾತ್ಸ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪುರುಮಾಡಿದರು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿವೃಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನದವ್ಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲದೆಯೇ ಇರುವಾಗ, ನದವ್ಯರ ಹಾಗೂ ಸದನದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರಿಂದ ಬಂತು ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—There is force in the point of order raised by the hon. Member Sri Mallappa. If something has been discussed somewhere, it is purely a domestic and party matter and it is a matter on which on innumerable occasions rulings have been given. I called upon the hon. Member Sri Jayaprakash Narayan thinking that he too wanted to raise an identical matter. But he has raised a different matter. There is some force in his point of order also. When I have called upon the hon. Member Sri Ramaswamy to speak he has the right to speak and he cannot be interrupted by any other hon. Member. If somebody wants to interrupt him, then the hon. Member called upon to speak must yield. In this case Sri Ramaswamy has not yielded. I call upon him to speak.

(ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಂ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಇವರಿಬ್ಬರೂ ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ದೂರ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಾ ತೀರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ)

Mr. DEPUTY SPEAKER.—These things shall not form part of the proceedings. They should not be reported in the papers.

I am quite competent to take action against the hon. member Sri Vatal Nagaraj. But it hurts me to take action against him. He will please resume his seat.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ಏನು ಅಕ್ಷನ್ ಬೇಕಾದರೂ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ತಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಚರಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ನಾನು ತಮಗೆ ಬಹಳ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ.....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಮೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಗೊಳಪವೆ. ಈಗ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೆತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 'ಂ' ಅವರಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತಬೇಕಾದಂಥ ವಿಚಾರ ಅದು. ಆದರೆ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನೋಡಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೋ ಒಂದು ಕಠುಕ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನ್ನು ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಾವು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿಯಮಗಳಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಸಭೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Since he has stated it is a point of order I must give a reply. He ought not to have raised it now. Even during zero hour whether to allow or not, is the discretion of the Chair. During zero hours, such matters which are serious or anything like breach of peace, etc., are raised. On any account such things cannot be all wed.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಮಾನ್ಯ ಪಾಟಾಳರು ಮತ್ತು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಭಾ ಉಪನಾಯಕರಾಗಲಿ ಒಬ್ಬರೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.....

MR. DEPUTY SPEAKER.—I understand your asking but what am I to do? The matter is not provided in the agenda, do not worry me. I am only concerned with the Agenda.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ನಮ್ಮ ವಿಷಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರ ತಕ್ಕ.....

SRI H. S. SIDDAPPA.—I rise to a point of order. When the hon. Deputy Speaker is giving some ruling or directions to the House, the hon. member Sri Ramaswamy goes on speaking. Should he not obey the Chair?

MR. DEPUTY SPEAKER.—I am concerned with the maintenance of dignity and decorum of the House.

SRI H. S. SIDDAPPA.—While the hon. Deputy Speaker was giving ruling or directions to the House, the hon. member Sri Ramaswamy keeps on speaking.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is a very interesting point of order and I require a lot of time to consider it (Laughter).

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ (ಅನೇಕರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಷಯ ಬಾಕಿಗೆ 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿಷಯ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗದವರೂ ಬಹಳ ಅರಿತು ನುರಿತವರೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಭವಸ್ಥರು. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪಾರಾಯಣ ಮಾಡಿರತಕ್ಕವರು. ಇವರು ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ನಾನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕೈದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ಅಮೇರಿಕಾದ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಷಯ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಏನೊಂದು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದು ನಡೆಯದೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನಡೆಸ ತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗ ಏನಿದೆ, ಅದು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟದವರೆಗೂ ಯಾವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಎ. ಇ. ಒ. ಕೃತಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನೂ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು; ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಿಡಿದಿರುವ ದಾರಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದುವು, ಬಹುಶಃ ಜನಸಂಘಕ್ಕೆ, ಕೆಲವು ಕೋಮುಗಳವರಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸಹಾಯಮಾಡಲು ತಮ್ಮ ಕೈವಾಡವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು ಎಂಬ ಆರೋಪವಿದೆ. ವಿಷಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೈಹಾಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾತ್ರ ದೇವೋಭವ, ಪಿತೃದೇವೋಭವ, ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಈ ಗೌರವ ವನ್ನು ಏಳಿಕೊಳ್ಳದೆ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಿಳಿದು ಪಿತೂರಿಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನತ್ಯಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲಹೆಮಾಡುವುದು: ಏನೆಂದರೆ ಎ. ಇ. ಒ. ಗಳಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅವರ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬಾರದು, ಹಾಗೆಯೇವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

5. 30 P.M.

ಪ್ರಾಥಮಿಕಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ರಿಕ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅನುಹಕಾರವಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿದೆ ಒಬ್ಬ ಏನೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕಾರಣ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಬಾರದು. ವಿಷಯವಂತರಾಗಲು ತಂದೆ

ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳಿಸುವರು, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಫಲ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷವಾಯ್ತು. ಇಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶ ಪ್ರಕಾರ ಅಕ್ಷರಸ್ಥರು ಸೇಕಡ 31 ರಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದು ಎ. ಇ. ಒ. ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ವಂದಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಮೆರಗು ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುವುದು. ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಅಕ್ರಮ ಅಥವಾ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದು ಎ. ಇ. ಒ. ಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ವಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ, ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಎಡ್ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ತಕ್ಷಣ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಜೀಪು ಮತ್ತು ಬೆಲಿಫೋನ್ ಸೌಲಭ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕೊಟ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇಂದು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ನರ್ಸರಿ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮುಂತಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಆದೇಶ, ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಫೀಜನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹರಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಯಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೆ ಮುಪ್ಪತ್ತಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಫೋರ್ಟ್ರಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಹೊರಟವೆ. ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಪಡೆಯುವ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳವರು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿದ್ದೂರು ಬಂದರೆ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಸೆನೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹರಜನರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಐದನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗದಷ್ಟು ಹರಜನ ಗಿರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಮತ್ತು ಸೆನೇಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಲೇಜಿಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಾಗಲಿ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸೌಲತ್ತು ಪಡೆದು ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೇತಾಣಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಎಂಬ ಶಾಲೆಯಿದೆ. ಅದು ಸರಕಾರದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ಗೆಂಡಲವೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಗರಾಟೆಯೋ ಎಂದೆಯೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಹರಜನ ಅಟೆಂಡರ್‌ನ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಅವನು ಬಡ ಹುಡುಗ, ಬಹುಶಃ ಅವನಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲ. ಅವನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದಲ್ಲದೆ 120 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳವು 60 ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರು, ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಅವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರು. ಆ ಶಾಲೆಗೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಸರಕಾರದ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗೆ ಒಳಪಡದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕಾನೂನನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದರೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದಾದ ಒಂದು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿದೆ. ಪಿ. ಐ. ರವರ ಆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ರಾಜಕೀಯದ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್‌ಟೆಲಿಜೆನ್ಸಿ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಒಂದು ಇನ್‌ಟೆಲಿಜೆನ್ಸಿ ಹಾಳಾಗಬಾರದು. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಲೈಬ್ರರಿ ಬಗ್ಗೆ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳು ತಮ್ಮ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಅವರ ಕೋಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು, ಅವರ ಜಾತಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಕುಲದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಸತ್ಯವಾಗಿ, ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ, ಆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ)

ಒಂದು ಪುಸ್ತಕಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕವಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ತಜ್ಞರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಅನುಭವಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಯ ಅನೇಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೊರದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬಹುದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು, ಅವರ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ಪ್ರಯೋಜನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಬುಕ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡುವಾಗ ಯೋಗ್ಯ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕವಿಗಳಿಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವರಾಸಿಗೋ, ಒಕ್ಕಾಯಕ್ಕೂ ಮಾನವನು ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 20 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಂತ್ರಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇದು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಅವ್ಯಯಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಕವಿತೆಯಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೋ ಯಾರು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಮಮತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಷನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಈಗ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಸೋಪ್‌ಮಾನ್ ವೆರ್‌ಫೋರ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬೈಂಡಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್, ಬಹು ಭಾಗ ಜನ ಬೇರೆಯವರು ಅಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೈಂಡರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವವರು ಹರಿಜನರು ಕಡಿಮೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಿಯಮ ಇದೆ, ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಇದೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 18 ಸರ್ಕೆಂಟ್ ರಿಪ್ರೆಜೆಂಟೆನ್ ಅನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಇವರಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದೆ ಬೇಕು ಎಂದು. ಇದು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಯೂತ್ ಕ್ಲಬ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗರು ಯುವಕರು. ಅವರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಯೂತ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಯಂಗ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ತಾವು ಯೂತ್ ಕ್ಲಬ್ಸ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಏನೇನು ರೂಪರೇಖೆಗಳು ಬೇಕು ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ನಡೆಯಬೇಕು, ಯಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವು ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವ ಯೂತ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಬಹುಶಃ ಈ ಯುವಕರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಳಬೇಕೆಂದು, ಇವರ ಎಲ್ಲಾ ರೂಪರೇಖೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗೊಂದಲಗೊಂಡು ಮಾಡುವುದು, ಬಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುವುದು, ದರೋಡೆ ಮಾಡುವುದು, ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಈ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಿಗೆ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಕ್ಲಬ್‌ಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಯಾವ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಗೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮೀಣಗಳಿಗೆ, ಯಾವ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅತ್ಯಾಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯೂತ್ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 26.5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ, ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸೆಂಟರ್‌ಅನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಅದರ ಬುನಾದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅದನ್ನು ಕುಂಠಿತ ಮಾಡುವ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಾಗ, ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಹರಿಜನಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗ್ರಹವೇಕೆ, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಒಂದೇ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ, ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಅವ

ಕಾಶ ವಾಡಬಾರದು. ಯಾವಕರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು, ಅವರು ದೇಶದ ಅಡಿಪಾಯವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಂತ್ರಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲಾ ಜನರಿಗೂ, ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ, ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ರಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಚಾರ ಇದೆ, ಅದು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ರಾ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದವುಗಳಿಗೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾನೋ ಅವನು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಸೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಷನ್ ಆಗಿಯೇ ರಿಜ್ಟರ್ ಆಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಕೇಡರ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಇಲ್ಲ, ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಇವರು ಕೊಲೆಜಿಯೇಟ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರ ಕೆಳಗೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಕೊಲೆಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್‌ನವರು ಆಗಲೇ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲರ ಕೆಳಗೆ ಇವರು ಹೋಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ತಂದಾ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೇಡರ್ ಅಂಡ್ ರೆಕ್ರೂಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೂಲ್ಸ್ ಅನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಬೇರೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಂ. ಎಫ್. ಸಿ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಸಿ. ಎಸ್. ಆರ್. ನಲ್ಲಿ ಏನು ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಅನ್ವಯ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಶ್ರಮ ವುಳ್ಳವರು, ಅನುಭವ ಇರುವವರು ಇರಬೇಕು, ಆದರೆ ಏನೂ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲದೆ, ಸಂಗೀತ ಗಂಧ ಇಲ್ಲದ ಇರುವವರನ್ನು ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಧರ್ಮವೀರ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯ ಎಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಥ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಯನ್ನು ನಾಳೆ ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಒಬ್ಬ ಗುರುಗಳು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ದಕ್ಷರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಆರ್ಥಿಕವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಾಕ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ತಾವುಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು, ಸಾಧನೈವಾರ್ಥವದವರು, ಏನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಕಂಡುಬಂದಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಯೋಗ್ಯರು ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ನಿತಿಮಂತರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂಧರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನೆಹರೂ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರ, ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡಿ ಕಮಿಟಿ ಫಾರ್ ಚೈಲ್ಡ್ ವೆರ್ ಹೋಲ್, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಪಾಡಲೇ, ಅದು ನನಗಿಲ್ಲದ್ದು, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳಿಗೆ, ಬದವರಿಗೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ, ಉಪಯೋಗವಾದರೆ. ಮಾತೃ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಇವೆ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಿಯಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರಗಳು ಎಷ್ಟು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟರೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮೇಲೆ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಗೆ ಚೇತನ ಕೊಟ್ಟು ಯೋಗ್ಯರಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ನೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು, ಎಲ್ಲಿ ಕುಂತಿತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿ, ಮತ್ತು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪಿರಿಯಾಡಿಕರ್ ರಿಫೋರ್ಮ್ಸ್ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಏನೇನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಏನು ಏನು ಬಗ್ಗೆ ವಾಕಿತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಒಂದು ಮಾದರೂ ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕಾಲೇಜು ಏನೇನು ಮಾಡಿದೆ ಯಾವ ಕಾಲೇಜು ಎಷ್ಟು ಫೀಸನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕು ಬಹುಶಃ ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಾಕಿತಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ)

ಅನೇಕರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಸತಕ್ಕವರು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮೈಂಡ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುವುದು ಈ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್. ಅನೇಕ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶಾಶ್ವತ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ 27 ರೂಪಾಯಿ ನಾನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೈವೇಟಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಪುಕ್ಕನಾಟಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನವರು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ? ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಿಸಿನೆಸ್ ಆಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಹರಿಜನ ಮಕ್ಕಳು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಆಗಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾರಾಗಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಂದ ಏನು ಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅ ಫೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ವಾಪಸ್ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕಳುಹಿಸದೆ, ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈವೇಟಿ ಶಾಲೆ (ಳು ಇವೆ; ಪಂಗಡಗಳು) ನಗರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳೂ ಇವೆ; ಎಷ್ಟು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿವೆ; ಎಷ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ನೆರೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳೂ ಇವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕು ಇರುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಅಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಇದೆಯೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ರಾಜಕೀಯ ಗೊಂದಲ ಇದೆಯೋ; ಇನ್‌ಷೂರೆಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಪೆನ್ಷನ್‌ಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಏನೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಯಾರು ಯಾರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಪೋಷಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಯಾವ ಕೋಮಿನವರೇ ಇರಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನವೀಯತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ತಾರ್ಕೋಕಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಂಪರ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳು ಇವಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದ್ದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಬೇರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅನೇಕ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಇದ್ದರೂ ಸುಮಾರು 5 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ಸ್ಕೂಲು ಬಳಿದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮಿಡ್ ಡೇ ಮಿಲಿಟ್ರಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ? ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಸೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಸೆಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವುದು ಏನು? ಇಂಥಾದ್ದು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಿಡ್ ಡೇ ಮಿಲಿಟ್ರಿಯು ಇದೆ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಪುಷ್ಟಿಕರವಾದ ಆಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದರೂ ನಾನು ನೋಡಿದ ಹಾಗೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಕ್ಕಳು ಬಡಕಲು ಆಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬಡವರ ಮಕ್ಕಳು ಉದ್ಧಾರವಾಗಲಿ ಅವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಸಿಕ್ಕಲಿ, ಬೇರೆ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಾನಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಲಿ ಎಂದು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಎ.ಇ.ಒ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಕ್ರಮ ನಡೆವಾಗ, ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆವಾಗ ಅನೀತಿ,

ಅತ್ಯಾಚಾರ ನಡೆವಾಗ ಅದನ್ನು ಖಂಡಿಸದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಎ.ಇ.ಒ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಂದಾಯವರೂ ಏನಿಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಒಂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಧ್ಯ ಮಾಡಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ (ಬನ್ನೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬೇಡಿಕೆ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೇವೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಜ್ಞಾನವಂತನನ್ನಾಗಿ ಮತ್ತು ತಿಳಿದಂತವನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಮಿತಿಯಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಜನ್ಮ ಎತ್ತಿದ ಮೇಲೆ, ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ ಮತ್ತು ಶಕ್ತಿ ಕೂಡ, ಆದರೆ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಅದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜವಾದತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾಪಿತವಾದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರ ಪೂರ್ಣವಾದ ಹೊಣೆ ಇದೆ. ಇಂಥ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಬಹುಶಃ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕಡೆಗನಿಸಿದೆ ಎಂದು ನಾನಂತು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾವು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಏನು ತಂದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಉನ್ನತವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತರಬಹುದಾದಂಥ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೆ. ಒಬ್ಬನ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚುವ ಅವಕಾಶಕ್ಕೆ ತಡೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ತಿಳಿವಳಿಕೆ, ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಂಡಿದೆ, 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ರೂಟೀನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ನಾವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ನಾನಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೂಡ ಈ ಒಂದು ಜ್ಞಾನ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ನಾವು ಮಾನವನಲ್ಲಿ ತರುವುದೇ ಆದರೆ, ಅವನೇ ಸುಧಾರಣೆ ತರತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಏನಿಗೆ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವ ಮುಖಾಂತರ ಅವರ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದೇ ನಾನು ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಲಹೆ. ಈ ಒಂದು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಮುಖಾಂತರ ಇತ್ತೀರಕ್ಕೆ ಈ ಒಂದು ದುಡ್ಡು ನಿಜವಾಗಿ ಕೂಡ ಸಹಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಇದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಸಮಾಜವಾದದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂತೆಗೆದರೆ, ನಾಳೆ ಬಾಕಿ ಕಠಿಣವಾದ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಫಲರಾಗುತ್ತೀರಿ? ಇದೇ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ ಆಗದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಜ್ಞಾನದ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House stands adjourned to meet the next day at 1 P.M.,

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday the 13th April 1973.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Friday, the 13th April 1973/Chaitra 23, 1895 S. E.

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at One of the Clock.

MADAM SPEAKER [SMT. K. S. NAGARATHNAMMAL in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given)

MADAM SPEAKER.—Question Nos. 160, 211, 615, 671, 675 and 732 are held over since the Hon. Minister Sri Channabasappa has gone on tour to study the situation in drought stricken areas. Sri M. S. Jayaprakash Narayana may put Question No. 447 on behalf of Sri G. Puttaswamy.

Shortage of Drinking Water Facilities in Aladur

447. Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYANA (Sirsi).—[On behalf of Sri G. PUTTASWAMY (Mudigere)].—

Will the Minister for Community Development and Social Welfare be pleased to state :—

(a) whether it has come to the notice of the Government that hardships are caused for want of drinking water facilities at Aladur in Chickmagalur District ;

(b) whether it is a fact that the water is supplied to the P.W.D. authorities for Construction of Police Quarters instead of letting the water in the street taps ; if so the steps taken against those who are responsible for causing inconvenience ;

(c) whether the Government would assure that they will take immediate steps to remove the water shortage prevailing in such a big place with 16 street taps ;

(d) whether the Government has thought of storing the drinking water and supplying the same to the public within the limited quantity ;

(SRI M. H. JAYAPRAKASH NARAYAN)

(e) whether it has come to the notice of the Government that the water rate at Rs. 5) and house tax at Rs. 50 is being recovered even though the water is not supplied ?

SRI M. MALLIKARJUNASWAMY (Minister for Community Development and Social Welfare).—

(a) Yes.

(b) No such instance has come to the notice of the Government.

(c) Will be considered.

(d) Yes.

(e) No.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ.—ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಯಾವ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಲ್ಲಕಾಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಬಾವಿಗಳು 4 ಇವೆ. ಈಗ ಎರಡು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—(ಇ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಲಾಗುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದೆ ? ಯಾವಾಗ ಪೂರೈಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಲ್ಲಕಾಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಅದನ್ನು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಅಲ್ಲದೂ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ? ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಇವೆ ; ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಇದೆ ? ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ಒಂದು ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಏತಕ್ಕೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಲ್ಲಕಾಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೂ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 2790 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ನಾಲ್ಕು ಬಾವಿಗಳು ಇವೆ, ಎರಡು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Lands to be Submerged Under Hemavathy Project

540. SRI K. H. HANUME GOWDA (Hassan).—

Will the Minister of State for Major Irrigation be pleased to state :—

(a) the number of villages and the extent of private and Government lands to be submerged under Hemavathy Project and the number of families to be affected ;

(b) the number of villages which are rehabilitated to this date;

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(c) if so, the places where the villages are shifted and rehabilitated ;

(d) whether the ayakat lands belonging to Government would be provided to the families affected due to submersion ;

(e) the extent of land and compensation granted to the ryots of submerged villages to this date ;

(f) the extent of land reserved in Mandya and Hassan Districts for granting the same to the ryots affected and the Taluks where they are so reserved ?

Sri H. N. NANJE GOWDA (Minister of State for Major Irrigation).—

(a) The number of villages to be submerged is about 50. The extent of Private and Government land to be submerged is about 17,575 acres. The number of affected families is about 3,000.

(b) Three villages.

(c) Rehabilitation has been provided by shifting Mallenahalli Village to Hosahalli Colony. Kotekura Village to Maradimallithammanahalli Colony and Edanekoppalu Village to Honagodanahalli Colony.

(d) Yes.

(e) The compensation to an extent of 16,000 acres of land and Rs. 2,09,10,090-26 has been granted.

(f) *Hassan District.*—

Hassan Taluk	...	...	3,712-34
Arakalagudu	...	...	9,078-39
Holenarasipur	...	...	4,150-17
Channarayapatna	...	...	3,631-08
Alur	...	...	6,750-86
Sakaleshpur	...	...	1,576-26
Belur	...	...	505-27
Amruthmahalkaval	...	...	1,550-00
Government Forest Area	...	...	4,491-20
Total	...	...	34,448-07

Mandya District.—

Pandavapur Taluk	...	...	1,206-15
K. R. Pet Taluk	...	...	10,160-30
Nagamangala Taluk	...	...	834-00
			12,201-05
Total	...	...	46,649-12

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸುಮಾರು 50 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಆ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ? ವಾಟರ್ ಸ್ಟ್ರೆಡ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ಗದ್ದೆಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ಹತ್ತನೆ ಒಂದುಭಾಗ ಭೂಮಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ, ಅಂಥ ಊರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಮನೆ ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಕೇಸುಗಳು ಇದ್ದರೆ, ಅಂಥ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಎನ್ನಿಸಿದರೆ, ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ರಿಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರು ರಾಯರ್‌ಗಳು, ಅವರು ವಕಾಲತ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಕಮಿಷಿಯ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಂತಾಗಲಿಲ್ಲವೇ ? ಕಮಿಷಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರ ಪರವಾಗಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ವಕಾಲತ್ತು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಕಮಿಷಿಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಕಮಿಷಿಯ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥಾದ್ದು ಇದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬರೆದುತಿಳಿಸಿ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ನಿರು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ; ಅದು ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ ; ಸರ್ವೆಯನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಳಗೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನಿನ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಸುಮಾರು 50 ಗ್ರಾಮಗಳು ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಿವೆ ಎಂದು ಜಮೀನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಆದರೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವ, ಮನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ, ಸಂಸಾರಗಳ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗೆ, ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಮೀನನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಮುಳುಗಡೆಯಾಗಲಿರುವ 50 ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ? ಈ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನೂ ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತದಲ್ಲಿ 20 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. 16 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಏನೇನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ 4 ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಹೇಮಾವತಿ ಚಾನ್‌ಲ್‌ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ, ಇದು ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳವರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಜಮೀನಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಅಕ್ಟೀಸರ್ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅನೇಕ ಜನಗಳು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಮುಳುಗಡೆಯ ರೈತರಿಗೆ ನಾಲಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆಯೇ ? ಸರ್ಕಾರಿ ವಶದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಇವರಿಗಾಗಿ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಜಮೀನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಕಾನೂನು ಮಿತಿಗೆ ಒಳಕಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಮೀನು ಇದ್ದರೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಮುಳುಗಡೆಯಾದ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಲಪ್ರಭಾ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಜಮೀನೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಾವಿರಾರು ಏಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Rise in prices of Food-Grains and other Essential Commodities

559. Sri A. G. KODGI (Baindur).—

Will the Minister of State for Food and Civil Supplies be pleased to state :—

(a) whether it has come to the notice of the Government that the prices of foodgrains and other essential Commodities are rising abnormally ; the steps taken by Government to arrest the same ;

(b) whether it has come to the notice of the Government that the ban on inter-district movement of foodgrains and thereby the difference of prices from District to District is a cause for such rise in prices ;

(c) whether it has not come to the notice of the Government that this restriction has acted as boon to anti-social elements, corrupt and some of the black marketeers ;

(d) whether it has come to the notice of the Government that enough quality of sugar, rice, cement etc. are being sold in open market at higher prices ?

Smt. E. E. VAZ (Minister of State for Food and Civil Supplies).—

(a) It has come to the notice of the Government that there is generally a rise in prices. The steps taken to arrest the same are as follows :—

Rice, wheat products, sugar, maize, bajara and jowar are being sold at fixed prices through fair price shops. Cotton coarse cloth like sarees, dhoties, long-cloth, shirting and drill is also sold at

(SMT. E. E. VAZ)

fixed prices through the Co-operative Institutions. Further, Automobile tyres of the sizes of 825×20, 900×20 and 1000×20 are sold at fixed prices on permits issued by competent authorities. In addition, statutory prices have been fixed in respect of vanaspathi, kerosene, petroleum products and automobile tyres. In respect of the following commodities, orders are issued making it obligatory on dealers to exhibit price list and for maintenance of proper accounts :—

1. Kerosene oil, diesel oil.
2. Vegetable oils (Mustard oil, groundnut oil, gingelly oil and coconut oil).
3. Textiles.
4. Baby foods.
5. Writing papers.
6. Cycle tyres and tubes (including tyres and tubes of Cycle Rickshaws).
7. Torch Cells.
8. Solvent extracted oil, de-oiled meal, edible flour.
9. Dry cells and batteries for Transistor Radios.
10. Tyres of all categories of automobiles such as tyres and tubes of scooters (including scooter rickshaws and auto-rickshaws), cars, buses, jeeps, vans, trucks, automobiles of any other categories whatsoever, tractors and tractor trollies.

Orders banning export of the following outside the State have been issued.

1. Paddy/rice.
2. Jowar.
3. Ragi.
4. Maize.
5. Navane.
6. Baraga.

The Mysore Guest Control Order enforced with effect from 21st September, 1972 prohibits the preparation, consumption and distribution of food stuffs prepared from or containing cereals or pulses and all sweets for more than 25 guests at ordinary parties or entertainments and 100 in case of marriage and funerals.

Action is being taken to strengthen and streamline the public distribution system.

Strict vigilance is kept to ensure compliance of the various Control Orders made under the Essential Commodities Act, 1955 and violations are dealt with as per law.

(b) No.

(c) No.

(d) Yes.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—(ಅ) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅಕ್ಕಿ ಗೋಧಿ, ಗೋಧಿಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳು, ಸಕ್ಕರೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯಾ ನ್ಯಾಯ ಬೆಲೆಯ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಸ್ತುಗಳು ಮಾರಾಟಗಾಗುತ್ತಿವೆ ಎನ್ನುವ ವಿವರವನ್ನು ಹೇಳಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಹ್.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಿತ್ಯೋಪಯೋಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಕ್ ಏಷ್ಯಾ ಇದೆ ಎಂದು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಗೋಧಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದರ ಕರಾವಳಿ ಮತ್ತು ಒಳನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ ಇತರೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಹಾಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಹ್.—ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೇಷನಿಂಗ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಲ್ಲ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 750 ಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಸಕ್ಕರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿವರವು ಇದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಯನ್ನೂ ನಾವು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ರೇಷನ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ ಆದರೆ ಮುಖಾಂತರ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋ ಮುಖಾಂತರ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚಲು ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸ್ವಾಕ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆಯೇ ? ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೂಡಲೇ ಅದನ್ನು ರವಾನೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಹ್.—ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ದೊರೆಯುವ ವಿವರವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 40 ಅಥವಾ 50 ನ್ಯಾಯಬೆಲೆ ಅಂಗಡಿಗಳು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ವಿವರವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ 3-4 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 2 ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆ. ಸುಗಟು, ವ್ಯಾಪಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆಯುವ ವಿವರವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿಧುಪ್ಪ.—ನ್ಯಾಯ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಪಾಪುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್ಡ್ ಇದೆಯೇ ಎನು : ಅಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ ಒಂದೂ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿ ಇಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅದನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ? ಮೊನ್ನೆ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋನಲ್ಲಿ ಅಹಾರ ಪದಾರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತುರ್ತು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಹ್.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯಾ ಸ್ವಾಕ್ ಇರುತ್ತದೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಅದಷ್ಟು ವಿವರವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ತಾರ್ಕಿಕನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ವಿವರವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Smt. WINNIFRED F. FERNANDES.—Because of the ban on inter-district movement, the prices of essential commodities have gone up. In view of this, is the Government going to remove this ban?

Smt. E. E. VAZ.—It will be considered when it is found necessary to remove the ban.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ತಾವು (ಅ) ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಟೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಪರ್ಮಿಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರದ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಟೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಸಪ್ಲೈಮಾಡಿ ಉಳಿದರೆ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಸಪ್ಲೈಮಾಡಿ ಎಂದು ತಾವು ಆದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವೇ? ಆ ತರಹ ಆದೇಶ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.—ಸರ್ಕಾರದ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಹಾಗೆ ಈ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಬಹಳ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಟೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಸ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದದ್ದು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ಎರಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಏನು ಇದೆ ಆದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಬೆರೆ ಏರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಮ್ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ತಮಗೆ ತಿಳಿದಹಾಗೆ ಆಗುವಂತೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಗೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಾರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಗದಿಯಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಏಜೆಂಟ್ ಸಪರೇಟ್ ಆಗಿ ನೇಮಕವಾಗಿ, ಆ ಏಜೆಂಟ್ ಮುಖಾಂತರ ಚೀಟಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಗೇಟ್ ಪಾಸ್ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಿ.ಐ.ಡಿ. ಒಂದು ರಾರಿ ತಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಯಾಣಿಕರನ್ನು ತಡೆಯಲು ಹೊರಡಾಗ ಕೂಡಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹೊಡೆದು ಬಿಡಿದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕುವುದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಂತರ ಜಿಲ್ಲಾ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಬೆರೆ ಏರಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರೈವೇಟ್ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಒಂದೇ ಪರ್ಮಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ 3-4 ಸಲ ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಗಿಸುವಂತೆ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ (ಇ) ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಮುಕ್ತ-ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ, ಅಕ್ಕಿ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯದಲ್ಲಿ ಮಾರಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೆರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಷ್ಟು ಸ್ಟಾಕ್ ಇದೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿವರವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ನಾವು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಕ್ಕರೆ ಆಗತ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಭಂಗಿ.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಂಚುತ್ತೀರಾ? ಬಿಹಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಏನು? ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಇ. ಇ. ವಾಜ್.—ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಂಚುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಅಂಥ ಕಡೆ ಇಂಡಿಎ ಜ್ಯುಯರ್ಸ್ ಗೆ ಕೊಡುವ ವಿವರವಾದ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಿಹಾಪುರ, ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬೀದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಗಳು ಏರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಕೇನಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆರೆಗೆ ಮಾರಿರುವವರನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಬೆರೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಡ್.—ನಾನು ಮೊದಲು ಒಂದು ಸಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಎಷ್ಟು ಕೇನಸ್ ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟು ಪಲ್ಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು ಬೆರೆ ಗಗನಕ್ಕೆ ಏರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬೆರೆಯನ್ನು ಹತ್ತೊಳೆಯಲ್ಲಿ ತರಲು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಶ್ರಮತ್ಮ ಮಾಡಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಬೆರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಏರುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಏರುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಿಮಗೆ ದಿಮಾಂಡ್ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ; ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆಹಾರವನ್ನು ದಿಫೋಗಳಿಗಾಗಲಿ, ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗಾಗಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಅಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜದೊಳಿಗಿಳಿಗಳು, ಲಂಚಕೋರ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ? ಶುಗರ್ ಇದೆ, ಒದಗಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನೀವು ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥ ಆಹಾರದ ಕ್ಯಾಂಟಿನ್ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಡ್.—ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಒದಗಿಸಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ಹಾಗೆ ಅಭಾವ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಎಷ್ಟು ಲೆವ್ಯು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಸಹ ಕರಿಸಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವ ಲೆವ್ಯನ್ನು ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಕ್ಕೆ ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಆಹಾರ ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಟೈರ್ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್‌ಗೆ 2 ಟೈರ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ಖಾಸಗಿ ಬಸ್ ಮಾಲೀಕರು, ರಾಜಿ ಮಾಲೀಕರುಗಳಿಗೆ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್‌ಗೆ 2 ಟೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್ ಅವರ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 2 ತಿಂಗಳಿಗೆ 2 ಟೈರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಡ್.—ನಮಗೆ ಬರುವ ಟೈರ್ ಕೋಟಿ ಜಾಸ್ತಿ ಅದೆ ತಕ್ಷಣ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ.—ನಿಮ್ಮ ಹೊಸ ಆಜ್ಞೆ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಊಟ ಮಾಡುವಾಗ ಅಕ್ಕಿ ಊಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಅನ್ನ ಕೊಡಬೇಕು, ಗೋಧಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಕೇವಲ ಗೋಧಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚಪಾತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಎರಡನ್ನೂ ಕೊಡಕೊಡದು ಎಂದು ಹೊಸ ಆದ್ದರ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಅದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಉಪಯೋಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಕ್ಕಿ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದ್ದರಿಂದ ಈ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಡ್.—ತಪ್ಪು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇನೆ.

N. R. W. S. Scheme In Bidar District

590. Sri BAPURAO ANANDA RAO (Basavakalyan).—

Will the Minister for Community Development and Social Welfare be pleased to state:—

(a) the N.R.W.S. Schemes pending completion in Bidar District even after the expiry of scheduled time ;

(b) the reasons for the delay ?

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY (Minister for Community Development and Social Welfare).—

(a) 33 schemes are pending completion.

(b) There was no response to the tenders from the contractors. Even the works entrusted on "piece work system" were not completed by the Contractors who abandoned those works and new agencies had to be fixed for such works.

Sri BAPU RAO ANANDA RAO.—Has it come to the notice of the Government that because of the inefficiency and indifference of the concerned officers these schemes are pending ?

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಇದು ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಇನ್‌ಎಫಿಷಿಯೆನ್ಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಕಾರ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಮುಂದೆ ಯಾರು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಂಥ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಕೂಡ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅರ್ಧಮರ್ಧ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಅನಂತರ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರೀಸ್ ವರ್ಕ್ ನಿಶ್ಚಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೊಟ್ಟರು, ಅದೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ತಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಹೊಸ ಏಜೆನ್ಸಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಪಂಪ್ ಸಪ್ಲೈಯರ್ಸ್ ಕೂಡ ಅವರು ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅದುದರಿಂದ ಅವನ್ನೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದು ಪೆಂಡಿಂಗ್ ಆಗಿ ಉಳಿದಿದೆ.

Sri BAPU RAO ANANDA RAO.—Since how long these works are pending ? They are pending not only for 1 or 2 years, but for years together. How long will you take to complete all these works ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಆಕ್ಟೋಬರ್‌ಗೆ ಪೂರ್ಣಗೊಂಡ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿರುವ 4 ಸ್ಕೀಮುಗಳೂ ಕೂಡ ಬಹುಶಃ 31-3-1974ರ ಒಳಗಾಗಿ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಕೂಡ ಸ್ಪೆಸಿಫಿಕ್ ವಿರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಕ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ತಡವಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನು ಎಲ್ಲೆಯಾದರೂ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜರೂರು ಆಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, (ಅ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 33 ಯೋಜನೆಗಳು ಪೂರ್ಣ ಯಾಗದೇ ಉಳಿದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಬೇದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಎಷ್ಟು ದಿವಸದಿಂದ ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿದೆ ಇದೆ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಂಪ್ಲೆಂಟ್ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, 1965-66ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಕ್ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಯಿತು. ಮತ್ತೆ 1966-1967ರಲ್ಲಿ ಒಂದು, 1967-1968ರಲ್ಲಿ 14, 1968-1969ರಲ್ಲಿ 1, 1969- 970ರಲ್ಲಿ 11, 1970-1971ರಲ್ಲಿ 14, 1971-1972ರಲ್ಲಿ 4, 1972-1973ರಲ್ಲಿ 4, ಈ ರೀತಿ ಒಟ್ಟು 50 ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ 13 ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ತಿ ಆಗಿವೆ. ಆಗಲೇ ನೀರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದು ದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

Sri BAPU ANANDA RAO.—Since how long these works are pending? They are pending not only for 1 or 2 years, but for years together. How long will you take to complete all these works?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ.—ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅದು ನುಮಾರು 4 ಪುಟವಷ್ಟು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಒದಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Industry in Maddur Taluk

728. Sri A. D. BILI GOWDA (Maddur):—

Will the Minister for Industries be pleased to state.—

whether any Industry in Maddur Taluk is to be started and if so, the nature of the industry, the sector in which the industry is going to be started and the exact location of the same?

Sri S. M. KRISHNA (Minister for Industries).—

M/s. Chamundeswari Sugars Ltd., Bangalore, are setting up a Sugar Factory at K. M. Doddi, Maddur Taluk, in the Private Sector. The possibility of setting up an Acetate Tow Factory in Maddur Taluk is being considered.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಬಿಳಿಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆ. ಎಂ. ದೊಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ ಪುಗರ್ಸ್ (ಲ) ಅವರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಹುಭಾಗ ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜನಗಳು ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಶಿಂಶಾ ನದಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇದೆ, ರಸ್ತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಇದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂಜರೂ ಭೂಮಿಯೂ ಕೂಡ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿ, ಆ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಕ್ಷಾಮ ಮತ್ತು ಬಡ ಜನತೆಯ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಇಂಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಮದ್ದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೀಟಿಟೋ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಅದು ಯಾವ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಅನೀಟೇಟ್‌ಟೋ ಕಾರ್ಖಾನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಡ್ರೈ ಅನೀಟೇಟ್‌ಟೋ ಅನ್ನು ಪ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಚಿತವಾಗಿ ಫಿಲಂ ಫೋಟೋ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಳೆದ ವರ್ಷದಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೀಟೇಟ್‌ಟೋ, ಫಿಲ್ಮ್ ನಿಗರೇಟ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸದೊಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಇಂಟಿಂಟೆನ್ಸ್ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಅನೀಟೇಟ್‌ಟೋ ಕಾಪಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರು ಡ್ರೈ ಅನೀಟೇಟ್‌ಟೋ ಅನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಂಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್, ಮದೂರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿಂಷಾ ನದಿ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಡಿ. ಬೆಳಗೌಡ.—ಟ್ಯಾಕ್ಸರ್ ಮತ್ತು ಟೂಲ್ಸ್ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಈಗ ಆ ಪ್ರಯತ್ನ ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಈಗ 2 ತಿಂಗಳು ಹಿಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟಲ್ ಫಿಲ್ಮ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎದಿವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಬಾಂಬೆ ಕಂಪನಿಯವರಿಗೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ಮನ್ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬಾಂಬೆ ಕಂಪನಿಯವರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಉಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ದೂರ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರು ಕಡೆಗೆ, ಕೋಲಾರದ ಕಡೆಗೆ ಹಾಕಲಿ ಎಂದು ಅಪ್ಪೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಿರ್ದೇಶ.—ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಬೆಂಗಳೂರು ಈ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಯಾವ ಡಿರೈಗಳು ಹಿಂದುಳಿದಿವೆ ಅವನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಿ, ಎಲ್ಲ ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆಯೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ರಾಮೇಟರಿಯಲ್ ನಿಷ್ಕೃತ್ಯದೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಈಗ ಮಂಡ್ಯ ತಮ್ಮ ಕೈತ್ತವಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಬದಲು ಎಲ್ಲ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗ ಗಳು ಇದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಕಡಿ ಜಾಗ ಕೊಟ್ಟು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಮದೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು. ಈಗ ಕೇಳಿದ ಉಪಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಿರ್ದೇಶ.—ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು ಮದೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಏನು ಇಂದಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಡೈವರ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2 ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಬೇಕೋ ಅವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜೊತೆಗೆ ಖಂಡಸಾರಿ ಪುಗರ್ ಯೂನಿಟ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ರವರು ಇಲ್ಲಿ ರೀಸರ್ಚ್ ನಡೆಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಪರಿಣತರು ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಮದೂರು ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಟ್ಯಾಕ್ಸರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮದೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಇರತಕ್ಕ ಆ ಟ್ಯಾಕ್ಸರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ತಿಳಿ ಟೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

1-30 P.M.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ.—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದು ಸಮಾಜವಾದ ನೀತಿಗೆ ವಿರೋಧ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಅದರಿಂದ ಆಗತಕ್ಕ ತೊಡಕು ಏನು? ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆ. ಆದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಅಡಚಣೆ, ಅಡ್ಡಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಭಾವ, ಹಣಕಾಸು ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ವಕ್ಕೆ ನಾನು ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಅಲ್ಲ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಲ್ಲ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್ ಅಥವಾ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಕೂಡ ಕೈಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Mysore Iron ore Complex

763. SRI DODDATHIMMAIAH (Gulur):—

Will the Minister for Industries be pleased to state.—

(a) whether it is a fact that that a feasibility study was conducted by Kaiser of USA at the instance of State Government for establishing Mysore Iron Ore Complex ;

(b) whether the proposals have been sent to the Government of India for its approval ;

(c) if so, the reaction of the Central Government in the matter?

Sri S. M. KRISHNA (Minister for Industries). —

(a) After a preliminary study, M/s Kaiser Engineers Overseas Corporation, USA have given a proposal for an appraisal of the iron ore range in the Coondapur-Karwar belt and for preparation of a detailed project report covering mining, beneficiation of ore, overland transport and ore loading facilities.

(b) Yes.

(c) Final views of the Government of India are still awaited.

Sri DODDATHIMMAIAH.—Is it a fact that the feasibility study for this project was conducted at the instance of the Mysore Government itself about one and a half years back and the project report was approved by the Mysore Government and sent to the Government of India at about the same time and if so, the reasons for the delay?

† Sri S. M. KRISHNA.—It is a fact that at the initiative of the Government of Mysore certain preliminary studies with reference to the exploitation of the iron ore available in the Karwar and Coondapur regions were taken up and we have conveyed to the Government of India the results of the preliminary studies that were made.

Sri DODDATHIMMAIAH.—Is it a fact that this project is hundred percent export-oriented and that the M.M.D.C. is also interested?

Sri S. M. KRISHNA.—It is a fact that it is export-oriented.

Sri DODDATHIMMAIAH.—In view of the fact that this project will provide employment in a backward area like Karwar and in view of the fact that it will bring hundred percent foreign exchange, will the Government take the initiative to see that this project is cleared and it materialises?

Sri S. M. KRISHNA.—The Government of Mysore is very keen that this project must come through but there are some difficulties and one of the major difficulties seems to be this. The Kaisers firm based in the United States was actively involved in the preparation of the initial studies and they had held out the hope that certain funds could be obtained from the USAID but since 1971 Bangla.Desh conflict the Government of India have taken certain tentative decisions about the continuation of the US aid agreement. In view of this confusion and uncertainty, I do not think the Government of India have been able to make up their minds. But so far as the Government of Mysore is concerned, this project is still pending consideration by the Government of India.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗ ಕಳುಹಿಸಿ ರಾಯಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾವು ಕಳುಹಿಸಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷವಾಯಿತು. ಯಾವಾಗ ಅಪ್ರೋವ್ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. It depends upon so many other consideration like foreign policy, U.S. aid, etc.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—ಪ್ರಿಲಿಮಿನರಿ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಕುಂಡಾಪುರ-ಕಾರವಾರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದರು ಎಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಗ್ರೇಡಿನದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರುವ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಸುಮಾರು 600 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಮಾಗ್ನೆಟೈಟ್ ಒರ್ ಮತ್ತು 200 ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಹೆಮಟೈಟ್ ಒರ್ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ಮತ್ತು 66 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಐರನ್ ಕಂಟೆಂಟ್ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ವಿಜಯನಗರ ಸ್ಟೀಲ್ ಪ್ಲಾಂಟ್ ಬೇಗ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯಿ ಘೋರಣಿ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಸಾಧ್ಯ ವಾದಷ್ಟೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

Sri DODDATHIMMAIAH.—Is it not a fact that due to the slackness on the part of State the Kaisers have withdrawn their earlier offer and if so, what action Government proposes to take ?

Sri S. M. KRISHNA.—I do not know if there has been any slackness on the part of the Government of Mysore. If at all there have been certain genuine difficulties on account of certain policy decisions that the Government of India have taken. I do not think that the Kaisers are well within their limits to blame the Government of Mysore. But I do understand that whenever these foreign companies come to negotiate with us, with the kind of governmental machinery we have it will not be possible for us to take quick decisions. For example, the Kaisers is a private company in the United States of America. They are not answerable or accountable to anybody but we are accountable to so many agencies and institutions. So, there has been some delay, so far as our decision-making process and apparatus is concerned. But this is again largely a question on which the Government of India will have to take a major policy decision. That is where it stands.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನತ್ಯನಾರಾಯಣ ಸಿಂಗ್.—66 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಐರನ್ ಕಂಟೆಂಟ್ ಇರುವ ಅದುರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಬಳ್ಳಾರಿ ಹೊಸಪೇಟೆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 65 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇರುವ ಅದುರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಜಪಾನ್ ದೇಶಕ್ಕೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುವ ದಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎಂ.ಎಲ್. ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಈಗ ಅದುರು ಸಿಕ್ಕುವ ಪ್ರದೇಶ ಬಂದರಿಗೆ ಸಮೀಪವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೂಲಕ ಅದರನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಲಾಭ ಬರುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರು ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರತಕ್ಕ ಬಳ್ಳಾರಿ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇರಳವಾಗಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಖಾಸಗಿಯವರು ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ; ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಂ.ಎಲ್. ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೃಹತ್ ಕುದುರೆಮುಖ ಯೋಜನೆ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಒಂದು ಹಂತವನ್ನು ತಲುಪಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರಿಗೆ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಡಿಕೆ ಇತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಈಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಇತ್ತೀಚಿನ ವರದಿಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಲಿಯಾ ಮತ್ತು ನ್ಯೂಜಿಲೆಂಡ್‌ಗಳಿಂದ ಕಾಂಪಿಟಿಷನ್ ಬಂದು ಜಪಾನ್ ದೇಶ ನಮ್ಮಿಂದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾದ ಪ್ರಾಪೋಸಿಷನ್ ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ದೃಷ್ಟಿ ಕೂಡ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಎಂ.ಎಂ.ಎಲ್, ಮತ್ತು ಮೆಟರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದುರು ಎಷ್ಟನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗ ಬಹುದು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

**Strength of Teachers and Students in Moka
High School in Bellary Taluk**

837. Sri D. NARAYANA DAS (Harapanahally).—

Will the Minister for Education be pleased to State:—

(a) the strength of teachers and students in Moka High School in Bellary Taluk;

(b) whether the teaching staff reside in Moka;

(c) the amount of fees they are collecting from Scheduled Caste and Scheduled Tribe students;

(d) is it a Government School or Private School?

Sri A. R. BADARINARAYANA (Minister for Education).—

(a) Teachers ... 6.

Students ... 53.

(b) One teacher resides in Moka and others reside outside Moka.

(c) Only a fee of 50 paise towards Cumulative records is collected from Scheduled Caste/Scheduled Tribe students.

(d) Government School.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣ ದಾಸ್.—ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಇರಲು ಕಾರಣವೇನು ?

† ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣದಾಸ್.— ಇಲ್ಲಿರುವ ಮೇಷ್ಟರುಗಳೆಲ್ಲ 13 ಮೈಲಿ ದೂರ ಇರುವ ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸುಮಾರು 12 ಗಂಟೆಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದು ಗಂಟೆ ವೇಳೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಾಠ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಹೊರಗಿಂದ ಬರುವ ಟೀಚರುಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲೇ ಇರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇದರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ 53 ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇದು 30ಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಇಳಿಯಬಹುದು, ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದುವರೆಗೆ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟನ ಜನರು ಪ್ರಚಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೋರುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇರಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ವಿಸಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—(ಸಿ)ಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಯ ಹುಡುಗರಿಂದ 50 ಪೈಸೆ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇಲ್ಲಿರುವ 53 ಜನ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರೂ ಹಾಗೂ ಗಿರಿಜನರೂ ಎಷ್ಟು ಜನರಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇದರ ವಿವರಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣದಾಸ್.—ಇಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಬಾರದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಅನುಮರ್ಶಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾದರೆ ಖಂಡಿತ ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲಿ ಅನುಮರ್ಶಕವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೂ ಟೀಚರುಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ಏಕೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ಬಂದ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದು, ಈಗ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎ. ರುದ್ರಪ್ಪ.—53 ಜನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಆರು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕಡಿಮೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಟೀಚರುಗಳು ಅನುಮರ್ಶಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಎಂದರೆ ಟೀಚರುಗಳ ಅಗತ್ಯ ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಏಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಕ್ಷನ್ ವೈಸ್ ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಆ ರೀತಿ ವರ್ಗಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಂದ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರಕಾರ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸರಿಪಡಿಸಲು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ? ಇಂತಹ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಮುಚ್ಚಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಇಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿವೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲೂ ಇರುವ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಏನು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಇದರ ವಿವರಗಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಸ್. ನಿವ್ವೊಪ್ಪ.—ಖಾಸಗಿಯವರು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದ ನೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಆ ಉರಿನಲ್ಲಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಜನರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸಿದರೆ ಶಾಲೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ.

Sri M. H. JAYAPRAKASH NARAYANA.—According to G.O.No. ED330 dated 14-4-1967 all fees recognised by the Government should not be collected from the scheduled castes. Such being the case, how is it a fees of 50 paise is collected from Scheduled Castes?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಆರು ಜನ ಟೀಚರುಗಳಿದ್ದು ಕೇವಲ 53 ಹುಡುಗರು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿನ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರಾಸಕ್ತಿಯ ಮೆನೋ ಭಾವವಿರುವುದು ಕ್ರಾರಣವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳೇರಿರಬೇಕು ? ಇವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗರು ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು, ತಾವು ಅಲ್ಲಿನ ಲೋಕಲ್ ಬಿರಿಯಾದಿಂದ ಬರುವವರು ಅಲ್ಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ಸರಕಾರದ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂಟಿಮಿಟೆಕ್ಸ್‌ಗಳು ಇದ್ದರೆ ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ತೆಗೆಯಬಹುದು ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇದು ಮೊದಲಿದ್ದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದು, ಮುಂದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಎಂ. ಬಂಗಿ.—ಈ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಏರ್ಪ್ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಎದುರಿಸಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನ ಪಾಸಾದರು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಇದು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಇ. ರಾಮಯ್ಯ.—ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳದವರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಇಲ್ಲಿರುವ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಹೋಗಿ ತುವೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ತಾವು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಈಗ ತಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರುವ ಟೀಚರುಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಹಾಗೂ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಸ್ಥಳದವರು ಈ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣದಾಸ್.—ನಾವೇನೋ ಸ್ಥಳದವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಟೀಚರುಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ತಯಾರಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಸಹಾಯಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಹಾಗೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

SHORT NOTICE QUESTION AND ANSWER

Resignation of Councillors of Belgaum Municipality

26. Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—

Will the Minister for Municipal Administration be pleased to state:—

(a) whether it is a fact that five Municipal Councillors have resigned in protest against the policy of the Government in extending the term of the Belgaum City Municipality on 1-3-1973;

(b) if so, whether the resignations have been accepted;

(c) if so, whether the Government proposes to hold bye-election for these five seats;

(d) if so, the reasons for not holding election for all the seats instead of holding for few seats?

Sri B. BASAVALINGAPPA (Minister for Municipal Administration).—

(a) No; only 4 have resigned.

(b) No.

(c) No.

(d) Does not arise in view of reply to clause (c).

Sri B. B. SAYANAK.—According to Section 40 of the Mysore Municipal Act, if a Municipal Councillor gives notice of resignation, it is a mandatory provision that the President shall accept the resignation. There is no alternative. What is your opinion?

† **Sri B. BASAVALINGAPPA**.—They are all accepted.

Sri B. B. SAYANAK.—If that is the case, where was the necessity to answer 'No' to my question (b) 'If so, whether the resignations have been accepted'?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—Madam Speaker, since the resignations are presented to the hands of the president, he has accepted them. In this, the acceptance or refusal does not arise.

Sri B. B. SAYANAK.—According to Section 19 of the Mysore Municipal Act, if the term of the Municipality is extended more than four months, there must be a bye-election and if these persons have resigned and if the resignations are accepted, I want to know whether you are going to direct the Municipality to hold a bye-election or not.

Sri B. BASAVALINGAPPA.—One month has elapsed and 5 months are remaining. However, Government do not propose to hold the elections.

Sri B. B. SAYANAK.—Is it the opinion of the Government that they are going to violate the Municipal Act?

Sri B. BASAVALINGAPPA.—It is not a violation. It is a question of expediency.

MADAM SPEAKER.—Now Question Hour is over.

QUESTIONS FOR ANSWERS ON THE DAY

(but not taken up)

Establishment of Junior Colleges at Hassan

797. **Sri M. NANJEGOWDA** (Gandasi).—

Will the Minister for Education be pleased to state :—

(a) the reason for not establishing the Junior Colleges at Hassan which is the important centre of the District;

(SRI M. NANJE GOWDA)

(b) whether the Government intends to start Junior Colleges in Government and Municipal High Schools at Hassan from this year?

SRI A. R. BADARINARAYANA (Minister for Education).—

(a) New Junior Colleges have not been established at Hassan as there are adequate facilities for Pre-University Course at present.

(b) No.

Pupa Oil Extracting Factory in Siddlaghatta

868. SRI C. BYREGOWDA (Vemgal).—

Will the Minister for Industries be pleased to state:—

(a) whether the villagers of Varadanayakanahally and other villages included in the two Group Panchayats are protesting against the erection of the Pupa Oil Extracting factory in survey No. 10 of Varadanayakanahally of Siddlaghatta Taluk in Kolar district;

(b) whether it is not a fact that if this factory is set up, the rearing of Silk worms in the entire area will be destroyed;

(c) whether it is not a fact that there is a clause in the licence issued for starting a factory that if its establishment is detrimental to the public interest, the licence should be cancelled;

(d) if so, whether the Government would take steps to cancel the licence issued for starting the factory in view of the widespread protest of the people of the area?

SRI S. M. KRISHNA (Minister for Industries).—

(a) Yes.

(b) No.

(c) and (d) Do not arise.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

(1) *re*: allotment of Stainless Steel & Sheets to some Industries in Bellary District.

SRI B. SATYANARAYANA SINGH (Hospet).—I beg to call the attention of the Hon. Minister for Industries to the situation created due to the allotment of stainless steel sheets to some industries in Bellary District.

SRI S. M. KRISHNA (Minister for Industries).—Madam Speaker, I would like to make the following statement :

This State was allotted 170 Metric Tonnes of Stainless Steel Sheets of 22 Gauge by the Development Commissioner (Small Scale Industries), New Delhi under his letter No. 3 (37/70/RM dated 18-8-1970) for Distribution amongst the units which are engaged in the manufacture of utensils and which are registered for the same. The above quota was allotted for distribution through Mysore Small Industries Corporation, Bangalore to the units who were allotted Stainless Steel Sheets during the year 1964-65. Many units did not lift this quota because the price of this material slashed in the open market when this material was received. Hence a press note was issued for free sale relaxing the condition that the distribution will be made for the units who were allotted during 1964-65 as was imposed previously. Even after the issue of this press note, several units did not come forward to lift this material on the same ground and moreover the gauge of these sheets was of 22 gauge as was not suitable for the manufacture of utensils. Subsequently another 66 Metric Tonnes of 24 gauge stainless steel sheets was received through Minerals & Metals Trading Corporation during the year 1972. This was also not lifted by the Small Scale Industries Units manufacturing stainless steel utensils though a press note was issued, on the grounds that the cost of material was high. Hence a free sale was allowed to Small Scale Industries Units who were manufacturing stainless steel articles to purchase the materials directly from the Mysore Small Industries Corporation on the production of Small Scale Industries Registration Certificate without any authorisation from this office and the Mysore Small Industries Corporation was requested to sell the material on proportional basis on condition that the units who buy 24 gauge sheets should also buy 22 gauge with a view to disposing off the material which was remaining unsold (i.e. 22 G) with the Mysore Small Industries Corporation. With this relaxation the Mysore Small Industries Corporation was able to dispose off the entire stock.

Out of the 10 units referred to in the Calling Attention Notice No. 24, the following two units were allotted this material as noted against each :

1. Smt. T. G. Venkamma, Narasapalli Oil Mills, Bellary.	...	1.00 M.T.
2 M/s. Gadigi Metal Works, Millerpet, Bellary.	...	1.50 M.T.

As already stated this allotment was made to Small Scale Industries units who are registered in this Directorate having machinery and equipment to manufacture utensils. So far no complaint has been received as to the misutilisation of this material allotted through Mysore Small Industries Corporation. However, the

(SRI S. M. KRISHNA)

Assistant Director has reported regarding the non-production of accounts in respect of utilisation of imported materials by the unit viz., Smt. T. G. Venkamma of Bellary. This office has already taken action to issue show cause notice to this unit. So far no reply has been received from the party. Hence action has been taken to inform the licensing authority to stop issue of further Licence/Release Order to this Unit.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ನತೃನಾರಾಯಣಸಿಂಗ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಎರಡು ಘಟಕಗಳಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ 43ನೇ ನಂಬರು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಲಿಸ್ಟ್ ಇದೆ, ಆ ಲಿಸ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ 9 ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 22-24 ಗೇಜ್ ಸ್ಟ್ರೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಅನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಪರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ನಿಜ. ಯಾವುದು ಸುಳ್ಳು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಕೃಷ್ಣ.—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸ್ಟ್ರೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲು ದುರುಪಯೋಗ ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. 2-3 ಸಾರಿ ಪ್ರೆಸ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸ್ಟ್ರೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಸ್ಟ್ರೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲಿಗೆ ಬ್ಲಾಕ್‌ವಾರ್ಕ್‌ಟ್ ರೇಟ್ ಏನು ಇತ್ತು ಈಗ ಅದು ಇಲ್ಲವೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸಣ್ಣ ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಸ್ಟ್ರೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ಸಾಹಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 2 ಯೂನಿಟ್ ಅಲ್ಲ ಹತ್ತಾರು ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಸ್ಟ್ರೈನ್‌ಲೆಸ್ ಸ್ಟೀಲ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಲೆಟ್ ಬಂದಿರುವುದು ಎರಡು ಯೂನಿಟ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ.

(ii) *re* : Grant of Reserved land in Hemavathi Atchkat Area to local People in Contravention of Orders of Government.

Sri K. H. HANUME GOWDA (Hassan).—I beg to call the attention of the Hon. Minister for revenue to the grant of reserved land coming under Hemavathi Atchkat to the people of local area in contravention of Government Orders.

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—I State as follows :

The land in Pandavapur and Krishnarajpet Taluks reserved for being granted to the displaced persons under Hemavathi Project have not been sanctioned by the Consultative Committees and no such cases were placed before the Committees for consideration.

The Special Land Acquisition Officer, Hemavathi Project who is at present looking after the rehabilitation work has inspected the available Government lands in Mandya District and has furnished village wise and survey number wise list to the Deputy Commissioner.

Accordingly, the following extents in the Taluks have been selected for assignment to the displaced persons :—

		<i>Acres—Gts.</i>
1	Krishnarajpet	... 10,160—30
2	Pandavapura Taluk	... 1,206—15
3	Nagamangala Taluk	... 834—00

In exercise of the powers conferred on the Assistant Commissioner under Section 71 of the Mysore Land Revenue Act, 1964, the Assistant Commissioner, Pandavapura has issued the notification in No. LND. CR 201/72-73, dated 23-9-1972 reserving these areas for assignment in favour of the displaced persons. Hence, the question of assignment of these lands in favour of others does not arise.

2-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಸ್ವಾಮಿ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ 12140 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ 12140 ಎಕರೆ ನಿರಾವರಿಯಾಗುವ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ. 3-4 ಸಾವರ ಎಕರೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಿರಾವರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಾಕಿ ಜಮೀನು ಬೋರಿ ಮತ್ತು ಬಂಜರು ಜಮೀನು, ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ನಿರಾವರಿಯಾಗತಕ್ಕಂಥಾ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿ ಮುಳುಗಡೆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ 12 ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬುಟ್ಟಿ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ತರಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಬುಟ್ಟಿ ಜಮೀನು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಡಿಸ್-ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಿ ಉಳಿದ ಕೆಲವು ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ತಾವು 23-9-1972ರಿಂದ ಜಮೀನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದೇರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಆ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಈಚೆಗೆ ನಿರಾವರಿಯ ಆಗತಕ್ಕಂತಹ ಜಮೀನನ್ನು ಕೆ. ಆರ್. ಪೇಟೆ, ನಾಗಮಂಗಲ ಇಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದರಬಾಸ್ತು ಮೂಲಕ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅಂಥವುಗಳ ಮೇಲೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಈಗ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕ್ಯಾನ್ಸಲ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Taking up Some Calling Attention Notices

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ನಾನು ಮೈಸೂರು ಮೆಟಿನಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ನೋಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸಂಸಾರ್ ಬಳಿ ಒಂದು ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆಗಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ ಅಟೆನ್ಷನ್ ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ — ಒಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಮೇಲೆ ಬರುವುದು ಅಪೂರ್ವ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಸಹ ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಗಾಬರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಅವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೊಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

BUDGET ESTIMATES FOR 1973-74

Demands for Grants

Demand Nos. 1737 and 17A (Debate Con'd)

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾವೇಗೌಡ (ಬನ್ನೂರು). —ವಾಚ್ಯ ಅಭ್ಯರ್ಥನೆ, ಈ ಬೇಡಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನೀಡಿದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೂಲತಃ ನಾವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಧೋರಣೆ ಗಮನವನ್ನು ಹುಸುಮೆಕುಬಿದ್ದೇ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆ. ಇಷ್ಟತ್ತು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಂದರೆ, ನಾವು ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಅಪರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಕು ತ್ರೇವೆಯೋ, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಅದೇತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರತಿಕ್ರಮೇ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ನೋವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ಅದರ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಂದು ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೋಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ನುಸುಂಕತರೂ ಮತ್ತು ಪ್ರವೀಣರೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಆ ಒಂದು ಆಧಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ಫಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಮೂಲ ಶಿಕ್ಷಣ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ, ಮುಂದೆ ಮೂಲ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವೇ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೂಲತಃ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರೂ ಕೂಡ, ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮನಗಾಣಬೇಕು; ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು 'ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಯಾವಕಾರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದೇ ಎಂಬ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಯಾವ ರೈತ ತನ್ನ ಮಗನನ್ನು ಓದಿಸಿ, ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಂತನಾಗಬೇಕೆಂದು ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರುತ್ತಾನೋ, ಅಂಥವನಿಗೆ ತನ್ನ ಮಗನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ನಂತರ, ಅತನ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮ. ರೈತನ ಮಗನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾದ ವೇಲೆ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಅತನ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ ಕೂಡ ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಾನಿಯೇ ಆಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ತಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಹಿತರು ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಯಾವ ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿನ, ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ನಡತೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ. ದುರ್ನಡತೆ ಅಂದರೆ, ಕುಡಿಯ ತಕ್ಕದು, ದುಶ್ಚಟಗಳು ಇವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ, ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ, ಇದರ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಅದ

ಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಈಗ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ, ಇಂತಹ ದುರ್ನಡತೆ ಹಾಗೂ ದುಶ್ಚಟಗಳಿಂದ ಇರುವಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಗೆಯಾದ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಬಹುಶಃ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅವರ ನಡತೆಯನ್ನು ತಿದ್ದಿದ್ದರೆ ನಿಜವು ಎಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ದಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೋದರೆ, ನಿಜವು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬಂದಿತವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟೋ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ಈ ದುರ್ನಡತೆಯಿಂದ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಕೂಡ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅವರ ಸಂಸಾರ ದಿಕ್ಕನ್ನು ಪಾಲಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ರೀತಿವಿಧಿ, ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ, ಅವರು ಯಾವ ದಿಗ್ವಿಜಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅದು ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಬಿಗಿ ಇದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆದರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಯ್ಕ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೆದರಬೇಕೆನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇತ್ತು? ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ನುಬಂಧ ಹೇಗೆ ಇತ್ತುಂಬುದು ತಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಕಾರಣವಾದರೂ ಏನು ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ನಡತೆ, ಆಶಿಸ್ತು, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಬಳಿಯುತ್ತಿರುವ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹೋದರೆ ನಾವೇ ಅದನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ನಡತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೋದರೆ, ಬಂದಿತವಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾವಿ, ರೈತರೊಳಗೆ ಸಾವಿ, ನಮಾಜಕ್ಕೂ ಹಾನಿ, ಅವರ ಸಂಸಾರಕ್ಕೂ ಹಾನಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾವು ಮೂಲತಃ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನರ್ಸರಿ ಎಂದು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಕೆಲವುಕಡೆ ಏನು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆಯೋ ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜಾರಿಯಾಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮೂಲತಃ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಈ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಂತಹ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ರೋಕರ್ ವಾಡೀಸ್ ಸೌಪ್ತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ತಾವು ಏನು ಶಿಶುವಿಹಾರಕ್ಕೆ 21 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅವು ಏನೇನು ಸಾಲದು. ಒಂದು ಕೊಟ್ಟ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಾಲ್ಕರೂ ಕೂಡ ಶಿಶುವಿಹಾರಗಳ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡಬೇಕು, ಹಾಗೂ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳ ಮೂಲತಃ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗಿನ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಫಿಜಿಕಲಿ—ಫ್ಯಾಂಟಿಕ್ಯಾಪ್ಪ ಬಾಯ್ಸ್‌ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಏನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವು ನರಗಳ ದಾರ್ಬಲ್ಯತೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಈ ಬೆಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ತಮ್ಮ ಬೆಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಫಿಜಿಕಲಿ ಹ್ಯಾಂಡಿಕಾಪ್ಪ ಬಾಯ್ಸ್‌ಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅವ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ)

ಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಾರಾಯಣ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಇವತ್ತು ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲುಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಫಿಜಿ ಕಲಿ ಹ್ಯಾಂಡಿಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಬಾಯ್ಸ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ. ಅದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಸತ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಫಿಜಿ ಕಲಿ ಹ್ಯಾಂಡಿಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತರಬಹುದು. ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 10 ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಎರಡೂ ವರೆಗೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಇಂಥಹ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅಂತಹ ಒಂದು ಖಾಸಗಿಯಾದ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸಿ ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಆಗ ನೀವು ಮಾಡುವಂತ ಕೆಲಸದ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಅವರು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಫ್ಯಾಬ್ರಿಕೇಟಿಂಗ್‌ಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬಹಳ ಅರ್ಹತೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅವರಿಗೆ ಸೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಲೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದ್ದರೂ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದಳವಾಯಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶತಕ್ಕ 2-3 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಈಗ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಕೂಡ ಇಷ್ಟೇ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಆಜ್ಞೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಅದನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಎರಡು ಸಂಸಾರಗಳು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ದಿವಾಳಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವುದು ಇಷ್ಟು. ಇಲ್ಲೇನೋ ಅನರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಸೇಕಡ 90 ಭಾಗದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಆಜ್ಞೆ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಅಪೀಲು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮಾದೇಗೌಡ.—ಇದನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತೀರಿ ? ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ಆ ಸಂಸಾರಗಳ ದಿವಾಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಸರಿಯಾದ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಕೊಡಿ. ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾರ್ಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಕೊಡಗಿ (ಬೈಂದೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ : ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂಶಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ದೇಶದ ಆಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಆ ದೇಶದ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಯೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ವಿದ್ಯೆ ಇದ್ದು, ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ರಾಷ್ಟ್ರ ಶಿಫುಕವಾಗಿ ಏಳಿಗೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ—ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಏನು ಬ್ರಿಟಿಷರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಅವನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೇ, ನಾವು ಹೀಗೇ ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗುಡಾಂತರ ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೂ

ಬರಿ ಕಾರ್ಕೂನರಾಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಯೇ ವಿನಾ ದೇಶವನ್ನು ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲ. ನಾವು ಇಂದೂ ಕೂಡ ಈ ಕಾರ್ಕೂನರನ್ನು ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಸಡೆಯತಕ್ಕವರ ಗುರಿ ಏನಿದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗದತ್ತ ಒಡುತ್ತಿದ್ದೇವೋ ವಿನಾ, ಅವರು ಎಷ್ಟೇ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿರಲಿ-ಎಷ್ಟೇ ಪದವಿಧರರಾಗಿರಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಸ್ವಂತ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಲ್ಲುವಂಥ ಧೈರ್ಯ ಅನರಲ್ಪ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಗುರಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಶತಸಿದ್ಧ. ಆದುದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುರಿಯನ್ನು ನಾವು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸು ಧನಾರ್ಜನೆಯತ್ತ ಒಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಆದರೆ ಆತನು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಉತ್ತಮ ಯಾವುದು ಸರಿ, ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಈ ರಾಜಕೀಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಇದರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನರ್ಥಗಳೇ ಆಗಬಹುದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ಮತ್ತು ಆಗಲೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನರ್ಥಗಳು ತಪ್ಪಿದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅದೊಂದು ತನಗೆ ಸೊಗಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾನುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಆದಾದನಂತರ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಬೇರೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದಿರಬಹುದು; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದು ತನಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲ ಎಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪೇ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಂತೆ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಈ ದಿವಸ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಮೆಡಿಕಲ್ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆದವರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಸ್ವಂತಕಾಲಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಹಾತುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಮೂಲ ತಳಹದಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಅಂತಸ್ತಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಬುನಾದಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯೆಬಗ್ಗೆ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಾರದು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದ ನಂತರವೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಜ್ಜೆನ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಾಲಕನಿಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಅಥವಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಕಸೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಕಟ್ಟಡಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದು ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 6 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 50 ಜನರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 32,692 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 1593 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ 2 ಲಕ್ಷದ 25 ಸಾವಿರದ 927 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿ 1972 ಮತ್ತು 1973ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಇದ್ದ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರದ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಒಟ್ಟು 7972 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 40 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ 30 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೇ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು 735 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೇ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಕೊಡಗಿ)

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒನ್ ಈಸ್ಟು ಪಾರ್ಟಿ ರೂಲನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸ್ಥಾನಗಳು ಭರ್ತಿಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 375 ಪ್ರೊಫೆಸ್ಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ 95 ಪ್ರೊಫೆಸ್ಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇರಿತೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರಾಶ್ರೀಗ್ರಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೂಡ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದಿಂದ ರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೂತನ ಒಳ್ಳೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಬೇಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಗ್ರಾಜುಯೇಟರಿಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್‌ರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದವರ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮೇರೆಗೆ 1965 ರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಒಂದು ವರ್ಷವಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಚರಾವಣೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದರ ಅದು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಿತ್ತು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಅವರನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ರೆಲೀವ್ ಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ವರ್ಷಾರಂಭವಾದ ನಂತರ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ತಾನು ಯಾವ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರತ್ತಾನೋ ಅದೇ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್‌ನು ಮಾರನೇ ವರ್ಷ ತನ್ನ ಕೈಕೆಳಗಿದ್ದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರಿಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್‌ಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಿರುತ್ತವೆ....

Sri A. R. BADARINARAYANA.—In regard to these service matters there are so many problems. So the Government are taking interest in constituting a Committee to go into the question regarding the disparities in the salary condition and service conditions because the Government have received innumerable representations regarding the injustice done to them. So I think after that Committee has been constituted and it goes into the question in detail it may be possible to regularise the irregularities that may have been there.

2.30 P.M.

ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ಕೊಡಗಿ.—ವಿದ್ಯಾ ನಡೆವಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಣೆ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇರುವ ತೊಡಕುಗಳನ್ನು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ನೇಮಕದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ, ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಬಹು ಮೊದಲೆ ಇಲಾಖೆ. ಬಹುಶಃ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ಒದಗಿಸಿರುವುದು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ರವರ ಅಭಿನಿವೇಶನ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಷ್ಟು ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮಾಡಲು ಒಬ್ಬ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ರವರನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆಗೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಿಂದ ಕಾಲೇಜಿನವರೆಗೆ ಇವೆ. ಆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ದುರವ್ಯವಹಾರ ಇರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬರುವುದು. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರು, ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ಕಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕಗಳಲ್ಲಿ ವಂಚನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದೆರಡು

ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೇ ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಗಮನ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು. ದುರುಪಯೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಒಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿ ಬೇಕು. ಹೊಸ ಒಂದು ಶಾಖೆಯನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಒತ್ತಡವಿರುವಾಗ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಬಹುದು. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಜಾತಿಯ ತಳಹದಿಯಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವರು. ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರಿದ್ದರೆ ಎನಾದರೂ ನೆಪ ಹೂಡಿ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕುವರು. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರ ಬದಗಬಹುದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ನೂಡನೆಗಳನ್ನು ಸಾವು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹಣದ ಅಭಾವವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೂಡನೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯವರೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಹೊಣೆ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸಮಾಜದಮೇಲಿದೆ. ಕಾಲೇಜು ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹೊಣೆಯಿಲ್ಲ. ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೆ ಈಗಿರುವ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ರಿಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಂತೆ ಒಂದು ಎಜುಕೇಷನ್ ರಿಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಓದಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಕಂತಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಮೇಲಾಗಬಹುದು. ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸುವುದ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಅನೇಕರು ಸರ್ಕಾರಿ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೆಲೆಸುವರು, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದವರ ಮೇಲೆ ಸಮಾಜದ ಹೊಣೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂದು ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಉಚ್ಚ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ಪಡೆಯಬಹುದು, ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದಮೇಲೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕಂತುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಇರುವ ಸೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ರಚನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಬಾರದು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲೇಜುಗಳು, ಶಾಲೆಗಳು, ಇರುವ ಕಡೆ ಹೊಸ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯ. ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಯೂನಿ ವರ್ಸಿಟಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಅದು ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅದನ್ನು ದೇಶದ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರವರ, ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾ ಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ವಿಶೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ 67 ಕೋಟಿ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಏನು ಇವೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನರನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಹಾಗೆ ಇದಕ್ಕೂ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಏನೋ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ರೈತಾಪಿ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅವಿದ್ಯಾವಂತತನವನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಎಂದು ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇವತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ವರ್ಗ ಏನು ಇದೆ ಅವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜನ ಮಕ್ಕಳಿಗಿರುವ ನೇಮಿಸಿದರೆ ಅವರು ಈ ಅವಿದ್ಯಾವಂತತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ಏನು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ 100-75 ಎಕರೆ ಜಮೀನು, ತೋಟ ತುಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ವೃತ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ಪಾಠ ಶಾಲೆಗೆ ನಾನು ಹೋದಿದ್ದೆ. ಇ. ಒ. ಅವರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದು ಬಿಸಿಲ ಕಾಲ, ಅಲ್ಲಿಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಬಿನಿಯನ್ ಬಿಟ್ಟು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಚಡ್ಡಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಹಲಸಿನ ಬೀಜ ತಿನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ನಾವು ಇದು ಏನೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರು ಸೈನ್ಸ್ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಲಸಿನ ಬೀಜ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಏನು ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ, ಅವರು ಹುರಿದ ಹಲಸಿನ ಬೀಜ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೈನ್ಸ್ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಲಸಿನ ಬೀಜ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಪ್ರಮೇಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಪಾಠ ಪ್ರವಚನವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ತಕ್ಷಣ ಅವರ ತೋಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು 10 ಹತ್ತುವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬಂದರೆ, ಒಂದು ಮಾವಿನಕಾಯಿ ಚಿತ್ರ ಬರೆದು ಆರಾಮವಾಗಿ ತೂಕದಿಸುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒಂದು ನಿಯಮ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಪಕರೂ ಪ್ರೈಮರಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಜಮೀನು ಪಕ್ಕರೆ ಹೊಂದಿರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಿಂದಿನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜ್ಞಾನವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ನಮಗೆ ನೆನಪು ಬರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವಂತೆ, ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಇದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ದುರಾದೃಷ್ಟ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ರಾಜಕೀಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳು ಹೀಗೆ ತರಹ ತರಹ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಈಗ ಇರುವವರನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅವರನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಿಟೈರ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಥ ಹವ್ಯಾಸಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಾಲದು, ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೇಜುಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಕಾರ್ಪೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಇಂತಿಷ್ಟು ಕಾರ್ಪೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಬಿಡಬೇಡಿ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ತಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೇಜುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು, ಗುಂಪುಗುಳಿತನ, ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಅಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಜಿಯಾಗ್ರಫಿ, ಲೆಕ್ಚರರ್ ಅನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆತ ಶ್ರೀಮಾಲಯವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಹುದ್ದೆಗೆ ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಬಂದಾಗಲಿಲ್ಲ ಡಿಸ್‌ಕ್ಯಾಲಿಫೈ ಆಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥವನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ನಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಏಕೆನ್ನೋ ಸ್ಕರ ಎಂದರೆ, ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏಕನಾಮಿಕ ಪ್ರಾಂಶು ಮಾಡಬೇಕು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿಗೆ ಏಕನಾಮಿಕ ಅನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೆಂದರೆ, ಜಿಯಾಗ್ರಫಿ ಲೆಕ್ಚರರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ಇತ್ತು? ಏಕೆ ಮಾಡಿದರು? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಡಾ. ವಿ. ಕೆ. ಆರ್. ವಿ. ರಾವ್ ಅವರು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಎಕ್ಸೆಯು ಏಕನಾಮಿಕ ಅನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಭೂಗೋಳದ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು? ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಜುರಾತಿ ದೊರೆತದೆಯೇ? ಇವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆರ್. ಪಿ. ವಿಶ್ವಾ ಅವರು ಜಿಯಾಗ್ರಫಿ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್, ಅವರನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕುಶಂತ್ರ ನಡೆದಿದೆ ಅದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸ ಮಾಡ ಬೇಕು; ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ, ಒರ್ವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆದ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಏಕನಾಮಿಕರನ್ನು ಕನ್ನಡ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟು, ಕನ್ನಡದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಅನ್ನು ಅಪಾಯಂಟ್ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಫೇರ್ ಆಗುವ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಫರ್ವರಾಂಟ್ ಎಂ ಎಸ್ ಸಿ, ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಮೈಸ್ಟರ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೈಸ್ಟರ್ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಅವರ ಡಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿರೇಟಿವ್. ಅಂಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಗೂ ಇವನು ಡಿಸ್ಟೆಂಟ್ ರಿರೇಟಿವ್ ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆಯಬಾರದು. ವಿದ್ಯಾ ಪ್ರಸಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇಂಥಾ ಸ್ಥಿತಿ ನಡೆಯ ಬಾರದು ಎಂದು ಬಹು ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸ ಮಾಡಿ, ಇದು ನಿಜವಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಅಪಾಯವಾಸವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ, ನಿಜ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುತರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರ ಇಲ್ಲದೆ, ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಂದ್ರ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದ ಬಗ್ಗೆಯವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಅಭ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಅಲ್ಲ ಐದಾರು ಲಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತೋ, ತನಿಖೆ ನಡೆಯತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ.—ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಈ ಅಪಾದನೆಗಳು ಸುಳ್ಳು, ಸರಿ ಕಂಡರೆ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ನಾನು ಗೃಹೀತಕ್ಕ ಅಸಿಪಾಯಿಸಿಗಳ ವಿವರವೂ ಇದೆ. ಎಂದು ಅವರು ಅವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಚೌಕಾಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್ ಕಾಜಲಗಿ)

ನಮ್ಮ ನೈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಂಗೀತ, ನಾಟಕ ಅಕಾಡಮಿ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುತೇಕ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹೆಗೆ ನೆನೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ ಕಡೆಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ಸಂಗೀತ ಶಾಲೆಗಳು ಗಾಂಧಿನ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏನು ರನ್ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯವನ್ನು ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಯವರು ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಳಬೇಕು ಏನು ವುದಾದರೆ ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಈ ಕಡೆ ಇದ್ದಾಗ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸನಾತನ ಕರಾಕ್ಷೇತ್ರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸನಾತನ ಕರಾಕ್ಷೇತ್ರದ ಮಾಲೀಕರು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಿಂಸೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂಸೆ ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಕ್ಕೆ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ರಾತ್ರಿ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಸಭ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತನೆ ಮಾಡಿದವರು ಎಂದು ದೂರು ಬಂದವು, ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೆಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ ಈ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ದಿನೇ ದಿನೇ ಉಲ್ಬಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಹಬ್ಬದ ರಜೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ರಾಡಾರಿನಗರದ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಎಕ್ಸಟೆನ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯನ್ನು ನಿರೀ ರವಿಕೆ ಹರಿದು ಹೊಡೆ ದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ (ಆಕೆಯ ಹೆಸರು ಶ್ರೀಮತಿ ಎಚ್. ಆರ್. ರತ್ನ) ಈ ರೀತಿಯದ್ದು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆ ಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಹಿಡಿತ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಇನ್ನೂ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಜನ ಹುಡುಗಿಯರು ಕಡು ಬಡತನದಲ್ಲಿ ಜೀವುವರು ಅವರು ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಬೀವನ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಿಂಸೆ ಆಗುವಾರದು. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಆ ಪಾಯಿಂಟೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು, ತೆಗೆಯುವುದು ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಸಂಬಳ ಸರ್ಕಾರವೇ ರಿಕವರ್‌ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ನೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಮಗನಿಸುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ನೈ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ವಿವ್ಯಾಪ್ತಸಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಾಂಧ್ಯ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕುಸಿಯುತ್ತಿದೆ. ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಎಸ್.ಎಸ್. ಎರ್. ಸಿ., ಬಿ.ಎ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಗದವನ್ನು ಇಪ್ಪತ್ತಿನದಿನ ಎಂ.ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ.ಎಸ್.ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರೆಯುವ ಕಾಗಡೆಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಸಹ್ಯಕರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಬಿ.ಎಡ್. ಮಾಡಿದ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುತ್ತದೆ. ನಾವು ರೈತಾಪಿ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿ ಬೆಸರು ನೋಡಿದ ಹಣವಿಂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಪಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಈ ರೀತಿ ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವನು ಬಡ್ ಶರಣು, ಕೂಲಿಂಗ್ ಗ್ಯಾಸ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ವಾಪಸು ಬರುತ್ತಾನೆ, ಅವನು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಟಿಗೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ನಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ತರಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ಪ್ರಸಂಗ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರಾಗ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಮಮ್ಮಿ ಎಂದಾಗ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳ ಎನ್ನುತ್ತೀಯಾ ಅಥವಾ ಬೆಕ್ಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೇಸಮ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಮೆಮ್ಮಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಸಂತೋಷ ಪಡುವಂತ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಇನ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಎ. ಸಿ. ದೇವೇಗೌಡರಿಂದ ಬರೆಸಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕ ಖರೀದಿ-ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಓದಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ

ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತೆ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆದೀತು. ಸಂಸ್ಥಾ ನದ ಜನರ ವಿದ್ಯಾ ಮಟ್ಟ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆದೀತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಆಯ್ಕೆರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಐ.ಜಿ. ಸನದಿ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ವಿದ್ಯಾವಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ 67 ಕೋಟಿ 1 ಲಕ್ಷದ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯಾ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಹತ್ತೂರ್ವಕವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನಾನು ನೊಟಿಸುತ್ತಾ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆ ಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತ ಕೆಲವು ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಕಡೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಯಿಸಿ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಅಥವಾ ಒಂದು ದೇಶ ಕಟ್ಟುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿದ್ಯೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಲಾಗದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಇರಬೇಕಾದುದು ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ. ಮನುಷ್ಯ ಎಂಥ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ವಿದ್ಯೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂತಹ ವಿದ್ಯೆ ಕೇವಲ ! ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದರ ಸಾಲದು. ಮನುಷ್ಯ ನಿಜವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಬೇಕು, ಮಾನವ ಮಾನವನಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುರಿ, ಅದರ ಕಡೆಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆ ಲಕ್ಷ ವಹಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಜೀವನದ ಧೈಯ, ಗುರಿ ಏನು ಇದೆ ಅದರ ಸಾಧನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಬಹಳ ಅತ್ಯಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಶಕ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಉಂಟಾಗಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಚಾರಿತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದಂಥಹ ಪೌರ ಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಜೀವನ ಬೆಳೆಸತಕ್ಕಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇವೊತ್ತು ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಜೀವನ ದಲ್ಲಿ ಮಾಲ್ಟಿಗಳು ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿವೆ. ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಗೌರವ, ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇದ್ದವು. ಈಗ ಈ ಮಾಲ್ಟಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿ ಯಾವನ ಹತ್ತಿರ ಬಲ್ಲಂಗಳು, ಮೋಟಾರ್ ಕಾರ್ಗಳು ಇವೆ ಅಂತವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹೇಗೆ ಇದ್ದರೂ ಸರಿ ಗೌರವಿಸ ತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸೇವೆ ಮಾಸತಕ್ಕ ಜನರೂ ಕೂಡ ಅದ ರಿಂದ ದೂರ ಸರಿದು ಹೋಗತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಇವೊತ್ತು ಬಂದಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

3-00 P. M.

ಒಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನೆಂದರೆ ವಿದ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ಮಹತ್ವದ್ದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ತಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

“ವಿದ್ಯಾನಾವನರಸ್ಯ ರೂಪಮುಧಿತಂ
ಪ್ರಜ್ಞನ್ ಗುಪ್ತಂ ಧನಮ್.”
ವಿದ್ಯಾಭೋಗತರಿ ಯ ಶಃ ಸುಖತರಿ
ವಿದ್ಯಾ ಗುರುಣಾಂ ಗುರುಃ
ವಿದ್ಯಾ ಬಂಧುಜನೋ ವಿದೇಶ ಗಮನೇ
ವಿದ್ಯಾ ಪರಂ ದೈವತಂ,
ವಿದ್ಯಾ ಸತ್ಯತಿ ನೃಪ ನತು ಧನಮ್
ವಿದ್ಯಾ ವಿಜೀನಃ ಪಶುಃ”

ಎಂದು ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೂಪ, ಈ ಧನ, ಈ ಭೋಗ, ಈ ಸುಖ ಇವೆ ಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ವಿದ್ಯೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಸಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದರೆ ದೇವತೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅದರ ಈಗ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಅಡಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಈ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ತ್ಯಾಗ ಜೀವಿಯಂತೆ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಇದು ಮಕ್ಕಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಉಂಟು

(ಶ್ರೀ ಐ. ಪಿ. ನವಡಿ)

ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮುದಾಯ. ಅದುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ 67—68 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿರುವುದು ನಿಜವಾದ ನಗ್ನತೆಯಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಮಾನವೀಯತೆಯಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಪುಣ್ಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದುಡಿಮೆಯಿಂದ ಅರ್ಹತೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಕಟ್ಟಡದ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಹೋದ ಸಲ ಆಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಧಾರವಾರ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಗುಡಿಗಳಲ್ಲಿ, ಧಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳೇ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಅದು ಯಾವ ಸಮಯದ್ದಾದರೂ ವರದಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿ ಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಪೂತ್ರ್ವ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವಕ್ಕೆ 1—2 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ರಿಪೇರಿ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಈ ಒಲಂಪಿಗೆ ಒಂದು ಪೈಪ್‌ಲೈನ್ ಕೂಡ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಆವಾಗ ಮಳೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿದು ಹೋಗಿಬಹುದು, ಹುಡುಗರಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದರಂತೆ ಹುಡುಗರಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು. ದೈವವಶಾತ್ ಆ ರೀತಿ ಹುಡುಗರಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಕುಸಿದು ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು. ಈ ತರಹ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ನೋರಾರು ಇದೆ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸರ್‌ಪ್ರೈಮ್‌ ವಿಸಿಟ್ ಬಂದಿರಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಎಷ್ಟು ಶಾಲೆಗಳು ಆಗಿದೆ ಕಾಗಿದೆ ಬರೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ರೆಡ್‌ಟೇಪಿನಮ್ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಣ ಅವರಿಗೆ 11 ನೇ ಮಾರ್ಚ್ 1947ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ 6—6 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಸಚಿವರಿಂದ ಯಾವ ಆರ್ಡರ್ ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಇತ್ತ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ, ಧಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಇದರಿಂದ ಪಾತ್ಯಾಯಿತೆ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳು ಆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ಇತರ ಕೋಮಿನವರೊಂದಿಗೆ ಸೇರದೆ ದೂರವಾಗಿ ಕೂರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಬಹಳಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಗುರು ಅನ್ನುವುದು ಒಂದು ಭಾವನೆ ಏನು ಇದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಾವನೆ ಮುಖ್ಯ. ಆ ಭಾವನೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಶಾಲೆ ಎಂದರೆ ದೇವಾಲಯ ಇದ್ದ ಕಡೆ, ಮಕ್ಕಳು ಎಂದರೆ ದೇವರು ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಈ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾವು ಅವರನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ತ್ಯಾಗ ಜೀವಿ ಆಗಬೇಕು. ಈ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾದರೂ ಸರಿ. ಆ ಮಕ್ಕಳು ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಗರಿಕರಾಗಬೇಕು. ಈ ಪೂತ್ರ್ವ ಒಳ್ಳೆಯ ಗುರು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಶಿಷ್ಯರೂ ಕೂಡ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಸ್ಥಿತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೇಬಿರ್ ಇಳುವಿಸಿದಾಗ ಏನು ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಏನು ವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಾತ್ಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಅಲ್ಪರತಕ್ಕಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟ ಹೆಸರು ತರು

ತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಫೈಲನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಮತ್ತು ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತದೆ, ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಲಸಗಳು ತುಂಬಾ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಡಿ. ಡಿ. ಪಿ. ಐ. ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗಳಿಗೆ 4—5 ವರ್ಷವಾದರೂ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಫೈಲು ಧಾರವಾಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲೋ ಹೋಗಿ ವಾಪಸ್ಸು ಬಂತು. ಈ ರೀತಿ ಆಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ನಿಧಾನ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ ಆಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಏನೇನೋ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಜವಾಬ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಶಾಸಕರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರು ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾತ್ರವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಗಳು, ಉರ್ದು ಶಾಲೆಗಳು ಏನು ಇವೆ ಅಲ್ಲ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡ ಕಲಿತವರೋ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕಲಿತವರೋ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಗೊಂಬೆ ಹಾಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಆ ಭಾಷೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಭಾಷೆ ಕಲಿತರತಕ್ಕಂಥ, ಉರ್ದು ಕಲಿತರತಕ್ಕಂಥ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ್ನು ಇಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಒಂದು ಪಾತ್ರಿಯಂತೆ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೂ ಆಗಲಿ, ಮುಸ್ಲಿಂ ಆಗಲಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಆಗಲಿ ಆ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ಮನೋಭಾವನೆ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಗೊಣ, ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೇಲೆ ಇದು ಕೂಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ 10 ರೂಮುಗಳು ಇದ್ದರೆ 2 ರೂಮು ಉರ್ದು ಶಾಲೆಗಳು, 2 ರೂಮು ಮರಾಠಿ ಶಾಲೆಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದವರು ಎಂದು ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬರು ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್‌ನ್ನು ಇಡಿ. ಅವಾಗ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಭಾವನೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಅಥಾರಿಟಿ ಏನು ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಬರೀ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಏನಾ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಿಂದಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಲ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ನಾನು ಹಿಂದಿ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂತು. ಆ ಪಾಠ ಹೇಳಾದ ಮೇಲೆ ತಾವು ಏನಾದರೂ ಕೊಶ್ಟ್ಸ್ ಕೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಆಗ ಎಮ್ಮೆ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಆಗ ಹುಡುಗರೊಲ್ಲಾ ನಕ್ಕರು. ಏತಕ್ಕಂದರೆ ಅವರು ಏನು ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು. ಅದುದರಿಂದ ಭಾಷೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಂಥವರನ್ನು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಡಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಇರುವವರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲ ದುಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ—ಧಾರವಾಸದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಸದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಇದು ತಪ್ಪು ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಎಜುಕೇಷನ್ ಡಿಪ್ಟಿಕ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ ಅದು ಧಾರವಾಸದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಫೀಸು ಆಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ 2—3 ಅಫೀಸುಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೆ ಅವರು ಏಪಿಪಿಯೆನ್ಸಿ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಾರೇಜುಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾದುದು. ಒಬ್ಬ ಕಾರೇಜಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರ ಸ್ಥಿತಿ ಖಾಸಗಿ ಕಾರೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬೇಕು, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಕೊಲಿಜಿಯೇಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಬೇಕು, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಮೋಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ರೊಕ್ಕು ಬರುತ್ತದೆ. ಥೇರಮನ್ ಅವರು ಅದನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆದವರು. ಆದರೆ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು ಎಂದರೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲರು. ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಆತನಿಗೆ ನೆರೆಯಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ರಾಂಗಲೇ, ಮೈಸೂರು ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ರಾಂಗಲೇ ಇರುವಂಥ ಅಫೀಸುಗಳೇ ಕಾರೇಜುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಲೈಬ್ರರಿ ಗ್ರಾಂಟ್, ರ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಯಾವ ರೀತಿ

(ಶ್ರೀ ಐ. ಬಿ. ಸಂದಿ)

ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್‌ಮಾಡಿದರೆ ಸುಮಾರು 50 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ಅತ್ಯವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಾನು ತಳೆದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಏನಿದೆ ಅದು ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದನ್ನು ಮುಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ತೀತ್ತಾಗಿ ಶುಭ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಯ ಮೈಸೂರಿನವರು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಬುದ್ದಿದ್ದೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಏರೋಡೊ ರನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಬಂದು ಅವರ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ದಕ್ಷರಾದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದಂಥವರನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನುಳಿದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೂ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ದೂರದಲ್ಲ ನಿಂತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಯಾವ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು, ಒಮ್ಮೆ ಖಂಡದಲ್ಲಿಯೆ ಕೆಲವು ಉತ್ತಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಿಂದ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿತ್ತು. ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಕಳಂಕ ಬಂದಿದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತು ಕೇಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದೆ. ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಧಾನ್ಸಲರೇ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಭವಿಷ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದನ್ನಿಂತದೆ. ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮೈಸೂರು ಧಾನ್ಸಲರು ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಜೀವಿಗಳು, ಲೌಕಿಕಕ್ಕಿಂತ ಆರೌಕಿಕ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವವರು. ಸೇವಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಭೆ, ಪ್ರವಾಸ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ. ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಭಜನೆ, ಪೂಜೆ ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ಕೇಳುವರಾರು? ಮನೆಯ ಯಜಮಾನನಲ್ಲಿ ಸಡಿಲತೆಯುಂಟಾದರೆ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. “ಸಾಕು ಸಾಕೇ ಭಜನೆ, ಪೂಜನೆ, ಸಾಕು ಈ ಆರಾಧನೆ” ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಬಹಳ ದಕ್ಷರಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನ ಬಿಡುವುದು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಹಿತದ್ವಯದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶಿಕ್ಷಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತುಂಬ ವಿನಯಶೀಲತೆ ಮತ್ತು ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದವರು. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೋದ ಸಾರಿ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗೆ 5 ಲಕ್ಷ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ವೇದ ಪಾಠಕ್ಕೆ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೀಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಎಂದು ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಶೇಖರಿಸಿ, ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ಯನ್ಮಣಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿಗಳಿಗೆ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡಲು 45 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ; ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಲಲಿತಕಲೆಗಳ ಷಷ್ಠಾಂಕ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ, ಸಂಗೀತ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಪೋಲಾಗುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಕ ಮಾಡಿ ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೊಡೆಯತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ

ನಾಟಕ ಅಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು 'ಗರೀಬಿ ಹಠಾಪೋ' ಎನ್ನುವ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಡತನ ಹೇಗೆ ತೊಲಗಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಮನ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಆಡಿ ತೋರಿಸಿದರು. ಇಂಥ ಕರೆಗಾರರಿಗೆ, ನಾಟಕಕಾರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಉತ್ತೇಜನ ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಸತ್ತರೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ದಿಕ್ಕಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದ ಕರೆಗಾರರಿಗೆ ಇದೆ. 'ಬೇಡುವವ ಭಕ್ತನಲ್ಲ, ಕೇಳುವವ ಕರೆಗಾರನಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಕರೆಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಗೀತ ಕಲಾ ವಿಕೀರ್ಣ: ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಪಶು: ಪೃಥ ವಿಷಕಾ ವಿಕೀರ್ಣ:” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಬಾಳ ಬದುಕಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೀರ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ ಕರೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇರುವಂಥ ಜನರನ್ನು ಲಲಿತ ಕಲಾ ಅಕಾಡೆಮಿಗೆ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ, ಅದ್ಭುತವಾದ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Madam Speaker I rise to oppose the demands tabled by the Hon. Minister for Education. He has asked for nearly 70 crores of rupees. Our Educational system is still an experimental one. Every five years the Education Minister changes and the education system also changes. There was Lord Macaulay system of education when we were under British regime; then we got independence and after that we were in Bombay State; there Dr. B.G. Kher introduced a system of education wherein English was removed from V Standard of Education: then he introduced the basic education and again introduced English from V Standard. There are so many changes.

Now there is the three-language formula, i. e., English, Hindi and State language. But according to me Government is again thinking deeply to introduce a French system of Education in India. Education is both a State and Central subject. I urge both the Education Minister of the State and the Centre to take a firm decision in respect of education policy and give a finality to it; otherwise, what will be the fate of our education and our boys and girls? Now our boys and girls undergo 15 years of education to get a Degree. But even after 15 years of education and getting a Degree are they able to get jobs? Are they in a position to get their livelihood? I am sorry to state that they are put to trouble. In Mysore State about 3,000 B. E., graduates are unemployed. If that is the fact of B. E. graduates, what about B. A., B. Sc., and Law graduates? The education system is faulty and white-colored one. Our boys, after their education, do not want to go to the fields; they do not want to serve in any factory, and they want jobs only in Government service. This is the type of education we are giving. Our educational system is lacking in patriotism and discipline. Our Government is spending Rs. 40 per student for pre-primary education, Rs. 60 per student for primary education, Rs. 200/- per student for secondary education, Rs. 1,000 per student for B. E., and M. B. B. S., courses, and Rs. 1,800 per student for B. E. d. training. But whether these degree holders know that the Government is spending every year Rs. 70 crores on their education and that they owe a responsibility to the

(SRI B. B. SAYANAK)

public and the Nation? I think they never think of the Nation and never realise their responsibility. These boys and girls only know to consume liquor. Now liquor is available in every street. Is this the standard of our independence? Are we doing justice to the educated classes for whom we are spending Rs. 70 crores? I say, 'No'. Our education system should be a qualitative one, but not quantitative.

Coming to primary education, there are 22,840 primary schools, and out of these 14,308 are single-teacher schools. The Government have admitted that they cannot appoint more teachers on account of paucity of funds.

SRI A. R. BADARINARAYANA.—The ratio is 1:40; for every 40 students there will be a teacher. If the strength of students in any school is less than 40, it will be a single-teacher school.

SRI B. B. SAYANAK.—There are 2,943 single-teacher schools with over 50 students, 4,416 single-teacher schools with 50 or more students, and 203 single-teacher schools with more than 100 students. When there are so many graduates unemployed, I would like to ask why the Government is not appointing teachers? If funds are inadequate, the Government must create a fund for education. My friend Sri V. N. Patil was saying that Bidar district is a cosmopolitan area. In Bidar district most of the schools are Marathi schools and many schools have no teachers. In the border areas of Belgaum, Khanapur and Nippani there are no Marathi teachers for many schools in spite of our representations to the Ministers and concerned authorities. The interview for selection of teachers was made on 15th February by the Deputy Director of Public Instruction, but teachers have not been appointed so far. Is this the way to do justice to the Marathi teachers and students? This is the fag-end of the year. When the Government is going to appoint the teachers?

The Government has taken over all the private primary schools, and only 5 private primary schools are left over. They have also passed a resolution. I do not know why the Government is not taking over these 5 schools also. They are collecting Rs. 20 to Rs. 30 from the teachers as rent. I have brought this fact to the notice of the Government as also the Deputy Director of Public Instruction.

I am of the opinion that the Convent schools are doing better in Belgaum district. I have visited almost all these schools. They are charging Rs. 6 to Rs. 10 from First to Fourth Standard as term fee. When the Government is paying the salaries of these teachers, I do not know why they are charging fees. Why should not the Government force them not to charge fees?

3-30 P.M.

In respect of the Secondary schools, according to me, there is a competition in these schools. For example in 'Yellur village' which has got a population of 5000, there was a co-education in the High School in that village. In the month of June 1972, one Modern Education Society had asked for permission to start a Girls High School under the name and style of Changleswari Girls High School. The Government gave them permission to start this Girls High School. After two months, the Government accorded permission to Visva Bharathi Sangha Sahakari Society to start another High School for Girls in that village. I want to ask the Government whether it is good on their part to permit starting of two Girls High Schools in that small village? I am of the opinion that the permission granted to the latter High School should be withdrawn and the school be closed. I am of the view that at least in the field of education, there should not be any competition.

There was a High School at Siruguppa village called the V. V. Rural High School which was started about 10 years ago. There are 9 divisions in that School and 15 teachers are working there. Last year the Government gave permission to the new High School to start a High School in another village which is hardly one mile away from Siruguppa. I want to ask the Government whether it is correct on their part to allow competition in education fields? If you give permission to another High School what will be the fate of the Siruguppa High School which is running there for the last 10 years and more.

There are so many private High Schools which are working in Belgaum District. Some of them are good, better and best, some are worst and more worst and some are being run for commercial purposes. Some of the schools show records in one school and admit boys in another school. The department should examine their records to find out the truth or otherwise. The High School at Angole has no good building. When your inspecting staff go there, I do not know what they will do. They go to the schools to receive garland, good food and return to headquarters after offering good remarks. These officers are following the age-old tradition in respect of inspection work.

The Government has appointed Inspectors of subjects for all the subjects except Inspectors for Marathi. There are many Marathi Schools in Belgaum and in Khanapur and other border areas of Belgaum and Bidar and thousands of pupils are learning Marathi. I want to ask the Government why they have not appointed Subject Inspectors in Marathi? While the examination was going on, there was shortage of 15 Marathi papers. Consequently 15 boys did not get the question paper. You can just imagine the plight of those boys who had appeared for the examination.

(SRI B. B. SAYANAK)

15 Girls Schools were started last year. I am told that according to the revised Grant-in-aid Code *vide* Rule 21, all the Girls schools are entitled to get maintenance grant; but three Girls Schools have been denied the maintenance grant, I do not know why this discrimination has been made in payment of maintenance grants to these three schools.

SRI A. R. BADARINARAYANA.—When there was application from the concerned authorities, they have told us that even if the grant is not paid we will start the schools. They had come up with an application when the budget provision was finalised. Hence they could not be paid that grant.

SRI B. B. SAYANAK.—I want to know whether they have given it in writing that they would start the schools without the grant? I know for certain that they have not given it in writing.

Regarding the text books. Some of the text books are not available in the market. There is one text book in Sanskrit which has been prescribed for second language. Only Kannada translation of this book is available but the condensed translation in Marathi and English are not available in the market. The Home Science book for standard VII is not available uptill now even though the examinations are over. I therefore request the Minister to see that these books are made available.

The Government is paying the salaries of teachers of those schools which have been taken over by the Government. The private schools should be taken over.

Regarding, buildings, when the schools were managed by the Municipal School Board, the Municipality was constructing the buildings for the Municipal Schools and there was no difficulty for the school buildings. Now the School Boards have been abolished and the schools taken over by the Government. There are 14 Marathi schools in Belgaum City which are not having buildings of their own. There is one big building at Khasbaugh wherein a Kannada school is located, It is having 25 rooms. We have been requesting the Divisional Commissioner and the Government to give a school building for the Marathi boys. I have been informed by the Divisional Commissioner that there was a hitch between the Marathi and Kannada and hence he could not give the building. There is no hitch whatsoever. When the Kannada boys are being given a building why the same facility has not been extended to the Marathi boys is ununderstandable.

In Basavanagalli there is a big school. Government wanted to construct a building three years ago: but so far the Government has not constructed the building. I do not know why the Government has not taken any initiative to construct the building. When the

Government is collecting taxes from the Marathi people, why the same facility as is given to the Kannada boys is not extended to our boys.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—In order to satisfy our friends and also to make them continue to live in Mysore State, it is necessary that our Education Minister should extend all the facilities to the Marathi boys.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I am second to none in extending the facilities to the Marathi boys.

Sri B. B. SAYANAK.—The next thing is, you have appointed the School Betterment Committees. But in Belgaum these Committees have no functions at all. They are not doing anything. There is no mid-day meal in Belgaum and in the border areas.

Another thing is the Commerce education. There are some Typewriting Institutions in Belgaum City. English Typewriting and Shorthand are there. Marathi, Kannada Typewriting and Shorthand are there. I do not understand why your Director is troubling these Institutions by directing them that they must have only Kannada Typewriting and Shorthand fourse along with the English Typewriting and Shorthand. When the people of that area are found of Marathi Typewriting and Shorthand why the Director is insisting that they should have only Kannada and English Typewriting and Shorthand.

We are not respecting the teachers. The teachers are the pillars of our Nation. For Independence Day, Republic Day and for Teachers day celebrations only the teachers and students are attending. Citizens are reluctant to attend the celebrations. You must make it as a policy that these are very important functions and all people should attend. Even in the Teachers' Day we are not attending. Therefore you must say that these are the important celebrations in which everybody should participate.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—You must take that responsibility and do it.

Sri B. B. SAYANAK.—When I am telling this you must take it that I am doing it. I am not shirking my responsibility.

There is Marathi Training College in Vadgaon. Two widows of the Military personnel who have died in the Indo-Pakistan war were admitted in this College. The Divisional Commissioner and the Deputy Director of Public Instruction had requested the College Authorities to permit these two ladies. Finally the Management have permitted them. But now these two ladies are not getting chance. I request the Government to grant the permission to these two ladies for the T.C.L. Course. The deputed teachers are getting the chance to this Course. Whenever M. L. As. approach the Deputy Director for getting any work done, the papers move. If any body or a teacher approaches him, no paper will move.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—They are automatically moving now.

Sri B. B. SAYANAK.—When M. L. As. approach the papers move, but not in the case of any individual who approach the D.D.P.I.

There is an Education Advisory Committee in Belgaum. One Sri Gottigoli is taken on that Committee. I am very sorry to say that he is not an educationist. He is only an Advocate. If you really want an educationist you could have taken Sri Rudrappa the Principal of Lingaraja College, or atleast you could have taken any one of the Principals of the Colleges situated there. Just because Sri Gottigoli happens to be a Congressman you have given him a chance. You should not do like that.

Education must be a technical one. There must be scope for science subjects because the science is advancing now. There must be work experience. We must give education about all religions because ours is a secular State. We must teach what is Mohammedanism, what is Christianity and what is Hinduism. Then only our children will be the true sons of soil. With these words I thank the Chair and conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಪಾಠಶಾಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಪೂರ್ಣವಾದ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಎರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನಗಳು ಇರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟು 29 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೇ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದರೂ ಕೂಡ ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಲೋಪ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥಾ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ತೆಗೆಯಬಹುದು, ಅಥವಾ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೋ, ವಾಪಾರಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಸ್ವಂತ ಕೆಲಸಕ್ಕೋ ಹೋಗುವಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು 50-60 ಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕುದು ಮುಖ್ಯ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರತಕ್ಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ತಪ್ಪಿಸಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಇಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕೂಡ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ತರಬೇತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಒಂದೆ ಅದರಂತೆ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥಾ ಆಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಏನೇ ಕಷ್ಟವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ 2 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಏಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇಬ್ಬರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಆಗುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಈ ವರ್ಷದಿಂದ ಕೆಲವು ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ವಂತಿಗೆಯಿಂದ ಕಟ್ಟಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಂಚಾಯತುಗಳು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಕಟ್ಟಡ ಇಲ್ಲದೆ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ವಿಯಾದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

ಇನ್ನು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ 5 ವರ್ಷದವರೆಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಏನೊಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೊಸದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ 5 ವರ್ಷವೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅವನ್ನು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕಾದರೂ ಇಳಿಸಿ, ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಗುಮಾಸ್ತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಇತರ ಕನಡನ್ನು ಕಲಿಯತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಆರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಮತ್ತು ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಆದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ತಕ್ಷಣ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಕಠಿಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 240 ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜಾದರೂ ಇರಬೇಕೆನ್ನುವ ಸದ್ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದಿನ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಿಂದ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅನುಕಂಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಮಂತ್ರಿಯವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ— ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇಂಥ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ದೂರ ಹೋಗುವಂತಹ ತೊಂದರೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ಬರಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ, ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿ ಮಕ್ಕಳು ಬಹಳ ದೂರ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಎಜುಕೇಶನ್ ಸೆಸ್ ಎಂದು ಕರೆಕ್ ಮಾಡಿ ಸುಮಾರು 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತುಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಬರೇ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಒದಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ರೈತನು ಕೊಡುವ ತೆರಿಗೆಗೆ, ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಇಂಥ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು, ಹೋಬಳಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತುಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿ ದಿನಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಒದಗಿಸಿ, ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕಂಡ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಕೇವಲ ಮೈಸೂರು ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುವಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಸುಮಾರು 350 ರಿಂದ 400 ಜನರು 3-4-5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಡೈಲಿ ವೇಜ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗ ಬಾರದು. ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂತ್ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾಯಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

4-00 P. M.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಚೆಂಪೊರಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಅಂತಹವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. 3-4-5 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹಾಗೆ ಪರ್ಫರ್ಮೆಂಟ್ ಮಾಡದೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಒಂದು ದಿವಸ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದ ಹಾಗೆ ನೀವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಇವರ ಜೀವನದ ಬಾಳು ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಚೆಂಪೊರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರನ್ನು ಖಾಯಂ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ನಡೆಸುವ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಪ್ರೈಮರಿ, ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಪ್ತ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯ ಚಕ್ರ ಆಯಾ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಟರ್‌ಗಳು ಆಯಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅವರ ಪುಧಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಈಗ ಅದೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತಕ್ಕ ಏಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಶಾಲೆಗಳಂತೆ ಆಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರು ಹಾಗೂ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಏನು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ, ಮತ್ತು ಏನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri C.M. ARUMUGHAM.—Our friends on the other side the Hon'ble Education Minister and the Minister of State for Youth Welfare are they isolated ?

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I can assure the Hon'ble Member that we will take the fullest responsibility. Mr. Alva is also here.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—What I wanted to submit to you was, the Department is completely isolated from the rest of the Government. They have been left in the battle front unassisted and unguided. There is not even a single Minister present. That is the fate of the Education Department.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—We can take the entire brunt.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಜೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಅದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನವರು ಹಾಗೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಏನು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಆವುಗಳನ್ನು ಅವರೇ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿ. ಜೊತೆಗೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸುವಾಗ ಅವರು ಶೇಕಡಾ 50 ಭಾಗ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರ್ಚು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿದರೆ, ಆಗ ಅವರು ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ನಡೆಸಬೇಕೇ ಎನಹ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸಿ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತಹ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೇಗನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲಿ, ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುವುದೂ ಸಹ ತಪ್ಪಲಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅದಷ್ಟು ಪಾಗ್ಗತ್ತೆ ಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಬಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕವು ಸಮಾಜಸುಧಾರಣಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಕಮರಾ ನೆಹರೂ ಮಕ್ಕಳ ಮಂದಿರವೆಂಬ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ. ಅದು ಕೇವಲ ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ? ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸಂಬಳ ವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರು ಎಷ್ಟು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಬಲ್ಲರು ? ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾವು ಹತೋಟಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ.—ಇಂತಹವು ಹತ್ತಾರು ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ, ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರ ಒಂದು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹರಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರ ವ್ಯಾಪಾರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಇಂತಹ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟರ್‌ನು ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೂ ಒಂದು ಪರ್ಷದ್‌ವಲಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಬಹು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮದು ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದಂಥ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೇರನ್ನು ಗಳಿಸಲೆಂದು ಹೇಳಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಪಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—As the list is long enough, the Members will have to restrict themselves to 10 minutes each. Yesterday very few Members indicated their desire to speak but names of many more members are included. That is the difficulty.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—Two of us have to speak on this side. Myself and the Hon'ble Minister for Youth Services. I require one hour.

Sri V. S. KOUJALGI (Minister of State for Youth Services).—I require half an hour.

VOICE.—Extend the time.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—If the Leader of the House and the Leader of the Opposition discuss it, it can be done. Unless it is decided upon or reviewed, I will restrict and stick to the decision of giving ten minutes time to each speaker. The debate on the demands must be over today and passed.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, tomorrow is a non-official day. After all the Education Minister may not speak for one hour. It depends upon his mood, and how he will take it. The Minister of State for Youth Services may not also speak for half-an-hour. At the most, both of them may take not more than one hour. Therefore, may I submit to you Sir, let them reply tomorrow.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I have already told the hon. Member the exact position. I will restrict myself to the decision already arrived it.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, the Leader of the Opposition is not here. But myself and some others in the Opposition can take a decision. The Leader of the House is also not there but the Education Minister should be in a position to take a decision. Let him take a decision that he will reply tomorrow.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I cannot appropriate to myself the powers of the Business Advisory Committee.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Leader and the Deputy Leader of the House are not there but the Government cannot shirk its responsibility in taking a decision. The Education Minister must take a decision here and now. Otherwise it will be very difficult. At all times Government must be in a position to take a decision. I cannot say that the Leader of the House must be there. When the Leader goes out, he must make proper arrangements in this behalf during his absence.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—May I request the Hon. Minister for Co-operation to discuss this matter with the members of the Opposition on behalf of the Government because I do not see the Chief Minister or the Deputy Leader. So far as I am concerned, I have an open mind in this matter; I am for confirming the original decision or for reviewing it. Some Minister on behalf of the Government should say, "We will think over it". I may, however, tell Sri Arumugham that I will reach some conclusion in my own way.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಜಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ (ಮಾಗಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿಧ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನೇನೂ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗತಿಗಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಏನೋ ಜನರಿಂದ ನಾವೂ ಕೂಡ ಈ ಆಸೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾವೂ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕ ಯಾವ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಶಯ ನನಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ, ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೊಂದೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಎಂಬ ಅದು ಕಾರ್ಯತಃ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿನಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕೇನೇನು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಜಗಲಿ ಕಟ್ಟಿಯವೇರೆ ಕುಳಿತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದಾಗ ಅದರ ಗುಣ ಪ್ರಮಾಣವು ಹೀಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೇ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೇ ಊಹಿಸಬೇಕು. ನಮಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದು 28 ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ನಮಗೆ ಈ ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನುಳಿದ 4 ಸಾವಿರವನ್ನು ಪ್ರೀಪೇರ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಜನರಿಂದ ಎತ್ತಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲೇನೇ ಒಂದಾ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಇತ್ತು, ಆಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅದು ನಡೆಯಿತು. ಈಗ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಣವೂ ಇಲ್ಲ, ಉತ್ಸಾಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಈಗ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಎನ್.ಇ.ಎಸ್. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶೇಕಡ 75ರಷ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಜನರು ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವಿಧಾಯಕವಿತ್ತು. ಈ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು, ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಿಕಾರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ಶಾಲಾ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ಚನ್ನಪ್ಪ)

ಕೇಳಿದರೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು 5-6 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ಇನ್ನೊಂದೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ 2-3 ಮೈಲಿ ದೂರು ನಡೆದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತ ಇದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಒಂದು ಡಿಪ್ಯಾಂಡ್ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಆ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸ್ವತಃ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 30 ಬಾಲಕರಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಆ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಇಂಟರಿಯರ್ ಪಾರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಿದರೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗರು ಬೇರೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಇರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿ.ಸಿ.ಎ. ರೂಲ್ಸ್ ಇದೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದು ವಿನಂದರೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯ ತರಬೇತಿ ಜನರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಅನಾಮಿಸ್ ಅರ್ಷಿಯನ್ನು ಬರೆದು ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ಡಿಗ್ರಿ ಹೊಂದಿ ಎಲ್ಲದರೂ ಇಷ್ಟೇತಾನೆ ಎಂದು ಈಗ ತಮ್ಮ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಇಂಟ್ರಿಸ್ಟ್‌ನೂ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನೋಟನೆ ಮಾಡಬಯಸುವುದೇನೆಂದರೆ ಅಂಥ ಒಂದು ಅರ್ಷಿಯನ್ನು ಯಾವ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದೇ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಿ ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ಅವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನರು ರುಜುವಾತು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವವರು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕೃತ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ನರ್ಸರಿ ಹಂತದಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ಕೂಡಲೇ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತಾನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಬರುವಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರಿ ನೌಕರಿ ಹುದುಕದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆರೈಕೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಥಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು.

ಈಗ ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಾತೇ ಇರುವುದು. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲೇಜು ಬೇಕು ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಸುವವರೆಗೆ ನಿರ್ದೋಷಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ತಾಂತ್ರಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವಾಗಬಹುದು. ಅದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್‌ನಲ್ಲೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕು, ಸ್ಟೆಪೆಂಡರಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ಕೊಟ್ಟು ತರಬೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಜೊತೆಗೆ ನರ್ಸರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಯಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆಗೂ ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಆಟ್ರಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ

ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂದು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನರ್ಸರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆ ಯಾರೂ ನಡೆಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಾಸಗಿ ಜನರು ಅದನ್ನು ನಡೆಸಲು ಮುಂದೆ ಬರದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರದ ವರೇ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಬಾಸಗಿ ಶಾಲೆ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು 3 ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು, ಈಗ 5 ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ 5 ವರ್ಷ ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ 3 ವರ್ಷ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ದೂರುಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಲೆಗಳೂ ಆ ರೀತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿಸಿನೆಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ, ಅನೇಕ ಬಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಶಿಸ್ತನ್ನು ಬಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಪಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕನಕಪುರ ರೂರಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ಮತ್ತು ನಿದ್ವಿಗಂಗಾ ರೂರಲ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸೊಸೈಟಿ ನಡೆಸುವ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎದ್ದಾವಂತರಾಗಿ ಬಂದವರು ಆದರ್ಶ ಜೀವನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಕೊಡುವ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಮಾತೃಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಗ್ರಾಂಟನ್ನು 3 ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಇರುವ ಕಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯ ಮಾಡಬೇಕು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡಬೇಕು, ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಕಾನ್ಸ್ಟ್ ಆದರೂ ಕೊಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಂದುವರೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದು. ದೂರದಿಂದ ಬರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ವಾಪಸು ಹೋಗಲು ವೇಳೆಯಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ನಿಲಯವನ್ನು ತೆರೆದು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡಬೇಕು.

ಈಗ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ, ಆಟರಾಶ್ರಮ ಮುಂತಾದವಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯಿ ರುವುದಿಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಚೆಂಡೆನ್ಸ್ ರಿಜಿಸ್ಟರಿ ರುವುದಿಲ್ಲ, ಇಂಥವುಗಳನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡಿ ಬಲಿಹಾಕಿದರೆ ಬಾಸಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹೆಸರು ಬರುವುದು. ಕಮರಾ ನೆಹರು ಆರ್ಟ್ಸ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಲ ಅಚಿನಪನ್ ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ, ಅದು ಬಂದಾಗ ಆದರ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Tomorrow we have non-official work. I have not heard about the agreement arrived at.

SRI M. MALLAPPA.—It is agreed that tomorrow reply will be made by the hon. Minister and there will be no question hour. The whole of today we can discuss this Demand.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಸನಗರ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿರುವ ಸುತ್ತಳಾತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮೊದಲು ಪ್ರಸ್ತಾವಿಕವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ನಂತರ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಸುತ್ತಳಾತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಸುತ್ತಳಾತ ಕಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾ ಪದ್ಧತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ, ಇಂದು ಪದವೀಧರರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರ ಹತ್ತಿರ, ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬೆಳಗಿನಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಬಂದು ಅವರ ಮನೆ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಂಥವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ, ಇಂಥವರಿಗೆ ಕಾಗದ ಕೊಡಿ, ಪಿ ಎಸ್ ಸಿ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹೇಳಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇದೇಕೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳ ಚಂದ್ರಶೇಖರ)

ವಿದ್ಯಾವಂತ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಮೂಹವೇನಿದೆ ಅದು ನಾಳೆ ಬಂದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜನಕ್ಕೆ ಕಂಟಕವಾಗಬಹುದು, ತರಬೇತಿನಾಗಬಹುದು.

ಇವತ್ತು ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾವಂತ, ಒಬ್ಬ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಸ್ನಾತಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಪೇಳತಕ್ಕಂಥ ಕೆಚ್ಚು ಅವನಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಏನೋ ದೋಷ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಿತರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ನಿಷ್ಣಾವಂತರು ಇದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಏನನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಎಂದರೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ರಕ್ತ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಬುನಾದಿಯಾಯಿತು ಎಂದು ನಾವು ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡದೆ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಭಾಗ್ಯತೆಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮೆರೆಯದ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು.

4-30 P. M.

ಎಂತಹ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಜು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ತರಹ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಸಮೂಹ ಇರುವುದು ಎಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಪ್ಯಾಂಚು ಧಾರಿಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇವ ತ್ಯಾಜ್ಯ ತ್ಯಾರೆ. ವಾಹನಗಳವರು ಬಂದು ನಿಲ್ಲಿ ಬೀದಿಯ ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದಮ್ಮಯ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ವಾಹನ ಚಾಲಕರಿಗೆ ಚಪ್ಪಲ ಏಟು. ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಸಮೂಹವನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಮಾಡಿದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ಪರಂಪರೆಯನ್ನು, ತತ್ವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನ್ನು ಮರೆತು ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವುದನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೋ, ಅವನ್ನು ಮರೆತು, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಕಲಿಯದೆ, ಕಟ್ಟಿದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬಂದರೆ ಇರಲಾರದು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಇಷ್ಟ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ವಕೀಲನಾಗಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಮಗನೂ ವಕೀಲನಾಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು 5-10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ತೆಗೆದಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅವನೂ ಓದಬೇಕು, ವಕೀಲನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಗ ಸಂಗೀತ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ ಎಂದರೆ ಮುಂಡೆದೆ, ನಾನು ಹೇಳಿದವು ಕಲಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಮೃತ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಿಲ್ಲ ಅಭಿರುಚಿ ಇದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅವನಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕೇವಲ ಕಾರಕೂನರನ್ನು ಮಾತ್ರ, ನಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷಾಪದ್ಧತಿಯೂ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ 8 ದಿನಕ್ಕೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಅಲ್ಲದೆ. ಅವರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರ್ವೋಚ್ಚೇಷ್ಠ, ಕಾಂಪಿನೇಷನ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬಲ್ಲ, ಏಕೆಂದರೆ, 10 ವರ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇವರು ಈ ಇಡೀ ವರ್ಷವೆಲ್ಲಾ ಓದಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, 6ರಿನೇ ವರ್ಷದಿಂದ ಹಿಡಿದು 73ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಅವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಖವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅರಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ 15 ದಿನದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಪಾಠ ಅದವೇರಿ ಬಿ.ಎ, ಎಂ.ಎ, ಪಿಎಚ್.ಡಿ, ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯ ಇದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವು ಕೇವಲ ಉದರ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಕೇವಲ ಒಂದು

ಸಂಸಾರದ ಅಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಶೋಷನೀಯ ಪಾಸ್ತಿತಿ. ಸುರಿಯುವ ಕಣ್ಣೀರು ಒರಸುಕ್ಕೆ ಕರ್ಚಿ ಕೊಡಬೇಕೇವಿವ್ಯಾರ್ಥಿಮ ಅಭಿರುಚಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಫಲರಾಗಿ ಪ್ಲೇವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಯೇನು ರಂಧಿಮೂಲವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೆವೆಯೋ ಅವನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸದೆ ಹೋದರೆ ನವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಜಾತಾತ್ರಿತ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗದಂತಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಇವತ್ತು ನಾವು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಇವೆ. ಹಳೆಯದು ಮಹತ್ವದ್ದಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ದಾಗಿ ನಿರೀನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಯತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಧಾರೆಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಈಗಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ದುಡ್ಡನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸಮಾಜವಾದದ ಸಮಾಜವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ತತ್ವವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹುತೇಕ ಜನ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಾಗ ಆ ನಿರ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಾವು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿಸಾಗ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ರೂಢಮೂಲವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿದರೆ ಮಾತ್ರ ನವ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣದ ಮಾತು ನನಸಾಗಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕನಸು ನನಸಾಗಲಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದೂ ಇರುತ್ತದೆ, ಕೆಟ್ಟದ್ದೂ ಇರುತ್ತದೆ, ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಮೂರ್ಖತನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದು ಇದೆ ಅದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ನನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಡದೆ ಕೇವಲ ಬರೀ ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಾವು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲೇಬೇಕು. ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಭಿರುಚಿ ಇದೆ ಅಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಜೀವನ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಈ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಾರನಹಳ್ಳಿ ಒಂದು ಊರು. ಆ ಊರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹುಡುಗ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೇ, ಅವಳು ಲಗ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೇ; ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಇದ್ದಾನೆ. ಇಡೀ ಎಂಟು ವರ್ಷ ಗಂಡ ಬೇರೆ ಹೆಂಡತಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವನಿಗೆ ಬರುವ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ನಾವು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಾವು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಇವತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಮನೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಮನೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಿರುವ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು, ಆ ಊರಿನ ಶಾನುಭೋಗರ ಅಥವಾ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಹೊತ್ತಿನ ಆಸನ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅವರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಮಗ ಶುದ್ಧ ಶುಂಠಿಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವನನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಆಸನ ಇಲ್ಲ, ವಸನ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಆಯಾಯ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಆಯಾಯ ತಾಲೂಕಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ನಡೆವಿದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ; ಅದು ಬಟ್ಟು ಯಾವಾಗಲೂ ಆರು ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಎರಾ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಗಂಡಹೆಂಡಿರ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದೂ ಈ ತರಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸ ಸ್ಕೂಲು ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹಳ್ಳಿಯ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾರ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್)

ಸಿರಿಗೆರೆ ವಿಷ್ಣು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಕಟುವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದು ಸಹಜ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಸಿರಿಗೆರೆ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇವೊತ್ತು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರಗೆ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಬ್ಬರು ಸ್ವಾಮಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಏನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದು ಸಲ್ಲದ ಮಾತು, ಅವರು ಸಿರಿಗೆರೆಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಬೇಕು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ.....

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ನೂಕುವಾಡು ಅಲ್ಲ. ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಮಧ್ಯಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಈ ತರಹ ಮಧ್ಯ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಇದ್ದರೆ ಅದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಒಬ್ಬ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸರ್ವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಿದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಅಪ್ರಕೃತ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಆವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸಾಯಿತು ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ತಾವು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ತಮಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ತಮಗೆ ಏಷ್ಟು ನೋಡಾಗುತ್ತದೆ ? ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಏಷ್ಟು ನೋಡಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎರಡು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದಂತಹ ಸ್ವತ್ತು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್.—ನಾನು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಇರುವವರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಕುಪಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಸಿರಿಗೆರೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗಿದೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಸ್ವತ್ಥರನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾದಾನ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆ ಅದು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟು ಮಾತು ಆಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಸಹಿವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಬೇಡಿಕೆ ಬೇರೆ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಅದರೂ ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸದೆ ಇದ್ದು ಕಾರಣ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿಗೆ 1967ರಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಇದ್ದು 33 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಈ ಬೇಡಿಕೆ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಏರಿತು. ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು 2ರಷ್ಟು ಈ 6 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಏರಿತು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಆನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇನ್ನು ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ತೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಆಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅದು ಕೇವಲ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮಾರ್ಗ ಆಗಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ಮುಖ್ಯವಾದ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಳೆ ನನಗು ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ನಿರ್ಣಯವಿರುವುದರಿಂದ ಏನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಆಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಖಾಸಗಿ

ಶಾಲೆಗಳು ಪೋಷಕರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಕಟ್ಟುಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳು ಇವೆ ಅವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಶಿಸ್ತು ಇಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಅಶಾಂತಿ ಎಲ್ಲೆ ನೋಡಿದರೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಶಾಂತಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ನಾಲ್ಕನೇಯದಾಗಿ ಯಾವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜಾಗಗಳಿಲ್ಲ, ಆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಜಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಹಾಕಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆನಂದ್ವಾಯಿ ಮೆಂಟ್ ಅಂದರೆ ನಿದೋಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಗದುಕೊಂಡರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ನಾಳೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಒಕ್ಕೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 50ಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು. ಈ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಯಾರು ತನಿಖೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ? ಆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಒಂದು, ಅವರಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಒಂದು. ಎರಡನೆಯದು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಡದೆ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳು ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ, ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಪೋಷಕ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ರಾಭಗಳಿಸಿ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ನಿಲೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಶೋಷಣೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ಅಚೆಂಡೆನ್ನು ಇಡದೆ ಒಂದು ಕಡೆ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೋಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆಗಳೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸ ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಯಾವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅವಾಗ ಖಾಸಗಿಯವರು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತೊಳಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಅನೇಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕರು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಹತ್ತೊಳಗೆ ತರಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಈ ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ 7-8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾದರೂ ಸರಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಹತ್ತೊಳಗೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೊಡುವ ಸಲಹೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಂದನೆಯದು ಯಾವ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಯವರು ರಾಭದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಹಣವನ್ನು ಸ್ವಂತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸ್ಥಳಗಳು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟು, ವಸೂಲಿಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಫೀಸ್‌ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಾಸಿಗೂ ಲೆಕ್ಕ ಇಟ್ಟು ಆ ದುಡ್ಡು ಆ ಶಾಲೆಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಎನಾಯಿತಿ ಕೊಡಿ. ಅವರು ಅಲ್ಲರುವ ಬಡಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಸ್ಟೇಟು ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ವಾಡಿದರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದಂಥ ಹಾಕಿ ಸರಿಯಾದಂಥ ಪಲ ಕೊಡಬಹುದು. ಎರಡನೆಯ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥವರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತ ರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರೊಂದಿಗೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ್ನು ಕೋಗರಾಡಿಸಲು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಶಾಲೆಗಳ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಯಾರು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುತ್ತಾರೋ ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಆಗುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ರೋಡ್ ಬಾಡೀಸ್ ಇವುಗಳು ಅದರ ಅವರು ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳ ಒದಗಿಸಲು ಅದನ್ನು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಬಲ್ಯಾಂಗ್ ಇಲ್ಲ, ರಿಹೇರಿ ಇಲ್ಲ ವಗೈರೆ ಏನೇನು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಆ ಭಾರದ ಹೊರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳದ ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಸಹ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು Local assistance is very necessary for improving the accommodation in all parts of the State ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ನೂನತೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Education budget must be based on targeted system also. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಈ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳೆಸಿದೇ ಇದ್ದುಹಾಗೆ, ಅವರ ಪ್ರೆಷರ್ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವಹಾಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಯಾವುದು ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ವಿಷಯ. ಈಗ ಅದು ಹೊಸ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗೆ ಹೋಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕೂಡ ಹೊಸ ದಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತನಕ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕಂಥ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಹೋದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಾಡು ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ನನಗೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಪ್ರಮೋಷನ್ ವೇಕ್ಯಾನ್ಸೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. Regarding filling up of vacancies. Promotional vacancies have not been filled up. They must be filled up soon.

ಇನ್ನು ಟೆಕ್ನಿಶಿಯನ್‌ಗಳ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಇದರ ಬೆರೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣರಾವ್ (ಹರಪನಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯ 67 ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಾ, ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳ

ಬಯಸ್ಸೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎದ್ದೆಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಎದ್ದೆ ಇಲ್ಲದವನು ಹದ್ದಿಗಿಂತಲೂ ಕಡೆ ಎನ್ನುವ ನಾನು ಡಿಯಂತೆ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ದೇಶವು ಪ್ರಗತಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಎದ್ದೆಯು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆಗಳು ಇವೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಿಂಗರ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಇವಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ ಆ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸಿ ಆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಹೆಡ್ ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಇಬ್ಬರು ಇರುವ ಕಡೆ ಅಂದರೆ ಡಬ್ಬಲ್ ಟೀಚರ್ ಇರುವ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಒಂದು ಅಂಧರ್‌ನಾ ಟೀಚರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೆಸರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಲೇವ್ ಲೆಟರ್ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಬಂದರೆ ಲೇವ್ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರೂ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಹರಿದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಕಳ್ಳರು. ಒಂದು ರೀತಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮೋಕ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಮಾರು 13-14 ಮೈಲಿ ದೂರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ರೇಷನ್ ಹೋಗುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಅಥವಾ ಬಂದು ಗಂಟೆಗೆ, ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಆ ಗ್ರಾಮದ ಹುಡುಗರು ನುಮ್ಮನೆ ಹೋಗಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬರುವುದು ಹೊಸತು ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಯಾರೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಾದ್ದೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಇತರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆ ಶಾಲೆ ಸುತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಆ ಊರಿನ ಅನೇಕ ಮುಖಂಡರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ವಸತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಕೂಡ ಈಗಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಇರಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬಳ್ಳಾರಿಯಿಂದ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜವಾನ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು ನೈಟ್ ವಾಚ್‌ಮನ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯನ್ನು ಕಾಯ್ದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬಂದ್ರೇ ಬಂದರು, ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಡಲೇ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

5-00 P. M.

ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಎರಡು ಮೂರು ತರಗತಿಗಳು ನಡೆಯುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕಾರಣ ಅಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 25 ವರ್ಷದಾದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ಹೆಜನ ಗಿರಿಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಿರುಗುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಟೀಚರಾದವರು ಹರಿಜನ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕುರಿತು, ಈ ಜಾತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲೆ ಇಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೀನಾಯವಾಗಿ ಬೈದು ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗಿನಿಂದ ಶಾಲೆ ಮುಗಿ ಯುವವರೆಗೂ ಹರಿಜನ ಹುಡುಗರನ್ನು ಬೆಂಚಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಿಸತಕ್ಕಂಥ ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಡಬಹುದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್, ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಎ.ಇ.ಒ. ಇವರ ಗಳು ಯಾರೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮೇಲೆ ಸರಿಯಾದ ಚೆಕಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಿ

(ಡಿ. ನಾರಾಯಣ್‌ದಾಸ್)

ದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 700 ಮಂದಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಈ ಕೆಗೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ್.—ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಬಿಡಬೇಕೋ ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ನಾರಾಯಣ್ ದಾಸ್.—ಸುಮಾರು ಒಂದೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲವರು ಬೇರೂರಿಕೊಂಡು ನಿಂತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲ ಎನ್‌ಮಾಸ್ ಒಂದು ತಾಲೂಕಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲೂಕಿಗೆ, ಅಥವಾ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಾದರೂ ಕೂಡ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಕರುಣೆಯನ್ನು ತೋರಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ತಾಲೂಕು ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಬಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಸಿರಗುಪ್ಪ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜೂ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಕೂಡ ಕಾಲೇಜು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ, ಸರ್ಕಾರ ಕಾಲೇಜನ್ನು 'ತೆಗೆಯುವುದಾದರೆ ಒಂಬತ್ತು ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ' ಮತ್ತು 2½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಅದಾಗದೆ ಇದ್ದರೆ ದಾನಿಗಳ ಹಸರನ್ನು ಇಡುವುದಾದರೆ ಪೂರ್ತಿ ದಾನವಾಗಿ ಒಂದು ಬಕ್ಷ ಹತ್ತ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ವಾದರೂ ಕೂಡ ಸಿರಗುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದೊಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜ್ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ವೈವಸ್ವಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹೊಸಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಟೀಚರ್ಸ್‌ಗೆ ಬೆಸಿಫಿಟ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಫಂಡ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಿನ್ನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಸುಮಾರು 12 ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅರ್ಧ ಫೀ ಕೊಟ್ಟು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ಗೆ ಸೇರಿದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಅರ್ಧ ಫೀ ವಶೂಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಪೂರ್ತಿ ಫೀ ಮುರಿದು ಕೊಂಡು ಉಳಿದುದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಪ್ರೋಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ (ಬಿಳಿಗರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು, ಸತ್ಯಸಂಧರು ಮತ್ತು ದಕ್ಷರು, ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಆಗಲೀ ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡತಕ್ಕವರು. ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜ ಘಾತಕತನ ಮತ್ತು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅಪ್ಪಾಗಿ ಗೋಚರವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆನ್ನುವ ನಂಬಿಕೆ ನನಗಿದೆ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಇವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಪ್ಪಾಗಿರಾರದು. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ಪಂದದರ್ಥ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂದು ಪಾಣನಾಗಿ ಬರುವ ಹುಡುಗರನ್ನು 'ಮೈಸೂರು ಡಿವಿ' ಎಂಬ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವ

ದಿಲ್ಲ. ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಎಲ್ಲ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಬರಬರುತ್ತ ಬಹು ಕಳವಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಟೀಚರುಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿ ಆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಟೀಚರುಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವುದೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುವಾಗ ಹುಡುಗರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಕರುಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂಬೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಅಶಿಸ್ತಿನ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಅಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ಅಶಿಸ್ತುಗಳೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂತಹ ಅಶಾಂತಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗುವುದು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅನಂತರ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುವುದು, ಈ ರೀತಿ ಹುಡುಗರ ಚಳುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತಾ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬಹಳ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಗುರಾಮಗಿರಿಯಂತೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಹುಡುಗರು ಪಾಸಾದ ಕೂಡಲೇ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಒಂದು ಪರಿಪಾಠ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ಪಡೆದವರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಉಳುವೆ ಮಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಪಾಸಾಯಿತು ಎಂದು ಕೂಡಲೇ ನೌಕರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಂದಿನ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ನೌಕರಿಗಾಗಿಯೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಮನಸೆಳೆಯಬೇಕು, ಟೀಚರುಗಳಿಗೆ ಅವರು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯದ ವರ್ಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಶಾಲೆಗಳು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ವಿವರವು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೇ ಬೇರೆ ಊರಿನಿಂದ ಬರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಾದರೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳು ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ಊರಿನವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದು. ಇವರನ್ನು ಅವರ ಊರಿನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿಗಳ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದೇ ಊರಿನವರಾದರೆ ಅವರು ಅವರ ಹೊರದ ಕಡೆಗೇ ಗಮನ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಶಾಲೆಗಳ ಕಡೆ ಗಮನವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಶಾಲೆ 11 ಗಂಟೆಗೆ ಆರಂಭವಾಗಬೇಕಾದರೆ 12-1 ಗಂಟೆವೇಳೆಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು ಹುಡುಗರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕೊಠಡ ಕೆಲಸ ಇನ್ನಿತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇದರಿಂದ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವಾಗ ಆಯಾವ ಊರಿನವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಸಿಟಿ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 18-20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಸಿಟಿ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಡೆಗೂ ಹೋಗಲು ತಯಾರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಗಮನಸೆಳೆಯಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಇನ್ನು ಸಿಂಗರ್ ಟೀಚರು ಇರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಲಾಸುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಬ್ಬರೇ ಟೀಚರೂ ನಾಲ್ಕು ಕ್ಲಾಸುಗಳನ್ನೂ ನ್ಯಾಂಡರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಕಷ್ಟ. ಸಿಂಗರ್ ಟೀಚರು ಇರುವ ಕಡೆ ಸಿಟಿ ಟೀಚರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳ ಶಾಲೆಗಳ ಟೀಚರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳು ಒಂದು ರೀತಿ ರಾಗಿ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಈಗನೋ ಚೆಕ್ ನೋಟು ಎಂದು ನೆಕಾರ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಟೀಚರು ಚೆಕ್‌ನ್ನು ಕ್ಯಾಷ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗವನ್ನು ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎಸ್. ಗುರುಸಿದ್ದಪ್ಪ)

ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನೃಜನ ಹಕ್ಕಪಂತ ಪಾತ್ರೀಯತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಇಂತಹ ಪಾತ್ರೀಯತೆಯ ಪ್ರಸಂಗ ಒಂದು ನಡೆಯಿತು. ಮಾರ್ಚ್ 16ನೇ ತಾರೀಖು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ದಿನದಂದು ಇರಾಖೆಯ ಅಧ್ಯಾಪಕಿಯವರು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ಮಾತಿ ಪದಾಧಿಕಾರಿಯವರಿಗೂ ಒಂದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕರಾಮಕ್ಕಪ್ಪ ಹರಮಹಂಸ ಎಂದು ಹೆಸರು ಪಡೆದಿರುವ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬರಾಯಚಾರ್ ಇವರ ಅನೈತಿಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿದ್ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗಲಭೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೊಲೀಸರು ಬಂದು ಇವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಇಂತಹ ಅನೈತಿಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರಬಾರದು, ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನೂಕು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಬಹಳ ಶಾಂತ ಚಿತ್ತದಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ 'ಮಂತ್ರಿ' ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಮ್ಮು ಮಾತನಾಡಲು ಆರಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಗಾಡಿ (ಹಳಿಯಾಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ವಂದಿಸಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಇಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅಸಂತೋಷ, ಆಸೆ, ಹಾಗೂ ಅಸಮಾಧಾನಗಳಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ಎಷ್ಟು ಗೌರವಾನ್ವಿತವಾದುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಶೋಧದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—

‘ವಿದ್ಯಾರ್ ಸರ್ವತ್ರ ಪ್ರಜ್ಯುತ’ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವವಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಪಾಕಿಸ್ತಾನಿ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—“that the destiny of India is being shaped in her class rooms.” ಎಂದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಅವರವರ ಕ್ಯಾಸು ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಟಚ್ಕರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ :—Katherin has said “Give me men, give me educated men, give me creative men, I will give you better tomorrow” ಇಂತಹ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವಾದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವವರು ಎಂದರೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕರು, ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್‌ಮೆನ್‌ಗಳು ಮತ್ತು ಸರಕಾರದವರು, ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊರತೆಯೆಂತೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ, ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹುಡುಗರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಪಾಠ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಲಕರು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಾಲೆಗೆ ಪಾಲಕರು ಹುಡುಗರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತೀರಿತು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಇಂದು ಅವರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಯಾವ ರೀತಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಏಳು ಅಪಮಾನಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ :—

According to Mahatma Gandhi, the Seven Evils are : Politics without principle, Wealth without work, Science without Humanity, Commerce without morality, Education without Character, Pleasure without Conscience, and Worship without sacrifice. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಶೀಲ, ನಡೆ ಇವುಗಳ ಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ, ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗ್ತು.

ತಿದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಹೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮೇಷ್ಟರುಗಳು ಇಂತಹ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಮಾತುತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಸರ್ವೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಂದು ವಿವ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿನ ವಾತಾವರಣ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ.

ಇವೊತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜಾ ಮತ್ತು ಸಿಗರೇಟ್ ಕೊಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಗರೇಟ್ ಸೇವುವುದು ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಯನಕ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಬೀರ್ ಕುಡಿಯುವುದು ಸಹ ಸ್ವಭಾವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನನ್ನ ಒಂದು ವಿವರಣೆ ಏನೆಂದರೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸದ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕೆಲಸ ಅವರ ಮೇಲಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರಕ್ತ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸೈಡ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಣ ಗಳಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಒಬ್ಬರು ಶಿಕ್ಷಕರು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಲ ಸಂಬಳವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ತನ್ನ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ವೇಲಿಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳದೆ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡದೆ, ಹೊದ ಕಪ್ಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡ ಬೇಕು, ಕೋಳಿ ಬೇಕು, ಮೊಟ್ಟೆ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಗುಡ್ ರಿಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಬರೆದು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಹ ತಪ್ಪುಲ್ಲವೆಂದು ತಪ್ಪೇನು ಎಂದು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷರನ್ನು ಕೇಳುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ತಪ್ಪುಲ್ಲವೆಂದು ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷರನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಬಹುದು. ನಾನು ಸಹ ಇದೇ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೇ ಮತ್ತು ಇದೇ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಬಂದವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. 1971ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಶಾಲೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಂದರು. ಅವರು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ, ನೀವು ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಯಾರು ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿಲ್ಲ, ತಾವೇಕೆ ಆ ರೀತಿ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಗೆ ಬಂದವರು ಹುಡುಗರ ಮಟ್ಟ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಟ್ಟ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷರ್ ಆದವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇದು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು 3 ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು 5 ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು 11 ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಗೆ ಬಂದವರು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆಕೌಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ರೈಬ್ರು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸರಿಯಾಗಿವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪರಾ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಬರಹ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಧಾರ ವಾಡ್‌ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 5ನೇ ವರ್ಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದೆಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪೇಪರ್ ಕೆಪ್ಪನ್ ಮಾಡಿದವರು 45 ನಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತುಪ್ಪೆ ಮಾಡದೆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಆಫೀಸರ್‌ಗಳು ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಕಾಳಿತಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿವೆ. ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಣಿ ಮಹಾ ಸಾಗರ ಇದ್ದಂತೆ. ಈ ಇರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನೌಕರವರ್ಗ ಇದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ತಿವ ಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಾಗುವವರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಶಿಕ್ಷಕ ವೃತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಮುನ್ನ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ತಾಸಾದರೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟರೆ ಎಷ್ಟೋ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರೇ ಮೆಟ್ಟಾ ಆದುವು, ಇನ್ಸಿಟ್ ಆದುವು, ಹೆಂಡಕುಡಿಯುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ)

ಹೇಳಿಕೊಡುವ ಪಾಠವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಇದನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಡೀ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾಠವನ್ನೂ ಕಲಿಸಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆಯುತ್ತಾರೆ? ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಷನ್ ಅಫೀಸರ್‌ಗಳು ಕಣ್ಣುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಹೇಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಸಮಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿರುವ ಮಿಡ್‌ಡೇವೀಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದೇಶ ಪ್ರೇಮ ಎಂಬುದು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಚನೆಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇದರಿಂದಲೇ ಹಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆರ್. ಸಿ. ಸಿ. ಕ್ಲಬ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರೇ ಈ ರೀತಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ದೇಶಪ್ರೇಮ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ, ಊರಿನ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೇಮ ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಜಪಾನ್‌ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಹಸಿವಾಯಿತು. ಹಸಿವಿನಿಂದ ಕಂಗಾರಾಗಿ ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಊಟ ಕೂಡ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡಾಗ, ಆ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು 11 ವರ್ಷದ ಒಂದು ಮಗು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿತಂತೆ ನನಗೆ 5 ನಿೂಷ ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹಣ್ಣುಹಂಪಲು ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಊಟವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆಂದರೆ, ಆ ಮಗುವಿಗೆ ತನ್ನ ದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರೇಮ ಇಷ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹದ ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರೇಮ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಎಳೆಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮಾರರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟಿರಿಚ್ಚಿಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಎಂದು ಇಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸಹ ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಾಫ್ಟ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ವಸ್ತಿತವಾಗಿ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಿನ ಪರಿಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿ ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ: ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲ ಪ್ರೇಪರನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಕರು ಕರೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅದನ್ನು ತಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ರೀತಿ ಪುನಃಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ನಂಬರ್ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ನಂಬರ್ ಹಾಕುವ ಕಲನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. 13 ನಂಬರ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು 18 ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇಂದು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಮಹತ್ವ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ದುರ್ಯೋಧನ, ದುಶ್ಯಾಸನ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಟೈಪಿಂಗಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿನ ಪರಿಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ರಾಂಗ್‌ಮೇನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಸಲ ಕರೆಕ್ಕೆ ಆದ ಪ್ರೇಪರನ್ನು ತಪಾಸ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

A poor teacher tells, an average teacher explains, a good teacher demonstrates, a great teacher inspires, A teacher may never truly teach unless he is still learning himself or herself. A lamp can never light another lamp unless it continues to burn its own flame.

ಈ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯವಹಾರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಡೆಯುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾರರ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಟಿರಿಚ್ಚಿಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

SRI H. S. SIDDAPPA.—Sir, I want to make a submission. Tomorrow happens to be the birth day of Dr. Ambedkar who gave us the Constitution. Even the Government of India is releasing a commemorative stamp tomorrow through the Postal Department. As such it is incumbent on our part to offer our respect to that great national leader and it is but right that we also observe a holiday tomorrow. Not only this House, Government offices also should observe a holiday and pay our respect to that great leader, —Dr. Ambedkar who gave us the Constitution.

SRI B. B. SAYANAK.—Tomorrow is second saturday and it is a holiday for Government.

5-30 P. M.

† **SRI C. M. ARUMUGHAM (K.G.F.).**—Sir, Maharashtra has declared the birth day of Dr. Ambedkar as a Government holiday and the Government India is also paying due respect to him by erecting his statue in the premises of Parliament. I therefore appeal to the Government to declare April 14 as a public holiday and to instal the photo of Dr. Ambedkar in this House. It is the legitimate duty of the Government to do so because leaders like Mahatma Gandhi and Dr. Ambedkar are very few in our country. Fortunately, tomorrow happens to be Second Saturday which is holiday for Government servants. I therefore request that the Legislature may also observe it as a holiday in order to facilitate the members in participating in the birth day function of Dr. Ambedkar. He is the architect of the Indian Constitution and a staunch advocate of the oppressed and the depressed. He has sacrificed his life for the have nots in this country.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have the highest admiration for Dr. Ambedkar because I have known him and met him twice. I have also read his writings. But on my own, I cannot take a decision. Somebody on behalf of the Government must say something.

SRI H. SIDDAVEERAPPA (Minister for Health).—As You said, Sir, I also knew Dr. Ambedkar personally. In fact, we were together in Constitution House. He is one of the greatest men but if only Sri Arumugham had broached this matter yesterday or little earlier, Government could have taken a decision. The Leader of the House is not there now and he is the person to take a decision in this matter. Therefore, I very much regret that I am not able to say anything in the matter.

SRI C. M. ARUMUGHAM.—The decision is not of the Government alone; it is a decision of the House. The Leader of the House is always expected to be in the House and if for any reason he cannot be present or has to go outside the headquarters, he should make suitable arrangements so that somebody on behalf of the Government can take decisions. Otherwise it becomes difficult.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—That is really not the point. If they raise it suddenly, how can anybody say anything?

Sri B. B. SAYANAK.—The House can take a decision.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—On the spur of the moment?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House can always take a decision after due and mature discussion and not all of a sudden.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—This is not the first time that this matter is being raised. Even in the previous session this has been raised.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I fully agree with the sentiments expressed by the hon. Member. But all of a sudden I cannot allow a decision to be taken. The Leader of the House, the Leader of the Opposition and the leaders of various groups should come together, discuss this matter and come to a conclusion after due and mature discussion. Otherwise it becomes embarrassing for me. I now call upon Sri Arumugham to speak on the Education Demand.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I am speaking on a Demand which costs about Rs. 70 crores. I do not know whether there is any convention or law that 25 per cent of the State's Budget should be spent on Education. For the last two days so many hon. members have spoken on Education. They all say that our Education Minister is a good man. When a major number of people talk like that, we have to follow it. He is a most non-controversial minister in this cabinet. The other day somebody asked me, How is the Education Minister. I said he is good. I have not heard that he ever said 'no' to anybody. Even if one were to say he wants Vidhana Soudha, he will say, we will consider. So good he is and I really compliment this old man.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—He is not old.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—I am young in spirit.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—He is very good. But all the time he is saying that he will do. At no time he has said 'no'. But, I want him in course of time to implement the promises he makes. He has not yet become a controversial person and nobody says that he must be replaced. As a matter of fact he is given the responsibility to spend nearly one fourth of the Budget. Hon. members on both the sides have confidence in him. But spending is one thing and spending wisely and properly is one thing. Let him not adopt the policy of "men may come; men may go but I shall remain for ever". Such an attitude should be changed. He has started Junior Colleges all over the State without proper buildings, staff and there are several complaints.

Sri A. R. BADARINARAYANA.—They will come in due course.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—What I want you is to implement what all you say. That is my request to you. I have found him above board. Nobody can complain that he is communal, except of course once he went and addressed a meeting convened by a particular community.

Sri A.R. BADARINARAYANA.—I went and advised them to behave themselves.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—From 1957 to 1962 myself and Sri Badarinayan were sitting together, though he belonged to the Congress. Therefore I have seen him. But what the people will think is, he went to a meeting organised by a particular community. So, he must have self imposed restriction to attend such meetings.

I want him to have a little more control over his officers and the department.

I have so many points to speak on education, from nursery to college. Article 27 of the Constitution says that the State should not incur expenditure for promotion of interest of one section of the society. As our Minister knows, there are three universities in our State. I have spoken sometime ago about the Karnataka University. This university almost belongs to one particular community or caste. You must take action. This has been going on for several years and we cannot tolerate any more. From Vice Chancellor down to the peon's post it cannot be meant only for one family or one community. Our Education Minister must do some justice. We must have a uniform Act for all the universities functioning in the State. There is also another university started by Sri V.K.R.V. Rao.

Sri H. SIDDHAV EERAPPA.—It is an Institute.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—To me it appears to be a university. I can call it as an university of V.K.R.V. Rao I am not asking any explanation from the Government but I am only putting to them that is it not a parallel university in Bangalore? This institution of Dr. V.K.R.V. Rao came into existence during the time of the President's rule without considering its merit. Carlton House is a big building. How was it that a Government building was given to him? This a matter about which our Minister should take action. Lakhs of money are granted to him by the Development Commissioner Sri G.V.K. Rao. This is a matter on which an investigation should be conducted and action taken by the Education Department. I have information which I can disclose to the House that staff has been appointed in this Institute on a fat Salary ranging from 1500 to Rs. 2,500 by the Head of this Institute and they belong to one community.

When we spend money it must be distributed properly. Sir, this V.K.V. Rao's parallel University in Bangalore needs thorough probe. I want to know how that big Carlton house building was given to this University? What were the circumstances under which this University

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

was helped ? This a matter which should be taken cognizance of by the Hon. Minister for Education and take action to put an end to any communal institutions coming up in this State.

Sir, sometime back the so-called Director of School of Mines in K.G.F. was transferred. For the last 10 months this School is without a Director. This institution is not even brought under the control of Director of Technical Education. There is no control over this institution for the last 10 months. The Education Department which is so unwieldy with so many officers, but no officer takes a decision worth the name. Every one throws the responsibility on the other. I want to know how long this institution will be neglected without bringing it under the control of Director of Technical Education ? An ordinary Assistant Engineer even without requisite qualifications is put in charge of this institution.

Another thing is we have a College that is K.G.F. First Grade College. For the last three months there is no Principal and the Governing Council of the College has also not met for the last three months. When the Government is giving grants to this institution, it must also satisfy whether it is functioning properly. There is tripartite management by the Municipality, management of Bharath Gold Mines and the workers of Gold Mines. The Deputy Commissioner is the Chairman only because of his position, but he cannot take interest in the affairs of this institution effectively. The Principal was transferred and he became the Director of Mysore Minerals. Sir, even these appointments of Lecturers, Directors etc., have all been done on political influence. Some politician sitting at Delhi influences here. I want that such a thing should not happen. I want the Hon. Minister for Education to purify this department. I have great regard for Mr. Badrinayana because he is a man with some discipline, but I want he should purify the Department and do justice to all the educational institutions. I have written letters to the Department saying that a school in my constituency is running without proper buildings; classes are being conducted in bathrooms. I want him to do justice to K.G.F. area.

With these words, I conclude.

MR. DEPUTY SPEAKER.—There are some more hon. members to speak. They would have come prepared to speak. I don't want to disappoint them and therefore I want to extend the time.

† ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ರುದ್ರಪ್ಪ (ಹೊಸದುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಈ ಸದನವು ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ತಂದಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ಹತ್ತೂರಕ್ಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಉಜ್ಜಯಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳೂ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆದ್ದು ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ತೆರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕಶಾಲೆ

ಗಳನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳಿವೆ. ಆ ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಗಳ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲಹೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೊರತೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲಕರನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 12 ಅಣಿ ಮಾತ್ರ ಅದರಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹವರು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯಮಾಡಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರಿಗೆ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪಂಚಾಯತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೇ ಅಥವಾ ತಾಂತ್ರಿಕ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೇ ಹಣ ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೊಂದು ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಈ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಟೀರಿಯರ್ ಪಾರ್ಸನ್ಸ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಮನೆಗಳು ಸಿಕ್ಕದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೂ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಈ ಬಾಬಿಗೆಯನ್ನೇರವಾಗಿ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಎಂದು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೊಸಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಳೆದ 8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಸಹಿತ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಯಿತು. ನಾನೇ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಸಹಾ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಏನಾದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕಳೆದ 8 ವರ್ಷಗಳ ಗ್ರಾಂಟ್ ಹಾಗೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೂಡಲೇ ಆ ಬಡಮಕ್ಕಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಹೊಸಮಾರ್ಗ ತಾಂತ್ರಿಕ ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ಆ ಶಾಲೆಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಅವರ ಒಂದು ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಥ ಹೊಸಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ಲಾಜನ್ನು ತೇರಿಸಿ ಆ ಶಾಲೆಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕವಾಗತಕ್ಕ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಇಂಥ ಅನಾನುಕೂಲ, ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಅದೇ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ 13 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಿಜನ ಗಿರಿಜನರ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಆಡಳಿತ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ. ಮತ್ತು ನಾವೇಗ ಹೇಳಿದ ಶಾಲೆಯ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬೆರಗಾಯಿಸಿ ಅದನ್ನು ರೀಕಾನಾಸ್ಟ್ರಿಟೈಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೊಸಮಾರ್ಗ ತಾಂತ್ರಿಕ ನಲ್ಲಿ 11 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ವರ್ಷಂ ಪ್ರತಿ 500ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ.

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರುದ್ರಪ್ಪ)

ಪಬ್ಲಿಕ್ ಎಗ್ಜಾಮಿನೇಷನ್‌ಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಶೇಕಡ ೫೦ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತಾಲೂಕಿಗೆ ಒಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಅದು ಮೂರಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ. ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಡುಗರು ಬಡವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ (ರಾಮನಗರಂ).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅತ್ಯಲ್ಪವಾದ ಕಾಲಿಗದಿಯನ್ನು ನಾನು ಅರಿತು. ಯಾರಾದರೂ ಹೊಗಡೆ ಇರತಕ್ಕ ಜನರು ಏನು ಸ್ವಾಮಿ, ತಾವು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಏನಾದರೂ ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯಿಂದ ಈಗ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಚಿನ್ನದಂಥಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಅವರ ಶಿಲ್ಪ, ಅವರ ನಡತೆ, ಅವರ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೊಗಡೆ ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಲಾಜಿಕೋತ್ತರವೆಂದು ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉತ್ತರ 'ಎಸ್'.

ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ವಿವ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇವರ ದಕ್ಷತೆ, ಇವರ ಧೈರ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಯುಗಳು, ಇವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾವೀಣಿಕತೆ, ಗೌಡನರೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಇವರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದರೆ ಆಗ ಹೊಗಡೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಹಾಗಾದರೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೂ ಅಷ್ಟು ದಕ್ಷರಲ್ಲವೇ ಎಂದಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಂದೇ ಉತ್ತರ 'ನೋ' ಎಂದು.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಸಹಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರ 'ನೋ' ಎಂದು. ಹಾಗಾದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಳೆ ಬರತಕ್ಕ ತಾಲೂಕು ಹೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪಡಿಸೋಣವೇ ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರ 'ಆರ್‌ರೆಟ್' ಅಪೇ. ಹೀಗೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಮೂರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರಾಯಿತು. ಆ ಮೂರು ಮಾತುಗಳು ಎಂದರೆ, 'ಎಸ್', 'ನೋ' ಮತ್ತು 'ಆರ್‌ರೆಟ್'.

ನಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್. —ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನದೊಂದು ಫಾಯಿಂಟಿಂಗ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್. ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆ ವಿಚಾರ, ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದು ನಾಟಕದೋಪಾದಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗಿರುವುದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವುದು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ನಾಟಕವಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ 'ಗುಂಭೀ ಹಟಾಪೋ' ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿ ತಯಾರಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಬೇಡಿಕೆಯು ನಾಟಕ ಅಕ್ಕಾಡೆಮಿಗೂ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ 'ಗುಂಭೀ ಹಟಾಪೋ' ನಾಟಕದ ಕಂಪೆನಿ ಬೇರಾವುದು ಅಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಎದುರಿಗೇ ಇಲ್ಲದೇ ಕುಳಿತಿರತಕ್ಕ ಈ ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರೇ. ಅಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆ 'ಗುಂಭೀ ಹಟಾಪೋ' ನಾಟಕವನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸತಕ್ಕ ಕಂಪೆನಿಯವರು ಅಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅದರಿಂದ ಆ ನಾಟಕ ಕಂಪೆನಿಯವರು ನನಗೆ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ.

ಮಕ್ಕಳು ಅಂದರೆ ದೇವರ ಸಮಾನ. ಅಂಥ ಎಳೆಯ ಶಿಶುಗಳನ್ನು ರಾ-ಮೆಟೀರಿಯರ್‌ನ್ನು ನಾಣು ಒಳ್ಳೆಯ ಫಿನಿಷ್ ಪ್ರಾಡೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯೊಳಿರುವುದಿಲ್ಲದಂತೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ನಾಳೆ ಫಿನಿಷ್ ಪ್ರಾಡೆಕ್ಟಾಗಿ ಇವರು ಹೊರಗೆ ಬಂದಾಗ ಇವರಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರು ಯಾರು ಹೆಂಗಸರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಾಕುವುದು ಇದಕ್ಕೇನೇನು ? ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ದಿನಚರಿ ಎಷ್ಟುಮಾನವನನ್ನು ವಿದ್ಯಾಸೂಚಿವರೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅಂತಹವರು ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ಇತರೇ ಇರಾಖೆಗಳೊಂದಿಗೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಇರಾಖೆಗಳೂ ಬಂಡಕೋರ ಇರಾಖೆಗಳೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನು ? ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗ. ಎಂಥಾ ಕಾಲ ಬಂತಪ್ಪಾ ? ನನ್ನ ವ್ಯಸನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ? ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹುಡುಗರಲ್ಲಾ ಉದ್ದವಾದ ಕೂದಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲೇ ಅವರ ಜಾಣತನವೆಲ್ಲಾ ಬಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ನಾವು ಗಂಭೀರ ಹುಟ್ಟೋ ಮಾಡಿದಂತೆಯೇ. ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಮಾಡತಕ್ಕ ಕಡೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಬೋಧನತಕ್ಕ ಪ್ರೊಫೆಸರುಗಳು ದುರ್ನಡತೆಯಲ್ಲಿ ಧುರೀಣರಂತೆ. ಇದು ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ತಾವು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—“ಜಗತ್ತಾಗೋ ಬಡ್ತಿಗೆ ಮಗು ತೂಗುವುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ” ಅಂದಹಾಗೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದ್ದು ಯಾವುದು ? ಅವರ ತಾವೀಗ ಅಧಿಕಾರದ ಅಂಧಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದೀರಾ ತಾವು ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರಂತೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ತಾವೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟರೋ ಅಗಲೇ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಹೂ ಕೇಡುಗಳು ತ್ರವೇಶಮಾಡಿದಂತಾಗಿ, ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅನುಕೂಲಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು ತಂದಿರಿ. ಈ ಪಾಠದ ಹೊರೆ ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯ ಮೇಲಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲ, ಅಸಾಧ್ಯವು ಅಕ್ರಮಗಳಿಗಿಲ್ಲಾ ನೀವೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಎಲ್ಲಾ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಜನರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗಮನಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಭೀಷ್ಮಾಚಾರ್ಯರಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ದೋಣಿ, ಅಶ್ವತ್ತಾಮ ಎಲ್ಲಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿದರೆ ಈ ದೇಶ ಉಳಿಯುವುದೇ! ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೌಜನ್ಯಪುರುಷರು. ಮುಗ್ಧ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಡವೇ ? ಸ್ವತಂತ್ರವಿಂದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಕಾಲಮೇಲೆ ತಾವು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಶಾಸಕರ ಮನ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಬರುವಂತಾಗಬಾರದು. ಯಾರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೌರವ ತಂದು ಕೀರ್ತಿಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕೋ ಅವರು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಂಟಕಪ್ರಯೋಗಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸರಿಹೆ ಮಾಡುವುದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅವರು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ವರದಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರ್ಚಾರದೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳು ಉತ್ತಮ ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಲು ತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹುಗೇಗೌಡ (ಪಾಂಡವಪುರ).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸುಮಾರು 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಸಾಲದು, 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯಾದರೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಡೆನ್ವಾಗೆತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬರ್ಚಾರ, ರಾಫಿಬಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ರಾಫಿ ಬರುವುದು ದೇಶದ ಸತ್ಪ್ರಜೆ ತಯಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಬಾಡಿದ್ದು ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಕೂಡ ಬೆಳೆಸುವ ಇರಾಖೆ ಬಲಯುತವಾಗಿರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಇದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚಾರಮಾಡಿ ದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಈ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯ ರೂಪಿಸುವ ಈ ಇರಾಖೆಗೆ ಬರ್ಚಾರ ಮಾಡುವ ಹಣ ಕಡಿಮೆ.

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಹುಲಗೇಗೌಡ)

ನಮಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ನಾವು ಬರ್ಚುಮಾಡುವ ಒಂದೊಂದುಯಿಷ್ಟು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣ ಯಾವರೀತಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 3 ಕೋಟಿ ಜನಾಂಗವಿರುವ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೇವಲ 68 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಸೇಕಡ 30-35 ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳಿರುವ ಹಣ ಸಾಲದಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಈ ಹಣ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಸೇಕಡ 70-80 ಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಗುರಿಯಿದೆ. ಕೊಡುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಕೊಡುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಬಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು. ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗುರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವೇನು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಗುರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ವೇದಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾಚಿಕೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲೇನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಇಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಳೆಗಲಿದಿದೆ, ಈ ಕೂಗು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಇಳಿದವೆಯೆಂದು ಯೋಚಿಸುವುದಾದರೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹಿಂದಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿದ್ದ ಕ್ರಮಕ್ಕೂ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕೂ ಕೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವಿದೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಾದ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನೀತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಾಠಗಳಿವೆ. ಆ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ಸರಿಯಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬೋಧಿಸಲು ತರಬೇಕಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳಿವೆ, ಬಿ.ಎ, ಬಿ.ಎಸ್.ಸಿ., ಪಾಸಾದವರು ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ಬರುವರು, ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಟೀಕೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವರು, 40 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೊಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಕೆಲವು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 3-4 ತರಗತಿಗಳಿದ್ದು ಒಬ್ಬರೇ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕು, ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ದಿನಚರಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ನೋಟಿಸ್ ಬರೆಯಬೇಕು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಊಟಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನಡೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಆಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನ ಕೂಡ ಕೆಲಮಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಟ್ಟ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಾಕ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅನೇಕ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತರಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೂಡ ಮಟ್ಟ ಕಳೆಗಲಿರುವ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರೆ ಮುಂದೆ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನ ಸರಿಯಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದು. ಇಂದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ, ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು.

ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಸುಧಾರಣೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಮೂರನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬೋಧಿಸಬೇಕು, ಕಾಂಪೋಸಿಡ್ ಕೋರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿ ಬಂದಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ತರಗತಿಯಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭೋಧಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದರೆ ಅಪಾಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಾರದೆ ಇರುವ ಕಡೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ನೀರನ್ನು ಗಂಟರೊಳಗೆ ಬಿಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ಬಾರದ ಮಗುವಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರೈಮರಿ ತರಗತಿಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭೋಧಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಎರೋಧವನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಮೂಲಕ ಕೂಡ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಾರ್ಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕೊಟ್ಟು, ನರ್ಸರಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು. ನರ್ಸರಿ, ಪ್ರಾರ್ಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದರೆ ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು 40 ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ತರಗತಿಯ ಮೇಲೆ ನೇಮಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ತರಗತಿಗೆ ಮೂರು ಶಿಕ್ಷಕರು ಇರಬೇಕು. ಒಬ್ಬರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇದ್ದರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್‌ಕೋರ್ಸ್ ಇದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಬರ್ಚು ಇಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲವು ವಿಧಾನ ಇದೆ. ಅಂಚೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆದು, ಶ್ರಮ ಪಟ್ಟು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಟ್ಟುವವರು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಮಾಡುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಅವರು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ದಿನಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬ ದಿನಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ದುಡ್ಡನ್ನೂ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ತಾವೇ ಸ್ವತಃ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿನ್ಯಾರ್ಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇಂಥ ಒಂದು ರಜಾದಿನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಂತರವಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸೌಕರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆ ಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ, ಶ್ರಮ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೇ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಮಂದಿರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಾಸರಾಗಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸಾಲದು, ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು, ಐದರಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ, ವಿದ್ಯಾಮಟ್ಟ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಡಿಮೆ ನಂಬರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥವರನ್ನು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ನಂಬರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಡಿಮೆ ಅಂಕಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯನ್ನು ಅವರು ತರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇರುತ್ತದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬರ್ ಅನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ತರುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕೊರತೆ, ಬಡತನದ ಬವಣಿ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಇವರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಮೂರನೆಯ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುವುತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬರೀ ನಗರಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರ ಮಕ್ಕಳೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಭಾಸ ಕುರಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಟ್ಟು ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಲೇಜು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಬಡುಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಖಾಸಗಿ ಕಾರ್ಲೇಜು ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರಾಜ್ಯ ಬಡುಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಯಾವ ಖಾಸಗಿ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೂ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಕಷ್ಟನಿಲ್ಲ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 5-10 ರೂಪಾಯಿ ಡೊನೇಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರನ್ನೂ ನಗರದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕವರನ್ನೂ ಒಂದೇ ತಕ್ಕಡಿಯಲ್ಲಿ ತೂಗಿ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಣಬಾರದು. ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಬಡುಕ ವಿದ್ಯಾಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನುಇವೆ ಅವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ನರ್ಸರಿ ಶಾಲೆ, ಪ್ರೃಥವ ರಿಶಾಲೆಗಳಿಗೆ 5-10 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಾರದು. ಮತ್ತು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 2 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸಬಾರದು. ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಲ್ಲ, ಎತಾನಮಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿತಾಕೊಳ್ಳುವ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪಾಠ್ಯವರಣವನ್ನು ಗುಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕರಾವಳಿ ದಿನಗೆ ಸುಮಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸನ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕು. ಕರಾವಳಿ ದಿನವೂ ಆರ್. ಎಸ್. ನಾಯಡು ಅವರು ಹಿಂದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಅವರು ವಿಕೋಪಿಯಾ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಸರ್ ರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥ

ವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕರಾವಳಿ ಕಡೆ, ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕಡೆ, ನಮಾಜು ಸುಧಾರಕರ ಕಡೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಹರಿಸಿ ಅವರ ರಾಣಿ ವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣರಾವ್ (ಗೋರಿಬಿದನೂರು).—ನಮ್ಮ ನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿದ್ಯಾ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿ ಸಿರತಕ್ಕೆ 67 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಹಲವಾರು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಹಿಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಗೆ ಇತ್ತು, ವಿದ್ಯಾ ಗುರುಗಳ ಲಕ್ಷಣ ಹೇಗೆ ಇತ್ತು, ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ವೀಕರಿಸುವ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇರಬೇಕು ತನ್ನ ಸ್ವಾಂಧರ್ಯ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಿ. ಎ. ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಸರಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಇವನ್ನಾಗಿಲೇ ಪಠ್ಯವನ್ನಾಗಲಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೂ ಕೂಡ ಇದು ನಿಜ ಎಂದು ಆ ಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ವಿದ್ಯಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಏರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಿರಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇವೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರೆಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಒಂದು ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಂದಿತೆವಾಗಿಯೂ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಕ್ಕಳು ಏನು ಒಡುತ್ತಾರೆ? ಅವರಿಗೆ ಅಕ್ಷರಭ್ಯಾಸ ಸರಿ ಯಾಗಿ ಆ ಆ ವನ್ನು ತಿಳಿದುಪಡೆದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವರ್ಣಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಂಡು ನಂತರ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಶುರು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಲಕ್ಷಿಸಿದರೆ, ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಉತ್ತಮ ಆಗುವವರೆಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನರ್ಸರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ, ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಅಧ್ಯಾಪರನ್ನಾಗಿ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕಾದರೆ, ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್‌ಗಳನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಪದವೀಧರರನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-30 P. M

ನರ್ಸರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಈ ಎರಡು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೂ ಕೂಡ ಅವಶ್ಯಕ, ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಲಿಸತಕ್ಕ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಡ್ವಲ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಣಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಾಲೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇವೊತ್ತು ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಶಾಲೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತೋರಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ 6,100 ರೂಪಾಯಿ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. 6,100 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ಲೋಕಲ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು 4 ಸಹಸ್ರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಬಂದಿತೆವಾಗಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆ ನೆನಿಸಿ ಉರತಕ್ಕ ಒಂದು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯ.

ವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಖಂಡಿತ ಲೋಕರ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್‌ನಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ವಿಚಾರ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಶಾಲಾಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಏನು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಟ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಾರ್ಥಕವಾದು ತ್ತೇನೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ ಅವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಸ್ಟಲ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವೋ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಅಷ್ಟೇ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಎರ್ರಾ ಜಾತಿ, ಎರ್ರಾ ಜನಾಂಗದ ಎರ್ರಾ ಕೋಮಿನವರು ಒಂದೇ ಹಾಸ್ಟಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹಾಸ್ಟಲ್ ಕಟ್ಟಡ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಚಾರ. 1947ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜು ಲೆಕ್ಚರರ್‌ಗಳಿಗೆ ಏನು ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವೇ ಸಂಬಳ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೀಸ್ಟೇರ್ ರಿವೈಸ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಲೇಜ್ ಲೆಕ್ಚರರ್‌ಗೆ 300-700 ಸ್ಟೇರ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್‌ಗೆ 275-500 ಸ್ಟೇರ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕಾಲೇಜ್ ಲೆಕ್ಚರರ್‌ಗೆ ಏನು 300-700 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಟೇರ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅದೇ ಸ್ಟೇಲನ್ನು ಇವರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಬಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. 60-70 ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಥವಾ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಿ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕುವ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಮಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಕೊಡುವಾಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಲೋಕರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಗೋರಿಬಿದನೂರು ಪಾನದ ಹೊಸಹಳ್ಳಿ ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ತಾಲೋಕಾಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಅಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಮಿಂಗ್ ಇಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಎಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಒಬ್ಬ ದಾನಿಗಳು 20ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದಿದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯರು, ಉತ್ತಮರು ಆದರೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇವೆ, ಷುಧಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಕಾಲ ಇದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶ್ರೋಯೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಅಲ್ಲದೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿದ್ಯಾ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲೆ ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Tomorrow, there is reply from the Government on this demand,

The House now stands adjourned to meet tomorrow at 9 a.m.

The House adjourned at Forty Minutes past Six of the Clock to meet again at Nine of the Clock on Saturday, the 14th April 1973.

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, 14th April 1973/Chaitra 26, 1895 (Saka Era)

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, at Nine of the Clock.

MADAM SPEAKER [SMT. K. S. NAGARATHNAMMA] in the Chair.

CALLING ATTENTION TO MATTERS OF URGENT PUBLIC IMPORTANCE

re : Hunger Strike by the trained primary School teachers (Local Candidates) of North Kanara District in front of the DPI's officer Karwar.

Sri V. M. GHADI (Haliyal).—I call the attention of the hon. Minister for Education to the hunger strike by the trained primary school teachers (local candidates) of North Kanara District in front of D.D.P.I's Officer at Karwar.

Sri A.R. BADARINARAYANA (Minister for Education).—I make the following statement.—

The District Level Recruitment Committee, Karwar, took up recruitment of Teachers and the Committee selected 94 teachers and the list has been prepared following the rules and regulations of recruitment. Out of 94 candidates selected, 31 candidates working as local candidates have been selected while 32 local candidates not selected have resorted to agitation.

According to the latest forecast of vacancies notwithstanding that 94 candidates were selected, there are still 45 vacancies to be filled up by the District Level Recruitment Committee. In view of the vacancy position the Deputy Director of Public Instruction, Karwar, is permitted to continue the services of the 32 local candidates who have not been selected, till the end of last working day of their school year, as the term of appointment of local candidates has been extended up to end of April 1973.

When further selection by the District Level Recruitment Committee is taken up these local candidates could also apply and take their chance if they satisfy the conditions and stipulations of recruitment.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಗಾಡಿ. — 32 ಜನ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇವರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಮತ್ತು 3-4 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿ ಅನುಭವ ಇನ್ನವರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇವರಿಗೆ ಚಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ 32 ಜನ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ನೂ 2-3 ಸಾರಿ ಇಂಟರ್ವ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಚಾನ್ಸ್ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ?

SRI A.R. BADARINARAYANA.—The Hon'ble Member is an experienced teacher. He knows very well the practice in such matters. He will appreciate that the applications go before the DLRC. They have got their own norms for selection. They have selected Candidates according to the best of their judgement and according to rules prescribed therefor.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ. — ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಟ್ರೈನ್ಡ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಅದರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅನ್‌ಟ್ರೈನ್ಡ್ ಟೀಚರ್ಸ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಪಾದನೆ ಇದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಈ ಬಂದು ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ.....

SRI H.S. SIDDAPPA. —The other day you were kind enough to rule that in a call attention notice, nobody other than the Hon. Member giving notice, will be permitted to put clarifications.

MADAM SPEAKER. —Yes. Now the Minister is not going to answer him.

SRI H. S. SIDDAPPA. —I want to submit to you Madam that the Call Attention Notice once it is raised in the House, it belongs to the House and other members should be permitted to ask for clarifications. If we are prohibited from asking for clarifications the sanctity of the call attention notice will be lost.

MADAM SPEAKER. —It cannot be converted into Question Hour.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಗಾಡಿ. — ರೆಕ್ರೂಟಮೆಂಟ್ ಕಮಿಷಿಯರ್ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಎ. ಅವರು ಏನು ಇವರೇ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರು ಅಭ್ಯರತಕ್ಕಂಥ ಇತರ ಸದಿಕಾರಿಗಳ ಪುರ್ವಾವಧಿಯ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್‌ನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಅನ್‌ಟ್ರೈನ್ಡ್ ಟೀಚರ್ಸ್‌ನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗವಸಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

SRI A. R. BADARINARAYANA. Certainly if such selections are made it is reprehensible. I shall see what best could be done in the matter.

State food Supplied by the Canteen

SRI H. S. SIDDAPPA. —Madam Speaker, I regret to bring to your kind notice that the food served in the canteen has been very bad. It is rather very stale and smelling very foul.

MADAM SPEAKER. —Please inform the Public Works Minister.

SRI H. S. SIDDAPPA. I am not concerned with the P.W. Minister. The Chair is the guardian of the rights of the members. I want to request the Hon'ble Speaker to redress our grievances.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಕಾಂಟಿನೆನ್ಟಲ್ ಹಳಸು ಇಡ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಮಾನಸ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದರ ರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ಗೆ ಹೇಳಿ ಉತ್ತರವು ಸಿಕ್ಕಿರುತ್ತಾ ?

MADAM SPEAKER.—I shall tell the Public Works Minister.

Now the Minister for Education will have to reply to the discussion on the Demand.

Budget Estimates for 1973-74 N.P.Demands for Grants :

demand Nos : 17, 73 and 17A (Debate Continued)

† ಶ್ರೀ ಎ ಆರ್. ಬದರಿಕಾರಾಯಣ (ವಿದ್ಯಾಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಈ ವಿದ್ಯಾಭಾತೆಯ ಪ್ರಗತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮೇಲಿನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡೂವರೆ ದಿವಸ, ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿವಸ ಬಹಳ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ-ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಭಾತೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳು ಏನು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾ ಒಂದು ಸಿಂಹಾಸನೋಪನಿಷತ್ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಈಗ ದೊರೆತಿದೆ. ಈ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ ಏನು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಯಾವ ವಿಕೋಪಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಪ್ರಬಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮನದೊಳಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗೆ ಇದೆ; ಪ್ರಬಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳು ಏನು; ಈ ವಿದ್ಯಾ ಭಾತೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞತಾಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಭಾತೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದೆ, ಏನು ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿವೆ ವಿಧ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಹೇಗಿದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈ ವಿದ್ಯಾ ಭಾತೆ 25 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದ ಒಂದು ಸ್ಥಾಪನಾಣದಲ್ಲಿ ಇಮ್ಮದು ಈಪೊತ್ತು ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿದೆ. ಇದು 13-14 ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಭಾತೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷ 68—70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಈಗ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದಂಥಾದ್ದು ಏನು ಎಂದರೆ Education is an instrument of Social and Political change ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು.

ಇದು ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ನನ್ನ ಯುವಕ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂಥ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯವರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕರ್ಕಾಣ

† Indicates the that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ)

ವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾನೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ವಿದ್ಯಾ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬೃಹತ್ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದಂಥ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಕಾನೂನುಗಳು, ಅನೇಕ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ, ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಿಲೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪಿಲೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಏರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದೇ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನೂ ಕೂಡ ಏರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗರ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಕೂಡ ಇದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಬಾತೆಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೇ ಒಂದು ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಮತ್ತು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುವುದು ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನವಾದ, ಸಂತೋಷಕರವಾದ ತೃಪ್ತಿ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಬೇಕು, ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಾಗಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳೂ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಅಸೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸತಕ್ಕ ವಿಶೇಷವಾದ ಒತ್ತಾಯ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬೀಸುತ್ತಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಮಾಚಾರ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಈಗ ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇವೆ.

ವಿದ್ಯಾ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ 1955-56ರಲ್ಲಿ 22,250 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಇದ್ದದ್ದು ಈ ಹೊತ್ತು 32,692 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲವೆ. ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ದಾಖಲಾತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 1955-56ರಲ್ಲಿ 18.85 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ಹೊತ್ತು 39.25 ಲಕ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಎಂದರೆ ದಾಖಲಾತಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ಟೀಚರ್ಸ್ ಪೂಷಿರ್ ರೇಷಿಯೋ 40 ಹುಡುಗರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 58,204 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದು ಈಗ 97,612 ಜನ ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಪಡೆದವರ ಸಂಖ್ಯೆ 48 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಇದ್ದದ್ದು ಈ ಹೊತ್ತು 81.4 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1.17 ಲಕ್ಷವಿದ್ದದ್ದು ಈಗ 4.84 ಲಕ್ಷ ಏರಿತು. ಹಿಂದೆ 486 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದು ಈಗ 2060 ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿವೆ. ಶಿಕ್ಷಕ ಸಂಖ್ಯೆ 7272 ಇದ್ದದ್ದು ಈ ಹೊತ್ತು 22,185 ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 9 ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ 14 ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

60.4 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದರು, ಈ ಹೊತ್ತು 67 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾ ಪಂಡಿತರಿಗೆ ಬಿ. ಎಡ್. ಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 70 ಜನರನ್ನು ಟ್ರೇನಿಂಗಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ 530 ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅಕಾಡೆಮಿಕ್ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ಸ್ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ, ಪದವೀಧರರನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ತರುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. 1972-73, ಹಿಂದೆ ವರ್ಷ

ದಟ್ಟ 750 ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಹೆಡ್‌ಮಾನ್ಸರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದಿನ ಅಧುನಿಕ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೂನಿಸೆಫ್‌ನಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಿಂದಿನ ವೂರು ವರ್ಷ 80 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ 2100 ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕ್ಯಾಲಿಫರ್ನಿಯಾ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕು ಎಂದು 'ಎನ್‌ಟಿಜಿ ಕಲಿಕುಲಂ' ಎಂದರೆ ಈಗ ಇರುವ ಕರಿಕುಲಂ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದು, ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಡಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುವುದು ಇಂಥ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂದವಾಗಿರುವ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಕರ್ಷಕವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ 90 ಪೈಸೆ ಇಷ್ಟ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು 75 ಪೈಸೆಗೂ, 65 ಪೈಸೆ ಇದ್ದ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು 50 ಪೈಸೆಗೂ ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದಲ್ಲದೆ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಲ್ಕ್ಯುಲೇಟರ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್ ಜನಾಂಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಎರಡೂ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಉಚಿತವಾಗಿ, ಏನೊಂದು ಹಣವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಚೀಫ್ ಟೆಕ್ನಿಕ್ ಬುಕ್, ಒದಗಿಸುವುದು ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಹೆಡ್‌ಮಾನ್ಸರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು, ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದು—ಮೊದಲು ಒಂದೇ ವರ್ಷ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಇದ್ದುದನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿರುವುದು, ಶಾಲಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಆಯಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವೀಲೋಪಕರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪಾಲೋಪಕರಣಗಳು, ಲೈಬ್ರರಿ, ಹೀಗೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದಿಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ 23 ಸಾವಿರ ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದಾರೆ, ಸೂಪರ್‌ವೈಸರಿ ಸ್ಟಾಫ್ 1200 ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ 25 ಸಾವಿರ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು ಒಂದು ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ನೌಕರರು ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾ ಖಾತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೆಂದರೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಚಾರ. ಇದು ಬಹಳ ವಾದ ವಿವಾದ ವಿಚಾರ. ಬಹಳ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಶಾಸಕರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇಟ್ಟಿರಬಾರದು, ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬೇಕು, ಅವರು ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಡ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಜಮೀನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಲೇವಾದೇವ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಒಂದು ಮಿಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೆಲಸ ಏನಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಕೂಗು ಜನರಿಂದ ಇದೆ. ಶಾಸಕರಿಂದ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದರ ನಮ್ಮನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೌಕರರನ್ನಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಬೇಡಿ, ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಇಡಿ ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರಾವವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇವರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಾದುದರಿಂದ ಇವರನ್ನೂ ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರ ಇರುವ ಒಂದು ತೊಂದರೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರೆ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಅಸೌಕರ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದಿವ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೂಡ ಬಹಳ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ.

9-30 A. M.

ಇನ್ನು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ರೀ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಡಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಟೀಚರುಗಳ ವರ್ಗದ ಬಗ್ಗೆ ಮನವಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೈ ರಾರ್ಕ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರು ಹೋದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಬಲ ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು ಎನ್ನುವ ಒತ್ತಡಗಳೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರುಗಳು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ಒಂದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮೊದಲು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಟೀಚರುಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವ

ಬೇಕು ಎಂದು ವೃದ್ಧರ ಅನುಕರಣೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತು ನೂರರ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ರೇಕಾರ್ಡ್‌ಬಾರ್ ಪ್ರಕಾರ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಆರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಇನ್ನು ಕೊಂಡರೂ ಸುಮಾರು ಆರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕಟ್ಟಡಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಫರ್ನಿಚರು, ಲೈಬ್ರರಿ, ಬೋರ್ಡ್, ಚಾರ್ಟರ್‌ಗಳು, ಮಾಪಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಪೀಕೋಪಕರಣಗಳಿಗಾಗಿ 34 ಸ್ಕೂಲಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಇದರ ವೆಚ್ಚ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ ಇದಕ್ಕೇ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ಅಂವತ್ತು ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸ್ಟಾಫ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ಕ್ಯಾರ್ಟರ್‌ಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಟೀಚಿಂಗ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆನ್‌ಸಸ್ ಹಾಗೂ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಇವು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸುಮಾರು 51 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಹಾಗೂ ಸ್ಕಾಲ್‌ಷಿಪ್ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಇದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಕಾಂಡರ್ಡ್ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವರಿಗೆ ನೂರು ಹುಡುಗರು ಇದ್ದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ಸ್ಕಾಂಡರ್ಡ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಬರುವವರಿಗೆ 40 ಹುಡುಗರುಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಂತೆ ನೂರದೊಮ್ಮೆ ನೂರರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಆರವತ್ತರಷ್ಟು ವೇನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹುಡುಗರು ಪಾಸಾಗದೆ ಅದೇ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲ್‌ಷಿಪ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಉರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪಾಸಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹುಡುಗರ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಶ ಪಡೆದವರಿಗೆ ಅಲ್ಲದವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿರುವ ಬೆಟರ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳವರು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಶ ವಹಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹುಡುಗರು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹವೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಹುಡುಗರ ಹಾಜರಾತಿಯನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಂಚೆಪೆನ್ಸ್ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದ. ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ವರ್ಷ 243 ಜೂನಿಯರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಮತ್ತು ಆರಂಭವಾಗಿರುವ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಸೆಲಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನಿಬಂಧಿಸಿ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲೇ ಇಂತಹ ಜೂನಿಯರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರು ಕಾಲೇಜುಗಳು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಜೂನಿಯರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಡಗಳೂ ಬಂದವು. ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ಜೂನಿಯರು ಕಾಲೇಜು ಬೇಕು ಇಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾವಿರ ಪ್ರಭಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಪಿಯುಸಿ ಕಾಲೇಜಿಲ್ಲ. ಜೂನಿಯರ್ ಕಾಲೇಜಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಪಿ. ಯು. ಸಿ. ಕಾಲೇಜಿನವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಈಗ 213 ಜೂನಿಯರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಆರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇನೋ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೋ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಜನರಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೂನಿಯರು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ.

ಇನ್ನು 6 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷಗಳ ಹುಡುಗರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗಾಗಲೇ ಎಡ್ ಡೇ ಮಿಷನ್, ಪದ್ವಾಲಾ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ವರ್ಗದ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ಕೆಲರ್‌ಶಿಪ್‌ಗಳನ್ನು, ಯೂನಿ ಫಾರಂಗಳು ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ, ಆದರಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪದ್ವಾಲಾ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ವರ್ಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ಇದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸೋಣವೆಂದು ಈ ಉಪಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಸಹ ಪ್ರತಿಭೆಗಳೇ, ನೀವು ಸಹ ಪ್ರತಿಭೆಗಳೇ ಆಗಿದ್ದೀರಿ. ಏನೋ ಆತ್ಮಿಕ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ)

ವಾಗಿ ನಾನು ಮಂತ್ರಿರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಆಕಡೆ ಇರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಇರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. Everyone of us must get involved in this and see how we could solve this colossal problem. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60 ರಷ್ಟು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಿವೆ. ಈ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್‌ನು ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗಲೂ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಇದೆ, ಶ್ರದ್ಧೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಸ್ಟೆಪರ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಂತೆ ಈಗಾಗಲೇ ಡಿ.ಡಿ.ಪಿ.ಐ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ಮತ್ತು ಎ.ಇ.ಒ. ಒಬ್ಬರನ್ನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಸ್ಪೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸಿ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಒಬ್ಬ ಸರ್ವಜನಿಕ ಸೇವಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನಿಕೆ. ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವಿಶೇಷ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಆದರೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಇಬ್ಬರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಾವು 5 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, 1980 ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ 6 ರಿಂದ 10 ವರ್ಷ ಮುನ್ನಿನ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿಲೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈಗ 90 ಪರ್ಸೆಂಟ್‌ವರೆಗೆ ಎನ್‌ರೋಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಹಾರ್ಡ್‌ಕೋರ್ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಶ್ರದ್ಧೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇರಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸೇರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವೇಸ್ಟೇಜನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಯಾಲಿಬರನ್ನು ಇಂಫ್ರೋವ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇನ್-ಸರ್ವಿಸ್ ಟ್ರೀನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಸಹ ಇದೆ. 5 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷದ 47 ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಒಂದರಿಂದ ನಾಲ್ಕನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ದಾಖಲೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 5 ರಿಂದ 7 ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ 4 ಲಕ್ಷದ 94 ಸಾವಿರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. 5 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಟ್ಟು 43,680 ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚ್ 31 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನ್-ಟೀಚಿಂಗ್ ಸ್ಟಾಫ್‌ಗೆ 51 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕ್ಯಾಸ್ ರೂಮ್‌ಗಾಗಿ 12 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸಿಜೆಂಟ್‌ಗಳಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ 65 ಲಕ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಟೀಚರ್‌ಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲು 5 ಕೋಟಿ 48 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿ ಜನ ಗಿರಿಜನರು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗಾಗಿ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾವು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣದ ಬರ್ಚನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ನಮಗೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸಿಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಇದ್ದುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟು ತಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಇರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶೆ. ಹಣದ ಬರ್ಚನ್ನು ತೋರಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಹೆದರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ

ಸರ್ಕಾರವರು 5 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಗೆ 2200 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 5 ನೇ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಹೆದರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. 5 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬರ್ಚುಗಳನ್ನು ಈ ಹಣದಿಂದ ಕವರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಇಲ್ಲದೆ ನಾವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು 1960 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಸಹ 1973 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ 1980 ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರವೂ ಸಹ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ವಾಸ್ತವ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಇನ್-ಸರ್ವಿಸ್ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯಾದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಇರಬೇಕು, ಸ್ಟೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಟೀಚ್ ಮಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇರಬೇಕು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಗಳಿಂದಲೇ ಕೈಕೆಲಸ ಕಲಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆ ಪುನ್-ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈಕೆಲಸವನ್ನು ಕಲಿಸದಿದ್ದರೆ ನಾಳೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸರ್ಕಾರೀ ಕೆಲಸಕ್ಕೇ ಕಾಯುತ್ತಾರೆ. ಅದಕಾರಣ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೈಕೆಲಸ ಕಲಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಫಿಗರ್ಸ್ ಹೇಳಿ ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಯಾರು? ಅವರು ಯಾರು? ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ; ನಾಳೆ ಅವರೂ ಸಹ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ತಾವು ಹೇಳುವ ಧಾಟಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೀರಿ. “ಅದಿ ಆನ್ನಾಕ ಅವಳೇ ಇಲ್ಲ ಪುಳ್ಳಿ ಪೇರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ” ಅನ್ನುವಂತೆ ಆಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ಮದುವೆಯೂ ಆಗಿದೆ, ಮಗುವೂ ಹುಟ್ಟಿದೆ, ಮಗುವಿಗೆ ಹೆಸರನ್ನೂ ಇಡುತ್ತೇವೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ನಾವು ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೆಂದ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಬೇಡವೋ, ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದು ಬೇಡವೋ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಇರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಇರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಲೋಪದೋಷ ಇದ್ದರೆ ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಿಟ್ಟು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—5 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪಾಂಚಾಲಿ ಯೋಜನೆ ಅದಿತ್ತು ಎಂದು ಭಯ ಅಷ್ಟೇ;

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ನೆರಳನ್ನು ನೋಡಿ ದೆವ್ವ ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ದೈರ್ಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. 5 ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಪೆಕ್ಟಾಕ್ಯುಲರ್ ರೆಜರ್ಸ್ ಇಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. We cannot perform miracles; we can work to our best ability. ಇರುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂಬಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ 120 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ 90 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮಗಿಂತ ಚಿಕ್ಕ ರಾಜ್ಯವಾದ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ 70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ತಾವು ಸಹ ಜಾಸ್ತಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ನಮಗೇ ಇರುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ:

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರನ್ನು ನೀವು ಬಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಅವರು ಉದಾರವಾಗಿ 68 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರದ ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಜಾರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂಜೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಈಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನು ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಎರಡು ಕಂಪ್ಲೀಟ್ ವಿಸ್ತಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಬ್ಬರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ವಿಧಾನಸಭೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟ ಜಾತಿ ಇದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರಾದರೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಮಾಡುತ್ತಾ, ಇರಬಾರು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ತಿದ್ದಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹಳ ಕೆಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಏನಾದರೂ ಒಡಲೇ ಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಅಂಥವರನ್ನು ಸರ್ವೆನ್ಟಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ತಿದ್ದಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಗುಂಡು ಹಾಕಿ ಕೊಂದ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಬರ್ನಾಡ್ ಪಾ ಹೇಳಿದರು, ತುಂಬಾ ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರೋದು ತುಂಬಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅದು ನಿಮಗಾಗದಿರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಅಂಥಾದ್ದು ಆಗದೇ ಇರಲಿ ಎಂದು ದೇವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿ. ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನರ ವಸತಿಯ ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪೂಟಿ ಗಾಗಿ ಭಿಕ್ಷೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಜನಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭೇಟಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮಗೆ ಪರಿಣಯ ವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳ ಅನುಭವ ನಮಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳ ಅನುಭವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಬಾರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಜನಗಳ ಸಂಪರ್ಕ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನಗಳ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಅನುಮತಿಸುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಆದಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಗಳ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ 100ಕ್ಕೆ 100 ಜನ ಲಂಚಕೋರರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದೂ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ನಮಗೆ ಪ್ರೀ ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 31 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಲಿಟರಸಿ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಶೇಕಡಾ 69 ಜನ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ನಾವು ಅಕ್ಷರಸ್ಥರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿವಿಧ ವಂಶರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ನೋಡು ರಥ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಈ ರಥವನ್ನು ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೂ ನೀವೂ ಜನಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಈ ರಥವನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ರಥ ಸಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಗೋವಿಂದ, ಗೋವಿಂದ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ರಥವನ್ನು ಎಳೆಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಯಾವ ಹೆಸರನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಿ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ನೀತಿ ಜನಿವೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ಲೋಕ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಿಸೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಆದಾಗ ಇದನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಬಹುಷಯ ವೇಳೆಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಶ್ಲೋಕ ಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಹವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡೈರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಸಾಕಿ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕೆಲಸ ಇದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಂದು ದಿನನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಗದಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಒಂದು ದಿನನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಗದಗಳು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ನಿಬ್ಬಂದಿ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಅನಿಸು

ತಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಡೆರೆಕ್ಟೋರೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಸಹ ಸ್ವಯಂ ಸಮ್ಮುಖಾಭ್ಯಾಸ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಈಗ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ. ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಿ.ಯು.ಸಿ. ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ, ಟರ್ಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅನುಕರಣ, ಫಿನಾನ್ಸ್, ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಕಾಮರ್ಸ್-ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

10-00 A.M.

ಆ ಮೇಲೆ ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಸ್ಟಾಫಿಂಗ್ ಪ್ರಾಟರ್ನ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಹ ನಾವು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್‌ರವರು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಗಲ ಕೆಲಸ ಈ ವರ್ಷ ಅಗಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮುಕ್ತಕಂಠದಿಂದ ಆಡಿದ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ವಂದನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಕಾಮನ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ರಾ.ಡಿ.ಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗನೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಎಜುಕೇಶನ್ ಆಕ್ಟ್ ಸಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಜೇಂದ್ರಗಡ್ಡೆರ್ ಕಮಿಷನರವರು ಸಹ 100 ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಎಷ್ಟು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳು ಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯು.ಪಿ.ಸಿ.ಯವರು ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಉಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಅದರೂ ಸಹ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಬೇರೊಂದಿಂತಹ ಕಳೆಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆದರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲ ಯಾರಿಗಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಎಲ್ಲ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥ ಕಡೆ ಟೀಚರ್ಸ್ ಒಂದು ಕೊಠಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಕೆಲವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಟೀಚರ್‌ಗಳ ಪ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ವಿಚಾರ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನ್ನು ಕೊಡೋಣ. ಇನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ ಅನಿಂಪ್ರಾಂಟ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಫಿನ್‌ಶಿಡ್ ಪೂರೈಕೆ ಬಹಳ ಕಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಲಕ್ಷ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಈ ಭಾವೀ ಜನಾಂಗವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅವರು ಶ್ರದ್ಧೆ, ಧರ್ಮ, ಮತ್ತು ಸತ್ಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಬಹುಶಃ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ನಾವು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂತಹ ಸಂಬಳ ಸಾಲಿಗೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಂಥ ಟೀಚರ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದವರು ತಮ್ಮ ವರ್ಚಸ್ವಿನಿಂದ, ತಮ್ಮ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಗುರುಗಳು ಇದ್ದರೋ, ಆ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯ ಪರಮಪವಿತ್ರವಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ತಾಪ್ತ ವಿ.ಕೆ.ಆರ್.ವಿ. ರಾಯರ ಸಂಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ವಿ.ಕೆ.ಆರ್.ವಿ. ರಾವರವರ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಜೇಂಜ್ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಅರ್ಥ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ನಾವು ಸಹ ಅರ್ಥ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೆ, ಅವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ; ಅವರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮತ್ತು ಮೇಧಾವಿಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯ ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ರಿಸರ್ಚ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು, ಮತ್ತು ಇದರ ಮೂಲಕ ದೇಶದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ 35-40 ಎಕರೆ ಜಾಗವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏಕುಶಃ 1-2 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಅವರ ಹೊಸ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಬಹುದು. ಡೆಲ್ಟಾಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಇಂಥ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಿರುವುದು. ಬಹುಶಃ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಬೇಕೇ, ಬೇಡವೇ? ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಅಂಡ್ ಇಕನಾಮಿಕ್ ಜೇಂಜ್ ಎಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹೆದಿದುಕೊಂಡು ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಏನು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯದಿದೆ ಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರಿಂದ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಸರ್ಕಾರದ ಹತೋಟಿ ಈ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೇಲೆ ಇದೆಯೇ? ಹಣ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಮೇಲೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್‌ನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಂಗಂ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಂತೆ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜನ ರೂಪವಾಗಿ ಗೌರವವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಿರೋಧವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಂಗಂ ಅವರು ಈ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಏನಿದೆ ಇದನ್ನು ಪ್ಯಾರಲಲ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಒಬ್ಬರಿಗೋಸ್ಕರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಾಗಿ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ವಿ. ಕೆ. ಆರ್. ವಿ. ರಾವ್ ಅವರೇ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಡ್ವೈಜರಿ

ಕಮಿಟಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತು. ಅದು ಯಾರೊಬ್ಬರ ಮೈಯಕ್ಕಿಕ್ಕವಾದ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಬಹುದು, ಯಾರು ಯಾರು ಅಲ್ಲಿವಾರೊಬ್ಬರನ್ನು ತಿಳಿದು ಏನು ರೋಪದೋಷಗಳಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇಂತಹ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳು ಆಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಇನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್.—ನಾನು ಅಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳುವ ಸೋಲಿಯರ್ ಚೇಂಜ್, ಇಕನಾಮಿಕ್ ಚೇಂಜ್, ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜನರು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಂತಹ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದೇನು ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇದು ಒಂದು ದೇವಾಲಯ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶವಿದೆ. ನಾಪೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡೋಣ. ಆಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಆದರೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಮಾನವ ದೇವಾಲಯ ಮಾಡುವಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ವಾಡೋಣವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಅದನ್ನೂ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಸೋಷಿಯಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಥಾದ್ದು ಇದೆ. ಅದು ಸ್ಪಾಂಡರ್ಡ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಅದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂಬುದೇ ನಮ್ಮ ಕಲ್ಯಾಣ ಸಮಾಜದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದ ಜನರು ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮಾಜ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿ. ಕೆ. ಆರ್. ವಿ. ರಾವ್ ಒಬ್ಬರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಇದರ ಸಾರಾಂಶವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ.—ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಲೆಜನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ತಿಪಟೂರ್ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಪ್ಪಳದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಲೆಜನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಇನ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಟೀಚರ್ಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದರ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ಸ್ಕೂಲು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಜಾಗ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಕೇಂದ್ರ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅದರ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರೆಂಬುದಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯ ಪಂಗಡವು ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಒಂದು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬರೀ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅವರೂ ಸಹ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಸಿಪೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೋಷಿಯಲ್ ಆಕ್ಟಿವಿಟೀಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ವಹಿಸಲಿ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವ ವಿಚಾರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಡೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೈರೇಟ್ ಫೀ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ರೆಸಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಸ್ಕೂಲು. ಅಲ್ಲಿ ಊಟ, ಬಟ್ಟೆ ಅಂದರೆ ಯೂನಿಫಾರಂ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಇತ್ಯಾದಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಅದುದರಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್)

ಅದು ಜಾಸ್ತಿ ಕಂಡಹಾಗೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪಾಲಿಸಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಇಂಥಾ 70 ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಇತರ ಆರೋಪುನ್ನಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಮತ್ತು ಆ ಕೈರಿಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಹೇಗೋ ಇದೂ ಹಾಗೇ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ರಿಜರ್ವೇಷನ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಅಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬದವರ ಮಕ್ಕಳು ಹೋಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದು ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಹಾಯಧನಗಳ ಮೇಲೆ ನೆಪ್ಪುಯಿತ್ತಿದೆ. ಅದು ಬೇಟಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಇದು ಇಂಥಾ ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರತಕ್ಕ ಪಾಠಶಾಲೆ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ, ಬಾಸಗಿ ಯವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಇನ್ ಆಯಿಡ್ ಕೊಡಿಸ ಪ್ರಕಾರ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಜಾಗಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದಿಲ್ಲ.

ಆಸರೆ ಕೆಲವರು ಮಿಡ್ ಡೇ ಮಿರ್ಸಾ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೂ ವಿಶ್ವೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಲಿಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಧಿಕ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹಿಂಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಆಸಳಿತವಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ತ ಮತ್ತು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಫೀಜನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಿಜ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಬೇರೆ ಹವ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಾರದು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿನಾದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ—ಅದಕ್ಕೆ ರೂಪುಪಾತು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕಡೆಗೆ ಕೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೂ ಹತ್ತುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಅನ್ಯಥಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಾರದೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಚ್ಛೆ ಕೂಡ.

ಇನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಹರ್ಷಾದ್ ಪಾ ಅವರು ಉರ್ದು ಮತ್ತು ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಸೈನಕ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಮಿಡಿತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭೈರಪ್ಪಾಚಿಯವರು ಬಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು 5 ವರ್ಷಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮುಂಗಡವಾಗಿ ಇಡಬೇಕೆಂದಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಉತ್ತಮ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮೈಯಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸರೆ ಇದನ್ನು ಹೊರಾಸಿಸಿ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳವರು ತಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ಜನರನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು—ಅಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಂಥವರ ಅಳಯದವರನ್ನು ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಒನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರು ಏನೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲಾರದು ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗುತ್ತದೆ ? ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮುಖ್ಯವಾದ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು ನಾವು ಆ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಡಿರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ವಿಠ್ಠಲ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ತೊಂದರೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಶಾಲೆಗಳ ಆಡಳಿತ ಉತ್ತಮ ಗೆಳೆಯರು ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸರಿಹೋದೀತೇ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಶ್ರೀರಾಮುಲು.—ಈಗ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳವರು ಕನ್ನಡ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮೂರನೇ ತರಗತಿಗೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಮುಂದಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋದೀತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದೇ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ 7ನೇ ತರಗತಿ ವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಇವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಒರಿಯಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಈ ಖಾಸಗಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಅದೇ ವಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏಕೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಲಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದು ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ, ಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

10-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಕಾಮನ್ ಲೆವೆಲಿನ ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್.—ಇದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ, ಸಮುದ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಇದು ನಿರ್ಧರವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು, ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ, ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಲಂಬಿಕ ಸರ್ಕಾರ್ಸ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೇವೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೊಡಗಿಯವರು ಹೇಳಿದರು, ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಪದವೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಪರ್ಟ್‌ ಒಬರನ್ಸ್‌ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು, ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಂದು ಸೆಲ್‌ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕಾರ್ಪಸ್‌ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬರ್ಕು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಜುಕೇಷನ್‌ಗೆ ರೀ ಫೈನಾನ್ಸ್‌ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಪಸ್‌ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿರು ರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿಬಹುದೆಂದು ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಿಷ್ಕೆಯಿಂದ ಬೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವರು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹೋದರೆ ಒಪ್ಪುವಾಗಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ, ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು. ಆದಷ್ಟುಪಟ್ಟಿಗೆ ಸರಕಾರ ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್)

ಹೆಚ್ಚು-ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ. ಉರ್ದು ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್. ಅಫೀಸರುಗಳು ಬೇಕೆಂದು ನೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ. ಮರಾಠಿ ಪ್ರದೇಶದ ಬಾರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಕದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಶ್ರೀ ಸೈನಿಕರವರು, ಡಿ.ಎಲ್.ಆರ್.ಸಿ.ಯಲ್ಲಿ ಸೆರೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಟ್ಯಾಪ್‌ರೈಟಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆ ಅಬ್‌ಜೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕೇಸ್ ಆಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ವೇದರಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ಮಿಡ್ ಡೇ ಮಾರ್ಸ್ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಖಾನಾಪುರ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದರ ನ್ಯೂನತೆ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿದರು, ಆಗಾಗರೆ ವರ್ಲ್ಡ್ ಫುಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮರ್ಪಕ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದಿ ವುಡ್‌ಗೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶ್ರೀ ಬೈರಪ್ಪಜಿಯವರು (ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ) ರಿಂದ 3 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಆಲಿಪಾಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಟೀಚರ್ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ವಪಾ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಇರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 40ಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣದಾಸರವರು ಅವರ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕಡಮೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಮತ್ತು ಅವರು ಶಾಲೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವರು ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತಿತರ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಆಕಾಮೆಡೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಶಿರಗುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಲಭ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು, ಅದನ್ನು ಎನ್‌ಕ್ಯೂರಿ ಮಾಡಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು, ಅಂಥವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಶಿರಗುಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಫೆಲ್ಡ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾಲೇಜನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಲಾಗುವುದು. ಶ್ರೀ ಗುರುಸಿದ್ಧಪ್ಪನವರು ಒಳ್ಳೆಯ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಏನೂ ಮಾಡುವೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಇರುವ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗವ ನಿಸಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗಬೇಕು, ಐಡಿಯಲ್ ಕಂಡಿಷನ್ ಇದ್ದರೆ ಐಡಿಯಲ್ ಆಗಿರುವುದು. ಹಣ ಇರಬೇಕು, ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇರಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಂಡೆಡರ್ ಬಹಳ ಕಳೆಗೆ ಇಳಿದಿದೆ, ಕ್ವಾಲಿಟಿ ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಬ್ಬರಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಚಪ್ಪಾಳೆ ಹೊಡೆದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರಬೇಕು. ವರ್ಗವನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಆಗಿ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದ್ದು ರೂಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾರಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ಅಡಪ್ಚು ಕಡಮೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗಾಡಿ ಅವರು ಗುರು ಹೇಗಿರಬೇಕು, ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರಬೇಕು, ಅವರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಇರುವ ಲೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಮಿಡ್ ಡೇ ಮಾರ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಯಾರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಯಾರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸೋಣ? ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏನುತಾನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ? ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್. —ನೂಪರ್‌ವಿಷನ್ ಲೋಕಲ್ ಬಾಡಿಸ್‌ಗೆ ವಹಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ್. —ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್‌ಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಬ್ಬ ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ಯಾವ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು

ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಆಹಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಡೂರಿನ ನಿರ್ದೇಶನ ಬಂತು, ಹುಡುಗರೇ ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕ್ರಿಮಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಅವನ್ನು ಬಡಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಘಾಡಿ.—ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ್ಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಟೀಚರ್ಸ್ ಪೊಲೀಸ್ ಸಬ್ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಬಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಇದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವೂ ಬೇಕು. ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಂಪ್ಲೇಂಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಕೂಡಲೇ ಅವರನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಹಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಎಲ್ಲ ದೋಷವಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಹಂಪಿ ಶಿವಣ್ಣ.—ಕಡೂರಿನ ಕೆ.ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಕಾಕುತುರೆ ಎನ್ನುವ ನಂಶಯ ಬಂದಿದೆ. ಅನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಬಿಡುವು ಎಲ್ಲ. ಸಿಕ್ಕುವುದೇ ಅಪರಾಧ, ಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮಗಂ ಅವರು ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸೂಪ್ರಿಯರ್ ಅಂಡ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಥೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ.—ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೂ ತೆರಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್ ಪೆರ್ಟ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಇದು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಡೆಲ್ಟಾ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಇವರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಡೆಲ್ಟಾ ಸ್ಕೂಲ್ ರೋಡ್ ದೋಷ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಹಾಕೋಣ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡೋಣ.

ಅಮೇರಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬರು ಸ್ಕೂಲ್ ಆಫ್ ಮೈನ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ, ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇನ್ನು ಫಸ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಟ್ ಬಗ್ಗೆ, ಇದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಧಾನ್ಯ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೇರ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಗವರ್ನಿಂಗ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ನವರು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ, ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಬಿಡಬೇಕೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಈಗ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಸಚಿವರು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಅನ್ನು ಇನ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನರ್ಸರಿ ಸ್ಕೂಲ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ, ಇದನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದವರು 100 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಗೆ ಆರಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಜುಕೇಷನ್ ಖಾತೆಗೂ, 75 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸೂಪ್ರಿಯರ್ ಪ್ರಿಮರಿ ಡಿವಿಷನ್ ವೆಂಚಿಗೂ ವಿವಿಧವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಂಶ ಬಂದಾಗ ಏನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಾಂಥಾದ್ದು. ಇದೆ, ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಫುಜ್ ಸಾಮಯವರು Corruption has entered into Education Department ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವಾಗ ಎಂಟರ್ ಆಯಿತು ? ನಾವು ಬಂದಮೇಲೆ ಎಂಟರ್ ಆಯಿತೋ, ಹಿಂದೆ ಎಂಟರ್ ಆಗಿತ್ತೋ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಂಟರ್ ಆಗಿದ್ದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಾಯತ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಫುಜ್ ಸಾಮಯ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಪರಿಣಿತರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರಿನಾರಾಯಣ.—ಈಗಾಗಲೇ ರಾಜ್ಯ ಸಮಿತಿಗಳು, ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಮಿತಿಗಳು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೆವೆಲ್ ನಲ್ಲಿಯೂ, ಈ ಲೆವೆಲ್ ನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ)

ದೋಷ ಇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ಸುಮಾರು ತಿಳಿದೇವೆ. ಬೇರೆ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎನು ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹುಗ್ಗೇಗೌಡರು ಟೀಕಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಕ್ಷರಾಭ್ಯಾಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಿಫಾರಂಸ್ ಸಹ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಕರೆಸ್ಪಾಂಡೆನ್ಸ್ ಕೊಠಡ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕ್ಯಾಪ್‌ರಾವ್ ಅವರು ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಆಫ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ತಿಳಿದಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಇಂಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸುಲು ನಾಯ್ಡು.—ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು ಏಕ ಲಪಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಬದರೀನಾರಾಯಣ.—ಅದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. That is a matter which has got to be examined carefully.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ (ಯುವಜನ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಯ ರಾಜ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಮತ್ತು ಯುವಜನ ಶಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆ ಎಂದರೆ, ಯುವಕ ಸಂಘಗಳು ಮತ್ತು ವಾಚನಾಲಯಗಳು. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಏಕಾಂಗವಾಗಿ ತಿಳಿಸಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯುವಕರಿಗೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಅದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಯುವಕರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಅರಸ ಮನೋವೃತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು, ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲವೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹುದುಗಿದ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಬಡಿದಿಡಿಸಿ ಆತನಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವುದು. ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು, ಅವನ ಕುಟುಂಬ ಅವನ ಸಮಾಜ, ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಅವನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು, ತನ್ನ ಸಮಾಜದಿಂದ ಬರುವವಳಾಗಿ ಬಂದ ಭಾಷೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸದೃಶತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು, ಸಾಮೂಹಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯತೆ, ಶಿಸ್ತು, ಸದಾಚಾರ ಸದ್ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಅವನಲ್ಲಿ ಬೇರೂರಿಸುವುದು, ನಾಡಿನಿಂದ ದೂರವಾದ ಹಂಬಲ, ನಾಡರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡುವ ಧೈರ್ಯ ಮುಂತಾದ ಉದಾತ್ತ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೇರೂರಿಸುವುದು, ತಾನೂ ಬದುಕಿ ಜನ ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಸ್ವಾರ್ಥಪರಾರ್ಥಗಳ ಇತಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುವುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಯುವಕ ಸಂಘಗಳು ಮುಖಾಂತರ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3456 ಯುವಕ ಸಂಘಗಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಈಗ ಯುವಕರ ಸಂಘಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕು, ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಗುಣವಾಗಿ ಯುವಕ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಯುವಕ ಸಂಘಗಳು ಕೇವಲ ಒಂದು ಗುಂಪಿಗೆ ಅಥವಾ ಕೋಮಿಗೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ಬೆಲೆ ಭಾವ ಇಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಯುವಕರು ಒಂದುಗೂಡಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಸಂಘಗಳು ನಿರ್ಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ಇನ್ನಿತರ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಯುವಕ ಸಂಘಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ಕಾಳು ವಿತರಣೆ, ಸಕ್ಕರೆ ವಿತರಣೆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸುವ ಹಣವನ್ನು ಆತ್ಮ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ಆಯಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಯುವಕ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಯುವಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ಕೊಡಲು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯುವಜನರಿಗೆ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುವ ಇಚ್ಛೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಯುವಕ ಸಂಘವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕಟ್ಟಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಯ ಭೇದಭಾವವನ್ನು ಇಲ್ಲದೆ

ಯುವಕರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕೆಲವೊಂದು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅವರ ಇಚ್ಛೆ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಚೆ ಸಂಶೋಧನೆ, ಏರೋಮೋಡಲಿಂಗ್, ಫೋಟೋಗ್ರಾಫಿ, ರೈಬ್ರಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ಹಾಬಿ ಸೆಂಟರ್ಸ್ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿ ಯುವಕರಿಗೆ ಸದ್ಭಾವ ಬರಲ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದಿಟ್ಟ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಅದು ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಯೂತ್ ಹಾಸ್ಟಲ್ ನಾವು ಕಟ್ಟಲು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ನಾವು ಶಾಲೆ ಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಅದೇ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ - ರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪಾಸು ಮಾಡುವ ರೀತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಬೆಚ್‌ವರ್ಡ್ ಸ್ಕೂಲು ಎಂದು ಹೇಳ ಬಹುದು. ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದಂಥ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಜಿಯಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯುವಕರನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಂದು ಧೈಯ ದೋರಣೆಗಳು ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಗತವೈಭವದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಅದಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ನಾವು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕದ ಹುಳುವಾಗಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕಿಂಥ, ಜಾಣರಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಉತ್ತಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗಿ ಬಂದರೂ ಸಹಿತ, ಶರೀರ ಸಂಪತ್ತು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಎಷ್ಟೇ ಜಾಣರು ಇದ್ದರೂ ವಿಫಲರು ಆಗಬಹುದು. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಶರೀರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು, ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಸಹ ಸುಖಮಯವಾದ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಖಂಡ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಖಂಡ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಕಟ್ಟಿಸ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ, ಕಳೆದವರ್ಷ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಜಿಲ್ಲೆ, ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಧನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಕೆಲಸ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು, ಕೂರ್ಗ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸ್ಟೇಡಿಯಂ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮುಖ್ಯ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಿತ ಈ ಎರಡು ಸ್ಟೇಡಿಯಂಗಳನ್ನು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ನಾವು ಅರಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳ ಶಹರನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಯುವರಿಗೆ ಇವೆ. ಅದರ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಯುವಕರಿಗೆ ಯಾವ ಸೌಲಭ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕ್ರೀಡಾ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಕೇವಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದಲೇ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಯುವಕರ ಕ್ರೀಡಾ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ನಡೆಸಿತು. ಇಲ್ಲದೆ ಆರಿಸಿಬಂದಂಥ ಯುವಕರನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದೆವು. ಅದುದರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿ ಯುವಕರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದು ಅಲ್ಲದೆ ಸಮೃದ್ಧ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸಹಿತ ಅವರ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯುವಜನ ಶಾಖೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಎನ್.ಎಚ್.ಎಸ್. ಸ್ಕೀಮ್ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮ್‌ನ್ನು ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಗೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವಿನ ವೇಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆವರಿನ ಬೆರೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಎಶ್ವರವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದ ನಂತರ ಒಂದು ನಮ್ಮ ಧೋರಣೆ ಏನು ಇದೆ ಕೇವಲ ನೌಕರಿಗಾಗಿ ಆಲೆದಾಡುವುದು ಹೋಗಬೇ ಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಯುವಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತಕಾಲಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕು ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯಮ ವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಧೈಯದೋರಣೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಮಸ್ಕೇ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಸಹಜ. ನಿದು ಕೇವಲ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಇರಾಖೆಯ ದೋಷವಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಮನೋವೈಕಲ್ಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಬದಲಾಗಬೇಕು. ಆದಕ್ಕೂ ಪಾಲಕರ ಹೊಣೆ ಇದೆ. ಕೇವಲ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿನ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ನೌಕರರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಿಜವಾಗಿ ಉತ್ತಮವಾದ ನಾಗರಿಕನಾಗಿ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊರಬೇಕಾದರೆ, ಪಾಲಕರು ತಾವು ಸಹಿತ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳು ಯಾವ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಬೇಕು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನುಕರಣೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಉತ್ತಮ ನಾಗರಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ, ದೊಡ್ಡವರಾದಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಕಠಿಣವಾದ ವಿಷಯ ;

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ)

ಅದುದರಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಕೇವಲ 24 ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾಡೆಂಟ್ಸ್ ವರ್ಕ್‌ಫೆಲ್ಡ್ ಅಫೀಸರ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಲಿ ಲೆಕ್ಚರರ್ ಆಗಲಿ ಅವರನ್ನೇ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸುವದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಚಿಚ್ಚುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಮಾತನಾಡಿ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಈ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಈ ಸಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಆದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅರಿವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು ರಾಜ್ಯದಿಂದ 8 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 6 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು...

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗೊಮ್ಮೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಆ ಹುಡುಗರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಏನಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

11-00 A. M.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ.—ಇದು ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಂದ ಕಳುಹಿಸಿದ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಬಿಸಿ ರಸ್ತೆ ದಯವಕರು ಎದೆಗೊಟ್ಟು ಆ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ.—ಅಲ್ಲಿ 21 ದಿವಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಆ ಯುವಕರ ಮೇಲೆ ಉಸ್ತುವಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಏನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರಿ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ.—ಒಂದು ತಂಡಕ್ಕೆ 100 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಂತೆ 80 ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗಾಗಿ ಕೆಲವು ಅೀನರುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಶಾಖೆಯನ್ನು ನಾವು ಮೈಸೂರು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಕಾರ್ಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಾದಂತೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಲು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ತೊಂದರೆಗೆ ಈಡಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅವರನ್ನು ವಾಲಂಟಿಯರ್ಸ್ ಆಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಹಾಸಿಟರ್‌ಗೆ, ಕೆಲವರನ್ನು ಸ್ಟಂ ಕ್ಲಿಯರ್‌ನಿಗೆ, ಕೆಲವರನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಫೀಲ್ಡ್‌ಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೃಷಿ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ನೀರಾವರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ರಿಪೇರಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ರೈತರಿಗೆ ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲು ಆನುಕೂಲವಾಗುವಂಥ ಒಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಕಳೆದ ವರ್ಷ 100ಕ್ಕೆ ಮಿತಿಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ಈಸಲ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ 200ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ಕಾರ್ಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದುತ್ತಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ಏನು ಇದ್ದಾರೋ ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಭಾವದ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾರು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತೀರ್ಣರಾಗುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸತ್ಕಾರ ಮಾಡಿ, ಆ

ಮೆರಿಟೆಡ್ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್‌ಗೆ ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಅಮೆಂಟನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪರಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಬಂದಂಥ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ (100) ರೂಪಾಯಿ ಇನ್‌ಸೆಂಟಿವ್ ಅಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರವಾಣದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅನುತ್ತಮವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಆಶಯದ ಈ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೆಹರೂ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು 6 ಬಿಡ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಿದೆ. ನೆಹರೂ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. This Nehru Yuvak Kendras are intended to serve as a focal point for the youths of the areas where these centres are located. These Kendras will help in starting rural libraries and also provide a forum for exchange of views. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನೆಹರೂ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರ ಅಂತ ಇರುವುದನ್ನು ನೇತಾಜಿ ಯುವಕ ಕೇಂದ್ರ ಎಂದು ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಾದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಈ ಹೆಸರು ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತರಳಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒಂದು ಕಡೆ ನೆಹರೂ ಫೋರಂ ಅಂತ ಇದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಫೋರಂ ಅಂತ ಇದೆ. ಈಗ ಅವರವರಲ್ಲೇ ತರಳಿ ಆಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆ ತರಳಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಿಡಪ್ಪ.—ಈಗ ತಾವು ಇಟ್ಟುಹೆಸರನ್ನೇ ಏತಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕು? ನೆಹರೂ ಅವರ ಅಜ್ಜಿ, ಅಜ್ಜ, ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಹೆಸರನ್ನೇ ಏತಕ್ಕೆ ಇಡಬೇಕು? ಅದಾದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ನೇತಾಜಿ ಕೇಂದ್ರ ಅನ್ನುವ ಹೆಸರನ್ನು ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ.—ಇನ್ನು ಮಲ್ಲಯ್ಯದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಈಗ ಅನುತ್ತಮವಾಗಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನುತ್ತಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಯುವಕರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ.ಜೆ. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡರು ವಾಚನಾಲಯದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವೊಂದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಅಕ್ಷರತತ್ತ್ವಂಥ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ರೆಗ್ಯುಲರ್‌ಸ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಅದು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಿ. ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ ಅವರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲೈಬ್ರರಿ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಸೌಲಭ್ಯ ಅಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಲೈಬ್ರರಿ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇದು ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆ. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಸ್ಥಳಿಗೂ ಕೊಡದೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಯೋಜನೆ. ನಿಸ್ಸಾರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಹಿಡಿದು 10 ನಿಸ್ಸಾರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯವರೆಗೂ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ವಾಚನಾಲಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಫಸ್ಟ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಫಸ್ಟ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲಾ ಯುವಕರ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಅಯಿತು. ಆದರೆ ನವಾಜಿ ಕರ್ಯಾಣ ಅಗಬೇಕಾದರೆ ಯುವತಿಯರು ಅಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಪ್ರಗತಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕ ಇದೆ. ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಕಟ್ಟತಕ್ಕಂಥ ತಾಯಂದಿರು. ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕರ್ಯಾಣದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಲವಲೇಶವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಫೈಲ್‌ಗೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಅದಾದರಿಂದ ಈ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕ್ಷೇಮವಿವೃದ್ಧಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ನಿಲುವು ಏನು?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ.—ಮೊದಲು ಈ ಯುವಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಏನು ಇದೆಯೋ ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಗತಿಪಥದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತಾದಮೇಲೆ ಅನಂತರ ಯುವತಿಯರಿಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಉತ್ತಮ ತಾಯಂದಿರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪಾತ್ರವೇನು, ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಕೌಜಲಗಿ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಲಕ್ಷ್ಯ ಇಟ್ಟು ಕೇಳಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಣೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—I now put the demands to the vote of the House. The question is :

“That a sum not exceeding Rs. 67,01,40,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of demand No. 17 ‘Education (Excluding Youth Services)’.”

“That a sum not exceeding Rs. 1,98,00,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of demands No. 37 ‘Stationery and Printing’.”

“That a sum not exceeding Rs. 60,01,000 inclusive of the sum granted ‘on account’ be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the financial year ending 31st day of March 1974, in respect of demand No. 17 A, ‘Youth Services’.”

The motion was adopted and Demands were voted

Non Official Resolution

re : Appointment of a High Power Commission to go into Causes etc, of fall in Standard of Students

† ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಕೋಟೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ ಹೀಗಿದೆ:—

“ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟವು ಅಪನತಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಮಾರ್ಗೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರವುಳ್ಳ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಭೆಯವರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.”

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವಿವರಗಳು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿವೆ. ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ; ಇದರ ಹಿಂದೆ ದೇಶದ ಉನ್ನತಿಗೆ ಬಹಳ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಟ್ಟ ಎಂಬ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಅವರ ನೈತಿಕ ಮಟ್ಟ ದೇಹವಾಡ್ಯದ

ಹೊಟ್ಟೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ, ಇವೂ ಕೂಡ ಸ್ಕಾಂಡರ್ಸ್ ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ವಾದ. ಇದು ಲಭ್ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರಿಂದಾಗಲಿ, ಡೈರೆಕ್ಟರೊಬ್ಬರಿಂದ ಅಗಲಿ, ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರಿಂದಾಗಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಚಕ ವಿಚಾರ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರತಕ್ಕ ವಾತಾವರಣ ಮತ್ತು ಅವನ ಸ್ನೇಹ ವರ್ಗ, ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ, ಇಷ್ಟೂ ಕೂಡ ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕೃತವಾಗಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಇದು ಈ ಹೊತ್ತು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ತಕ್ಷಣ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ; ಕಂಟಿನ್ಯೂಡ್ ಪ್ರೋಸೆಸ್ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು ಮತ್ತು ದೇಶದ ವೆಲ್ಫೇರ್, ದೇಶದ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸುವ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರು ದೇಶದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಸ್ತಿ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಾನು ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ 45 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ದೇಶೀಯ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೂ ಒಂದು ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು 35 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾರ ವಿಚಾರವೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ಇದ್ದವನು ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗಿಂತ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್ ಅಥವಾ ಡಿಗ್ರಿ ಪಡೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಇದ್ದು, ವಿದ್ಯೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರ್ವಿಫಿಕೇಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ತಮ್ಮ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಾರವನ್ನು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗಿನ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ನಂಬಲ ಸಾರಿಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ತಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ಕ್ಷೀಣವಾಗುತ್ತಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ವರ್ಗದ ಜೀವನ ಮಟ್ಟದ ಜಂಟಾಟದಲ್ಲಿ, ನಿತ್ಯ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯಿಂದ ಸಂಜೆಯವರೆಗೆ ಸುಸಾರ ತಾಳುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕದೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ, ಬೇರೆ ಅಚ್ಚಾಕ್ಷಣ್ಯ ಬೇರೆ ವಾತಾವರಣಗಳು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯುವ ಸು ವೇಶಗಳೂ ಇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ಸಿನಿಮಾ, ಎರಡನೆಯದು ಹೋಟರ್, ಮೂರನೆಯದು ಸಿಗರೇಟ್ ಮುಂತಾದ ಚಟಗಳು ಮತ್ತು ಈತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಬೇನೆ ಎಂದರೆ ಕುಡಿಯುವುದು. ಬಾರ್‌ಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಕರ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿವೆ. ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಚಟಕ್ಕೆ ಬಲಿಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಪೌಂಟ್ ಕಾರ್ಮೆಂಟ್ ಕಾಲೇಜ್ ಅಥವಾ ಮಹಾರಾಣಿ ಕಾಲೇಜ್ ಹತ್ತಿರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಎರಡು, ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಬ್ಬ ಬಾಯ್ ಫ್ರೆಂಡ್ ಬಂದು ಸ್ಕೂಟರ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು ಕಾರ್‌ಬೈಲಿನಿಂದ ಬಂದು ಸ್ಕೂಟರ್ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಬಾರ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಬಾರ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಣ್ಗಾರೆ ನೋಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಓದಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂತೆಯ ದಿವಸ ಮೂರು ಕಾಸು ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಪತ್ತು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆ ದುಡ್ಡಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಗೋ ಮಾಡಿ ಶಾಲೆಗೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಫೀ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡೇ ಅಥವಾ ವಸೆಯಲ್ಲಿ ದುಡ್ಡು (ಫೆಚಾಯಿಸಿಯೋ) ಎಂಥ ಚಟಗಳಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್ ಶಾಮಣ್ಣ)

ಸರಕಾರದ ಪಾಲಿಸಿ ಕೂಡ ಆಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ರೀತಿ ಧೋರಣೆಗಳು ದಿನೇ ದಿನೇ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೂ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಗಾಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಮಾಡುವ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡಾ ಮೂರು ರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟಿನಷ್ಟು ಇತ್ತು. ಈಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಮಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ನೋಡಿದರೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ ಐವತ್ತರಿಂದ ಅರವತ್ತರ ಪರಿಗೆ ಏರುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ಶುಭ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ಆರೇಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು 60-70 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇದರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಲಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯೂ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನ ಕ್ರಮಗಳು ಇರುವುದರಿಂದ ಹುಡುಗರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾದ ವಿದ್ಯೆ ಪಡೆಯಲು ಆನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನೇದಿನೇ ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವುದು ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನರ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವರಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಇದರ ಅನುಜ್ಞೆಯಿಂದ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅವರು ಮಾಡುವ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಿತರಾದ ಶ್ರೀ ರೊಡಿಕೇಕರ ಶಾಮರಾಯರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಪದ್ವಿರಾಯರೊಡನೆ ಸಂವಾದನ ನಡೆಸಿದಾಗ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :—

ನಾನು (ಶ್ರೀ ಶಾಮರಾಯರು).—ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ ತೀರ ಕೆಳಗಿಳಿದಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?

ಅವರು : (ಶ್ರೀ ಸಂಪದ್ವಿರಾಯರು).—ಮುಖ್ಯ ಕೆಳಗಿಳಿದದ್ದು ನಿಜ. ನಾವು ಎರಡನೇ ಹಾರಾ, ಮೂರನೇ ಹಾರಾ ನಲ್ಲಿವಾಗ, ರಾಕಿನ್ಸ್ ಕ್ಯೂಸೊ, ಗಲವರ್ಸ್ ಟ್ರಾವರ್ಸ್, ಪಾಶಿಂಗ್ಟನ್ ಇವುಗಳ ಗದ್ಯಮಾಲಿಕೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸರಿಸಾಗಿ ಓದಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಇಂದು ಬಿ. ಎ. ಅದರಿಗೂ ಆ ಮಟ್ಟವಿಲ್ಲ.

ನಾನು.—ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನಿರಬಹುದು ?

ಅವರು.—ಆಗಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ತಮ್ಮ ವೃತ್ತಿಮಲ್ಲಿ ಆಸ್ಥೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದು ಸಾಕಷ್ಟು ಓದಿ ವಿದ್ಯೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ಕೆಲವರು ಲವಲವಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು, ವಾತಾವರಣವು ಶಿಸ್ತಿನದಾಗಿತ್ತು.

ನಾನು.—ಈಗಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ವಿದ್ಯೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿ ಉಚ್ಚ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ :

ಅವರು.—ಉಚ್ಚ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಆಳವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹಾಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. (ಮುಂದೆ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತ) ಎಲ್ಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಹೀಗೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ, ಕೆಲವರು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅಂತಹವರ ಸಂಖ್ಯೆ ತೀರ ಕಡಿಮೆ.

ನಾನು.—ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅತೀಕರು ನಮಗಿಂತ ಚುರುಕಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಅವರು.—ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ತೀರಾ ಮೇಲಿನವರು, ಹಿಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಯು ಶೇಕಡಾ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಮೇಲಿನವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರು, ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಿಂತ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. (ಮುಂದೆ ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಾ) ರೆಡ್ಡಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ :

“As is the teacher, so is Education.....” ಎಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ಶ್ರದ್ಧೆವಹಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹುಡುಗರ ಮುಂದೆಯೇ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ನಿಗರೇಟು ಹೇಡುವುದು, ಇಲ್ಲವೇ ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿ ಅನರ್ಥ ಬರುವ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಗರು ನೀತಿಪತ್ರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಒಂದು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೂ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ ಹುಡುಗರಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟು ಟ್ಯಾಷನ್‌ಗಳು ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿಯೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಪಾಠ ಎನ್ನುವುದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್‌ನಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಹಡಗರಿಗೂ ಮನಸ್ಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಹೇಳಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರು ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಬರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಸರಕಾರ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು, ಇಂದಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಸ್ತಿ ಎಂದು ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು, ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ, ಇಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಿಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ವಿದ್ಯಾರ್ಥ್ಯಾಸದ ಮಟ್ಟ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಈಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವಂತಹ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕೊಡುವಾಗ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಆಡಿಸಾಯ ಹಾಕುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಕ್ಷರಾ ಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕು; ಉಕ್ತ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಬರೆಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಎಂದು ಕೊಡುವುದು ಕಳೆಯುವುದು, ಗುಣಾಕಾರ, ಭಾಗಾಕಾರ ಇಂತಹ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಹೀಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರಕಾರ ಮಾಡಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

11-30 A.M.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಘಾಡಿ (ಹಳಿಯಾಲ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ತಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯ ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ಣಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಅದೇ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕಲಿಸಬೇಕು, ಇನ್ನೇ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧ ಇರಬಾರದು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಕಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. “ಬರೆಯದೆ ಓದುವವನ, ಕರೆಯದೆ ಬರುವವನ, ಬರಿಗಾಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವನ ಕರೆತಂದು ಕೆರದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಯಬೇಕು” ಎಂದು ಸರ್ವಜ್ಞ ಕವಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಬಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಎಂ. ಎ. ಆದವರಿಗೂ ಸಹ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಶಿಕ್ಷಣ 4 ವರ್ಷ ಇರಬೇಕೆಂದು ನನಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವರ್ಕ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೀರಿಯನ್ಸ್, ಮಾರ್ಚ್ ಎಜುಕೇಷನ್

(ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಘಾಡಿ)

ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಟೀಚಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಂ. ಸಿ. ಯಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸಹ ನಡೆಸಬೇಕು. ಇಂದು ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮಾಧಾನ, ಅನಂತೋಷ, ಅಶಿಸ್ತು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಎಲಿಟರಿ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇಂದು ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಶಾಲಾ ಅಗುಹೋಗುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಲಾ ಹೆಡ್‌ಮಾಸ್ಟರ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್‌ಪೆಕ್ಟರ್ ಮೇಲೆ, ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ, ಅವರವರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಬೇಕು. ಆ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಆಗ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಟ್ಟ ನುಭಾರಿಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕು. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಈ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಕ್ಕಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇವರಿಗೆ ವಸತಿ ಗೃಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಟೆಕ್ನಿಕ್‌ಬುಕ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಪಾಠಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಈಗಿನ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಃ ನೀತಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ನೀತಿ ಪಾಠಗಳು ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಾದವರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟಿಸ್‌ನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪಾಠ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri A. R. BADARINARAYANA (Minister for Education).—The purport of the above Resolution is to appoint a High Power Committee to examine the causes of fall in educational standards and to suggest ways and means to improve it.

It is now well accepted that education can be an instrument for social progress only if it has the proper coverage, character and quality. The investment on education which was Rs. 9.68 crores during 1955-56 has risen to 59 crores during 1972-73. While there has been a steady quantitative growth in the number of institutions at primary, secondary and collegiate levels, a time has come when the accent should be on qualitative improvement.

In accordance with the targets that have been envisaged it is our endeavour to universalise the primary education in the age group 6-11 by 1979-80 and 50 per cent in secondary education. When there is considerable illiteracy inasmuch as nearly 70 per cent are not literates, quantitative expansion also will be necessary, while at the same time qualitative improvement also is a "must". In this direction, the National Council of Educational Research and Training at the Centre, and at the State level, the State Institute of Science Education and Evaluation Unit, Vocational Guidance Bureau, and Educational Research Bureau are engaged in the modalities of improving the quality of education.

In the sphere of primary and secondary education, with a view to improve the tone and quality of education, the scheme of appointing graduate headmasters to Primary Schools has been implemented and during the immediately preceding three years 1000 graduate Headmasters were appointed while during 1972-73, sanction has been accorded for appointment of 750 Headmasters thereby bringing the total to 1,750. The Scheme of science teaching in the primary schools which was limited only to 80 primary schools has now been expanded during 1972-73 by according sanction to introduce this scheme to another 1,100 schools.

Realising the importance of teachers training as a measure of qualitative improvement, deputing unqualified teachers both at the Primary level and at the Secondary level and also at the High School level deputing graduates to post-graduate training apart from holding workshops, seminars, in-service training programmes have all been built into the system of education.

At the University level the two-year Pre-University Course has been introduced and the two-years Pre-University Course is intended primarily as a terminal course wherein the accent would be on agriculture, engineering and commerce subjects which has the effect of introducing vocationalisation and consequently the rush to the Universities would abate.

In the sphere of technical education, diversified courses, sandwich courses, new disciplines like telecommunication, automobile technology, machine tools, have been introduced with a view to impart elasticity to technical education and the courses run by the technical institutes are so designed to meet the countries' requirements of a developing economy. The deputing of teachers of the technical colleges to higher studies and for post-graduate training from the colleges also has the effect of improving the quality of instructions imparted. Under the various schemes like Point-4 Programme, UNESCO Scheme, UNDP scheme, those working in Colleges are deputed for further specialisation and the study leave concessions are also liberalised with a view to enable in-service people to acquire higher qualification.

For the Fifth Five Year Plan, the draft outline for education has been drawn up and the main ingredient of this programme is the improvement of standards, development of technical education, improvement of curricula, informal education, starting of model schools, all of which are intended to improve the tone and tenor of the quality of education. The draft outline for the Fifth Plan is still under consideration.

Some of the measures indicated above have been introduced during the Fourth Plan and it is too early to judge their impact on the quality of education as all these measures require a fair and sufficient trial. Therefore, Government is conscious of the need for

(SRI A. R. BADARINARAYANA)

qualitative improvement of education and has initiated these measures and it is too early to think of appointing a High Power Committee.

SRI T. R. SHAMANNA.—Sir, I am glad that the Government is aware of the fact that the standards of Education of students have to be improved in the best interest of the State and the country, but at the same time, I want an assurance from the Government, that, while appointing Teachers, they appoint Teachers of merit only and that they will take all positive measures to see that Primary Education is improved.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The hon. Minister will say as: 'It will be considered.; If the hon. member wants to withdraw, he may withdraw his Resolution unconditionally. It should be an unconditional withdrawal.

SRI A. R. BADARINARAYANA.—Government very much appreciate the feeling with which the hon. Member has brought this Resolution. I have taken some trouble to tell him that Government is very earnest about it.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Shall I put it to vote?

SRI T. R. SHAMANNA.—I am not prepared to test my capacity here. I know what the fate of it will be. At the same time, I wish to bring to the attention of the Government the need for taking action.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Is the hon. member withdrawing?

SRI T. R. SHAMANNA.—Yes.

The Resolution was, by leave, withdrawn.

(ii) re : *Recommending for Conversion of the States Highways Connecting Gaty with Humnabad to join National Highway No. 9.*

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಇ. ರಾಮಯ್ಯ (ಶಿರಗುಪ್ಪ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ನನ್ನ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—

“ವಿದೇಶಿ ವಿನಿಮಯಗಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಲು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸಹಾಯ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಪಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಬೈಯೋಗ್ರಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ತಮಿಳು ನಾಡು, ಮೈಸೂರು, ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿವಿಧ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳೊಡನೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ರಕ್ಷಣೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮಿಳುನಾಡಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಉದಕಮಂಡಲ ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹುಡ್ಕುಬಾದ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರಾಜ್ಯದ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಈ ಹೆದ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರವಾಸಿ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿರುವ ಉದಕಮಂಡಲ, ಬಂಡೀಪುರ, ಮೈಸೂರು, ಹಿರಿಯೂರು,